

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2025. december 10.
(OR. en)

12450/25

**Intézményközi referenciaszám:
2025/0192 (NLE)**

COLAC 136
POLCOM 216

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: Partnerségi megállapodás egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Déli Közös Piac, az Argentín Köztársaság, a Brazíliai Szövetségi Köztársaság, a Paraguayi Köztársaság és az Uruguayi Keleti Köztársaság között

PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS
EGYRÉSZRŐL AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS TAGÁLLAMAI,
MÁS RÉSZRŐL
A DÉLI KÖZÖS PIAC,
AZ ARGENTIN KÖZTÁRSASÁG,
A BRAZIL SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,
A PARAGUAYI KÖZTÁRSASÁG
ÉS AZ URUGUAYI KELETI KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,

A LETT KÖZTÁRSASÁG,

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

MAGYARORSZÁG,

A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,

ROMÁNIA,

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerződő felei
(a továbbiakban: a tagállamok),

valamint

AZ EURÓPAI UNIÓ, a továbbiakban: az Unió vagy az EU,

egyrésztől,

VALAMINT

AZ ARGENTIN KÖZTÁRSASÁG,

A BRAZIL SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

A PARAGUAYI KÖZTÁRSASÁG,

AZ URUGUAYI KELETI KÖZTÁRSASÁG,

a Déli Közös Piac ezen megállapodást aláíró részes államai, a továbbiakban: aláíró Mercosur-
államok,

valamint

A DÉLI KÖZÖS PIAC, a továbbiakban: Mercosur,

másrészről,

a továbbiakban együttesen: a Felek,

e megállapodás alkalmazásában a Mercosur alatt az Argentin Köztársaság, a Brazil Szövetségi Köztársaság, a Paraguayi Köztársaság és az Uruguayi Keleti Köztársaság értendő,

FIGYELEMBE VÉVE a népeiket egyesítő mély történelmi, kulturális, politikai és gazdasági kötelekeket, továbbá közös értékeik által vezérelve;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Mercosur és az Európai Unió meg kívánja erősíteni ezeket a kapcsolatokat, és a párbeszéd és az együttműködés alapján erősíteni kívánja kapcsolatait egy stratégiai partnerség létrehozása céljából;

EMLÉKEZTETVE a Feleknek a nemzetközi jog elvei, az Egyesült Nemzetek (a továbbiakban: ENSZ) Alapokmánya, a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok, valamint az alapvető szabadságok iránti szilárd elkötelezettségére;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Felek bel- és külpolitikájának alapja az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és más releváns nemzetközi emberi jogi eszközökben lefektetett demokratikus alapelveknek és emberi jogoknak, a nemzetközi humanitárius jognak, valamint a jogállamiság elveinek tiszteletben tartása, ami e megállapodás alapvető elemét képezi;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE támogatásukat a demokratikus intézmények és értékek iránt, amelyek elengedhetetlenek integrációs folyamataik és kölcsönös kapcsolatuk fejlesztéséhez;

MOTIVÁLTAN arra, hogy hozzájáruljanak a multilateralizmus megerősítéséhez, a nemzetközi békéhez és biztonsághoz, valamint a tisztességes és demokratikus nemzetközi rend előmozdításához;

ELISMERVE, hogy Latin-Amerika és a Karib-tenger térségének a nukleáris fegyverektől mentes békeövezetté nyilvánítása a Tlatelolco-szerződéssel és annak kiegészítő jegyzőkönyveivel összhangban jelentős mértékben hozzájárul a leszereléshez és a nonprolifercióhoz, és újólág megerősítve elkötelezettségüket a nukleáris leszerelés előmozdítása iránt;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE az Egyesült Nemzetek 1945. június 26-án San Franciscóban, az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezetté válását eredményező konferencia lezárásakor aláírt Alapokmányában (a továbbiakban: az ENSZ-Alapokmány) foglalt értékeket, célokat és elveket;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE az e megállapodás alapját képező gazdasági és társadalmi fejlődés előmozdításának közös célját, és figyelembe véve, hogy a piac liberalizációját ki kell egészíteni a társadalmi fejlődés előmozdításával és az egyenlőtlenségek csökkentésével a foglalkoztatáshoz, az oktatáshoz és az egészségügyhöz való megfelelő hozzáférés révén, valamint a mélyszegénység felszámolásával;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a multilaterális kereskedelmi rendszer átlátható, méltányos és megkülönböztetésmentes szabályok alkalmazása révén, azzal a céllal történő megerősítése és fejlesztése iránt, hogy előmozdítsák az egyre dinamikusabb és nyitottabb nemzetközi kereskedelmet, amely biztosítja a fejlődő országok nemzetközi kereskedelmi, beruházási és technológiai forgalomban való nagyobb mértékű részvételét;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem oly módon történő előmozdítása iránt, hogy az – valamennyi releváns érdekelt fél, köztük a civil társadalom és a magánszektor bevonásával – hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez annak gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióiban, és aziránt, hogy e megállapodást saját jogszabályaikkal, valamint a nemzetközi munkaügyi és környezetvédelmi kötelezettségvállalásokkal összhangban hajtsák végre;

ÉPÍTVE a Feleknek a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) tagjaként fennálló jogaira és vállalt kötelezettségeire;

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy kereskedelmi és beruházási kapcsolataik kiszámítható jogi keretének biztosításával javítsák vállalkozásaik versenyképességét, különös tekintettel a mikro-, kis- és középvállalkozásokra;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE, hogy a területükön működő vállalkozások körében elő kell mozdítani a vállalati társadalmi felelősségvállalás és a felelős üzleti magatartás nemzetközileg elismert iránymutatásainak és elveinek tiszteletben tartását, beleértve a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (a továbbiakban: OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelveit is;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a multilaterális kereskedelmi rendszer megerősítése olyan többoldalú kereskedelmi tárgyalások révén érhető el, amelyek célja ambiciózus, átfogó és kiegyensúlyozott eredmények elérése, a gazdasági fejlődés előmozdítása és az emberi jólét javítása;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Felek a regionális integrációt és a nyílt regionalizmust a gazdasági és társadalmi fejlődés olyan fontos eszközeinek tekintik, amelyek fokozzák gazdaságaik nemzetközi integrációját, előmozdítják a népeik közötti szorosabb kapcsolatokat és hozzájárulnak a nemzetközi stabilitáshoz;

ÜDVÖZÖLVE a „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend” című 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendet, melyet az ENSZ Közgyűlése 2015. szeptember 25-én fogadott el (a továbbiakban: a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend), továbbá a 2015. december 12-én Párizsban kelt, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi megállapodást, és sürgetve ezek gyors végrehajtását;

TUDATÁBAN annak, hogy elő kell mozdítani a Felek növekedését és fejlődését, valamint csökkenteni kell a meglévő egyenlőtlenségeket, különös figyelmet fordítva Paraguay mint tengerparttal nem rendelkező ország szükségleteire és nehézségeire;

FELISMERVE az Európai Unió és a Mercosur-országok közötti migráció hosszú történetét, továbbá annak pozitív hozzájárulását a kapcsolatukhoz, valamint a társadalmi, kulturális és gazdasági fejlődésükhöz;

SZEM ELŐTT TARTVA a fejlődő országokkal szembeni különleges és megkülönböztetett elbánásra vonatkozó, nemzetközileg elfogadott rendelkezéseket;

FELISMERVE, hogy ez a megállapodás fenntartja a Felek jogát arra, hogy területükön szabályokat alkossanak, összhangban belső jogszabályaikkal és egyén rendelkezéseikkel, és elismerve a Felek arra vonatkozó mozgásterét, hogy olyan legitim politikai célkitűzéseket kövessenek, mint például a népegészségüggyel, a biztonsággal, a környezetvédelemmel, az oktatással, a közkerkölccsel, valamint a kulturális sokféleség előmozdításával és védelmével kapcsolatos célkitűzések;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE a Felek azon jogát, hogy természeti erőforrásaikat saját környezetvédelmi politikájukkal és a fenntartható fejlődési célokkal összhangban aknázzák ki;

SZEM ELŐTT TARTVA az 1995. december 15-én Madridban aláírt, egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Dél-amerikai Közös Piac és részes államai közötti régiók közötti együttműködési keretmegállapodást, valamint az ahhoz csatolt együttes nyilatkozatot a politikai párbeszédéről és a megerősített politikai párbeszédén, a kereskedelem liberalizálásán, a beruházások előmozdításán és az együttműködés elmélyítésén alapuló partnerség létrehozásának céljáról;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Unió és a Mercosur közötti együttműködés számos eszköz révén valósul meg;

EMLÉKEZTETVE a Mercosur és az Európai Unió állam- és kormányfőinek 1999. júniusi Rio de Janeiro-i találkozásán hozott határozatára, amely szerint a két térség közötti, a demokrácián, a fenntartható fejlődésen és a társadalmi igazságosság melletti gazdasági növekedésen alapuló, mélyebb és teljesebb partnerség kialakítására irányuló politikai, gazdasági, kereskedelmi, kulturális és együttműködési kapcsolatokat újra prioritásként kell kezelni;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a kereskedelmi és beruházási kapcsolataik további megerősítése, liberalizálása és diverzifikálása iránt;

VÁRAKOZÁSSAL TEKINTVE ebben az összefüggésben az elé, hogy az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezménynek és a WTO szabályainak megfelelő szabadkereskedelmi térség létrehozása révén fokozzák kereskedelmi és beruházási kapcsolataikat;

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy nyílt és állandó párbeszéd alapján megerősítsék a Felek közötti együttműködést valamennyi kölcsönös érdekű területen, különösen a politikai, gazdasági, kereskedelmi, pénzügyi, jogi és igazságügyi, a szabadsággal és a biztonsággal kapcsolatos, a tudományos és technológiai, a szociális és a kulturális területeken;

TUDATÁBAN annak, hogy fontos a civil társadalom bevonása a Felek közötti partnerségbe;

TUDATÁBAN annak, hogy alapvetően fontos a Felek között meglévő politikai párbeszéd új szakaszba lépése annak érdekében, hogy valamennyi közös érdekű területen intenzívebbé tegyék kapcsolatukat;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek sajátos regionális integrációs tapasztalatait, amelyekből saját szükségleteik szerint kölcsönösen profitálhatnak;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE közös elveik és értékeik fontosságát a társadalmi fejlődés területén;

FIGYELEMBE VÉVE a kulturális párbeszéd fontosságát, amely a Felek közötti kölcsönös megértés javításának, a kulturális sokszínűség előmozdításának és a Felek polgárai közötti kulturális kapcsolatok előmozdításának az eszköze;

MEGÁLLAPÍTVA, hogy amennyiben a Felek úgy döntenek, hogy e megállapodás keretében a szabadság, jogérvényesülés és biztonság területére vonatkozóan olyan egyedi megállapodásokat kötnek, amelyeket az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része V. címének megfelelően köthet az Európai Unió, e jövőbeli megállapodások rendelkezései Írországra nézve nem lesznek kötelezőek, kivéve, ha az Európai Unió és Írország – korábbi vonatkozó kétoldalú kapcsolataik tekintetében – értesíti a Mercosurt, hogy ezek a megállapodások Írországot az Európai Unió részeként kötelezik a szabadság, jogérvényesülés és biztonság területe vonatkozásában az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Írország helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyvnek megfelelően; szintén megállapítva, hogy az Európai Unió későbbi belső intézkedései, amelyeket e megállapodás végrehajtása érdekében az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján fogadhatnak el, nem kötelezőek Írországra nézve, kivéve, ha Írország bejelenti, hogy a 21. jegyzőkönyvnek megfelelően részt kíván venni ezen intézkedésekben vagy azokat elfogadja; megállapítva továbbá, hogy az említett jövőbeli megállapodások vagy az Európai Unió későbbi belső intézkedései az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv hatálya alá tartoznak;

ELISMERVE a Felek között és a Felek területén a gazdasági és társadalmi fejlődés terén mutatkozó különbségeket,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS ELVEK ÉS INTÉZMÉNYI KERET

1. FEJEZET

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1.1. CIKK

Általános fogalommeghatározások

E megállapodás alkalmazásában:

- (a) „1995. évi régiók közötti együttműködési keretmegállapodás”: az 1995. december 15-én Madridban aláírt régiók közötti együttműködési keretmegállapodás egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Dél-amerikai Közös Piac és részes államai között;
- (b) „ideiglenes kereskedelmi megállapodás”: az egyrészről az Európai Unió, másrészről a Déli Közös Piac, az Argentin Köztársaság, a Brazil Szövetségi Köztársaság, a Paraguayi Köztársaság és az Uruguayi Keleti Köztársaság között megkötendő ideiglenes kereskedelmi megállapodás;
- (c) „kkv-k”: kis- és középvállalkozások, amely fogalom magában foglalja a mikro-, kis- és középvállalkozásokat és a vállalkozókat;

- (d) „harmadik ország”: e megállapodás területi hatályán kívül eső ország vagy terület;
- (e) „Tengerjogi Egyezmény”: az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-én, Montego Bay-ben kelt Tengerjogi Egyezménye; és
- (f) „WTO”: Kereskedelmi Világszervezet.

1.2. CIKK

Általános elvek

1. A Felek bel- és külpolitikájának alapja az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és más olyan nemzetközi emberi jogi eszközökben – amelyeknek a Felek részes felei – lefektetett demokratikus alapelveknek, emberi jogoknak és alapvető szabadságoknak, valamint a jogállamiság elveinek tiszteletben tartása, ami e megállapodás alapvető elemét képezi.
2. A Felek megerősítik szilárd elkötelezettségüket az ENSZ-Alapokmányban megfogalmazott közös elvek és célkitűzések mellett. A fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés elősegítése, valamint e megállapodás előnyeinek igazságos elosztása e megállapodás végrehajtásának egyik irányadó elve.
3. A Felek újólag megerősítik elkötelezettségüket a jó kormányzás elvei mellett, beleértve az olyan elveket, mint a kormányzati átláthatóság és a korrupció elleni küzdelem, az etikus és elszámoltatható kormány, az igazságszolgáltatás függetlensége és a kisebbségi jogok védelme.

1.3. CIKK

Hatály

Ez a megállapodás közös értékeken, többek között kölcsönösségen és közös érdekeken alapuló partnerséget hoz létre a Felek között. Megerősíti az EU-Fél és a Mercosur-Fél közötti partnerséget, és stratégiai kapcsolathoz vezet a politikai, együttműködési és kereskedelmi területeken, valamint más, megállapodás tárgyát képező területeken.

1.4. CIKK

Általános célkitűzések

Ez a megállapodás a következőkről rendelkezik:

- (a) a partnerség alapját képező intézményi keret;
- (b) a politikai párbeszéd fokozása új intézményi mechanizmusok révén;
- (c) a Felek közötti együttműködés, amelynek célja, hogy hozzájáruljon e megállapodás általános célkitűzéseinek megvalósításához azáltal, hogy kihasználja azon meglévő vagy jövőbeli innovatív együttműködési eszközöket, amelyek hozzáadott értéket tudnak nyújtani a kapcsolathoz; és
- (d) a Felek interregionális kereskedelmi kapcsolatainak bővítése és diverzifikálása, valamint az e megállapodás III. részében meghatározott egyedi célkitűzések és rendelkezések, amelyeknek hozzá kell járulniuk a nagyobb gazdasági növekedéshez, az életminőség fokozatos javításához mindkét régióban, valamint mindkét régiónak a világgazdaságba való jobb integrációjához.

2. FEJEZET

INTÉZMÉNYI KERETEK

2.1. CIKK

Csúcstalálkozó

1. Az EU-Fél és a Mercosur-Fél közötti legmagasabb szintű politikai és szakpolitikai párbeszéd csúcstalálkozóin zajlik. Szükség esetén és kölcsönös megállapodás alapján csúcstalálkozókat kell tartani.
2. A csúcstalálkozók lehetőséget biztosítanak az e megállapodás végrehajtása terén elért eredmények értékelésére, meghatározzák a megállapodás jövőbeli fejlődésének célkitűzéseit, és egyéb közös érdekű témákat vitatnak meg.

2.2. CIKK

Vegyes tanács

1. Létrejön a vegyes tanács, amely felügyeli e megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását és ellenőrzi e megállapodás végrehajtását. A vegyes tanács az e megállapodás hatálya alá tartozó ügyekkel foglalkozik, és megvizsgál minden, e megállapodás keretében felmerülő jelentős kérdést, valamint a közös érdekű interregionális, többoldalú vagy nemzetközi kérdéseket.

2. A vegyes tanács miniszteri szinten rendszeres időközönként, legalább 2 (kettő) évente vagy – kölcsönös megállapodás szerint – eseti alapon ülésezik. A Felek kölcsönös megállapodása szerint telekonferencia, videokonferencia útján vagy más módon is ülésezhet.
3. A vegyes tanács az egyes Felek miniszteri szintű képviselőiből áll, összhangban a Felek vonatkozó belső megállapodásaival, és figyelembe véve a tárgyalandó konkrét kérdéseket. A vegyes tanács kölcsönös megállapodás révén valamennyi szükséges formációban ülésezik.
4. Az e megállapodás III. részével kapcsolatos kérdésekben eljáró vegyes tanács az egyes Felek kereskedelemmel kapcsolatos ügyekért felelős képviselőiből áll (a továbbiakban: kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács).
5. A vegyes tanács elfogadja saját eljárási szabályzatát és a vegyes bizottság eljárási szabályzatát.
6. A vegyes tanács elnökségét az eljárási szabályzatában megállapított rendelkezésekkel összhangban az EU-Fél egy képviselője és a Mercosur-Fél egy képviselője közösen látja el, figyelembe véve az adott ülésen tárgyalandó konkrét kérdéseket.
7. A vegyes tanács megvizsgálja a javaslatokat és ajánlásokat, és hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat hozzon, beleértve a rendelkezések értelmezését is, és az e megállapodásban előírtak szerint megfelelő ajánlásokat tegyen. A határozatokat és ajánlásokat a Felek megállapodásával és a vegyes tanács eljárási szabályzatával összhangban kell elfogadni. A határozatok kötelező erővel bírnak mindkét Félre nézve, akik belső eljárásaiknak megfelelően minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében. E megállapodás II. részének hatályán belül a vegyes tanács továbbá hatáskörrel rendelkezik arra, hogy – a Felek kölcsönös megállapodása szerint – határozatokat hozzon és ajánlásokat tegyen.

8. A vegyes tanács – eljárási szabályzatával összhangban – bármely feladatát átruházhatja a vegyes bizottságra, beleértve a kötelező erejű határozatok meghozatalára vonatkozó hatáskört is.

2.3. CIKK

Vegyes bizottság

1. A Felek vegyes bizottságot hoznak létre.
2. A vegyes bizottság segíti a vegyes tanácsot feladatai ellátásában.
3. A vegyes bizottság előkészíti a vegyes tanács üléseit, és felelős e megállapodás helyes végrehajtásáért.
4. A vegyes bizottság az egyes Felek vezető tisztviselői szintű képviselőiből, illetve a Felek által belső megállapodásaikkal összhangban és az adott ülésen tárgyalandó konkrét kérdések figyelembevételével kijelölt személyekből áll.
5. Az e megállapodás III. részével kapcsolatos kérdésekben eljáró vegyes bizottság az egyes Felek kereskedelemmel kapcsolatos ügyekért felelős képviselőiből áll (a továbbiakban: kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság).
6. Az e megállapodás II. részével kapcsolatos kérdésekben eljáró vegyes bizottság az egyes Feleknek az említett kérdésekért felelős képviselőiből áll, a Felek vonatkozó belső megállapodásaival összhangban.

7. A vegyes bizottság döntéshozatali hatáskörrel rendelkezik az ebben a megállapodásban előírt esetekben, illetve amikor a vegyes tanács ilyen hatáskörrel ruházta fel. A vegyes bizottság a Felek közös megegyezésével fogad el határozatokat. Ezek a határozatok kötelező erejűek a Felekre nézve, akik megteszik az említett határozatok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Az átruházott hatáskörök gyakorlása során a vegyes bizottság az együttműködési tanács eljárási szabályzatával összhangban hozza meg határozatait.

8. A 29. fejezet különös rendelkezéseinek sérelme nélkül bármely Fél a megállapodás alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos bármely kérdést a vegyes bizottság elé terjeszthet.

9. A vegyes bizottság elnökségét a Mercosur-Fél egy képviselője és az EU-Fél egy képviselője közösen látja el, figyelembe véve az adott ülésen tárgyalandó konkrét kérdéseket.

10. A vegyes bizottság általában évente egyszer ülésezik e megállapodás végrehajtásának felülvizsgálata céljából, a Felek által előzetesen megállapított időpontban és napirenddel, felváltva Brüsszelben és egy aláíró Mercosur-államban. Az EU-Fél vagy a Mercosur-Fél kérésére közös megegyezéssel további üléseket is lehet összehívni. A Felek kölcsönös megállapodása alapján telekonferencia, videokonferencia útján vagy más módon is ülésezhet.

2.4. CIKK

Albizottságok és más testületek

1. A vegyes bizottság albizottságokat vagy egyéb szerveket hozhat létre feladatai ellátásának támogatására, valamint meghatározott feladatok vagy témák kezelésére. Dönthet úgy, hogy megváltoztatja a rábízott feladatokat, vagy feloszlatja az e célból létrehozott albizottságokat vagy egyéb struktúrákat.

2. A vegyes bizottság eljárási szabályzatot fogad el, amely meghatározza az albizottságok és más testületek összetételét, feladatait és működését.
3. Albizottságok kialakítása vagy folytatása a Feleket nem akadályozhatja meg abban, hogy bármely kérdéssel közvetlenül a vegyes bizottsághoz forduljon.
4. Amennyiben ez a megállapodás másképp nem rendelkezik, az e megállapodás értelmében vagy a vegyes bizottság által létrehozott albizottságok és egyéb szervek tevékenységükről rendszeresen vagy kérésre jelentést tesznek az vegyes bizottságnak.
5. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, kereskedelemmel és kereskedelemmel kapcsolatos ügyekkel foglalkozó albizottságokra a 9.9. cikk az irányadó, és azok jelentést tesznek a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságnak.
6. Megalakul a Nemzetközi Együtműködési és Fejlesztési Albizottság, hogy előmozdítsa, koordinálja és felügyelje az e megállapodás II. részében említett területeken folytatott együtműködési tevékenységek végrehajtását, valamint az ilyen együtműködési kezdeményezések nyomon követését, monitorozását és értékelését. Segíti a vegyes bizottságot az e kérdésekkel kapcsolatos feladatai ellátásában.

2.5. CIKK

Parlamenti vegyes bizottság

1. Létrejön egy parlamenti vegyes bizottság a szorosabb kapcsolatok előmozdítása és az Európai Parlament és a Mercosur parlamentje közötti rendszeres párbeszéd biztosítása érdekében.

2. A parlamenti vegyes bizottság egyrészt európai parlamenti képviselőkből, és másrészt a Mercosur-parlament tagjaiból áll. Az önmaga által meghatározott időközönként ül össze.
3. A parlamenti vegyes bizottság kidolgozza saját eljárási szabályzatát.
4. A parlamenti vegyes bizottság elnöki tisztét felváltva az Európai Parlament és a MERCOSUR parlamentje látja el.
5. A parlamenti vegyes bizottságot folyamatosan tájékoztatni kell az e megállapodás végrehajtása terén elért eredményekről.
6. A parlamenti vegyes bizottság ajánlásokat tehet a vegyes tanácsnak.

2.6. CIKK

Kapcsolat a civil társadalommal

1. E megállapodás végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Felek megfelelő konzultációs mechanizmus létrehozása és a civil társadalom képviselői közötti együttműködés elmélyítése révén előmozdítják a civil társadalommal folytatott konzultációkat.
2. A Felek előmozdítják az Európai Unió részéről az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és Mercosur részéről a Konzultatív Szociális és Gazdasági Fórum közötti párbeszédet, és ösztönzik a 2.7. és 2.8. cikkben meghatározott mechanizmusokhoz való hozzájárulásukat.

2.7. CIKK

Belső tanácsadó csoportok

1. Az EU-Fél és a Mercosur-Fél egyaránt kijelöl egy belső tanácsadó csoportot, amelyet az egyes Felek belső megállapodásaival összhangban hoznak létre, hogy tanácsot adjon az érintett Félnek az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdésekben. A csoportban kiegyensúlyozott arányban képviseltetik magukat a gazdasági, fejlesztési, szociális, emberi jogi, környezetvédelmi és egyéb kérdésekkel foglalkozó, független civil társadalmi szervezetek, köztük nem kormányzati szervezetek, üzleti és munkáltatói szervezetek és szakszervezetek.
2. A Felek előmozdítják a belső tanácsadó csoportjukkal folytatott rendszeres párbeszédet, és figyelembe veszik a belső tanácsadó csoportjuk által az e megállapodás végrehajtásával kapcsolatban benyújtott véleményeket vagy ajánlásokat.
3. A belső tanácsadó csoportok ismertségének nyilvánosság körében történő növelése érdekében az EU-Fél és a Mercosur-Fél egyaránt hozzáférhetővé teszi a nyilvánosság számára a konzultációkban részt vevő szervezetek jegyzékét, valamint az adott csoport kapcsolattartó pontjának adatait.

2.8. CIKK

Civil társadalmi fórum

1. A Felek elősegítik egy civil társadalmi fórum megszervezését, amelynek célja, hogy e megállapodás végrehajtásáról szóló nyilvános párbeszéd színtere legyen, valamint a vegyes bizottság első ülésén megállapodnak a civil társadalmi fórum irányítására vonatkozó operatív iránymutatásokról.

2. A Felek virtuális eszközökkel elősegíthetik a civil társadalmi fórumon való részvételt.
3. A civil társadalmi fórum nyitva áll akár az EU-Fél, akár a Mercosur-Fél területén letelepedett független civil társadalmi szervezetek részvétele előtt, beleértve a 2.7. cikkben említett belső tanácsadó csoportok tagjait is. A Felek előmozdítják a kiegyensúlyozott képviseletet, beleértve a gazdasági, fejlesztési, szociális, emberi jogi, környezetvédelmi és egyéb kérdésekkel foglalkozó nem kormányzati szervezeteket, az üzleti és a munkáltatói szervezeteket és a szakszervezeteket.
4. A Feleknek a vegyes tanácsban vagy a vegyes bizottságban részt vevő képviselői adott esetben részt vesznek a civil társadalmi fórum ülésén annak érdekében, hogy tájékoztatással szolgáljanak e megállapodás végrehajtásáról, valamint párbeszédet folytassanak a civil társadalmi fórummal.

3. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

3.1. CIKK

Biztonsági záradék

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy:

- (a) megköveteli valamely Féltől olyan információk szolgáltatását vagy hozzáférhetővé tételét, amelyek átadását az alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli; vagy

- (b) bármelyik Felet megakadályoz olyan intézkedés meghozatalában, amelyet az alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez szükségesnek ítél a következők terén:
- (i) fegyverek, lőszeres és hadfelszerelések gyártása vagy kereskedelme, valamint más áruk és anyagok, szolgáltatások és alkalmazott technológiák olyan kereskedelme vagy azokkal összefüggő olyan ügyletek, valamint olyan gazdasági tevékenységek vonatkozásában, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;
 - (ii) hasadó- és fuzionáló anyagok, vagy azon anyagok tekintetében, amelyekből azokat kinyerik; vagy
 - (iii) háború idején vagy más vészhelyzet felmerülésekor a nemzetközi kapcsolatokban; vagy
- (c) bármelyik Felet megakadályoz abban, hogy bármely intézkedést meghozzon az ENSZ-Alapokmány szerinti nemzetközi kötelezettségeinek teljesítése céljából, a nemzetközi béke és a biztonság fenntartása érdekében.

3.2. CIKK

Egyéb megállapodások

1. Az 1995. évi régiók közötti együttműködési keretmegállapodás e megállapodás hatálybalépésekor hatályát veszti.
2. E megállapodás az 1995. évi régiók közötti együttműködési keretmegállapodás helyébe lép. A Felek közötti valamennyi egyéb megállapodásban található, az 1995. évi régiók közötti együttműködési keretmegállapodásra való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, mint az e megállapodásra való hivatkozásokat.

3. E megállapodás hatálybalépésekor az ideiglenes kereskedelmi megállapodás hatályát veszti, és a helyébe e megállapodás lép. A Felek közötti valamennyi egyéb megállapodásban található, az ideiglenes kereskedelmi megállapodásra való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy azok e megállapodásra utalnak.

4. E megállapodás hatálybalépésekor az ideiglenes kereskedelmi megállapodással létrehozott kereskedelmi tanács által elfogadott határozatokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket az e megállapodás 2.2. cikke szerint létrehozott vegyes tanács fogadott el. Az ideiglenes kereskedelmi megállapodással létrehozott kereskedelmi bizottság által elfogadott határozatokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket az e megállapodás 2.3. cikke szerint létrehozott vegyes bizottság fogadott el.

5. Az e cikk (3) bekezdése ellenére:

- (a) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 11.4. és 11.5. cikke alapján elfogadott, e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő ideiglenes védintézkedések természetes lejáratukig továbbra is alkalmazandók;
- (b) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 9. fejezetének C. szakasza alapján elfogadott, e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő kétoldalú védintézkedések természetes lejáratukig továbbra is alkalmazandók;
- (c) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 21.7. és 18.17. cikke alapján már megindított vitarendezési eljárásokat e megállapodás hatálybalépésének napjától e megállapodás szerinti vitának kell tekinteni, és a befejezésükig folytatódnak; és
- (d) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 21.7. és 18.17. cikke alapján indított vitarendezési eljárások kötelező jellegű eredménye e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően is kötelező marad a Felekre nézve.

6. A Felek nem indíthatnak vitarendezési eljárást e megállapodás alapján olyan ügyekben, amelyek az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 18. fejezete szerinti végleges bizottsági jelentés és a 21. fejezetében foglalt választottbírószági határozat tárgyát képezték.

7. Az ideiglenes kereskedelmi megállapodás értelmében már teljesen vagy részben eltelt átmeneti időszakokat figyelembe kell venni az e megállapodás szerinti egyenértékű rendelkezésekben előírt átmeneti időszakok kiszámításakor. Az e megállapodás szerinti ilyen átmeneti időszakok kiszámítása az ideiglenes kereskedelmi megállapodás hatálybalépésének napjával kezdődik.

Az ideiglenes kereskedelmi megállapodás értelmében már teljesen vagy részben eltelt eljárási időszakokat figyelembe kell venni az e megállapodás szerinti egyenértékű rendelkezésekben előírt eljárási időszakok kiszámításakor.

8. A Felek e megállapodást kiegészíthetik a hatálya alá tartozó, bármely együttműködési területre vonatkozó egyedi megállapodások megkötésével. Az ilyen egyedi megállapodások rendelkezhetnek úgy, hogy az e megállapodás által szabályozott, átfogó régióközi kapcsolatokat szerves részét képezik, és közös intézményi keret hatálya alá tartoznak.

3.3. CIKK

Területi hatály

1. E megállapodás alkalmazandó:

(a) azokon a területeken, amelyeken az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó, az említett Szerződésekben meghatározott feltételekkel; és

(b) az Argentin Köztársaság, a Brazil Szövetségi Köztársaság, a Paraguayi Köztársaság és az Uruguayi Keleti Köztársaság területén.

2. E megállapodásban a „területre” való hivatkozások magukban foglalják az ENSZ Tengerjogi Egyezményében meghatározott légteret és parti tengert is.

3. E megállapodásban a „területre” való hivatkozások – eltérő értelmű, kifejezett rendelkezés hiányában – ebben az értelemben értendők.

4. Az árukkal kapcsolatos tarifális elbánásra – többek között a vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére, a vámügyekben történő kölcsönös igazgatási segítségnyújtásra és a származási szabályokra, valamint az ilyen elbánás ideiglenes felfüggesztésére – vonatkozó rendelkezések tekintetében, e megállapodás az Európai Unió vámterületének az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 4. cikkében meghatározott azon területeire is alkalmazandó, amelyek nem tartoznak e cikk (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá.

¹ EU HL L 269., 2013.10.10., 1. o.

II. RÉSZ

POLITIKAI PÁRBESZÉD ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

4. FEJEZET

A POLITIKAI PÁRBESZÉD ÉS A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS CÉLKITŰZÉSEI

4.1. CIKK

A politikai párbeszéd célkitűzései

1. A Felek megállapodnak abban, hogy a politikai dimenzió az e megállapodással létrehozott partnerség alapvető részét képezi, amely megerősíti és elmélyíti a Felek közötti rendszeres politikai párbeszédet. A Felek megállapodnak abban, hogy politikai menetrendet dolgoznak ki, együttműködnek a közös érdekű területeken, és erőfeszítéseket tesznek álláspontjaik összehangolására annak érdekében, hogy a megfelelő nemzetközi fórumokon közös kezdeményezéseket tegyenek.
2. A Felek közötti politikai párbeszéd a következőkre irányul:
 - (a) kapcsolataik megerősítése a békéhez, a stabilitáshoz, a biztonsághoz és a jóléthez való hozzájárulás érdekében, valamint a stratégiai partnerségük megszilárdítása;

- (b) a nemzetközi béke és biztonság, a preventív diplomácia, a bizalomépítő intézkedések és a viták békés rendezésének előmozdítása, többek között az ENSZ-rendszer és a multilateralizmus megerősítésére irányuló együttes fellépések kialakítása révén;
- (c) a demokráciának, a jogállamiságnak, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok előmozdításának és védelmének megerősítése;
- (d) a humán és társadalmi fejlődés előmozdítása, újólag megerősítve a Felek fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségét, amint azt a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend elfogadása is kifejezésre juttatta. A Felek együttműködnek a fenntartható fejlődési célok végrehajtása és megvalósítása érdekében, elismerve, hogy azok széles körű és ambiciózus jellege sürgős fellépést, nyomon követést és felülvizsgálatot tesz szükségessé;
- (e) a nemek közötti egyenlőségnek, valamint a nők és lányok valamennyi joga tiszteletben tartásának előmozdítása, hangsúlyozva a nemi dimenziót, valamint a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés és erőszak kezelése, az egyes Felek belső jogával összhangban;
- (f) hozzájárulás a leszereléshez, valamint a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedésének megakadályozásához, teljes mértékben megfelelően a Felek vonatkozó nemzetközi kötelezettségeinek, és biztosítva azok nemzeti végrehajtását;
- (g) az együttműködés fokozása a rasszizmus, a faji megkülönböztetés, az idegengyűlölet és a kapcsolódó intolerancia elleni küzdelem terén;
- (h) együttes fellépések kidolgozása az emberkereskedelem, a migráncsempészség, az illegális fegyverkereskedelem, a kábítószer-kereskedelem és az ahhoz kapcsolódó bűncselekmények, a kiberbűnözés és a határokon átnyúló szervezett bűnözés egyéb formái elleni küzdelem terén folytatott együttműködés fokozása érdekében;

- (i) a gyermekek szexuális bántalmazásának felszámolására irányuló közös fellépések előmozdítása és kidolgozása, beleértve a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok előállítását és terjesztését, valamint a nemi erkölcs elleni bűncselekmények utazó elkövetői elleni küzdelmet;
- (j) az együttműködés fokozása a korrupció elleni küzdelemben és annak megelőzésében, hogy pénzügyi rendszereiket bűncselekményekből származó jövedelmek tisztára mosására és a terrorizmus finanszírozására használják fel, valamint az illegális vagyon azonosítása, visszaszerzése és visszaszolgáltatása terén;
- (k) fellépés a nemzetközi közösség egészének aggodalmára számot tartó legsúlyosabb, nemzetközi jog szerinti bűncselekmények büntetlensége ellen;
- (l) az együttműködés fokozása a terrorcselekmények megelőzése és visszaszorítása terén, összhangban azon nemzetközi egyezményekkel, amelyeknek az Európai Unió tagállamai és az aláíró Mercosur-államok részes felei, a releváns ENSZ-határozatokkal, valamint a Felek vonatkozó törvényeivel és rendeleteivel;
- (m) eszmecsere és a párbeszéd javítása a nemzetközi adóügyi kérdésekről, beleértve a globális normákat és az átláthatóságot is;
- (n) fellépés a Felek regionális integrációja érdekében, amelyet a fenntartható fejlődés egyik eszközének, valamint a világgazdaságban való versenyképes részvétel eszközének tekintenek;
- (o) kölcsönös egyetértés kialakítása és konszenzus előmozdítása régióközi és nemzetközi kérdésekben, különösen a többoldalú fórumokon való együttműködés és közös kezdeményezések kidolgozása révén;
- (p) közös fellépések kidolgozása az ENSZ rendszere és a multilateralizmus megerősítésére annak érdekében, hogy hatékonyan, eredményesen és gyorsan lehessen szembenézni a legfontosabb jelenlegi és jövőbeli kihívásokkal;

- (q) széles körű politikai koordináció kiépítése nemzetközi szinten az internetirányítás multilaterális, átlátható és demokratikus, több érintett fél részvételével zajló folyamatainak támogatása és megerősítése érdekében, a kormányok, a magánszektor, a civil társadalom, a nemzetközi szervezetek, a műszaki és tudományos közösségek és valamennyi más releváns érdekelt fél bevonásával, szerepüknek, felelősségüknek és képességeiknek megfelelően;
- (r) a kölcsönös érdeklődésre számot tartó jogi és igazságügyi kérdések megvitatása; és
- (s) a Felek megegyezése szerinti egyéb kérdések kezelése.

4.2. CIKK

A nemzetközi együttműködés és fejlesztés célkitűzései

1. A Felek, újílag megerősítve partnerségük megszilárdításának szükségességét, kiemelik a nemzetközi együttműködés és fejlesztés fontosságát, és megállapodnak abban, hogy az interregionális együttműködés és módozatainak egyik fő célja e megállapodás végrehajtásának megkönnyítése.
2. A Felek együttműködési projekteket és közös tevékenységeket hajtanak végre valamennyi meglévő és jövőbeli módszertan és rendelkezésre álló eszköz révén, beleértve a háromoldalú együttműködést is. Az ilyen együttműködés többek között a következőket foglalhatja magában:
 - (a) a beruházások és a munkahelyteremtés előmozdítása pénzügyi források mozgósítása révén, többek között támogatások és hitelek felhasználásával a fenntartható fejlődés eredményeinek elérése érdekében;
 - (b) a kapacitásépítés támogatása képzések, munkaértekezletek és szemináriumok, valamint szakértők és tanulmányok cseréje, közös kutatás és a bevált gyakorlatok megosztása révén;

- (c) az intézményi know-how előmozdítása mindkét régióban együttműködési tevékenységek útján;
- (d) a fejlesztésfinanszírozás ösztönzése az egyes Felek rendelkezésére álló valamennyi eszközön és az innovatív pénzügyi mechanizmusok egyéb formáin keresztül;
- (e) az innovatív technológiákhoz való hozzáférés előmozdítása, valamint a nemzeti kapacitások megerősítése;
- (f) konkrét intézkedések kidolgozása a szegénység csökkentése, az éhezés elleni küzdelem, valamint a társadalmi befogadás és kohézió előmozdítása érdekében;
- (g) a meglévő regionális együttműködési hálózatok és platformok megszilárdítása; és
- (h) a Felek közigazgatási szervei és intézményei közötti együttműködés előmozdítása.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy az Európai Beruházási Bankkal, az európai pénzügyi intézményekkel és az aláíró Mercosur-államok intézményeivel, valamint a nemzetközi és regionális pénzügyi intézményekkel szoros partnerségben előmozdítják a pénzügyi források mozgósítását e megállapodás végrehajtása érdekében.

4.3. CIKK

Források

1. Az e megállapodással létrehozott együttműködés célkitűzéseinek eléréséhez való hozzájárulás céljából a Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy kapacitásuk keretein belül és saját csatornáikon keresztül megfelelő forrásokat – beleértve a pénzügyi forrásokat – bocsátanak rendelkezésre, és mindkét régióban ösztönzik a fejlesztéssel kapcsolatos állami és magán pénzügyi intézményeket, hogy aktívan működjenek együtt e célból.
2. A Felek arra ösztönzik az Európai Beruházási Bankot és más pénzügyi intézményeket, hogy – saját eljárásaikkal és finanszírozási kritériumaikkal, vonatkozó jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban, valamint illetékes hatóságaik hatáskörének sérelme nélkül – folytassák tevékenységeiket az aláíró Mercosur-államokban.

5. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A DEMOKRATIKUS ELVEK, AZ EMBERI JOGOK, A JOGÁLLAMISÁG, VALAMINT A NEMZETKÖZI BÉKE ÉS BIZTONSÁG TERÜLETÉN

5.1. CIKK

A demokratikus elvek, az emberi jogok és a jogállamiság terén folytatott együttműködés

1. A Felek együttműködnek az emberi jogok előmozdítása és védelme, többek között a nemzetközi emberi jogi eszközök megerősítése és végrehajtása, valamint a demokratikus elvek és a jogállamiság megerősítése terén.
2. Az ilyen együttműködés a következőket foglalhatja magában:
 - (a) azon nemzetközi emberi jogi eszközök hatékony végrehajtása, amelyeknek a Felek részes felei, valamint az ENSZ emberi jogi egyezménye alapján létrehozott testületektől, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa különleges eljárásaiból és az egyetemes időszakos felülvizsgálatból eredő ajánlások hatékony végrehajtása;
 - (b) az emberi jogok beépítése a nemzeti szakpolitikákba és fejlesztési tervekbe;
 - (c) a demokratikus elvek és gyakorlatok alkalmazására vonatkozó kapacitás megerősítése;
 - (d) a demokráciával és az emberi jogokkal kapcsolatos nemzeti cselekvési tervekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje;

- (e) figyelemfelkeltés és ismeretterjesztés az emberi jogokkal, a demokráciával és a béke kultúrájával kapcsolatban;
- (f) a demokratikus és emberi jogokkal kapcsolatos intézmények, valamint az emberi jogok és a jogállamiság előmozdítását és védelmét szolgáló jogi és intézményi keretek megerősítése;
- (g) kölcsönös érdekű közös kezdeményezések kidolgozása az ENSZ releváns emberi jogi intézményei és a multilaterális fórumok keretében;
- (h) a demokrácia, a nemzetközi jog, ezen belül az emberi jogok, az alapvető szabadságok és a jogállamiság előmozdítása, többek között többoldalú fórumokon;
- (i) együttműködés és koordináció – adott esetben harmadik országokban is – a demokratikus elvek, az emberi jogok és a jogállamiság gyakorlati előmozdítása tekintetében, különös tekintettel a politikai jogokra és az alapvető szabadságokra, beleértve az átlátható, hiteles és inkluzív választási folyamatoknak a nemzetközi normákkal összhangban történő előmozdítását;
- (j) a jó kormányzás megerősítése nemzeti, regionális és helyi szinten, beleértve az intézmények elszámoltathatóságát és átláthatóságát, a polgárok részvételének és a civil társadalom bevonásának a támogatását, továbbá a korrupció elleni küzdelmet; és
- (k) a népirtás, az emberiség elleni bűncselekmények, a háborús bűncselekmények és a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatósága alá tartozó, bármely egyéb bűncselekmény megelőzésének előmozdítása.

5.2. CIKK

A nemek közötti egyenlőség és a nők jogai, a béke és a biztonság

1. A Felek előmozdítják a nemek közötti egyenlőséget és lehetővé teszik valamennyi nő és lány társadalmi szerepvállalását. A Felek a nemek közötti egyenlőség szükségességét és valamennyi nő és lány társadalmi szerepvállalásának lehetővé tételét az inkluzív fejlődés, a demokrácia és a biztonság teljes mértékű elérésének előfeltételeként ismerik el. A Felek további együttműködési lehetőségeket és potenciális szinergiákat tárnak fel az érintett szakpolitikák és kezdeményezések között az olyan nemzetközi szabványokkal és kötelezettségvállalásokkal összhangban, mint a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend és az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325. sz. határozata a nőkről, a békéről és a biztonságról.

2. Az ilyen együttműködés a következőket foglalhatja magában:

- (a) a nemek közötti egyenlőség tényleges érvényesítése;
- (b) a nők politikában való részvételének és vezető szerepének, a minőségi oktatáshoz való hozzáférésének, a nők gazdasági szerepvállalásának és a munka világában való nagyobb mértékű részvételének előmozdítása;
- (c) a nemzeti és regionális intézmények megerősítése a nők elleni erőszakkal kapcsolatos kérdések kezelése és megoldása érdekében, ideértve a szexuális és nemi alapú erőszak megelőzését és az azzal szembeni védelmet, az áldozatoknak nyújtott támogatást, valamint a nőkkel és lányokkal kapcsolatos biztonság és védelem feltételeinek előmozdítását.

- (d) a nők emberi jogainak nagymértékű megerősítése, ideértve az emberi jogok megsértésének és a nők elleni erőszak valamennyi formájának megakadályozását, valamint a nők igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését;
- (e) az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325. sz. határozatához fűződő nemzeti cselekvési tervek kidolgozásának és végrehajtásának támogatása; és
- (f) az ENSZ releváns szervei és egyéb nemzetközi szervezetek közötti együttműködés fokozása.

5.3. CIKK

Tömegpusztító fegyverek

1. A Felek elismerik a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló, 1968. július 1-jén Londonban kelt szerződés, valamint a három egyformán fontos és egymást erősítő pillérének – a leszerelésnek, a nonproliférációnak és az atomenergia békés célú felhasználásának – központi szerepét.
2. A Felek úgy vélik, hogy a nemzetközi stabilitást és biztonságot veszélyeztető tényezők közül az egyik legfenyegetőbb a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik állami és nem állami szereplők körében való elterjedése. Ezért a Felek megállapodnak abban, hogy a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló nemzetközi szerződések és megállapodások szerinti meglévő kötelezettségeik, valamint egyéb releváns nemzetközi kötelezettségeik teljes mértékű betartása és nemzeti végrehajtása révén együttműködnek és közreműködnek a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemben. A Felek megállapodnak abban, hogy e bekezdés a megállapodás alapvető elemét képezi.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek és közreműködnek a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedése elleni küzdelemben a következők révén:

- (a) lépéseket tesznek valamennyi egyéb releváns nemzetközi jogi eszköz aláírására, megerősítésére vagy az ahhoz történő csatlakozásra, az esettől függően; és
- (b) hatékony nemzeti exportellenőrzési rendszer létrehozása, a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos áruk exportjának és tranzitjának ellenőrzése, beleértve a kettős felhasználású technológiák esetében a végfelhasználás ellenőrzését, valamint hatékony szankciókat az exportellenőrzés megsértése esetére.

4. A Felek rendszeres politikai párbeszédet folytatnak ezen elemek kiegészítése és megszilárdítása céljából.

5.4. CIKK

Nemzetközi aggodalomra számot tartó súlyos bűncselekmények és a Nemzetközi Büntetőbíróság

1. A Felek újól meg erősítik, hogy a nemzetközi közösség aggodalmára számot tartó legsúlyosabb bűncselekmények, így például a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatósága alá tartozó bűncselekmények esetében elfogadhatatlan a büntetlenség, és hogy ezeket a bűncselekményeket adott esetben nemzeti és nemzetközi eszközökkel kell büntetőeljárás alá vonni, a kiegészítő jelleg elvével összhangban.

2. Tekintettel arra, hogy a hatékony Nemzetközi Büntetőbíróság jelentős előrelépésnek számít a nemzetközi béke és igazságszolgáltatás szempontjából, a Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a Nemzetközi Büntetőbíróság 1998. július 17-én Rómában kelt Római Statútumához (a továbbiakban: Római Statútum) való egyetemes csatlakozás előmozdítása érdekében, és ennek érdekében:

- (a) további lépéseket tesznek a Római Statútum és módosításai végrehajtása, valamint a kapcsolódó eszközök – például a 2002. szeptember 9-én New Yorkban elfogadott, a Nemzetközi Büntetőbíróság kiváltságairól és mentességeiről szóló megállapodás – megerősítése és végrehajtása érdekében;
- (b) adott esetben megosztják a Római Statútum hatékony végrehajtását célzó nemzeti jogszabályok elfogadásával kapcsolatos tapasztalatokat; és
- (c) intézkedéseket hoznak a Római Statútum integritásának védelme érdekében.

5.5. CIKK

Kézi- és könnyűfegyverek és egyéb hagyományos fegyverek

1. A Felek vállalják, hogy együttműködnek egymással, biztosítják a koordinációt, az egymást kiegészítő jelleget és feltárják a szinergiák lehetőségét azon tevékenységeikkel kapcsolatban, amelyek a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmének szabályozására vagy a szabályozás javítására, valamint a tiltott fegyverkereskedelem megelőzésére, leküzdésére és felszámolására irányulnak globális, regionális és szubregionális szinten.

2. Globális szinten a Felek kiemelik a 2013. április 2-án New Yorkban elfogadott Fegyverkereskedelmi Szerződés által a hagyományos fegyverek transzferére vonatkozó nemzeti ellenőrzési rendszerek közötti együttműködés és kiegészítő jelleg elérése érdekében biztosított egyedülálló keretet, beleértve annak az együttműködésre és segítségnyújtásra vonatkozó rendelkezéseit is. Egyetértenek továbbá abban, hogy fontos előmozdítani a Fegyverkereskedelmi Szerződés egyetemessé tételét és teljes körű végrehajtását valamennyi ENSZ-tagállamban.
3. A Felek elismerik, hogy a kézi- és könnyűfegyverek tiltott gyártása, transzfere és forgalmazása, valamint túlzott felhalmozása és ellenőrizetlen elterjedése a világ számos régiójában széleskörű humanitárius és társadalmi-gazdasági következményekkel jár, és komoly fenyegetést jelent a békére, a megbékélésre, a biztonságra, a védelemre, a stabilitásra és a fenntartható fejlődésre egyéni, helyi, nemzeti, regionális és nemzetközi szinten egyaránt.
4. A Felek megállapodnak azon meglévő nemzetközi megállapodások alapján, amelyeknek részes felei, és az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatai alapján fennálló, a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres tiltott kereskedelmének kezelésével kapcsolatos kötelezettségeik, valamint az e területen alkalmazandó, a részvételükkel működő más nemzetközi eszközök – köztük a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program – keretében vállalt kötelezettségeik maradéktalan végrehajtásáról.
5. A Felek elismerik a hagyományos fegyverek meglévő nemzetközi normákkal összhangban történő átadására vonatkozó nemzeti ellenőrzési rendszerek jelentőségét. A Felek megegyeznek az ilyen ellenőrzések felelősségteljes módon történő végrehajtásáról, hozzájárulva a nemzetközi és a regionális békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz, az emberi szenvedés enyhítéséhez, valamint a hagyományos fegyverek illetéktelen kezekbe jutásának megakadályozásához.

5.6. CIKK

A terrorizmus elleni küzdelem terén folytatott együttműködés

1. A Felek újól meg erősítik elkötelezettségüket a terrorizmus valamennyi formája és megnyilvánulása elleni küzdelem iránt, összhangban a nemzetközi joggal, az emberi jogokkal és a nemzetközi humanitárius joggal, a releváns ENSZ-határozatokkal és a vonatkozó jogszabályaikkal.
2. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek, és amennyiben közös érdek áll fenn, megelőznek, üldöznek és büncselekményre nyilvánítanak minden terrorcselekményt, összhangban azon ENSZ-eszközökkel, amelyeknek részes felei.
3. A Felek megállapodnak abban, hogy – az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1373 (2001) és 1624 (2005) sz. határozatával összhangban – nem nyújtanak segítséget vagy menedéket semmilyen típusú terrorista tevékenység kitervelőjének vagy felbujtójának, vagy bármely egyéb résztvevőjének. Különösen a következő módokon működnek együtt:
 - (a) az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1267 (1999), 1373 (2001), 1624 (2005), 1904 (2009), 2178 (2014), 2253 (2015), 2322 (2016) és 2331 (2016) sz. határozatának, továbbá egyéb releváns ENSZ-határozatoknak, valamint nemzetközi és regionális egyezményeknek és eszközöknek a teljes körű végrehajtása keretében;
 - (b) az ENSZ globális terrorellenes stratégiájának hatékony végrehajtása érdekében az ENSZ-tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével;
 - (c) a terrorizmus elleni küzdelemben az emberi jogok, a humanitárius jog és a nemzetközi jog védelme terén szerzett tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjével;

- (d) a terrorizmus elleni küzdelem eszközeiről és módszereiről folytatott eszmecsere révén, beleértve a technikai területeken folytatott együttműködést és a képzést, valamint a terrorizmushoz vezető erőszakos szélsőségek megelőzésével kapcsolatos tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréje révén, különösen az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiája I. és IV. szakaszának a terrorizmus megelőzése tekintetében történő végrehajtása keretében; és
- (e) a terrorizmus és az erőszakos szélsőségek jelenségét kiváltó strukturális okok kezelésével.

5.7. CIKK

Együttműködés a békeépítés és a békefenntartás terén

1. A Felek újlag megerősítik elkötelezettségüket amellet, hogy az ENSZ égisze alatt együttműködjenek a nemzetközi béke és biztonság előmozdítása érdekében.
2. Az ENSZ keretében végzett békeépítési és békefenntartási tevékenység tekintetében a Felek párbeszédet alakítanak ki a békével és biztonsággal kapcsolatos kérdésekről azzal a céllal, hogy együttműködést kezdeményezzenek többek között a kapacitásépítés és a bevált gyakorlatok cseréje terén.

5.8. CIKK

Humanitárius segítségnyújtás és katasztrófakockázat-kezelés

1. A Felek újólág megerősítik elkötelezettségüket az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentésre és -reagálásra vonatkozó kerete mellett, és megállapodnak abban, hogy prioritásként ismerik el a kiszolgáltatottság és a kockázat csökkentését, valamint a reziliencia előmozdítását.
2. Az (1) bekezdésben meghatározott célokból a Felek megvizsgálják a humanitárius segítségnyújtás és a katasztrófaelhárítási tevékenységek összehangolásának lehetőségeit.

5.9. CIKK

Együtműködés a multilaterális, regionális és nemzetközi fórumok és szervezetek keretében

1. A Felek újólág megerősítik elkötelezettségüket az ENSZ-Alapokmányban foglalt elvek mellett. A Felek elkötelezettek a multilateralizmus, valamint a regionális és nemzetközi fórumok és szervezetek – például az ENSZ és annak szakosodott szervezetei és ügynökségei, valamint más multilaterális fórumok – hatékonyságának javítására irányuló erőfeszítések iránt.
2. A Felek hatékony konzultációs mechanizmust működtetnek a multilaterális fórumok találkozóihoz kapcsolódóan. Az ENSZ-ben a Felek megfelelő konzultációs mechanizmusokat hoznak létre az ENSZ Közgyűlésében és az ENSZ-hivatalokban, adott esetben és a Felek megegyezése szerint.

5.10. CIKK

Kiberbiztonság, valamint információs és kommunikációs technológiák

A Felek elismerik az együttműködés és az eszmecsere fontosságát a kiberbiztonság területén – az információs és kommunikációs technológiáknak (a továbbiakban: IKT) a nemzetközi béke és biztonság összefüggésében történő használata tekintetében –, beleértve az államok felelősségteljes magatartására vonatkozó normák, szabályok és elvek, az IKT használatára vonatkozó nemzetközi jog alkalmazása, a bizalomépítő intézkedések kidolgozása és a kapacitásépítés területét is.

5.11. CIKK

Kiberbűnözés

1. A Felek elismerik, hogy a kiberbűnözés olyan széleskörű globális problémává válik, amely multilaterális, regionális és nemzeti válaszokat igényel. A Felek megerősítik a kiberbűnözés megelőzésére és leküzdésére irányuló együttműködést az információk cseréje és a gyakorlati együttműködés révén, a vonatkozó jogi keretüknek és jogszabályaiknak, valamint a kiberbűnözésre vonatkozó nemzetközi jogi eszközöknek megfelelően. A Felek törekszenek arra, hogy adott esetben együttműködjenek a bármely területen előforduló kiberbűnözés megelőzésére és leküzdésére irányuló hatékony jogszabályok, szakpolitikák és gyakorlatok kidolgozásában.
2. A Felek – vonatkozó jogi kereteiken belül – információt cserélnek, többek között a kiberbűnözést felderítő szakemberek oktatását és képzését, a kiberbűnözéssel kapcsolatos vizsgálatok lebonyolítását és a digitális kriminalisztikát illetően.

6. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A JOGÉRVÉNYESÜLÉS, A SZABADSÁG ÉS A BIZTONSÁG TERÜLETÉN

6.1. CIKK

Migráció és a menekültek nemzetközi védelme

1. A Felek újólag kijelentik, hogy nagy jelentőséget tulajdonítanak a migrációs áramlások hatékony kezelésének, és megállapodnak abban, hogy megerősítik együttműködésüket a migrációs kérdésekben a nemzeti szuverenitás elve, a közös felelősség és az olyan kapcsolódó kérdések alapján, mint például a migránsok potenciális hozzájárulása a származási, tranzit- és célországok gazdaságához, társadalmához és kultúrájához.
2. A Felek különösen a következőkre összpontosítanak:
 - (a) a migráció kiváltó okai;
 - (b) állampolgáraik mozgásának megkönnyítése a Felek területei között, az alkalmazandó joggal és a vonatkozó hatáskörökkel összhangban;
 - (c) valamennyi migráns és családjai emberi jogainak teljes körű tiszteletben tartása, valamint a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni intézkedések;
 - (d) a nemi dimenzió szempontjának általános érvényesítése a migráció területén;
 - (e) családegyesítés, az alkalmazandó joggal, többek között az emberi jogok nemzetközi jogával összhangban;

- (f) interregionális együttműködés a migráncscsempészás és az emberkereskedelem – különösen a gyermekek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, köztük a veszélyeztetett nők csempészése és kereskedelme – megelőzése és az ellenük való küzdelem, valamint az áldozatok védelme érdekében, összhangban a 2000. november 15-én New Yorkban elfogadott, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló egyezményrel és annak az emberkereskedelemről és a migráncscsempészésről szóló kiegészítő jegyzőkönyveivel;
- (g) rendszeres információcsere a migránsokra alkalmazandó jogalkotási és közigazgatási intézkedésekről, valamint a migrációs kérdésekkel kapcsolatos tapasztalatokról;
- (h) a menekültek és menedékkérők védelméről szóló releváns nemzetközi jogi eszközök végrehajtásából eredő kérdések;
- (i) az önkéntes áttelepítéssel és a menekültek humanitárius befogadásának egyéb formáival kapcsolatos regionális szintű együttműködés lehetőségeinek feltárása annak részeként, hogy kollektív megoldások szülessenek a menekültek tömeges mozgásának egyre növekvő globális jelenségére; és
- (j) interregionális együttműködés az irreguláris migráció megelőzése érdekében.

3. A Felek együttműködnek a biztonságos, rendezett és szabályos migráció biztosítása, a másik Fél területén illegálisan tartózkodó saját állampolgáraik visszafogadása, valamint az emberkereskedelem és a migráncscsempészás elleni küzdelem érdekében. Együttműködnek továbbá az információcserében, valamint a migrációval kapcsolatos adatok és statisztikák megosztásában.

4. Mindegyik tagállam és mindegyik aláíró Mercosur-állam visszafogadja a másik Fél területén szabálytalanul tartózkodó saját állampolgárait, az említett Fél kérésére. E célból megfelelő úti okmányokat kell rendelkezésre bocsátani, amelyek biztosítják a hatékony visszaküldést. A Felek biztonságos és méltóságteljes bánásmódot biztosítanak az irregulárisan tartózkodó migránsok számára. A be nem fogadott személyek visszaküldését továbbá humánus, méltóságteljes és tisztességes feltételek mellett kell biztosítani, az alkalmazandó joggal összhangban, beleértve az abban biztosított jogorvoslatokat is.

5. A Felek egyikének kérésére az aláíró Mercosur-államok egyénileg, és az EU vagy a tagállamok bármelyike egyénileg törekszik egyedi megállapodások megtárgyalására és megkötésére annak érdekében, hogy tovább könnyítsék az illetékes hatóságok közötti együttműködést a másik Fél területén illegálisan tartózkodó, visszafogadandó állampolgárok azonosítása és dokumentálása terén. Az ilyen megállapodások azon személyek visszafogadására is kiterjednének, akik nem a Felek állampolgárai, de rendelkeznek az egyik Fél által kiadott érvényes tartózkodási engedéllyel, vagy akik közvetlenül a másik Fél területéről érkezve lépnek be az egyik Fél területére.

6. A Felek előmozdítják a menekültek nemzetközi védelmével kapcsolatos nemzeti jogszabályok és gyakorlatok kidolgozását és végrehajtását annak érdekében, hogy eleget tegyenek a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben kelt ENSZ-egyezmény és annak 1967. évi jegyzőkönyve, valamint a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartását biztosító egyéb releváns regionális és nemzetközi jogi eszközök rendelkezéseinek. A Felek hangsúlyt helyeznek különösen az önkéntes áttelepítéssel és a menekültek humanitárius befogadásának egyéb formáival kapcsolatos regionális szintű együttműködés lehetőségeinek feltárására annak részeként, hogy kollektív megoldások szülessenek a menekültek tömeges mozgásának egyre növekvő globális jelenségére.

6.2. CIKK

Igazságügyi együttműködés

1. A Felek megállapodnak abban, hogy fejlesztik igazságügyi együttműködésüket polgári ügyekben, különösen a polgári igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos többoldalú egyezményekre vonatkozó tárgyalásokat, illetve az ilyen egyezmények megerősítését és végrehajtását illetően, és különös tekintettel a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia egyezményeire a nemzetközi jogi együttműködés és jogviták, valamint a gyermekek védelme terén.
2. A Felek megállapodnak abban, hogy az ENSZ, a nemzetközi és regionális szervezetek, így például az Európa Tanács és az Amerikai Államok Szervezete releváns normái alapján megerősítik a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést, különösen a kölcsönös jogsegély, valamint a fogvatartottak kiadatása és átadása terén.

6.3. CIKK

Együttműködés a globális kábítószer-probléma elleni küzdelemben

1. A Felek a közös és megosztott felelősség elve alapján együttműködnek annak érdekében, hogy kiegyensúlyozott és integrált megközelítést biztosítsanak a globális kábítószer-probléma valamennyi aspektusának kezelése érdekében, beleértve az olyan kihívásokat is, mint az új pszichoaktív szerek. E tekintetben a kábítószer-politikák és -intézkedések célja a struktúrák megerősítése, a tiltott kábítószerek kínálatának, kereskedelmének és keresletének csökkentése, a kábítószerrel való visszaélés egészségügyi és társadalmi következményeinek kezelése a károk csökkentése, valamint a kábítószerek és pszichotrop anyagok tiltott előállítására használt vegyi prekurzorok illetéktelen kezekbe jutásának hatékonyabb megelőzése érdekében.

2. A Felek megállapodnak az (1) bekezdésben említett célkitűzések eléréséhez szükséges együttműködési módszerekről. A fellépéseknek közösen elfogadott elveken kell alapulniuk, különösen az 1961., 1971. és 1988. évi három kábítószer-ellenőrzési ENSZ-egyezmény, valamint az ENSZ-közgyűlés globális kábítószer-problémával foglalkozó rendkívüli ülészakának 2016. április 19-én New Yorkban elfogadott záródokumentuma alapján.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy támogatják és ösztönzik a globális kábítószer-probléma kezelésére irányuló szakpolitikák és intézkedések kidolgozását.

6.4. CIKK

Együttműködés a korrupció és a határokon átnyúló szervezett bűnözés, a pénzmosás, valamint a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem terén

1. Belső jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel, valamint az alkalmazandó kétoldalú és nemzetközi jogi eszközökkel – például a 2000. december 15-én New Yorkban elfogadott, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezménnyel és annak jegyzőkönyveivel, valamint a 2003. október 31-én New Yorkban elfogadott, korrupció elleni ENSZ-egyezménnyel – összhangban a Felek megerősítik együttműködésüket a nemzetközi szervezett bűnözés és korrupció elleni küzdelem terén, beleértve a megelőzési és nyomozási tevékenységeket, az elkövetők büntetőeljárás alá vonását és a kölcsönös jogsegélyt.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy a Pénzügyi Akció Munkacsoport (a továbbiakban: FATF) ajánlásaival összhangban és a Latin-amerikai Pénzügyi Akciócsoport (a továbbiakban: GAFILAT) munkájának figyelembevételével törekedniük kell arra, hogy hatékony módon megakadályozzák és üldözzék a pénzügyi intézményeik és egyes nem pénzügyi vállalkozások és szakmák felhasználását a terrorizmus finanszírozására és többek között a következő bűncselekményekből származó jövedelmek tisztára mosására: kábítószer-kereskedelem, emberkereskedelem – különösen a gyerekek, a veszélyeztetett nők és más kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek – tekintetében, fegyverkereskedelem és korrupció.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem és azok megelőzése, valamint a FATF-ajánlások hatékony és teljes körű végrehajtásának biztosítása érdekében, figyelembe véve a GAFILAT munkáját. Ezen együttműködés kiterjed a bűncselekményből származó vagyoni eszközök vagy pénzeszközök felkutatását, azonosítását, lefoglalását, elkobzását, behajtását és visszaszolgáltatását.

4. A (3) bekezdésben említett együttműködésnek lehetővé kell tennie a releváns információk cseréjét az egyes Felek jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek keretében, valamint a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzésére és leküzdésére vonatkozó nemzetközi normákkal összhangban, az FATF ajánlásainak megfelelően és figyelembe véve a GAFILAT munkáját.

5. A Felek megállapodnak abban, hogy a vonatkozó jogszabályaikra és egyéb rendelkezéseikre, valamint az alkalmazandó kétoldalú és nemzetközi eszközökre is figyelemmel és azokkal összhangban intézkedéseket hoznak a bűncselekményekből származó jövedelmek azonosításának, felkutatásának, befagyasztásának, lefoglalásának és elkobzásának támogatására.

6.5. CIKK

Személyes adatok

1. A Felek elismerik a magánélethez és az adatvédelemhez, többek között a személyes adatok biztonságához való alapvető jog előmozdításának és védelmének jelentőségét, mivel ez a fogyasztók digitális gazdaságba vetett bizalmának alapvető tényezője, valamint a kereskedelmi cserék és a bűnüldözési együttműködés továbbfejlesztésének kulcsfontosságú eleme.
2. A Felek együttműködnek az (1) bekezdésben említett jogok hatékony védelmének biztosítása érdekében, többek között a terrorizmus és más határokon átnyúló bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem összefüggésében. A két- és többoldalú szintű együttműködés során figyelembe kell venni a meglévő nemzetközi kötelezettségvállalásokat, és adott esetben a Felek vonatkozó jogszabályait és egyéb rendelkezéseit. Ez magában foglalhatja a kapacitásépítést, a technikai segítségnyújtást, valamint az információk és a szakértelem cseréjét.

6.6. CIKK

Konzuli védelem

1. Mindegyik aláíró Mercosur-állam egyetért azzal, hogy bármely, képvisellel rendelkező tagállam diplomáciai és konzuli hatóságai – az említett tagállam állampolgárai esetében alkalmazottakkal azonos feltételek mellett – védelmet nyújtanak egy olyan tagállam bármely állampolgárának, amely nem rendelkezik egy konkrét esetben tényleges konzuli védelem nyújtására képes állandó képvisellel az adott Mercosur-állam területén.

2. Mindegyik tagállam egyetért azzal, hogy bármely, képvisellel rendelkező aláíró Mercosur-állam diplomáciai és konzuli hatóságai védelmet nyújtanak egy olyan aláíró Mercosur-állam bármely állampolgárának, amely nem rendelkezik egy konkrét esetben tényleges konzuli védelem nyújtására képes állandó képvisellel az adott tagállam területén.

7. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSSEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEKBEN

7.1. CIKK

Célkitűzések és munkamódszerek

1. A Felek újlag megerősítik elkötelezettségüket a fenntartható és inkluzív gazdasági fejlődés előmozdítása iránt, hozzájárulva az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi és Fejlesztési Konferenciája által 1992-ben elfogadott, a környezetről és a fejlődésről szóló riói nyilatkozatban (a továbbiakban: a környezetről és a fejlődésről szóló 1992. évi riói nyilatkozat) meghatározott elvekhez, amelyeket az ENSZ Közgyűlése által 2012. július 27-én elfogadott 66/288. sz. határozatba belefoglalt, a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2012. évi ENSZ-konferencia záródokumentuma (a továbbiakban: a fenntartható fejlődésről szóló 2012. évi ENSZ-konferencia záródokumentuma), valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend támogat. Ennek keretében a Felek együttműködnek a fenntartható fejlődési célok végrehajtása és megvalósítása érdekében, elismerve, hogy azok széles körű és ambiciózus jellege sürgős fellépést tesz szükségessé.

2. A Felek elismerik a párbeszéd és az együttműködés fontosságát, mivel azok elengedhetetlenek a fenntartható fejlődési célok eléréséhez kapcsolódó kihívások kezeléséhez, továbbá elismerik annak fontosságát, hogy a nemzetközi együttműködésben több érdekelt fél – többek között a magánszektor és a civil társadalom – vegyen részt.
3. A Felek törekedni fognak a gazdasági növekedés oly módon történő megszilárdítására, amely csökkenti az egyenlőtlenségeket és tiszteletben tartja a fenntartható fejlődés elveit.
4. A Feleknek fenntartható fogyasztási és termelési mintákat kell ösztönözniük és fel kell hívniuk a figyelmet a környezeti károk gazdasági és társadalmi költségeire és azok emberi jólétre gyakorolt hatására.
5. A Felek párbeszéd, a bevált gyakorlatok megosztása, a jó kormányzás és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás révén mozdítják elő a fenntartható fejlődést.
6. A Felek közös célja a szegénység felszámolása és az inkluzív gazdasági fejlődés támogatása, és minden lehetséges alkalommal együttműködnek e cél elérése érdekében.
7. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy megerősítsék a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtását és a nyomon követés módszertanát, a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend nyomon követésével kapcsolatos eredmények végrehajtásával kapcsolatos elszámoltathatóságot polgáraik felé, valamint az együttműködési intézkedések értékelését, beleértve a minőségi és mennyiségi adatokat is, figyelembe véve a helyszíni hatást.
8. Elismerve, hogy a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és lányok társadalmi szerepének megerősítése elengedhetetlen a fenntartható fejlődéshez, a Felek további együttműködési lehetőségeket fognak feltárni.

9. A Felek előmozdítják a Dél-Dél együttműködés és a háromoldalú együttműködés struktúráit. Az ilyen együttműködés magában fogja foglalni a harmadik országokkal közös kezdeményezések létrehozását azzal a céllal, hogy együtt dolgozzanak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendre vonatkozó többszintű stratégiák, valamint a fenntartható fejlődésre vonatkozó bármely egyéb releváns jövőbeli interregionális és nemzetközi megállapodás kidolgozásának és végrehajtásának támogatása érdekében.

10. A Felek egyetértenek a fenntartható fejlődési célok átfogó jellegét illetően. Ebben az összefüggésben a Feleknek ösztönözniük kell az olyan innovatív partnerségeket, amelyek a nemzetközi fejlesztési kezdeményezések előmozdítása és végrehajtása érdekében több érdekelt felet bevonó megközelítést alkalmaznak. E partnerségek magukban foglalhatják a magánszektor, a szervezett civil társadalmat, jótékonyági szervezeteket, valamint a helyi és regionális hatóságokat.

11. A Felek elismerik a társadalmi fejlődés átfogó megközelítésének fontosságát, amelynek együtt kell járnia a gazdasági fejlődéssel és a környezeti fenntarthatósággal. Prioritásként kezelik a teljes foglalkoztatottság, a társadalmi befogadás és kohézió, valamint a civil társadalom részvételének előmozdítását. A 8. fenntartható fejlődési cél célkitűzéseivel összhangban a Felek előmozdítják a tisztességes munkát mindenki számára, amint azt a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 2008. június 10-én Genfben tartott 97. ülészakán elfogadott, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (a továbbiakban: ILO) a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló nyilatkozata (a továbbiakban: a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozat) előírja.

7.2. CIKK

Az EU és Mercosur közötti, valamint a kétoldalú együttműködés végrehajtása

1. E megállapodás rendelkezései nem érintik az 1995. évi régióközi együttműködési keretmegállapodás szerinti programok, projektek és tevékenységek végrehajtását, és nem érintik a kétoldalú programozási eszközök – így például indikatív programok vagy bármely más releváns eszköz – alapján kialakított, folyamatban lévő vagy jövőbeli kétoldalú együttműködést.
2. Az együttműködést azon releváns, nemzetközileg elfogadott elvekkel és szakpolitikákkal összhangban kell folytatni, amelyekhez mindkét Fél csatlakozott, valamint egyrészt az EU, másrészt a Mercosur és aláíró államai releváns jogszabályi keretének megfelelően.

7.3. CIKK

Könnyítési intézkedések

A Felek adott esetben biztosítják a megállapodás e része és az együttműködésről szóló jegyzőkönyv alapján elfogadott együttműködési kezdeményezések végrehajtásához szükséges vám- és adómentességeket, valamint vízumkönnyítéseket.

7.4. CIKK

Együtműködés a közigazgatás területén

A Felek együttműködést és párbeszédet kezdenek a közpolitikák megtervezéséhez, hatékony végrehajtásához és értékeléséhez szükséges kapacitások fejlesztését célzó intézkedések azonosítása érdekében. E tekintetben a Felek együttműködnek a közigazgatással és az intézményekkel kapcsolatos ügyekben az intézményi kapacitások megerősítése céljából, többek között a know-how átadásának és a kormányzati személyzet képzésének előmozdítása, a közigazgatás irányítási folyamatainak javítása, valamint e megállapodás hatékony végrehajtása érdekében a szabályozási keretek korszerűsítésének elősegítése révén.

7.5. CIKK

Környezetvédelem

1. A környezetvédelmi együttműködés célja, hogy hozzájáruljon a természeti erőforrások védelméhez, megőrzéséhez és fenntartható hasznosításához, valamint a fenntartható fejlődés előmozdításához a koordináció, az integráció és a három – gazdasági, társadalmi és környezeti – dimenzió egymást kölcsönösen támogató figyelembevételének révén, a környezetről és a fejlődésről szóló 1992. évi riói nyilatkozatban meghatározott elvekkel összhangban, amelyet a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2012. évi ENSZ-konferencia „A jövő, amit akarunk” című záródokumentuma és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend is támogat, figyelembe véve a különböző nemzeti realitásokat, kapacitásokat és fejlettségi szinteket, valamint tiszteletben tartva a nemzeti politikákat és prioritásokat.

2. A környezetvédelmi együttműködésnek különösen a következőkre kell összpontosítania:
- (a) a természeti erőforrások védelmét, megőrzését, helyreállítását és fenntartható hasznosítását, valamint a fenntartható fejlődést előmozdító programokkal, projektekkel és szabályozásokkal kapcsolatos információk, technikai szakértelem, környezetvédelmi gyakorlatok és tapasztalatok cseréje, különös tekintettel az alkalmazandó jogszabályokra, a nemzetközi kötelezettségvállalásokra és célokra;
 - (b) a multilaterális környezetvédelmi megállapodások és az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlése eredményeinek végrehajtása, valamint a környezetvédelmi célok előmozdítása;
 - (c) a környezetvédelmi megfontolások általános érvényesítése valamennyi együttműködési ágazatban;
 - (d) a biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható hasznosítása, valamint a bármilyen formában megjelenő genetikai erőforrások hasznosításából származó előnyök igazságos és méltányos megosztása, az ilyen erőforrásokhoz való megfelelő hozzáférés révén, a nemzeti jogszabályokkal összhangban, valamint a vízzel, a vegyi anyagokkal, a hulladékkal és más, kölcsönösen elfogadott kiemelt területekkel kapcsolatos együttműködés;
 - (e) együttműködés a környezetbarát technológiák fejlesztésében, terjesztésében és átadásában a fejlődő országok számára – kölcsönös megállapodás szerinti – kedvező feltételek mellett, beleértve a koncessziós és preferenciális feltételeket is, továbbá mindezek bátorítása;
 - (f) a végrehajtási eszközök rendelkezésre állásának növelése a fejlődő országokban a nemzeti fenntartható fejlődési stratégiák teljes körű megvalósítása érdekében, annak elismerése, hogy e stratégiák széles körű és ambiciózus jellege sürgős kezelést tesz szükségessé, és adott esetben az érdekelt felek részvételének elősegítése.

E megállapodás értelmében a környezetvédelmi együttműködésnek ösztönöznie kell a környezetvédelmi szempontból megfelelő infrastruktúra fejlesztését is.

7.6. CIKK

Fenntartható városfejlesztés

1. A Felek elismerik a fenntartható városfejlesztést előmozdító szakpolitikák fontosságát, valamint azt, hogy hozzá kell járulni a lakásügyi és fenntartható városfejlesztési ENSZ-konferencia (HABITAT III) által elfogadott Új városfejlesztési menetrend, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend fenntartható városfejlesztés szempontjából releváns szempontjainak hatékony végrehajtásához.
2. A Felek előmozdítják az együttműködést és a partnerséget – bevonva valamennyi, a fenntartható városfejlesztés terén a szakpolitika és a gyakorlat szempontjából releváns, kulcsfontosságú szereplőt –, különösen a városi kihívások integrált és átfogó módon történő kezelésének módjait illetően.
3. A Felek előmozdítják az ismeretek megosztását és a tapasztalatcserét, többek között a városok és az emberi települések rezilienciájának megerősítését célzó katasztrófakockázat-csökkentési és -kezelési politikákkal kapcsolatban. A Felek ezt többek között a minőségi infrastruktúra fejlesztése, a területrendezés és a városfejlesztési tervek végrehajtása révén teszik. E terveknek figyelembe kell venniük az olyan kulcsfontosságú témákat, mint a megújuló energiaforrások hatékony felhasználása, a városi integráció, figyelembe véve a globális dél országaiiban az urbanizáció különböző szintjeit, továbbá a városfejlesztési projektek helyi, nemzeti és regionális szintű finanszírozási mechanizmusai.
4. E célból a Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy lehetőség szerint kiterjesztik a decentralizált, városok közötti együttműködés regionális és nemzetközi szintű konkrét lehetőségeit annak érdekében, hogy a városi kihívások fenntartható megoldásaival kapcsolatos tapasztalatok és gyakorlatok cseréje, valamint az egymástól való tanulás révén javítsák a városirányítást és a kapacitásépítést.

7.7. CIKK

Éghajlatváltozás

1. A Felek elismerik, hogy az éghajlatváltozás jelentette globális fenyegetés szükségessé teszi valamennyi ország lehető legszélesebb körű együttműködését az üvegházhatást okozó gázok globális kibocsátásának csökkentése és az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodás érdekében; mindezt oly módon kell megvalósítani, hogy ne kerüljön veszélybe az élelmiszer-termelés, és a fejlett országok továbbra is vezető szerepet vállaljanak. A Felek újlag megerősítik elkötelezettségüket az Egyesült Nemzetek 1992. május 9-én New Yorkban kelt Éghajlat-változási Keretegyezménye (a továbbiakban: UNFCCC) keretében aláírt Párizsi Megállapodás végrehajtása mellett, tükrözve a méltányosság elvét, továbbá a közös, de megkülönböztetett felelősségek és a vonatkozó képességek elvét, az eltérő nemzeti körülmények fényében.
2. A Felek adott esetben kétoldalúan, regionálisan és releváns nemzetközi fórumokon együttműködnek a kereskedelemmel kapcsolatos éghajlat-változási kérdésekben. Ebben az összefüggésben, elismerve a kereskedelem szerepét az éghajlatváltozás jelentette sürgető fenyegetésre reagáláshoz való hozzájárulásban, az egyes Felek továbbra is az UNFCCC és annak Párizsi Megállapodása jóhiszemű részes felei maradnak¹.
3. A Felek megállapodnak abban, hogy a (2) bekezdés második mondata a megállapodás alapvető elemét képezi.

¹ Az itt említett nemzetközi okmányokba nem értendők bele azok módosításai, sem azok utódmegállapodásai, sem az ilyen okmányokat szabályozó szervek által elfogadott határozatok, értelmezések vagy jogi aktusok, kivéve, ha a Felek másként állapodnak meg.

4. E cikk egyetlen rendelkezése sem sérti a Felek azon jogát, hogy bármely más olyan nemzetközi megállapodás – beleértve a WTO-egyezményt is – alapján rendelkezésre álló vitarendezési eljárásokat vegyenek igénybe, amelynek a Felek részes felei.

5. Saját hatáskörükön belül, valamint az UNFCCC és annak Párizsi Megállapodása alapján a Feleknek fokozniuk kell az együttműködést és a szakpolitikai párbeszédet az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (a továbbiakban: ÜHG) való átállás ösztönzése érdekében, felelősségi köreikkel és képességeikkel összhangban, valamint információt és tapasztalatokat kell cserélniük többek között a következőkről:

- (a) az éghajlatváltozás elleni küzdelem, amelyet a méltányosság és tudományos bizonyítékok vezérelnek, különösen a nemzetileg meghatározott hozzájárulások végrehajtása révén, továbbá az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedésekkel kapcsolatos további együttműködés a Párizsi Megállapodás hatékony végrehajtása érdekében;
- (b) a köz- és magánszféra közötti partnerségek megerősítése, amelyek hatékonyan támogathatják az éghajlatváltozás elleni küzdelmet és az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodást;
- (c) a technológia kutatásával, fejlesztésével, terjesztésével, telepítésével és átadásával kapcsolatos együttműködésen alapuló fellépés előmozdítása az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia javítása és az ÜHG-kibocsátás csökkentése érdekében, többek között vállalkozásorientált párbeszéd révén;
- (d) az ÜHG-kibocsátás nyomon követése, jelentése és ellenőrzése, valamint mérséklési és alkalmazkodási programok kidolgozása és végrehajtása;
- (e) a Párizsi Megállapodás végrehajtásának megvalósítása és az alacsony ÜHG-kibocsátásra irányuló fejlesztést elősegítő feltételek megteremtése, az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás képességének növelése és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség oly módon történő előmozdítása, hogy az ne veszélyeztesse az élelmiszer-termelést, a Párizsi Megállapodás 2. cikkének megfelelően;

- (f) a Párizsi Megállapodás cselekvési és támogatási rendelkezéseinek átláthatóságára vonatkozó keret gyors kidolgozásának biztosítása, beleértve a szakpolitikai párbeszédet és az együttműködést a kölcsönösen elfogadott prioritási területeken;
- (g) a nemzeti éghajlat-politikák és -programok előmozdítása a Párizsi Megállapodás keretében az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás tekintetében, többek között az erdőirtás és az erdőpusztulás és -helyreállítás terén, valamint a megújuló energia, az energiahatékonyság, a fenntartható közlekedés, valamint a fenntartható és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens infrastruktúra fejlesztésének ösztönzésére szolgáló eszközök előmozdítása; és
- (h) az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó politikáról folytatott kétoldalú párbeszéd egyéb területeinek vagy bármely más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó területnek a megerősítése, amelyek felmerülhetnek, többek között más kapcsolódó multilaterális fórumokon, például a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet, a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet és a Montrealban 1987. szeptember 16-án megkötött Montreali Jegyzőkönyv, valamint adott esetben annak kigali módosítása keretében.

6. E célból a Felek megállapodnak abban, hogy ezen a területen javítják az együttműködést, valamint az információk és a tapasztalatok cseréjét, továbbá folytatják az UNFCCC és annak Párizsi Megállapodása alapján fennálló kötelezettségeik teljesítését. E célból a fejlett országok pénzügyi forrásokat biztosítanak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint a források, eszközök és csatornák széles skáláját mozgósítják az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához, figyelembe véve a fejlődő ország részes felek szükségleteit és prioritásait, valamint a Párizsi Megállapodásban meghatározott célkitűzések elérését szolgáló egyéb végrehajtási eszközöket.

7.8. CIKK

Óceánok és tengerek

1. A Felek elismerik a tengeri erőforrások megőrzésének és fenntartható hasznosításának fontosságát, beleértve a halászattal, az akvakultúrával és más tengeri tevékenységekkel való fenntartható és felelősségteljes gazdálkodást, valamint az óceánok, tengerek és tengeri erőforrások megőrzésével és fenntartható hasznosításával összefüggésben a jelen és a jövő nemzedékei számára a környezeti, gazdasági és társadalmi lehetőségek biztosításához való hozzájárulásukat, azzal a hosszú távú céllal, hogy javítsák az óceánok állapotát, többek között adott esetben a nemzetközi intézmények és fórumok kereteinek megerősítése révén.
2. A Felek vállalják, hogy a nemzetközi jog, különösen az ENSZ Tengerjogi Egyezménye szerinti kötelezettségeikkel összhangban:
 - (a) együttműködnek a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 14. fenntartható fejlődési céljának („Az óceánok, tengerek és tengeri erőforrások megőrzése és fenntartható használata”) elérése érdekében;
 - (b) adott esetben előmozdítják a jobb együttműködést és konzultációt az illetékes nemzetközi szervezeteken, eszközökön és testületeken belül és azok között;
 - (c) hatékony nyomonkövetési, ellenőrzési és felügyeleti intézkedéseket fogadnak el a halászati állományvédelmi intézkedések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében;
 - (d) együttműködnek az ENSZ-ben a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségének megőrzéséről és fenntartható hasznosításáról szóló, az ENSZ Tengerjogi Egyezménye szerinti, jogilag kötelező erejű nemzetközi eszköz kidolgozása érdekében; és

(e) adott esetben együttműködnek a releváns szubregionális, regionális és multilaterális testületekben, amelyekben a Felek tagok, megfigyelők vagy együttműködő nem szerződő felek, a 14. fenntartható fejlődési cél és más kapcsolódó fenntartható fejlődési célok elérése érdekében.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy megerősítik a párbeszédet és az együttműködést a következők tekintetében:

(a) a fenntartható halászati termelés, a haltenyésztési ágazatok és különösen a halászati erőforrások megőrzésének támogatása, beleértve a parti állam érdekeitől függően több területen folytatott lehetséges régióközi együttműködést is, mint például a tudományos, technológiai, ipari, gazdasági és kereskedelmi együttműködés, valamint az intézményfejlesztés és a képzés;

(b) a környezetvédelmi szempontból felelősségteljes és gazdaságilag versenyképes akvakultúra-ágazat kialakításának támogatása;

(c) a tengeri tudományos kutatás és a kutatási és technológiai kapacitás fejlesztésének támogatása, valamint a tudományosan megalapozott döntések előmozdítása;

(d) a Felek érdeklődési körébe tartozó tengeri gazdasági tevékenységek fenntartható fejlődésével kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje, például az óceánenergiával, a hajózással, illetve a part menti és tengeri turizmussal, vagy a tengeri biotechnológiával kapcsolatban;

(e) a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan (a továbbiakban: IUU) halászat elleni küzdelem, beleértve adott esetben az IUU-tevékenységekre vonatkozó információcserét, valamint a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat kezeléséhez szükséges technikai és igazgatási kapacitás kiépítésének támogatását;

- (f) a part menti és tengeri területek és erőforrások védelme és helyreállítása érdekében a területalapú állományvédelmi intézkedések és gazdálkodási eszközök – beleértve a védett tengeri területeket is – kidolgozása a nemzeti joggal és a nemzetközi joggal összhangban, valamint az elérhető legjobb tudományos információk alapján;
- (g) az óceánokra nehezedő nyomás csökkentése, többek között a tengeri hulladék és a – többek között szárazföldi forrásokból és tengeri emberi tevékenységekből származó – szennyezés elleni küzdelem révén;
- (h) a tengeri területrendezésnek, valamint a tengerparti övezet integrált kezelésének az ösztönzése; és
- (i) az éghajlattal kapcsolatos kérdések kezelése, így például az ÜHG-kibocsátás, a tengerszint-emelkedés, az óceán- és part menti savasodás és a légszennyezés mérséklése és az azokhoz való alkalmazkodás tekintetében.

7.9. CIKK

Együtműködés az energiaügy terén

1. A Felek törekednek arra, hogy megkönnyítsék a biztonságos, fenntartható és megfizethető energiához való hozzáférés javításával kapcsolatos ötletek, tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjét, többek között új beruházások, valamint a Felek állami és magán gazdasági szereplői közötti technológiatranszfer előmozdítása révén, különös tekintettel a villamos energiára, a szénhidrogénre, a megújuló energiára, beleértve a fenntartható termelést és felhasználást, a bioüzemanyagokra és a hatékony energiafelhasználásra.

2. Az e cikk szerinti együttműködés – amely az államok saját természeti erőforrásaikkal való gazdálkodásának szuverén jogán alapul, melynek célja a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához való hozzáférés biztosítása mindenki számára – többek között a következő formákban valósul meg:

- (a) az energiaágazat szakpolitikai, tervezési és modellezési kérdéseivel foglalkozó intézmények közötti együttműködés;
- (b) tudományos, műszaki és egyéb energetikai kutatási eredmények, tapasztalatok, kiadványok, információk és adatok cseréje, beleértve a Felek üzemeltetői által megosztott közös adatbankok fejlesztését, az egyes Felek jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban;
- (c) közös konferenciák és műszaki képzések előmozdítása, posztgraduális szinten is;
- (d) technológiatranszfer, különös tekintettel a megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó technológiákra;
- (e) megvalósíthatósági tanulmányok előmozdítása, valamint a Felek köz- és magánszektorbeli gazdasági szereplői és kutatóintézetei közötti közös projektek végrehajtása az energiaágazatban;
- (f) a két régió gazdasági szereplőinek részvétele a közös technológiai, fejlesztési és infrastrukturális projekteken, beleértve a más országokkal közös hálózatokat is; és
- (g) a fosszilis tüzelőanyagok nem hatékony, pazarló fogyasztást ösztönző támogatásának racionalizálása és fokozatos megszüntetése, teljes mértékben figyelembe véve a fejlődő országok sajátos szükségleteit és körülményeit, valamint minimalizálva a fejlődésükre gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatásokat a szegények és az érintett közösségek védelmét biztosító módon.

7.10. CIKK

Együtműködés a nyersanyagok terén

A Felek a nyersanyagokkal kapcsolatos együttműködést folytatnak, többek között a következők céljából:

- (a) hatékony, rugalmas, versenyképes és átlátható nemzetközi piacok előmozdítása;
- (b) a piaci információk cseréjének előmozdítása a nyersanyagok területén;
- (d) a kutatás, fejlesztés és innováció előmozdítása a nyersanyagok területén;
- (e) a belföldi szakpolitikai fejleményekkel kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítása; és
- (f) a tengeri bányászati tevékenységekre vonatkozó biztonsági és környezetvédelmi előírások előmozdítása az átláthatóság növelése és az információk megosztása révén, beleértve az iparbiztonsággal és a környezeti teljesítménnyel kapcsolatos információkat is.

8. FEJEZET

TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KULTURÁLIS PARTNERSÉG

8.1. CIKK

Célkitűzések

1. Együtműködésük keretében a Felek elismerik, hogy minden népnek joga van gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéshez. A Felek, elismerve, hogy a gazdasági fejlődéssel párhuzamosan a társadalmi fejlődésnek is haladnia kell, megállapodnak abban, hogy együttműködnek a társadalmi befogadás és kohézió előmozdítása érdekében a szegénység, az igazságtalanság és az egyenlőtlenség csökkentése révén.
2. A gazdasági együttműködés fő célkitűzései a Felek közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok bővítéséhez, diverzifikálásához és elmélyítéséhez való hozzájárulás, a termelő ágazat megerősítése, különös tekintettel a kkv-kra, új lehetőségek teremtése, valamint a nemzetközi versenyképesség és innováció fokozása, továbbá a regionális gazdasági integráció folyamatának megerősítése.
3. Meg kell erősíteni a gazdasági együttműködést, amely hozzájárul az e megállapodásból eredő strukturális változásokból esetlegesen eredő gazdasági következmények enyhítéséhez.
4. Ösztönözni kell minden olyan intézkedést, amely hozzájárulhat a regionális integráció továbbfejlesztéséhez vagy a Felek közötti, társadalmi, gazdasági és kulturális területeken fennálló régióközi kapcsolatok megerősítéséhez.

8.2. CIKK

Vállalati társadalmi felelősségvállalás

1. A Felek előmozdítják a vállalati társadalmi felelősségvállalást a nemzetközi normákkal, például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelveivel és a kellő gondosságról szóló útmutatásával összhangban.
2. A Felek támogatják az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek önkéntes alapon történő terjesztését és végrehajtását, hangsúlyozva a valamennyi releváns érdekelt féllel folytatott átfogó párbeszéd fontosságát.
3. A Felek ösztönzik, hogy a vállalatok az e cikkben említett nemzetközi jogi eszközökkel összhangban önkéntesen beépítsék belső politikáikba a vállalati társadalmi felelősségvállalás vagy a felelős üzleti magatartás elveit, többek között a releváns gyakorlatok alkalmazásának ösztönzése révén.

8.3. CIKK

Ipari együttműködés, üzleti lehetőségek, mikro-, kis- és középvállalkozások és -vállalkozók

1. A Felek elismerik a kkv-k segítésének és az ipar megerősítésének fontosságát a régiók inkluzív és fenntartható gazdasági növekedésének előmozdítása, a magasabb szintű társadalmi kohézió előmozdítása és a területi különbségek megszüntetése érdekében, ezáltal javítva a méltányosságot a lemaradó területeken. A Felek elismerik, hogy a kkv-k versenyképességének előmozdítása pozitívan járul hozzá – a munkahelyteremtés és a szegénység csökkentése révén a társadalmi szövet megerősítéséhez, valamint az e megállapodásból eredő strukturális változásokból esetlegesen fakadó, egyéb gazdasági következmények csökkentéséhez.

2. A Felek támogatják, hogy a nők gazdasági szerepvállalása a vállalkozói készségek fejlesztése és vállalkozások alapítása révén növekedjen.
3. A Felek előmozdítják az ipari együttműködést és megerősítik a kkv-kkal kapcsolatos együttműködést a termelékenység fokozása és a versenyképesség javítása céljából, a Felek közötti kereskedelem és beruházások fellendítése érdekében, egyensúlyt teremtve az e megállapodás által a két Fél számára biztosított lehetőségek között.
4. A Felek vonzó és stabil környezetet mozdítanak elő nagyobb, kölcsönösen előnyös üzleti lehetőségek számára – többek között a kkv-k tekintetében is –, és vállalják, hogy megerősítik az együttműködést azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a Felek közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok bővítéséhez, diverzifikálásához és elmélyítéséhez.
5. A Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják a kkv-k fejlődését, mind a vidéki, mind a városi vállalkozások tekintetében, és ösztönzik a nemzetközi piacokra való belépésüket.
6. E cikk végrehajtása magában foglalhatja a következő intézkedéseket, amelyek minden fajta vállalkozásra kiterjednek, beleértve a kkv-kat is:
 - (a) a Felek üzleti ágazatai közötti rendszeres kapcsolatok támogatása vállalkozások közötti és klaszterek közötti rendezvények vagy kiküldetések, kereskedelmi vásárok, szemináriumok és kerekasztal-megbeszélések révén a beruházási, ipari és technológiai együttműködés üzleti lehetőségeire vonatkozó információk azonosításának és terjesztésének előmozdítása céljából a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken, valamint a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k és a klaszterek közötti információs hálózatok és együttműködés előmozdítása;

- (b) az ipari fejlődést, az innovációs folyamatokat és az iparpolitikákat támogató bevált gyakorlatok cseréje, beleértve a regionális iparpolitikák megerősítését a közös érdekű ipari ágazatok versenyképességének fokozása érdekében;
- (c) ipari együttműködési projektek előmozdítása, beleértve a technológiafejlesztést és az innovációt a kölcsönös érdeklődésre számot tartó ágazatokban;
- (d) a kölcsönös és közös beruházások előmozdítása, a közös vállalkozások és klaszterek ösztönzése, valamint társulási folyamatok létrehozása a stratégiai ágazatokban;
- (e) a magánszektor fejlesztését támogató mechanizmusok kidolgozása, az innovatív finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése az egyes Felek jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban, valamint ipari együttműködés a termelékenység, az innováció és a versenyképesség fokozása érdekében, beleértve a kkv-k rendelkezésére álló finanszírozási eszközökre vonatkozó naprakész információk biztosítását;
- (f) a vállalkozások támogatása abban, hogy alkalmazkodjanak az automatizálás jelenlegi tendenciájához és adatokat cseréljenek a gyártási technológiákkal kapcsolatban;
- (g) közös projektek előmozdítása az EU és a Mercosur technológia-, ipar- és alkalmazásorientált kutatóközpontjai között; és
- (h) a interregionális és globális érték- és ellátási láncok megerősítése, beleértve az ipar beszállítóinak fejlesztését is.

7. A (4) bekezdésben említett együttműködésen túlmenően a Felek megállapodnak abban, hogy a kkv-k tekintetében folytatott együttműködés magában foglalhatja többek között a következőket:

- (a) a közpolitikákkal és -programokkal, a szabályozási keretekkel, a tapasztalatokkal, a releváns információkkal és know-how-val kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése a vállalkozói készség és a kkv-k létrehozásának, fejlesztésének és innovációjának előmozdítása és támogatása érdekében;
- (b) a kkv-k vásárokon, kereskedelmi küldetéseken és egyéb mechanizmusokban való részvételének előmozdítása helyi és nemzetközi szinten;
- (c) a kkv-k kormányzati közbeszerzési piacokhoz való hozzáférését támogató bevált gyakorlatok cseréje;
- (d) a meglévő sikeres partnerségekre építkezés, valamint új stratégiai partnerségek és kapcsolatok kialakítása a gazdasági szereplők és az üzleti hálózatok között a kkv-kra irányuló meglévő vagy új uniós vagy Mercosur horizontális programokon keresztül;
- (e) a kkv-k nemzetközivé válásának támogatása, beleértve az erre szakosodott weboldalak fejlesztésére irányuló együttműködést;
- (f) a kkv-k közös programokban és kísérleti projektekből való részvételének előmozdítása, különösen az olyan ágazatokban, mint a digitális gazdaság; és
- (g) támogatás és szakértelem biztosítása a vállalkozásfejlesztési szolgáltatásokkal, többek között a minőségirányítási rendszerekkel kapcsolatban, valamint az e-kereskedelem előmozdítása a kkv-k megerősítése érdekében.

8.4. CIKK

Adóügyi kérdések

A Felek megállapodnak abban, hogy adóügyi kérdésekben interregionális együttműködést folytatnak, és kötelezettséget vállalnak az átláthatóságra és az információcserére vonatkozó globális normák, valamint az adóalap-erózió és a nyereségátcsoportosítás (BEPS) elleni minimumkövetelmények végrehajtására.

8.5. CIKK

Makrogazdasági párbeszéd

A Felek előmozdítják a makrogazdasági trendjeikre és politikáikra vonatkozó információcserét, valamint tapasztalataik megosztását a makrogazdasági politikák összehangolása terén. E célból a Felek törekedni fognak arra, hogy elmélyítsék a hatóságaik között makrogazdasági kérdésekről folytatott párbeszédet. Az e területen folytatott együttműködés magában foglalhatja szemináriumok és konferenciák szervezését is.

8.6. CIKK

Együtműködés a fogyasztói jogok terén

A Felek elismerik a magas szintű fogyasztóvédelem biztosításának fontosságát, és e célból törekednek a fogyasztóvédelmi politika területén való együttműködésre. A Felek megállapodnak abban, hogy az e téren folytatott együttműködés a lehető legnagyobb mértékben magában foglalhatja a következőket:

- (a) információcsere a vonatkozó fogyasztóvédelmi keretrendszereikről, többek között a fogyasztóvédelmi jogszabályokról, a fogyasztási cikkek biztonságáról, a fogyasztói jogorvoslatról és a fogyasztóvédelmi jogszabályok érvényesítéséről;
- (b) a független fogyasztói szövetségek létrehozásának és a fogyasztói képviseltek közötti kapcsolatoknak a támogatása; és
- (c) a Felek fogyasztóvédelmi szervei közötti információcsere, valamint közös tevékenységek előmozdítása a Felek közötti kölcsönös megállapodás alapján.

8.7. CIKK

Együtműködés a statisztika területén

A Felek együttműködnek a statisztika területén annak érdekében, hogy biztosítsák a statisztikai adatok összehasonlíthatóságát az aláíró Mercosur-államok, valamint a Mercosur és az Európai Unió között. A kapcsolódó tevékenységeket többek között a következő formákban lehetne fejleszteni:

- (a) a szükséges statisztikai adatszolgáltatási követelmények teljesítésére alkalmas közigazgatási struktúrák és jogalapok alapján létrehozott statisztikai rendszer megerősítésének támogatása;
- (b) a nemzetközileg elismert szabványokon alapuló bevált statisztikai gyakorlatok végrehajtásának támogatása;
- (c) összehasonlítható statisztikai információk kidolgozása, amelyek elsősorban az áru- és szolgáltatáskereskedelemre és a közvetlen külföldi befektetésekre összpontosítanak, valamint összehasonlítható makrogazdasági mutatók kidolgozása; és
- (d) a bevált gyakorlatok és tapasztalatok cseréje, többek között képzések, munkaértekezletek és tanulmányi látogatások révén.

8.8. CIKK

Kutatás és innováció

1. A Felek a közös érdekek és a kölcsönös előnyök alapján, továbbá saját jogszabályaikkal összhangban együttműködnek a tudományos kutatás, technológiafejlesztés és innováció területén. Az ilyen együttműködés célja a fenntartható fejlődés előmozdítása, a globális kihívások kezelése, a tudományos kiválóság elérése, a regionális versenyképesség javítása és a Felek közötti kapcsolatok megerősítése, figyelembe véve kutatási és innovációs kapacitásaikat és egyedi prioritásaikat. A Felek előmozdítják a regionális szintű szakpolitikai párbeszédet, és egymást kiegészítő módon használják fel különböző eszközeiket, beleértve a tudományos, technológiai és innovációs együttműködésre vonatkozó megállapodásokat is.

2. Az együttműködés feltételeinek javítása érdekében a Felek a következőkre is törekednek:

- (a) a kutatók, tudósok, szakértők, diákok, hallgatók és vállalkozók mobilitásának, valamint a tudományos felszerelések határokon átnyúló mozgásának fokozása;
- (b) az egymás tudományos, technológiai és innovációs programjaihoz, kutatási infrastruktúrájához és létesítményeihez, valamint publikációihoz és tudományos adataihoz való kölcsönös hozzáférés elősegítése;
- (c) a jogalkotást megelőző kutatás és szabványosítás terén folytatott együttműködés fokozása; és
- (d) a szellemi tulajdon-jogok szem előtt tartása a kutatási és innovációs projekteknél.

3. A Felek előmozdítják többek között a kormányzati szervezetek, az állami és magán kutatóközpontok, a felsőoktatási intézmények, az innovációs ügynökségek és hálózatok, valamint más érdekelt felek, köztük a kkv-k közreműködésével végrehajtandó következő tevékenységeket:

- (a) a tudományos, technológiai, innovációs és kapacitásépítési programokkal kapcsolatos tudatosság növelésére irányuló közös kezdeményezések, valamint az egymás programjaiban való részvétel lehetősége;
- (b) közös találkozók és munkaértekezletek, amelyek célja az információk és a bevált gyakorlatok cseréje, valamint a közös kutatás területeinek meghatározása;
- (c) együttes kutatási fellépések a közös érdeklődésre számot tartó területeken; és
- (d) a tudományos együttműködés kölcsönösen elismert értékelése és a kapcsolódó eredmények terjesztése.

8.9. CIKK

Versenyügyekben folytatott együttműködés

1. Az együttműködési eszközeik és programjaik keretében folyó kapacitásépítésre fordítható finanszírozás rendelkezésre állásától függően a Felek kapacitásépítési tevékenységeket folytatnak a versenypolitika terén.

2. A technikai segítségnyújtás a versenyhatóságok intézményi kapacitásépítésére és emberi erőforrásainak képzésére összpontosít annak érdekében, hogy támogassa őket versenypolitikai szabályrendszerük kialakításában és hatékony érvényesítésében. A cél a versenyjog megerősítése és hatékony érvényesítése a versenyellenes gyakorlatok és a vállalkozások közötti összefonódások területén, beleértve a versenyjogi érdekképviselést is.

8.10. CIKK

Együttműködés a digitális gazdaság terén

1. Az ezen a területen folyó együttműködési tevékenységek célja különösen a következők ösztönzése:
 - (a) az információs és kommunikációs technológiákra (a továbbiakban: IKT) vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatos ötletek, tapasztalatok és gyakorlatok cseréje egy befogadó információs társadalom kiépítése céljából, a digitális szakadék áthidalása érdekében, a szakpolitikai elvek, információk, tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréje révén, a digitális politikák és szabályozási keretek alakítása, a piacok megnyitása és a kutatási együttműködésről folytatott párbeszéd terén folytatott együttműködésünk megerősítése érdekében;
 - (b) az IKT-k alkalmazása mint a társadalmi, kulturális és gazdasági fejlődés, a társadalmi befogadás és a kulturális sokszínűség előmozdításának eszközei, hangsúlyozva a vállalkozói szellemet és a részvételen alapuló kollaboratív munkát;
 - (c) együttműködés a távközlési és audiovizuális politikák szabályozási szempontjai terén, beleértve az e-kereskedelmet, valamint a szabványokra, megfelelőségértékelésre és típusjóváhagyásra vonatkozó információcserét, adott esetben bevonva a folyamatba a civil társadalmat és a magánszektor;
 - (d) az e-kereskedelem fejlesztése mint a gazdasági növekedéshez való hozzájárulás eszköze;

- (e) a spektrum hatékony kezelése a rendelkezésre állásának maximalizálása, valamint kiosztásának és használatának optimalizálása érdekében;
- (f) az új IKT-k terjesztésére, használatára és átadására irányuló politikák és együttes fellépések, beleértve adott esetben a civil társadalom és a magánszektor részvételét a folyamatban;
- (g) az IKT-kkal kapcsolatos kutatási és innovációs együttműködés az alkalmazandó kutatási és innovációs kereten belül;
- (h) a digitális készségek fejlesztése minden életkorban a formális és informális tanulási környezetben, valamint a digitális gazdasághoz szükséges képzési szükségletek azonosítása, többek között az IKT-szakemberek számára;
- (i) a kkv-knál és az önfoglalkoztatás terén történő munkahelyteremtés és beruházások előmozdítására, valamint a kiszolgáltatott társadalmi csoportok sajátos igényeinek kielégítésére irányuló intézkedések közös kidolgozása, az IKT-k által kínált lehetőségek kihasználásával;
- (j) együttműködés az e-kormányzás és a bizalmi szolgáltatások, például az elektronikus aláírás és az elektronikus azonosítás (eID) területén, különös tekintettel az IKT-nak a közigazgatás modernizálására, a magas színvonalú közszolgáltatások előmozdítására és az állami források átlátható kezelésének javítása érdekében történő használatára vonatkozó szakpolitikai elvek, információk és bevált módszerek cseréjére; és
- (k) széles körű politikai koordináció nemzetközi szinten annak biztosítása érdekében, hogy a globális internetirányítás továbbra is támogassa egy rendkívül szilárd, dinamikus és földrajzilag sokszínű internetes rendszer folytatását és fejlesztését, építve az információs társadalmi csúcstalálkozónak (WSIS) „Az információs társadalmi csúcstalálkozó eredményeinek végrehajtása: 10 éves áttekintés” című záródokumentumára.

2. A Felek úgy vélik, hogy az internet globális irányításának átlátható és demokratikus, több érdekelt felet tömörítő modellen kell alapulnia, többek között a kormányok, a magánszektor, a civil társadalom, a tudományos és technológiai közösség, valamint a nemzetközi szervezetek teljes körű bevonásával, szerepüknek és felelősségüknek megfelelően. Biztosítani kell az erőforrásokkal való méltányos gazdálkodást és az információk szabad áramlását, meg kell könnyíteni a hozzáférést mindenki számára, és biztosítani kell az internet reziliens, stabil és biztonságos működését, figyelembe véve a többnyelvűséget.

3. A Felek újlag megerősítik elkötelezettségüket aziránt, hogy együttműködjenek egy emberközpontú, inkluzív és fejlődésorientált információs társadalom kialakítása érdekében, továbbá azon egyetértésüket, hogy továbbra is egyeztetik álláspontjukat a WSIS nyomonkövetési mechanizmusaira vonatkozóan, valamint az internetirányítással kapcsolatos egyéb fórumokon vagy szervezetekben.

4. A Felek hangsúlyozzák, hogy az internetirányítási fórumokon minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy mozgósítsák és biztosítsák valamennyi ország, különösen a fejlődő országok saját szerepkörükön belüli érdemi és hatékony részvételét, ideértve valamennyi érdekelt felet, így például a kormányokat, a magánszektor, a civil társadalmat, a tudományos és technológiai közösséget, valamint a nemzetközi szervezeteket.

8.11. CIKK

Polgári ürtevékenységek

Tekintettel arra, hogy az ürtevékenységek pozitív hatást gyakorolhatnak a gazdasági és társadalmi fejlődésre, valamint az ipari versenyképességre, a Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják az együttműködést a polgári ürtevékenységek területén a közös érdekű kérdésekben, a nemzetközi egyezmények és az azokhoz kapcsolódó jogszabályok betartásának és teljesítésének megfelelően, és különösen a következő területeken:

- (a) Föld-megfigyelés és Föld-tudomány, beleértve a többoldalú fórumokon és különösen a kormányközi Föld-megfigyelési csoportban és a Földmegfigyelő Műholdak Bizottságában folytatott együttműködést, a társadalmi kihívások kezelése, valamint a Kopernikusz program keretében a Föld-megfigyeléssel kapcsolatos üzleti és innovációs partnerségek elősegítése céljából, a közös érdekű területek azonosítása révén;
- (b) műholdas távközlés; és
- (c) a világűr egyéb békés célú felhasználása, beleértve az űrtudományt, az űrkutatást és a világűr fenntarthatóságát.

8.12. CIKK

Közlekedés

1. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a közlekedéspolitika releváns területein, beleértve az integrált közlekedéspolitikát is, annak érdekében, hogy hatékony, fenntartható, biztonságos, védett és környezetbarát rendszert fejlesszenek ki és támogassanak mind az utasközlekedés, mind az áruszállítás tekintetében.

2. A Felek közötti együttműködés célja többek között a következők ösztönzése:
- (a) párbeszéd és információcsere a Felek saját közlekedéspolitikájáról, szabványairól és bevált gyakorlatairól, valamint más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó témákról;
 - (b) a szakértői párbeszéd és a nemzetközi közlekedési fórumokon való együttműködés;
 - (c) a hálózatok összekapcsolása és együttműködési képessége;
 - (d) multimodális szállítási rendszerre vonatkozó megközelítés;
 - (e) környezetszemponrtú tervezésű, biztonságos és védett közlekedési rendszerek;
 - (f) alacsony szén-dioxid-kibocsátású vagy szén-dioxid-mentes közlekedési megoldások, kutatás és innováció, valamint intelligens és digitális megoldások;
 - (g) fenntartható közlekedési megoldások, többek között a városi mobilitással kapcsolatban; és
 - (h) az áruszállítás megkönnyítése és hatékonyságának növelése valamennyi szállítási módban a digitalizáció, a jelentéstételi követelmények egyszerűsítése és a szállítási műveletek optimalizálása révén.

8.13. CIKK

Együttműködés a turizmus területén

1. A Felek közötti együttműködés célja elsősorban az, hogy javítsák az információcserét és azonosítsák a bevált gyakorlatokat a turizmus kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődésének biztosítása, valamint a munkahelyteremtés, a gazdasági fejlődés és az életminőség javításának támogatása érdekében.
2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a Felek többek között a következőkre összpontosítanak:
 - (a) turisztikai termékek és szolgáltatások, valamint idegenforgalmi promóciós csatornák létrehozásának és megszilárdításának támogatása;
 - (b) a természeti és kulturális örökségben rejlő lehetőségek védelme és maximalizálása;
 - (c) a helyi közösségek sértetlenségének és érdekeinek tiszteletben tartása;
 - (d) a turisztikai szolgáltatásokkal – többek között a szállodaiiparral – kapcsolatos képzés és oktatás javítása; és
 - (e) a kreatív iparágakkal és az innovációval kapcsolatos információcsere és együttműködés előmozdítása a turisztikai ágazatban.

8.14. CIKK

Együtműködés a társadalmi fejlődés területén

1. A Felek – elismerve, hogy a társadalmi fejlődésnek együtt kell járnia a gazdasági fejlődéssel – megállapodnak abban, hogy prioritásként kezelik a társadalmi kohézió, a szegénység felszámolása, az egyenlőtlenségek csökkentése és a társadalmi befogadás előmozdítása révén történő fokozását, különös tekintettel a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és az abban foglalt fenntartható fejlődési célok teljesítésére.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy fokozzák az együtműködést a szociális ügyek területén a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedéshez és fejlődéshez való hozzájárulás, valamint az együtműködés és az információcsere előmozdítása céljából, többek között a következők tekintetében:
 - (a) a szociális jogok előmozdítása;

 - (b) innovatív és fenntartható projektek kidolgozása a kiszolgáltatott társadalmi csoportok, így például az alacsony jövedelmű családok, az afrikai és őslakos származású és egyéb kisebbségek, valamint a fogyatékossgal élő személyek bevonásával, többek között a munkaerőpiaci integráció révén;

 - (c) a nemek közötti egyenlőség és a nő teljes körű szerepvállalásának előmozdítása valamennyi szférában;

 - (d) az anyák és gyermekek védelmének, valamint a hozzáférhető és befogadó gyermekgondozási létesítményeknek az előmozdítása;

 - (e) a fiatalokat célzó egyedi programok ösztönzése, különösen a kiszolgáltatott szociális körülmények között élők számára; és

 - (f) a munka- és életkörülmények javítása a hátrányos helyzetű régiók sűrűn lakott területein.

8.15. CIKK

Együttműködés a munkaügy és a foglalkoztatás területén

1. A tisztességes globalizáció előmozdítására irányuló, nemzetközileg elfogadott célkitűzéssel összhangban, és figyelembe véve a 8. fenntartható fejlődési célt, a Felek előmozdítják a teljes foglalkoztatást, a mindenki számára elérhető tisztességes munkát, valamint az ILO-egyezményekben meghatározott, munkával kapcsolatos alapvető elvek és jogok tiszteletben tartását (a megkülönböztetés felszámolása, a kényszermunka minden formájának eltörlése, a gyermekmunka tartós felszámolása, valamint az egyesülési és kollektív tárgyalási szabadság), összhangban a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozattal és más nemzetközi kötelezettségvállalásokkal.
2. A Felek megállapodnak abban, hogy fokozzák az együttműködést a foglalkoztatás területén, és előmozdítják az együttműködést és az információcserét, különösen a következők tekintetében:
 - (a) a mindenki számára elérhető tisztességes munka, a szociális jólét és a foglalkoztatás biztonságának előmozdítása, valamint az alapvető munkahelyi jogokra vonatkozó elvek tiszteletben tartásának előmozdítása a munka világra vonatkozó alapvetőelvekről és jogokról szóló 1998. évi ILO-nyilatkozatnak megfelelően, valamint a nemzetközileg elismert munkaügyi normák és más releváns ILO-normák tiszteletben tartásának előmozdítása, továbbá az egyéb, még meg nem erősített ILO-eszközök megerősítésére irányuló, tartós és folyamatos erőfeszítések;
 - (b) a munkaügyi kapcsolatok, a munkakörülmények, valamint a munkahelyi egészségvédelem és biztonság fejlesztése és korszerűsítése, valamint programok előmozdítása a munkaügyi felügyelet, a szakmai oktatás, a képzés és a foglalkoztatás előmozdítása terén;
 - (c) a munkaügyi kapcsolatok és folyamatok fejlesztése és korszerűsítése, különös tekintettel a szociális párbeszéd előmozdítására;

- (d) a készségfejlesztés és a munkaerőpiaci igények összehangolásának előmozdítása;
- (e) elsőbbség biztosítása a kiszolgáltatott társadalmi csoportokat célzó oktatási és képzési programoknak a foglalkoztatás és a szakmai átképzés tekintetében;
- (f) munkahelyteremtés a kkv-knál;
- (g) a szociális védelmi rendszerek és programok fejlesztése és korszerűsítése;
- (h) a nők és férfiak közötti megkülönböztetésmentesség előmozdítása, valamint a nemek közötti egyenlőség szempontjának érvényesítése a munkaügyi politika fejlesztésében; és
- (i) koordináció a releváns nemzetközi fórumokon a nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítése érdekében.

8.16. CIKK

Együtműködés az oktatás, a képzés, az ifjúság és a sport területén

1. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a formális és nem formális oktatás terén, beleértve az egész életen át tartó tanulás perspektívájával rendelkező szakképzést is. Ezekben a területeken különös figyelmet kell fordítani a nők és a kiszolgáltatott társadalmi csoportok inkluzív és minőségi oktatásának és képzésének előmozdítására.
2. A kapacitások és a szakértelem kiépítése érdekében a Felek előmozdítják a felsőoktatásban és a kutatásban a releváns érdekelt felek mobilitását és együttműködését, valamint elősegítik az egyetemek, a kutatási létesítmények és a vállalkozások közötti kapcsolatokat.

3. A Felek az oktatás, az ifjúság és a sport területén folytatott együttműködés révén előmozdítják az emberek közötti kapcsolatokat és a kölcsönös megértést, beleértve a hallgatók, a PhD-jelöltek, a felsőoktatási intézmények tudományos és adminisztratív személyzete és a kutatók mobilitásához nyújtott pénzügyi támogatást, valamint a kapacitásépítési intézkedéseket.

8.17. CIKK

Kulturális, audiovizuális és médiaegyüttműködés

1. A Felek vállalják, hogy előmozdítják az együttműködést a kultúra területén, beleértve a kulturális örökséget is, kellően tiszteletben tartva a sokféleséget. A Felek vonatkozó jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban az ilyen együttműködés célja a kölcsönös megértés és a kultúrák közötti párbeszéd fokozása, valamint a kiegyensúlyozott kulturális cserék és a releváns szereplőkkel való kapcsolattartás előmozdítása.

2. A Felek megállapodnak arról, hogy együttműködnek a releváns nemzetközi fórumokon, például az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (a továbbiakban: UNESCO) keretében, hogy megvalósítsák közös célkitűzéseiket és ösztönözzék a kulturális sokszínűséget, különösen a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény végrehajtásával.

3. A Felek ösztönzik az információ- és tapasztalatcserét, valamint támogatják és elősegítik a releváns intézményeik és szereplőik közötti együttműködést és párbeszédet a kultúra, az audiovizuális ágazat és a média területén.

8.18. CIKK

Regionális integráció

1. A Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják a két régió közötti tapasztalatcserét azzal a céllal, hogy elmélyítsék az integrációs folyamatokat.
2. A Felek megállapodnak különösen abban, hogy előmozdítják az integrációs kérdésekben a Felek intézményei közötti szorosabb együttműködést, valamint a szakértelem megosztását az Európai Unió és a Mercosur intézményeinek személyzete közötti találkozók, rendszeres információcsere, tanulmányok, közös projektek és képzések révén.
3. A regionális és helyi fejlesztéssel kapcsolatos együttműködés ösztönzése érdekében elsőbbséget kell biztosítani a következőknek:
 - (a) információcsere, valamint tudás- és tapasztalatcsere többek között a regionális és helyi fejlesztési politikák kialakításának módszertanával, a többszintű kormányzással és a részvételen alapuló kormányzással kapcsolatban;
 - (b) a regionális és helyi fejlesztési politikák végrehajtása, különös tekintettel a hátrányos helyzetű régiókra és területekre, ezen belül is a határ menti területekre;
 - (c) a regionális infrastruktúra és az összekapcsolhatóság fejlesztésének ösztönzése.
4. A regionális és helyi fejlesztési együttműködés a következőket foglalhatja magában:
 - (a) szemináriumok és konferenciák szervezése;

- (b) képzés és technikai segítségnyújtás a regionális fejlesztési projektek megtervezéséhez és végrehajtásához;
- (c) tanulmányok készítése az integrációval kapcsolatos közös érdekű témákról; és
- (d) intézmények és oktatási és képzési központok közötti együttes fellépések az integráció területén.

8.19. CIKK

Az aláíró Mercosur-államok részvételének növelése az Európai Unióba irányuló szolgáltatáskivitelben

A 4. fejezet rendelkezéseire is figyelemmel, a Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek – egyebek mellett a technikai segítségnyújtás, a képzés és a kapacitásépítés támogatása révén –, többek között a következők tekintetében:

- (a) az aláíró Mercosur-államok szolgáltatói azon képességének javítása, hogy információkat gyűjtsenek az EU-Fél uniós, nemzeti és szubnacionális szintre vonatkozó szabályozásairól és szabványairól, és megfeleljenek azoknak;
- (b) az aláíró Mercosur-államok szolgáltatói exportkapacitásának javítása, különös tekintettel a kkv-k szükségleteire; és
- (c) az EU-Fél és az aláíró Mercosur-államok szolgáltatói közötti beruházások és közös vállalkozások előmozdítására szolgáló mechanizmusok létrehozása.

III. RÉSZ

KERESKEDELEM ÉS KERESKEDELEMMEEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

9. FEJEZET

KERESKEDELEMSPECIFIKUS KEZDETI ÉS INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

A. SZAKASZ

KERESKEDELEMSPECIFIKUS KEZDETI RENDELKEZÉSEK

9.1. CIKK

Szabadkereskedelmi térség létrehozása és kapcsolat a WTO-egyezménnyel

1. A megállapodás Felei az 1994. évi GATT XXIV. cikkének és a GATS V. cikkének megfelelően szabadkereskedelmi térséget hoznak létre.
2. A Felek megerősítik a WTO-egyezmény alapján egymással szemben fennálló jogait és kötelezettségeiket.
3. A megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy a Fél számára előírná azt, hogy a WTO-egyezmény szerinti kötelezettségeivel össze nem egyeztethető módon járjon el.

9.2. CIKK

Célkitűzések

A megállapodás e részének rendelkezései a következő célokat tartalmazzák:

- (a) egy korszerű és kölcsönösen előnyös kereskedelmi megállapodás, amely kiszámítható keretet teremt a kereskedelem és a gazdasági tevékenység fellendítéséhez, ugyanakkor előmozdítja és védi közös értékeinket és a kormányzat társadalmi szerepével kapcsolatos közös elképzeléseinket, és fenntartja a Felek jogát arra, hogy a közpolitikai célkitűzések elérése érdekében minden kormányzati szinten szabályokat vezessenek be;
- (b) a nemzetközi kereskedelem és a Felek közötti kereskedelem oly módon történő fejlesztése, hogy az – az e területeken fennálló nemzetközi kötelezettségeikkel összhangban és támogatva azokat – hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez annak gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióiban;
- (c) fenntarthatóbb, méltányosabb és inkluzívabb gazdaság előmozdítása az életszínvonal javítása, a szegénység csökkentése és új foglalkoztatási lehetőségek teremtése érdekében;
- (d) a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági áruk Felek közötti kereskedelmének megszilárdítása, növelése és diverzifikálása a kereskedelem útjában álló vámjellegű és nem vámjellegű akadályok csökkentése vagy felszámolása, valamint a globális értékláncokba való további integráció révén;
- (e) az árukereskedelem megkönnyítése, különösen a vámügyi és kereskedelmi eljárások egyszerűsítése, a szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások, valamint az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések kapcsán elfogadott rendelkezések alkalmazása révén;

- (f) a szolgáltatások kereskedelmének liberalizációja és megkönnyítése, valamint a beruházási forgalom, a versenyképesség és a gazdasági növekedés fokozását és különösen a vállalkozások Felek közötti letelepedési feltételeinek javítását elősegítő környezet kialakítása;
- (g) a közvetlen tőkebefektetésekkel és a folyó fizetésekkel kapcsolatban a tőke szabad mozgásának biztosítása a 19. fejezettel összhangban;
- (h) a Felek kormányzati közbeszerzési piacainak tényleges, átlátható és versenyen alapuló megnyitása;
- (i) az innováció és a kreativitás előmozdítása a szellemi tulajdonjogok megfelelő szintű és hatékony védelmének és érvényesítésének a Felek között hatályban lévő nemzetközi szabályokkal összhangban történő biztosítása révén, hogy garantálják a jogosultak jogai és a közérdek közötti egyensúlyt;
- (j) gazdasági tevékenységek végzése, különös tekintettel a Felek közötti kapcsolatokra, a szabad és torzulásoktól mentes verseny elvével összhangban;
- (k) a civil társadalom – köztük a munkáltatók, a szakszervezetek, a munkavállalói és üzleti szervezetek és a környezetvédelmi csoportok – részvételére vonatkozó keret létrehozása a megállapodás e részének hatékony végrehajtásának támogatása érdekében;
- (l) gyors és hatékony vitarendezési mechanizmus létrehozása; és

- (m) átlátható és kiszámítható szabályozási környezet és hatékony eljárások biztosítása a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k számára, megőrizve ugyanakkor a Felek azon képességét, hogy – olyan legitim közpolitikai célok elérése érdekében, mint a népegészség védelme és előmozdítása, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezetvédelem, a közérkölc, a szociális védelem és a fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, valamint a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme – saját törvényeket és rendeleteket fogadjanak el és alkalmazzanak a gazdasági tevékenység közérdekű szabályozása céljából.

9.3. CIKK

Általános fogalommeghatározások

Eltérő rendelkezés hiányában a megállapodás e részének alkalmazásában:

- (a) „mezőgazdasági áru”: a mezőgazdasági megállapodás 1. mellékletében felsorolt termék;
- (b) „vám”: bármely olyan vám vagy díj, amelyet áruk behozatalára vagy azzal kapcsolatban vetnek ki, ideértve az ilyen behozatalra vagy az azzal kapcsolatban bármely formában kivetett pótdíjat vagy pótdíjat is¹, de nem foglalja magában a következők egyikét sem:
- (i) az 1994. évi GATT III. cikkével összhangban kivetett belső adó vagy más belső díj;

¹ Egyéb, azonos hatású intézkedések között; ide tartoznak többek között a behozatali értékvámok, a mezőgazdasági alkotóelemek, a cukortartalomra vonatkozó kiegészítő vámok, a lisztartalomra vonatkozó kiegészítő vámok, a mértékvámok, a vegyes vámok, az idényjellegű vámok és a belépésiár-rendszerekből következő kiegészítő vámok.

- (ii) e megállapodás 16. fejezetének megfelelően, az 1994. évi GATT VI. és XVI. cikkével, az 1994. évi GATT VI. cikkének végrehajtásáról szóló WTO-megállapodással és a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló WTO-megállapodással összhangban alkalmazott dömpingellenes vagy kiegyenlítő vámok;
 - (iii) az 1994. évi GATT XIX. cikkével és a WTO védintézkedésekről szóló megállapodásával vagy e megállapodás 16. fejezete alapján alkalmazott egyéb védintézkedésekkel összhangban alkalmazott intézkedések;
 - (iv) a WTO Vitarendezési Testülete által vagy e megállapodás 29. fejezete alapján engedélyezett intézkedések;
 - (v) az 1994. évi GATT VIII. cikkével összhangban kivetett díj vagy más teher; vagy
 - (vi) a Felek külső pénzügyi helyzetének és fizetési mérlegének megóvása érdekében az 1994. évi GATT XII. cikkével és az 1994. évi GATT fizetési mérlegre vonatkozó rendelkezéseiről szóló egyetértési megállapodással összhangban elfogadott intézkedések;
- (c) „CPC”: ideiglenes központi termékosztályozás (Statistical Papers, M sorozat, 77. sz., Nemzetközi Gazdasági és Szociális Ügyek Főosztálya, az ENSZ Statisztikai Bizottsága, New York, 1991);
- (d) „nap”: naptári nap, beleértve a hétvégeket és a munkaszüneti napokat is;
- (e) „meglévő”: e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő;
- (f) „valamely Fél áruja”: az 1994. évi GATT értelmében vett belföldi áru, amely magában foglalja az említett Fél származó áruit;

- (g) „harmonizált rendszer” vagy „HR”: az 1983. június 14-én Brüsszelben elfogadott Harmonizált Áruleíró és Kódrendszer, ideértve az annak értelmezésére vonatkozó általános szabályokat, az áruosztályokhoz tartozó megjegyzéseket és az árucsoportokhoz tartozó megjegyzéseket is;
- (h) „vámtarifaszám”: a harmonizált rendszerben használt vámtarifaszám első négy számjegye;
- (i) „jogi személy”: olyan jogalany, amelyet a hatályos jog szerint megfelelő formában hoztak létre vagy más módon szerveztek meg, függetlenül attól, hogy nyereségérdekelt-e vagy sem, illetve magán- vagy állami tulajdonban van-e, ideértve a társasági formát és vagyonkezelői szervezeti formát, valamint a társas vállalkozást, a közös vállalkozást, az egyszemélyes társaságot és a társulást is;
- (j) „intézkedés”: valamely Fél által hozott intézkedés, amely lehet jogszabály, szabályozás, szabály, eljárás, határozat, közigazgatási rendelkezés, előírás vagy gyakorlat¹;
- (k) „egy Fél természetes személye”: az Európai Unió tekintetében az Európai Unió valamely tagállamának állampolgára, a Mercosur tekintetében pedig valamely aláíró Mercosur-állam állampolgára, saját alkalmazandó jogszabályaikkal összhangban;
- (l) „személy”: természetes személy vagy jogi személy; és
- (m) „egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedés”: az SPS-megállapodás A. mellékletében meghatározott intézkedés.

¹ Az egyértelműség érdekében: az „intézkedés” kifejezés magában foglalja az el nem fogadott jogszabályokat és azon jogszabályokat is, amelyeket az e megállapodásról, valamint annak végrehajtási jogi aktusairól folytatott tárgyalások lezárásáig nem hajtottak végre teljes mértékben.

9.4. CIKK

WTO-megállapodások

- (a) „dömpingellenes megállapodás”: az 1994. évi GATT VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás;
- (b) „mezőgazdasági megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt mezőgazdasági megállapodás;
- (c) „vitarendezési egyetértés”: a WTO-egyezmény 2. mellékletében foglalt, a vitarendezés szabályairól és eljárásairól szóló egyetértés;
- (d) „GATS”: a WTO-egyezmény 1B. mellékletében foglalt, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény;
- (e) „1994. évi GATT”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény;
- (f) „védintézkedésekről szóló megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a védintézkedésekről szóló megállapodás;
- (g) „SCM-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás;
- (h) „SPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló megállapodás;

- (i) „TBT-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodás;
- (j) „TRIPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1C. mellékletében foglalt, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás; és
- (k) „WTO-egyezmény”: a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó, 1994. április 15-én kelt Marrákesi Egyezmény.

9.5. CIKK

Felek

1. Az Európai Unió felel a megállapodás e részében foglalt kötelezettségvállalások teljesítéséért.
2. eltérő rendelkezés hiányában az e megállapodást aláíró minden egyes Mercosur-állam felelősséggel tartozik a megállapodás e részében foglalt kötelezettségvállalások teljesítéséért.

9.6. CIKK

Regionális integráció

1. Elismerve a regionális integrációs folyamataik közötti különbségeket, és a megállapodás e része alapján vállalt kötelezettségek sérelme nélkül, a Felek elősegítik az olyan feltételek megteremtését, amelyek megkönnyítik az áruk és szolgáltatások két régió közötti és azokon belüli mozgását.

2. Ami az áruk (1) bekezdés szerinti mozgását illeti:
 - (a) a valamely aláíró Mercosur-államból származó, az Európai Unióban szabad forgalomba bocsátott áruk az Európai Unió működéséről szóló szerződésben megállapított feltételek szerint szabadon mozoghatnak az Európai Unió területén;

 - (b) az aláíró Mercosur-államok az Európai Unióból származó, egy másik aláíró Mercosur-államból a területére behozott árukra nem alkalmazhatnak az említett aláíró Mercosur-államból származó árukra alkalmazandó vámeljárásoknál kedvezőtlenebb vámeljáráásokat;

 - (c) az aláíró Mercosur-államok rendszeresen felülvizsgálják vámeljárásaikat azzal a céllal, hogy integrációs folyamatuk fejlődésével összhangban megkönnyítsék az európai uniós áruk területeik közötti mozgását, és elkerüljék az eljárások és ellenőrzések megkettőzését, amennyiben ez kivitelezhető; és

- (d) a műszaki előírások és a megfelelőségértékelési eljárások, az SPS-követelmények és a jóváhagyási eljárások – többek között az importbizonyítványok és -ellenőrzések – Mercosur általi harmonizációjának előnyeit megkülönböztetésmentes feltételek mellett ki kell terjeszteni az Európai Unióból származó árukra is, amennyiben azokat az importáló aláíró Mercosur-állam jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban importálták.

Az e bekezdés a) és b) pontjában említett elbánás nem foglalja magában az árukra vonatkozó, a 10. fejezet által szabályozott tarifális elbánást.

3. Ami a szolgáltatások (1) bekezdés szerinti mozgását illeti:

- (a) az Európai Unió tagállamai arra törekednek, hogy adott esetben az Európai Unió területén megkönnyítsék a szolgáltatásnyújtás szabadságát az aláíró Mercosur-államok természetes vagy jogi személyeinek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló, valamely európai uniós tagállamban letelepedett vállalkozások számára; és
- (b) az aláíró Mercosur-államok arra törekednek, hogy adott esetben megkönnyítsék a területeik közötti szolgáltatásnyújtás szabadságát az európai uniós tagállamok természetes vagy jogi személyeinek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló, valamely aláíró Mercosur-államban letelepedett vállalkozások számára.

B. SZAKASZ

KERESKEDELEMSPECIFIKUS INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

9.7. CIKK

A kereskedelmi formában ülésező vegyes tanács különleges feladatai

1. A 2.2. cikk szerint létrehozott vegyes tanács a megállapodás e részéhez kapcsolódó kérdések kezelése során hatáskörrel rendelkezik arra, hogy:
 - (a) felügyelje a megállapodás e részében foglalt célkitűzések megvalósítását, és ellenőrizze annak végrehajtását;
 - (b) megvitasson a megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdést, és – a 29. fejezet sérelme nélkül – foglalkozzon az annak végrehajtásából eredő bármely jelentős kérdéssel;
 - (c) határozatokat hozzon és megfelelő ajánlásokat fogalmazzon meg a Felek részére a megállapodás e részében előírtak szerint;
 - (d) határozatok révén értelmezéseket fogadjon el a megállapodás e részének rendelkezéseit illetően, amelyek a Felekre és a megállapodás e része alapján létrehozott valamennyi szakbizottságra és más testületekre nézve kötelező érvényűek, ideértve a 29. fejezet alapján létrehozott testületeket is;
 - (e) feladatkörének ellátása során egyéb olyan intézkedéseket hozzon, amelyekről a Felek megállapodhatnak; és

- (f) határozatokat fogadjon el, hogy a megállapodás e részében foglalt célkitűzések teljesítése érdekében módosítsa a következőket:
- (i) 10-A. melléklet a 10.4. cikk (9) bekezdéssel összhangban;
 - (ii) a 10-D-1. függelék, a 10-D. melléklet 10. cikkének (6) bekezdésével összhangban;
 - (iii) a 10-D-2. függelék, a 10-D. melléklet 4. cikkének (3) bekezdésével összhangban;
 - (iv) a 10-D-3. függelék, a 10-D. melléklet 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban;
 - (v) 11. fejezet a 11.34. cikkel összhangban;
 - (vi) az 13-A. melléklet A. szakasza a 13.8. cikk (9) bekezdésével összhangban;
 - (vii) 14-A. melléklet a 14.18. cikkel összhangban;
 - (viii) 20-A–20-E. melléklet a 20.26. cikkel összhangban;
 - (ix) 20-F–20-J. melléklet a 20.12. cikkel összhangban;
 - (x) 21-A. melléklet a 21.39. cikkel összhangban;
 - (xi) 21-B. melléklet a 21.39. cikkel összhangban;
 - (xii) 21-C. melléklet a 21.39. cikkel összhangban;
 - (xiii) 21-E. melléklet a 21.39. cikkel összhangban;

(xiv) 25-A. melléklet a 25.7. cikkkel összhangban;

(xv) 29-A. és 29-B. melléklet a 29.22. cikkkel összhangban; és

(xvi) bármely egyéb rendelkezés, melléklet, függelék vagy jegyzőkönyv, amelyre vonatkozóan a megállapodás e része kifejezetten rendelkezik ilyen határozat lehetőségéről.

2. A (1) bekezdés f) pontjában említett határozatokra a 30.5. cikk (2) bekezdését kell alkalmazni.

3. A Felek eltérő megállapodásának hiányában a vegyes tanács e megállapodás hatálybalépését követően 3 (három) évvel, majd azt követően 5 (öt)évente kezdeményezi e megállapodás III. részének felülvizsgálatát. Az egyes felülvizsgálatok eredményei alapján a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács megvitatja, hogy szükséges-e módosítani e megállapodás III. részét.

9.8. CIKK

A kereskedelmi formában üléselő vegyes bizottság különleges feladatai

1. A 2.3. cikk szerint létrehozott vegyes bizottság a megállapodás e részéhez kapcsolódó kérdések kezelése során hatáskörrel rendelkezik arra, hogy:

- (a) felügyelje a megállapodás e részével összhangban létrehozott valamennyi albizottság munkáját;
- (b) feltárja a megállapodás e részének értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban esetlegesen felmerülő nehézségek megelőzésének vagy megoldásának legmegfelelőbb módját a 29. fejezet sérelme nélkül;

- (c) további albizottságokat hozzon létre, hatáskörén belül eljárva meghatározza az albizottságok felelősségi köreit, döntsön az általa létrehozott albizottságok feladatainak módosításáról – többek között új albizottságok kijelölése révén –, vagy megszüntesse az albizottságokat;
- (d) a megállapodás e részének konkrét célkitűzéseivel összhangban előkészítse a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács által elfogadandó határozatokat, ideértve a 9.7. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett módosításokat is, vagy ilyen határozatokat fogadjon el a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács ülései közötti időszakokban vagy akkor, ha a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács nem tud ülésezni;
- (e) feladatai ellátása során – a Felek megállapodása alapján vagy a kereskedelmi formációban üléselő tanács utasítása szerint – bármely egyéb intézkedést hozzon; és
- (f) felülvizsgálja e megállapodás III. részének végrehajtását, többek között annak foglalkoztatásra, beruházásokra és Felek közötti kereskedelemre gyakorolt hatásainak értékelése céljából; a felülvizsgálat során az egyes Felek jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban figyelembe veszi a civil társadalmi szereplők, köztük a nem kormányzati szervezetek, az üzleti és munkáltatói szervezetek, a társadalmi mozgalmak és a szakszervezetek véleményét vagy ajánlásait, figyelembe véve különösen a 2.6–2.8. cikk rendelkezéseit.

2. A 2.3. cikk (7) bekezdésében és e cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett, e megállapodást módosító határozatokra a 30.5. cikk (2) bekezdését kell alkalmazni.

9.9. CIKK

Albizottságok

1. A (4) bekezdés értelmében létrehozott albizottságok egyrészt az Európai Unió képviselőiből, másrészt az egyes aláíró Mercosur-államok képviselőiből állnak.
2. Az albizottságok valamely Fél kérésére megfelelő szinten és legalább évente egyszer üléseznek. A személyes jelenléttel megvalósuló üléseket felváltva Brüsszelben, illetve az aláíró Mercosur-államok egyikében tartják. Az albizottságok – a Felek kölcsönös megállapodása alapján – telekonferencia, videokonferencia útján vagy más módon is ülésezhetnek. Az albizottságok elnökségét az Európai Unió és a Mercosur egy-egy képviselője közösen látja el.
3. Az egyes albizottságok kölcsönös egyetértéssel döntenek az ülésezési rendjükről és határozzák meg a napirendjüket.
4. A kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság felügyelete mellett a következő albizottságok jönnek létre:
 - (a) az árukereskedelmi albizottság;
 - (b) a borászati termékek és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottság;
 - (c) a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság;
 - (d) az SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság;
 - (e) az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszéddel foglalkozó albizottság;

- (f) a szolgáltatáskereskedelemmel és letelepedéssel foglalkozó albizottság;
- (g) a kormányzati közbeszerzésekkel foglalkozó albizottság;
- (h) a szellemi tulajdon-jogokkal foglalkozó albizottság; és
- (i) a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság.

5. Az albizottságok a hatáskörüket érintő kérdések tekintetében hatáskörrel rendelkeznek a következőkre:

- (a) a megállapodás e részének végrehajtásának nyomon követése és megfelelő működésének biztosítása;
- (b) a Felek egyetértésével határozatok és ajánlások elfogadása minden olyan kérdésben, amelyről a megállapodás e része így rendelkezik;
- (c) a megállapodás e részének vagy bármely kiegészítő megállapodásnak a végrehajtásából eredő kérdések megvitatása azok megoldása céljából, a 29. fejezet sérelme nélkül; és
- (d) fórum biztosítása a Felek számára az információcseréhez, többek között a bevált gyakorlatok megvitatásához és a végrehajtással kapcsolatos tapasztalatok megosztásához.

6. Az albizottságok feladatait részletesebben a megállapodás e részének releváns fejezetei határozzák meg, és azok szükség esetén a kereskedelmi formációban üléselő bizottság határozatával módosíthatók.

7. Az albizottságok elvégzik a kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács és a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság feladatainak támogatásához szükséges technikai előkészítő munkát, beleértve azt az esetet is, amikor e testületeknek határozatot vagy ajánlást kell elfogadniuk.

9.10. CIKK

A megállapodás e részéért felelős koordinátorok

1. Az Európai Unió és minden egyes aláíró Mercosur-állam a megállapodás e részéért felelős koordinátort nevez ki, és erről e megállapodás hatálybalépésétől számított 30 (harminc) napon belül értesíti a másik Felet.

2. A koordinátorok:

- (a) a 9.7. és a 9.8. cikkkel összhangban elkészítik a kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács és a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság üléseinek napirendjét, és koordinálják az ülések előkészítését;
- (b) adott esetben nyomon követik a kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács és a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság által elfogadott határozatokat;
- (c) amennyiben a megállapodás e része másképp nem rendelkezik, kapcsolattartó pontként működnek a megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdéstről a Felek között folytatott kommunikáció megkönnyítése érdekében;

- (d) amennyiben a megállapodás e része másképp nem rendelkezik, megkapnak a megállapodás e része alapján benyújtott minden értesítést és információt, ideértve a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság számára benyújtott minden értesítést és információt is; és
- (e) ellátják a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság által kért, bármely egyéb feladatot.

10. FEJEZET

ÁRUKERESKEDELEM

10.1. CIKK

Célkitűzés és hatókör

- 1 A Felek e megállapodás hatálybalépésének napjától kezdődően egy átmeneti időszakra az áruk vonatkozásában szabadkereskedelmi övezetet hoznak létre.
- 2 A megállapodás e részének eltérő rendelkezése hiányában e fejezet rendelkezései a Felek közötti árukereskedelemre alkalmazandók.

A. SZAKASZ

VÁMOK

10.2. CIKK

Nemzeti elbánás

Mindegyik Fél az 1994. évi GATT III. cikkével, valamint a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel összhangban nemzeti elbánásban részesíti a másik Fél áruit. E célból az 1994. évi GATT III. cikkét, valamint annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit belefoglalják e megállapodásba, és azok értelemszerűen e megállapodás részét képezik.

10.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában a „származó áru”: a 11. fejezetben meghatározott származási szabályok szerint valamely Félről származónak minősülő áru.

10.4. CIKK

A vámok csökkentése és eltörlése

1. Amennyiben a megállapodás e része másképp nem rendelkezik, a 10-A. melléklettel összhangban az egyes Felek csökkentik vagy eltörlik a származó árukra kivetett vámokat.
2. A Felek közötti árukereskedelemben az áruk osztályozását a harmonizált rendszernek megfelelően az egyes Felek vámtarifáival összhangban kell elvégezni. Az egyes Felek a 10-A. melléklet vonatkozó függelékében meghatározzák a harmonizált rendszer e célból használt változatát.
3. A Felek új tarifacsoportot hozhatnak létre. Ebben az esetben – és amennyiben ez érinti a Felek közötti kereskedelmet – az új tarifacsoport alá tartozó megfelelő árukra alkalmazandó vám megegyezik a 10-A. mellékletben meghatározott eredeti tarifacsoport alá tartozó megfelelő árukra alkalmazandó vámmal vagy alacsonyabb annál, és a megállapodás szerinti vámengedmény változatlan marad.
4. A másik Félről származó minden egyes áru esetében a 10-A. melléklet határozza meg a behozatali vámok alapértékét, amelyre az (1) bekezdés szerinti egymást követő csökkentések alkalmazandók.

5. Az (1) és (3) bekezdés sérelme nélkül az Európai Unió az e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 2 (két) évig nem emeli a Paraguayból származó, a 10-A-1. függelékben meghatározott következő tarifacsoportok alá „PY” áruként besorolt árukra 2017. december 31-én alkalmazott vámokat: 20019030, 21012098, 21069098 és 33021029. E bekezdés alkalmazásában a „Paraguayból származó áruk”: olyan áruk, amelyek megfelelnek a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2015. július 28-i (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet¹ II. címe 1. fejezete 2. szakaszának 2. és 3. alszakasza, valamint az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. november 24-i (EU) 2015/2447 bizottsági végrehajtási rendelet² II. címe 2. fejezete 2. szakaszának 3–9. alszakasza szerinti származási követelményeknek.

6. Amennyiben a megállapodás e része másképp nem rendelkezik, egy Fél e megállapodás hatálybalépésének napjától nem vezethet be új vámokat, illetve nem növelheti a 10-A. mellékletben a származó áruknak a Felek közötti kereskedelmére vonatkozóan meghatározott alapértékekkel összhangban már alkalmazott vámokat. Az egyértelműség érdekében: egy Fél az egyoldalú csökkentést követő adott évre vonatkozóan a 10-A. mellékletben meghatározottak szerint megemelheti a Felek közötti kereskedelemre alkalmazandó vámot, amelyet az említett Fél egyoldalúan az említett mellékletben meghatározott szintre csökkentett.

¹ EU HL L 343., 2015.12.29., 1. o.

² EU HL L 343., 2015.12.29., 558. o.

7. Ha valamely Fél az alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtételét a 10-A. mellékletben meghatározott adott tarifacsoport tekintetében az alapérték alá csökkenti, az adott tarifacsoportra vonatkozó kedvezményes vámtétel kiszámítása céljából úgy kell tekinteni, hogy ez a vámtétel a 10-A. mellékletben szereplő alapérték helyébe lép, ha és amíg az alacsonyabb az alapértéknél. E tekintetben a Fél az alkalmazandó vámtétel kiszámításához az alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtételre alkalmazza a vámcsökkentést, mindenkor fenntartva az adott tarifacsoportra vonatkozó relatív preferenciakülönbséget. Az ilyen, valamely tarifacsoportra vonatkozó relatív preferenciakülönbség megfelel a 10-A. mellékletben meghatározott alapérték és az adott tarifacsoportra a 10-A. melléklettel összhangban alkalmazott vámtétel közötti különbségnek, elosztva az említett alapértékkel, százalékban kifejezve.

8. Mindegyik Fél felgyorsíthatja a másik Fél származó áruira kivetett vámok eltörlését, vagy más módon javíthatja a másik Fél származó áruinak piacra jutási feltételeit, ha általános gazdasági helyzete és az érintett gazdasági ágazat helyzete ezt lehetővé teszi.

9. A 10.14. cikkben említett árukereskedelmi albizottság e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 3 (három) év elteltével bármelyik Fél kérésére mérlegeli a piacra jutás javítását biztosító intézkedéseket. A kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat fogadjon el a 10-A. melléklet módosítása céljából. E határozatok az ilyen származó árukra vonatkozóan a 10-A. mellékletben meghatározott vámtételek vagy szakaszolási kategóriák helyébe lépnek.

10.5. CIKK

Javítást követően újra behozott áruk

1. E cikk alkalmazásában a „javítás”: minden olyan, valamely árun végzett feldolgozási művelet, amelynek célja működési vagy anyaghibák orvoslása, valamint az áru eredeti funkcióinak helyreállítása vagy a használatára vonatkozó műszaki előírásoknak való megfelelés biztosítása, amelyek nélkül az árut nem lehetne a szokásos módon, rendeltetésszerűen használni. Az áru javítása magában foglalja a helyreállítást és a karbantartást, de nem terjed ki olyan műveletre vagy folyamatra, amely:

- (a) megsemmisíti egy áru alapvető jellemzőit vagy új, illetve kereskedelmi szempontból eltérő árut hoz létre;
- (b) egy félkész árut késztermékké alakít; vagy
- (c) amelyet azért alkalmaznak, hogy az áru műszaki teljesítményét javítsák.

2. Valamely Fél nem alkalmaz vámot azon árura – annak származására való tekintet nélkül –, amely azt követően lép újra az említett Fél vámterületére, hogy az említett árut a vámterületéről ideiglenesen a másik Fél vámterületére exportálták javítás céljából, attól függetlenül, hogy az ilyen javítást azon Fél vámterületén is elvégezhetnék volna, amelytől az árukat az (1) bekezdésben meghatározott javítás céljából exportálták.

3. A (2) bekezdés nem alkalmazandó a vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló jogállású területre importált olyan árura, amelyet ezt követően exportálnak javítás céljából, és nem importálják újra vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló jogállású területre.

4. Egyik Fél sem vethet ki vámot olyan árura – annak származásától függetlenül –, amelyet a másik Fél vámterületéről javítás céljából ideiglenesen hoznak be a vámterületére.

B. SZAKASZ

NEM TARIFÁLIS INTÉZKEDÉSEK

10.6. CIKK

A behozatalra vagy kivitelre kivetett díjak és egyéb terhek

1. Az 1994. évi GATT VIII. mellékletével és a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel összhangban minden egyes Fél biztosítja, hogy a behozatalra vagy kivitelre vagy azzal kapcsolatban kivetett – behozatali és kiviteli vámoktól eltérő – díjak és bármilyen jellegű egyéb terhek¹ összegben a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódjanak, azokat ne *ad valorem* alapon számítsák ki, és azok ne jelentsenek közvetett védelmet a belföldi áruk számára, vagy ne jelentsék a behozatal vagy kivitel fiskális célú megadóztatását.
2. Az egyes Felek csak meghatározott szolgáltatások nyújtása esetén vethetnek ki díjakat vagy téríthetik meg a költségeket, különös tekintettel a következőkre:
 - (a) vámtisztviselők jelenléte kérésre a hivatalos munkaidőn kívül vagy a vámhivatali helyiségektől vagy területektől eltérő helyen;

¹ Az egyértelműség érdekében: az Uruguayi Keleti Köztársaságban alkalmazott „tasa consular” díjat és az Argentin Köztársaságban alkalmazott „tasa estadística” díjat a (3) bekezdés szabályozza.

- (b) az árukra vonatkozó elemzések vagy szakértői jelentések, valamint az áruk kérelmezőhöz való visszaküldésének postai díjai, különösen a kötelező érvényű felvilágosítással vagy a vámjogszabályok és egyéb vámügyi rendelkezések alkalmazására vonatkozó tájékoztatással kapcsolatos határozatok tekintetében;
- (c) az áruk vizsgálata vagy azokból történő mintavétel ellenőrzési célokra, vagy az áruk megsemmisítése, amikor a vámtisztviselők alkalmazásán kívüli költségek is keletkeznek; vagy
- (d) kivételes ellenőrzési intézkedések, amennyiben azok az áru jellege vagy valamely lehetséges kockázat miatt szükségesek.

3. Egyik Fél sem ír elő konzuli intézkedéseket – a kapcsolódó díjakat és terheket is beleértve – a másik Félről importált árukkal összefüggésben. A Feleknek e bekezdés követelményeinek teljesítéséhez az e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 3 (három) éves átmeneti időszak áll rendelkezésükre¹.

4. Az egyes Felek közzéteszik az áruk behozatalával és kivitelével összefüggésben kivetett díjak és terhek jegyzékét.

¹ E bekezdéstől eltérően a Paraguayi Köztársaság esetében az átmeneti időszak az e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 10 (tíz) év.

10.7. CIKK

Import- és exportengedélyezési eljárások

1. A Felek biztosítják, hogy a Felek közötti árukereskedelemre alkalmazandó valamennyi import- és exportengedélyezési eljárás alkalmazása semleges legyen, és azokat tisztességes, méltányos, megkülönböztetésmentes és átlátható módon folytassák le.
2. Mindegyik Fél csak akkor fogad el vagy tart fenn engedélyezési eljárásokat a másik Fél területéről a saját területére történő behozatal vagy a saját területéről a másik Fél területére történő kivitel feltételeként, ha egy közigazgatási cél egyéb megfelelő eljárások útján nem érhető el.
3. A Felek nem fogadhatnak el vagy tarthatnak fenn nem automatikus import- vagy exportengedélyezési eljárásokat¹, kivéve, ha azok a megállapodás e részével összhangban álló intézkedés végrehajtásához szükségesek. A nem automatikus importengedélyezési eljárásokat elfogadó Fél egyértelműen megjelöli az ilyen engedélyezési eljárás révén végrehajtott intézkedést.

¹ E cikk alkalmazásában a „nem automatikus import- vagy exportengedélyezési eljárások” olyan engedélyezési eljárások, amelyek esetében az alkalmazás jóváhagyása nem garantált valamennyi olyan jogi és természetes személy számára, akik teljesítik az érintett Félnek az engedélyezési eljárások alá tartozó áruk behozatalával vagy kivitelével kapcsolatos követelményeit.

4. A Felek minden engedélyezési eljárást a WTO importengedélyezési megállapodásának (a továbbiakban: importengedélyezési megállapodás) 1–3. cikkével összhangban vezetnek be és működtetnek. E célból az importengedélyezési megállapodás 1–3. cikkét belefoglalják e megállapodásba, és az értelemszerűen e megállapodás részét képezi, valamint minden exportengedélyezési eljárásra alkalmazandó.

5. Az import- és exportengedélyezési eljárásokat bevezető vagy módosító Fél a releváns információkat elérhetővé teszi egy hivatalos honlapon. Ezt az információt lehetőség szerint az újonnan bevezetett vagy módosított engedélyezési eljárások alkalmazásának kezdőnapja előtt legalább 21 (huszonegy) nappal, de legkésőbb az említett időpontig közzé kell tenni. Az interneten rendelkezésre bocsátott információknak tartalmazniuk kell az importengedélyezési megállapodás 5. cikkében előírt adatokat. Mindegyik Fél értesíti a másik Felet az exportengedélyezési eljárások bevezetéséről vagy módosításáról, és az ilyen értesítésnek az importengedélyezési megállapodás 5. cikkében említett információkkal megegyező információkat kell tartalmaznia.

6. Az egyik Fél kérésére a másik Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsát minden olyan import- vagy exportengedélyezési eljárással kapcsolatos, releváns információt, amelyet azon Fél, amelyhez a kérelmet intézték, el kíván fogadni, elfogadott vagy fenntartott, beleértve értelemszerűen az importengedélyezési megállapodás 1–3. cikkében említett információkat is.

10.8. CIKK

Exportverseny

1. A Felek megerősítik a WTO exportversenyéről szóló, 2015. december 19-i miniszteri határozatában (WT/MIN(15)/45, WT/L/980) (a továbbiakban: exportversenyéről szóló miniszteri határozat) kifejezett kötelezettségvállalásaikat.
2. E cikk alkalmazásában az „exporttámogatások”: az SCM-megállapodás 1. és 3. cikke értelmében vett, exportteljesítménytől függő támogatások, ideértve az SCM-megállapodás I. mellékletében felsorolt támogatásokat és a mezőgazdasági megállapodás 9. cikkében felsorolt támogatásokat is.
3. A Felek nem tarthatnak fenn, vezethetnek be vagy vezethetnek be újra exporttámogatásokat az exportált, illetve az exportált termékbe beépített mezőgazdasági árukra.
4. Valamely Fél nem tarthat fenn, vezethet be vagy vezethet be újra exporthiteleket, exporthitelgaranciákat, biztosítási programokat, állami kereskedelmi vállalatokat vagy nemzetközi élelmiszersegélyeket, vagy az exporttámogatással azonos hatású egyéb intézkedéseket a másik Fél területére exportált, illetve az oda exportált áruba beépített mezőgazdasági árukra, kivéve, ha az említett intézkedések megfelelnek az exportáló Félnek a WTO-megállapodások, valamint a WTO Miniszteri Konferenciájának és Általános Tanácsának határozatai – különösen az exportversenyéről szóló miniszteri határozat – szerinti kötelezettségeinek.

5. A Felek a WTO által 2013. december 7-én elfogadott, az exportversenyről szóló miniszteri határozattal megerősített bali miniszteri nyilatkozatban (WT/MIN(13)/DEC) megerősítik elkötelezettségüket az exporttámogatások és exporthitelek, az exporthitel-garanciák, a biztosítási programok, az állami kereskedelmi vállalatok és a nemzetközi élelmiszersegélyek valamennyi formája, valamint az exporttámogatással azonos hatású egyéb intézkedések átláthatóságának fokozása és nyomon követésének javítása iránt.

6. A Felek megerősítik az exportversenyéről szóló miniszteri határozat alapján a nemzetközi élelmiszersegélyek tekintetében tett kötelezettségvállalásokat, és együttműködnek annak érdekében, hogy a releváns nemzetközi fórumokon ösztönözzék az élelmiszersegélyek célba juttatásának legjobb gyakorlatát, törekedve arra, hogy az élelmiszersegélyek készpénzre váltását és a természetbeni élelmiszersegélyek nyújtását kizárólag szükséghelyzetekre korlátozzák.

10.9. CIKK

Kiviteli vámok, adók és egyéb díjak és terhek

Az e megállapodás hatálybalépésétől számított 3 (három) év elteltével – a 10-B. melléklettel összhangban alkalmazottak kivételével – egyik Fél sem vezethet be vagy tarthat fenn semmilyen vámot vagy díjat egy árunak a másik Fél részére történő kivitelére vagy azzal kapcsolatban.

10.10. CIKK

Állami kereskedelmi vállalatok

1. A megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy állami kereskedelmi vállalatot tartsanak fenn vagy hozzanak létre az 1994. évi GATT XVII. cikkével és a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel, valamint az 1994. évi GATT XVII. cikkének értelmezéséről szóló WTO-megállapodással összhangban, amelyeket belefoglaltak a megállapodás e részébe, és amelyek értelemszerűen a megállapodás e részét képezik.
2. Ha valamely Fél egyedi esetekben információkat kér a másik Féltől állami vállalatokról, azok műveleteiről vagy műveleteik kétoldalú kereskedelemre gyakorolt hatásairól, a megkeresett Fél az 1994. évi GATT XVII. cikkével összhangban teljes átláthatóságot biztosít.
3. Az (1) bekezdéstől eltérve, egyik Fél sem jelölhet ki vagy tarthat fenn import- vagy exportmonopóliumot, kivéve azokat, amelyeket valamely Fél már létrehozott, vagy amelyeket a 10-C. mellékletben felsoroltak szerint az alkotmánya ír elő. E bekezdés alkalmazásában az import- vagy exportmonopólium azt jelenti, hogy az egyik Fél kizárólagos jogot vagy felhatalmazást ad egy gazdálkodó egységnek arra, hogy egy árut a másik Fél területéről importáljon vagy oda exportáljon.

10.11. CIKK

A mennyiségi korlátozások tilalma

1. Valamely Fél nem fogadhat el és tarthat fenn tilalmat vagy korlátozást bármely árunak a másik Félről történő behozatalára vagy bármely árunak a másik Fél területére irányuló kivitelére vagy kivitel céljából történő értékesítésére vonatkozóan – függetlenül attól, hogy kontingensek, engedélyek vagy más intézkedések révén alkalmazzák azokat –, kivéve az 1994. évi GATT XI. cikkével és a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel összhangban. E célból az 1994. évi GATT XI. cikkét, valamint annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit bele kell foglalni a megállapodás e részébe, és azok értelemszerűen a megállapodás e részének részét képezik.

2. A Felek nem fogadhatnak el és tarthatnak fenn export- vagy importárra vonatkozó követelményeket, kivéve azokat, amelyek a dömpingellenes és kiegyenlítő vámokra vonatkozó végzések és az árra vonatkozó kötelezettségvállalások végrehajtása során megengedettek.

10.12. CIKK

Kedvezménykihasználtság

1. A megállapodás e része működésének nyomon követése és a kedvezménykihasználtsági arány kiszámítása céljából a Felek a 10-A. melléklettel (Vámlebontási menetrendek) összhangban évente behozatali statisztikát cserélnek abban az időszakban, amely az e megállapodás hatálybalépését követő 1 (egy) év után kezdődik és a vámlebontás befejezése után 10 (tíz) évvel szűnik meg. Amennyiben a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság másként nem határoz, ezen időszak automatikusan meghosszabbodik 5 (öt) évvel, és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság dönthet annak további meghosszabbításáról.

2. Az (1) bekezdésben említett behozatali statisztikák cseréje arra a legutóbbi évre vonatkozó adatokra terjed ki, amelyre vonatkozóan ilyen adatok rendelkezésre állnak, beleértve az értéket és adott esetben a mennyiséget is, a tarifasorok szintjén a megállapodás e része alapján preferenciális elbánásban részesülő, valamint a preferenciális elbánásban nem részesülő, a másik Félről származó áruk behozatala tekintetében.

3. A (2) bekezdés sérelme nélkül és az egyes Felek jogszabályai és egyéb rendelkezései szerinti titoktartási követelményekre is figyelemmel, a Felek nem kötelesek behozatali statisztikákat cserélni.

10.13. CIKK

A preferenciális elbánásra vonatkozó egyedi intézkedések

1. A Felek a 11. fejezettel és a 12-A. melléklettel összhangban együttműködnek az e fejezet alapján biztosított preferenciális elbánással kapcsolatos jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik megsértésének, valamint a kapcsolódó szabálytalanságoknak és csalásoknak a megelőzésében, felderítésében és leküzdésében.

2. Valamely Fél a (4) bekezdésben meghatározott eljárással összhangban dönthet úgy, hogy ideiglenesen felfüggeszti az érintett termékekre vonatkozó preferenciális elbánást, ha az említett Fél objektív, meggyőző és ellenőrizhető információk alapján megállapítja, hogy:

- (a) az e fejezet alapján biztosított preferenciális elbánás megszerzése érdekében széles körben rendszeresen megsértették a releváns jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket, valamint szabálytalanságokat vagy csalást követtek el; és
- (b) a másik Fél a 11. fejezettel és a 12-A. melléklettel összhangban rendszeresen megtagadja vagy más módon nem teljesíti az (1) bekezdésben említett kötelezettségeit.

3. E cikk alkalmazásában az (1) bekezdésben említett kötelezettségek nem teljesítése többek között azt jelenti, hogy egyértelműen bizonyított módon és rendszeresen:

- (a) nem teljesítik azon kötelezettséget, hogy a 11.24. és 11.25. cikkben megállapított eljárásokkal összhangban ellenőrizzék az érintett termékek származó státusát;
- (b) megtagadják a 11.25. és 11.26. cikkel összhangban elvégzett származás-ellenőrzés eredményének közlését, vagy indokolatlan késedelemmel teszik meg azt; vagy
- (c) mellőzik a 12-A. melléklet szerinti igazgatási együttműködést.

4. Azon Fél, amely a (2) bekezdésben említett megállapítást tette, erről indokolatlan késedelem nélkül értesíti a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot, és a rendelkezésére bocsátja a megállapításai alapjául szolgáló információkat.

5. A (4) bekezdésben említett követelmények teljesülése esetén, a megállapítást tevő Fél a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság keretében konzultációkat kezd a másik Féllel annak érdekében, hogy mindkét Fél számára elfogadható megoldást találjanak. Ha a Felek az értesítés időpontjától számított 3 (három) hónapon belül nem tudnak kölcsönösen elfogadható megoldásban megállapodni, a megállapítást tevő Fél dönthet úgy, hogy ideiglenesen felfüggeszti az érintett termékekre vonatkozó preferenciális elbánást. Ilyen esetekben a megállapítást tevő Fél indokolatlan késedelem nélkül értesíti a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot az ideiglenes felfüggesztésről.

6. Az érintett termékre vonatkozó preferenciális elbánás ideiglenes felfüggesztéséről a (4) bekezdés alapján hozott határozat csak az érintett Fél pénzügyi érdekeire gyakorolt hatással arányos időtartamra, de legfeljebb 3 (három) hónapig alkalmazható. Ha objektív és ellenőrizhető módon megállapítható, hogy a felfüggesztési határozat alapjául szolgáló feltételek a felfüggesztési időszak lejártakor is fennállnak, az érintett Fél dönthet a felfüggesztési határozat azonos időtartamra történő meghosszabbításáról. Minden felfüggesztésről rendszeres konzultációt kell folytatni a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság keretében. Meghosszabbítás esetén legalább a felfüggesztési időszak lejárta előtt 15 (tizenöt) nappal konzultációt kell folytatni a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság keretében.

7. Az egyes Felek belső eljárásaiknak megfelelően közleményt tesznek közzé az importőrök részére a (4) bekezdés szerinti megállapításra vonatkozó bármely értesítésről és az (5) és a (6) bekezdésben említett, ideiglenes felfüggesztésre vonatkozó határozatról.

C. SZAKASZ

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

10.14. CIKK

Árukereskedelmi albizottság

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott árukereskedelmi albizottság – a 2.4., a 9.9. és a 13.14. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:
 - (a) előmozdítja a Felek közötti árukereskedelmet;
 - (b) évente értékeli a megállapodás e része által biztosított kontingensek és kedvezmények felhasználását és kezelését; és
 - (c) megvitatja, tisztázza és kezeli az egyes Felek – 10-A. melléklet 3. és 4. pontjában meghatározott – vámtarifa-nómenklatúrájának alkalmazásával kapcsolatos kérdésekben a Felek között esetlegesen felmerülő technikai kérdéseket.

10.15. CIKK

Borászati termékek és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottság

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott borászati termékek és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottság – a 2.4. és a 9.9. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:
 - (a) biztosítja a 10-D. melléklet hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatos jogszabályok és egyéb rendelkezések azon módosításainak időben történő bejelentését, amelyek hatással vannak a Felek közötti kereskedelemben forgalmazott borászati termékekre és szeszes italokra; és
 - (b) határozatokat fogad el a 10-D-3. függelék 2. pontjában foglalt szabályok részleteinek meghatározása céljából, különös tekintettel az alkalmazandó formanyomtatványokra és az analitikai bizonylatban feltüntetendő információk részleteire.

10.16. CIKK

Borászati termékek és szeszes italok kereskedelme terén folytatott együttműködés és kapcsolattartási pontok

1. A Felek együttműködnek a borászati termékek és szeszes italok kereskedelmével kapcsolatos kérdésekben, valamint kezelik az e téren felmerülő kérdéseket, különös tekintettel a következőkre:
 - (a) a borászati termékek termékmeghatározásai, tanúsítása és címkézése;
 - (b) a szőlőfajták felhasználása a bortermelésben és feltüntetése a címkéken; és
 - (c) a szeszes italok termékmeghatározásai, tanúsítása és címkézése.

2. A Felek szorosan együttműködnek és keresik annak módját, hogy javítsák a 10-D. melléklet alkalmazása során egymásnak nyújtott segítséget, különösen a csalárd gyakorlatok leküzdése érdekében.
3. A Felek végrehajtó szervei és hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtás megkönnyítése érdekében a 10-D. melléklet hatálya alá tartozó kérdések tekintetében mindegyik Fél kijelöli az említett melléklet alkalmazásáért és végrehajtásáért felelős szervezetet és hatóságokat. Ha valamely Fél egynél több illetékes szervet vagy hatóságot jelöl ki, biztosítja az említett szervek és hatóságok munkájának összehangolását. Ilyen esetekben a Fél kijelöl egy összekötő szervet vagy hatóságot is, amely egyedüli kapcsolattartó pontként szolgál a másik Fél szerve vagy hatósága számára.
4. A Felek a borászati termékek és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottságon keresztül legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 6 (hat) hónapon belül tájékoztatják egymást a (3) bekezdésben említett szervek, hatóságok és kapcsolattartó pontok elérhetőségi adatairól. A Felek tájékoztatják egymást az ilyen szervek, hatóságok és kapcsolattartási pontok elérhetőségi adatainak bármely változásáról.

11. FEJEZET

SZÁRMAZÁSI SZABÁLYOK ÉS SZÁRMAZÁSI ELJÁRÁSOK

A. SZAKASZ

SZÁRMAZÁSI SZABÁLYOK

11.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „besorolt”: utalás arra, hogy egy termék vagy anyag a harmonizált rendszer egy adott áruosztálya, árucsoportja, vámtarifaszáma vagy alszáma alá tartozik;
- (b) „szállítmány”: olyan termékek, amelyeket vagy egyidejűleg küldenek el egy exportőrtől egy címzettnek, vagy amelyek exportőrtől címzettig történő szállítását egyetlen fuvarokmány vagy – ilyen okmány hiányában – egyetlen számla kíséri;

- (c) „vámhatóság vagy illetékes kormányzati hatóság”:
- (i) az Európai Unióban az Európai Bizottság vámügyekért felelős szolgálatai, valamint az Európai Unió tagállamainak a vámigazgatási szervei és bármely más, vámjogszabályok alkalmazásáért és végrehajtásáért felelős hatóságai; és
 - (ii) a Mercosurban az aláíró Mercosur-államok illetékes hatóságai vagy jogutódjaik, az alább felsoroltak szerint:
 - (A) Argentína: Subsecretaría de Comercio Exterior del Ministerio de Economía;
 - (B) Brazília: Ministério da Fazenda – Secretaria de Comércio Exterior do Ministério do Desenvolvimento, Indústria, Comércio e Serviços és Secretaria Especial da Receita Federal do Brasil;
 - (C) Paraguay: Subsecretaría de Estado de Comercio y Servicios del Ministerio de Industria y Comercio; és
 - (D) Uruguay: Asesoría de Política Comercial del Ministerio de Economía y Finanzas;
- (d) „exportőr”: az egyik Fél területén letelepedett személy, aki a származó terméket exportálja, és származásmegjelölő nyilatkozatot állít ki;

- (e) „felcserélhető anyagok”: olyan anyagok, amelyek azonos jellegűek és kereskedelmi minőségűek, azonos műszaki és fizikai jellemzőkkel rendelkeznek, és amelyek a termékbe beépített állapotukban nem különböztethetők meg egymástól;
- (f) „áru”: anyag és termék egyaránt;
- (g) „importőr”: az a személy, aki a származó terméket importálja és ehhez preferenciális tarifális elbánást kér;
- (h) „előállítás”: bármilyen megmunkálás vagy feldolgozás, beleértve az összeszerelést vagy a specifikus műveleteket is;
- (i) „anyag”: a termék előállítása során felhasznált bármilyen összetevő, nyersanyag, alkatrész vagy rész; és
- (j) „termék”: az előállított termék, akkor is, ha egy másik előállítási műveletben történő későbbi felhasználásra szánják.

11.2. CIKK

Általános követelmények

1. Annak érdekében, hogy az egyik Fél a megállapodás e részével összhangban preferenciális tarifális elbánást alkalmazzon a másik Fél származó árujára, a következő termékeket kell az Európai Unióból származónak tekinteni, feltéve, hogy azok megfelelnek az e fejezetben foglalt valamennyi más alkalmazandó követelménynek:

- (a) a 11.4. cikk értelmében teljes egészében az Európai Unióban létrejött vagy előállított termékek;
- (b) az Európai Unióban, kizárólag származó anyagokból előállított termékek; vagy
- (c) az Európai Unióban létrejött vagy előállított, nem származó anyagokat tartalmazó termékek, feltéve, hogy azok megfelelnek a 11-B. mellékletben meghatározott feltételeknek.

2. Annak érdekében, hogy valamely Fél a megállapodás e részével összhangban preferenciális tarifális elbánást alkalmazzon a másik Fél származó árujára, a következő termékeket kell a Mercosurból származónak tekinteni, feltéve, hogy azok megfelelnek az e fejezetben foglalt valamennyi más alkalmazandó követelménynek:

- (a) a 11.4. cikk értelmében teljes egészében a Mercosurban létrejött vagy előállított termékek;
- (b) a Mercosurban, kizárólag származó anyagokból előállított termékek; vagy
- (c) a Mercosurban létrejött vagy előállított, nem származó anyagokat tartalmazó termékek, feltéve, hogy azok megfelelnek a 11-B. mellékletben meghatározott feltételeknek.

3. Ha egy termék származó státust kapott, az említett termék előállításához felhasznált nem származó anyagok nem minősülnek nem származónak, ha az említett terméket egy másik termékbe anyagként építik be.

11.3. CIKK

Kétoldalú kumuláció

1. Az Európai Unióból származó termékeket a Mercosurból származó anyagoknak kell tekinteni, ha azokat egy ott előállított termékbe építik be, feltéve, hogy a 11.6. cikkben említett műveleteken túlmutató megmunkáláson vagy feldolgozáson mentek keresztül.

2. A Mercosurból származó termékeket az Európai Unióból származó anyagoknak kell tekinteni, ha azokat egy ott előállított termékbe építik be, feltéve, hogy a 11.6. cikkben említett műveleteken túlmutató megmunkáláson vagy feldolgozáson mentek keresztül.

11.4. CIKK

Teljes egészében egyetlen országban vagy területen létrejött vagy előállított termék

1. A következő termékeket teljes egészében az Európai Unió vagy a Mercosur területén létrejött vagy előállított terméknek kell tekinteni:

- (a) a földjükből vagy a területükhöz tartozó tengerfenékről kitermelt ásványi termékek és egyéb természetes anyagok;
- (b) az ott termesztett vagy betakarított növények és növényi termékek;

- (c) az ott tenyésztett és nevelt élő állatok;
- (d) az ott nevelt élő állatokból nyert termékek;
- (e) az ott született és nevelt, majd levágott állatokból nyert termékek;
- (f) az ott folytatott vadászat vagy halászat útján létrejött termékek;
- (g) akvakultúra-termékek, amennyiben a halak, rákfélék, puhatestűek és más gerinctelen víziállatok ott születtek és ott nevelték őket;
- (h) a hajóikkal a tengerből nyert halászati és más termékek¹;
- (i) a feldolgozóhajóik fedélzetén kizárólag a h) pontban említett termékekből előállított termékek;
- (j) a következő területekhez tartozó tengerfenékről, altalajból vagy óceánfenékről kinyert vagy onnan elvitt ásványi termékek vagy egyéb élettelen természeti erőforrások:
 - (i) az aláíró Mercosur-államoknak vagy az európai uniós tagállamoknak a jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik által és a Tengerjogi Egyezmény V. részével összhangban meghatározott kizárólagos gazdasági övezete;
 - (ii) az aláíró Mercosur-államoknak vagy az európai uniós tagállamoknak a jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik által és a Tengerjogi Egyezmény VI. részével összhangban meghatározott kontinentális talapzata; vagy

¹ E pont nem érinti a Feleknek az ENSZ Tengerjogi Egyezménye szerinti szuverén jogait és kötelezettségeit, különösen a kizárólagos gazdasági övezeten és a kontinentális talapzaton belül.

- (iii) a Tengerjogi Egyezmény 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott terület, ahol valamely Fél vagy valamely Fél illetőségével rendelkező személy kizárólagos hasznosítási jogokkal rendelkezik, a Tengerjogi Egyezmény XI. részével és a Tengerjogi Egyezmény XI. részének végrehajtásáról szóló megállapodással összhangban;
 - (k) a kizárólag nyersanyagok visszanyerésére alkalmas, ott összegyűjtött használt cikkek;
 - (l) az ott folytatott előállítási műveletekből származó hulladék és maradék¹; vagy
 - (m) az ott kizárólag az a)– l) pontban meghatározott termékekből előállított áruk.
2. Az (1) bekezdés h) és i) pontjában foglalt „hajóik” és „feldolgozóhajóik” kifejezések csak olyan hajókra és feldolgozóhajókra alkalmazandók, amelyek:
- (a) valamely európai uniós tagállamban vagy az aláíró Mercosur-államok valamelyikében vannak lajstromozva, és adott esetben az aláíró Mercosur-államok valamelyike vagy az Európai Unió által az említett európai uniós tagállamban vagy az említett aláíró Mercosur-államban való működés céljából megfelelően bejegyzett halászati vállalkozások nevében kiállított halászati jogosítvánnyal rendelkeznek;

¹ A k) és l) pont nem érinti az egyes Feleknek az e pontokban említett áruk behozatalára vonatkozó jogszabályait és egyéb rendelkezéseit.

- (b) ugyanazon lajstromozó európai uniós tagállam vagy aláíró Mercosur-állam lobogója alatt hajóznak¹; és
- (c) megfelelnek a következő feltételek egyikének:
- (i) legalább 50 %-ban (ötven százalékban) a Felek egy vagy több természetes személyének² tulajdonában állnak;
- (ii) olyan jogi személyek³ tulajdonában állnak:
- (A) amelyek központi irodája és fő telephelye valamely Fél területén van; és
- (B) amelyek tulajdonjogának legalább 50 %-a (ötven százaléka) a Felek természetes személyeihez vagy jogi személyeihez tartozik; vagy
- (iii) a személyzet legalább kétharmadát a Felek természetes személyei teszik ki.

¹ Valamely európai uniós tagállam vagy valamely aláíró Mercosur-állam lobogója alatt közlekedő bérelt hajók által a tengerből kinyert halászati vagy egyéb termékeket úgy kell tekinteni, hogy azok azon európai uniós tagállamból vagy azon aláíró Mercosur-államból származnak, amelyben a hajót bérelték, és a halászati jogosítványt kiállították, feltéve, hogy megfelelnek az e bekezdésben foglalt valamennyi kritériumnak.

² E cikk alkalmazásában a 18.2. cikk m) pontjában foglalt fogalommeghatározás alkalmazandó.

³ E cikk alkalmazásában a 18.2. cikk h) pontjában foglalt fogalommeghatározás alkalmazandó.

11.5. CIKK

Tűrészhatárok

1. Ha egy termék előállításához felhasznált nem származó anyag nem tesz eleget a 11-B. mellékletben meghatározott követelményeknek, az ilyen termék ennek ellenére valamely Fél származó termékének minősül, ha:

- (a) a nem származó anyagok összértéke nem haladja meg a termék gyártelepi árának 10 %-át (tíz százalékát); és
- (b) e bekezdés alkalmazása révén nem kerül sor a nem származó anyagok maximális értéke vagy tömege tekintetében a 11-B. mellékletben meghatározott százalékos arányok egyikének túllépésére sem.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a harmonizált rendszer 50–63. árucsoportja alá tartozó termékekre, amelyekre a 11-A. melléklet 6. és 7. megjegyzésében meghatározott tűréshatárok alkalmazandók.

11.6. CIKK

Nem kielégítő megmunkálási vagy feldolgozási műveletek

1. A 11.2. cikk (1) bekezdésének c) pontja és a 11.2. cikk (2) bekezdésének c) pontjától eltérve, a termék nem tekinthető valamely Fél származó termékének, ha a termék előállítása csak a következő, nem származó anyagokon az említett Fél területén végzett műveletekből áll:

- (a) a szállítás és a tárolás során a termékek jó állapotának megőrzését biztosító műveletek;

- (b) a csomagolás és felosztás megváltoztatása és csomagok összeállítása;
- (c) mosás, tisztítás, vagy por, oxidáció, olaj, festék vagy más külső réteg eltávolítása;
- (d) textíliák vasalása vagy simítása;
- (e) egyszerű festési és fényezési műveletek;
- (f) a gabonafélék és a rizs hántolása, részleges vagy teljes őrlése, fényezése és glazúrozása;
- (g) a cukor színezésére, ízesítésére vagy formázására szolgáló műveletek; és a kristálycukor részleges vagy teljes őrlése;
- (h) gyümölcs-, dió- és zöldségfélék hámozása, kimagozása, feltörése és kifejtése;
- (i) élezés, egyszerű köszörülés, leválasztás vagy egyszerű vágás;
- (j) szitálás, rostálás, válogatás, osztályozás, méret szerinti osztályozás és összepárosítás, ideértve a készlet összeállítását is;
- (k) egyszerű palackba, konzervdobozba, üvegbe, zsákba, ládába, dobozba való helyezés, kartonra vagy táblára rögzítés és minden egyéb egyszerű csomagolási művelet;
- (l) jelzés, címke, logó és egyéb hasonló jel termékekre vagy azok csomagolására való felhelyezése vagy nyomtatása;
- (m) termékek egyszerű vegyítése, fajtájukra való tekintet nélkül is; cukor egyszerű keverése bármely más anyaggal;

- (n) nem származó alkatrészek egyszerű összeszerelése teljes árucikké vagy termékek részekre való egyszerű szétszerelése;
- (o) a víz egyszerű hozzáadása, a termékek hígítása, dehidratálása vagy denaturálása;
- (p) az a)– o) pontban meghatározott két vagy több művelet kombinációja; vagy
- (q) az állatok levágása.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a művelet akkor egyszerű, ha elvégzéséhez sem speciális szaktudás, sem olyan speciális gép, felszerelés vagy szerszám nem szükséges, amelyet kifejezetten az adott művelet céljára gyártottak vagy állítottak üzembe.

11.7. CIKK

Minősítési egység

1. E fejezet alkalmazásában a minősítés egysége a harmonizált rendszer szerinti besorolt adott termék.
2. Ha egy áruk csoportjából vagy összeállításából álló terméket a harmonizált rendszer szerint egyetlen vámtarifaszám alá kell besorolni, az egész képezi a minősítési egységet.
3. Ha egy szállítmány a harmonizált rendszer szerinti ugyanazon vámtarifaszám alá besorolt több azonos termékből áll, e fejezet alkalmazása során minden egyes terméket külön-külön kell figyelembe venni.

11.8. CIKK

Csomagolóanyagok és konténerek

1. Ha a harmonizált rendszer értelmezésének 5. általános szabálya alapján a csomagolás besorolási szempontból a termék részét képezi, azt a származás meghatározása céljából is figyelembe kell venni.
2. A szállítás során a termékek védelme érdekében használt csomagolóanyagokat és szállítókonténereket figyelmen kívül kell hagyni az ilyen termékek származásának meghatározásakor.

11.9. CIKK

Tartozékok, pótalkatrészek és szerszámok

Azokat a berendezéssel, géppel, készülékkel vagy járművel együtt szállított tartozékokat, pótalkatrészeket és szerszámokat, amelyek az adott termék esetében szokásosnak minősülnek, és annak árában benne foglaltatnak, vagy amelyek nem kerülnek külön számlázásra, egy terméknek kell tekinteni a szóban forgó berendezéssel, géppel, készülékkel vagy járművel.

11.10. CIKK

Könyvelés szerinti elkülönítés

1. Ha egy termék előállításához származó és nem származó felcserélhető anyagokat használnak, az említett anyagokat származásuk szerint fizikailag el kell különíteni a raktározás során ahhoz, hogy a származó anyagok származó státusa megőrizhető legyen.
2. Az (1) bekezdéstől eltérve, egy termék előállítása során nincs szükség a származó és nem származó felcserélhető anyagok fizikai elkülönítésére akkor, ha az ilyen termék származását a készletgazdálkodás vonatkozásában a könyvelés szerinti elkülönítés módszere szerint határozzák meg.
3. A könyvelés szerinti elkülönítést az azon Fél területén alkalmazandó általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban kell nyilvántartani és alkalmazni, ahol a terméket előállítják.
4. A könyvelés szerinti elkülönítés módszere csak akkor használható, ha biztosítható, hogy soha ne kaphasson több termék származó státust annál, mint akkor, ha az anyagokat fizikailag elkülönítéék.
5. Valamely Fél előírhatja, hogy a könyvelés szerinti elkülönítés módszerének alkalmazásához a releváns illetékes hatóságok előzetes engedélyére van szükség. Az illetékes hatóságok az engedély megadását bármilyen megfelelőnek ítélt feltételhez köthetik, és ilyen esetben nyomon követik az engedély felhasználását. Az említett hatóságok bármikor visszavonhatják az engedélyt, ha az engedély kedvezményezettje bármilyen módon nem megfelelően alkalmazza a könyvelés szerinti elkülönítés módszerét, vagy nem teljesíti az e fejezetben meghatározott egyéb feltételek bármelyikét.

11.11. CIKK

Készletek

A harmonizált rendszer értelmezésének 3. általános szabálya szerint meghatározott készleteket származónak kell tekinteni, ha az azokat alkotó valamennyi termék is származó. Mindazonáltal, ha egy készlet származó és nem származó termékekből áll, a készletet teljes egészében származónak kell tekinteni, feltéve, hogy a nem származó termékek értéke nem haladja meg a készlet gyártelepi árának 15 %-át (tizenöt százalékát).

11.12. CIKK

Semleges elemek

Annak eldöntéséhez, hogy valamely termék származó-e, nem szükséges meghatározni az előállítás során felhasznált következő elemek származását:

- (a) energia és tüzelőanyag;
- (b) felszerelés és berendezések;
- (c) gépek és szerszámok; vagy
- (d) olyan áruk, amelyek sem ténylegesen, sem szándék szerint nem jelennek meg a termék végső összetételében.

11.13. CIKK

A területiség elve

1. A származó státus megszerzésével kapcsolatos, e fejezetben meghatározott feltételeknek megszakítás nélkül kell teljesülniük az Európai Unió és a Mercosur területén.
2. Ha az Európai Unióból vagy a Mercosurból harmadik országba exportált származó árukat visszaszállítják, azokat nem származónak kell tekinteni, kivéve, ha a vámhatóságok előtt kielégítően bizonyítható, hogy a visszaszállított áruk:
 - (a) megegyeznek az exportált árukkal; és
 - (b) a harmadik országbeli tartózkodás vagy az export alatt egyetlen olyan műveleten sem estek át, mint amely a jó állapotban való megőrzésükhöz szükséges.

11.14. CIKK

Szállítási feltételek

1. A valamely Félnél behozatalra bejelentett terméknek meg kell egyeznie azzal a termékkel, amelyet a másik Féltől exportáltak, ahol az származónak minősül. Az import céljából történő bejelentést megelőzően – az importáló Fél egyedi belső követelményeinek való megfelelés biztosítása érdekében – e termékek semminemű módosításon vagy más átalakításon, valamint a jó állapotban való megőrzésükhöz, vagy a márkajelzés, címke, plomba vagy bármely egyéb megkülönböztető jel hozzáadásához vagy rögzítéséhez szükségesen kívül, semmilyen más műveleten nem eshetnek át.

2. A termékek és a szállítmányok tárolására és a szállítmányok megbontására csak az exportőr vagy az áruk későbbi birtokosa felelősségi körében, valamint csak akkor kerülhet sor, ha a termékek a tranzitorszámban vagy tranzitországokban vámellenőrzés alatt maradnak.

3. Kétség esetén azt illetően, hogy teljesülnek-e az (1) és (2) bekezdésben előírt követelmények, az importáló Fél vámhatóságai felkérhetik az importőrt, hogy szolgáltatson bizonyítékot a megfelelésről, amely bizonyíték bármilyen formában megadható, ideértve a szerződésen alapuló fuvarokmányokat, így például a fuvarleveleket, a csomagok jelölésére és számozására vonatkozó tényszerű vagy konkrét bizonyítékot, vagy magával a termékkel kapcsolatos bármilyen bizonyítékot.

11.15. CIKK

Kiállítások

1. A harmadik országban rendezett kiállításra küldött, majd a kiállítást követően az Európai Unióba vagy a Mercosurba irányuló behozatal céljára értékesített származó termékek a behozatalkor abban az esetben részesülnek a megállapodás e részében foglalt rendelkezések előnyeiből, ha az importáló Fél vámhatóságai számára kielégítően bizonyítják, hogy:

- (a) e termékeket egy exportőr az Európai Unióból vagy a Mercosurból küldte a kiállítást rendező harmadik országba és ott kiállította azokat;
- (b) a termékeket az említett exportőr az Európai Unió vagy a Mercosur területén élő személy részére értékesítette vagy más módon adta tovább;

- (c) a termékeket a kiállítás alatt vagy közvetlenül utána szállították el abban az állapotban, amelyben azokat a kiállításra elküldték; és
- (d) a termékeket a kiállításra szállítást követően a kiállításon való bemutatáson kívül semmilyen más célra nem használták.

2. A B. szakasznak megfelelően származásmegjelölő nyilatkozatot kell kiadni, és azt be kell nyújtani az importáló Fél vámhatóságainak. Ezen fel kell tüntetni a kiállítás nevét és címét.

3. Az (1) bekezdés alkalmazandó minden olyan kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági vagy kézműves kiállításra, vásárra vagy hasonló nyilvános rendezvényre vagy bemutatóra, amelyet nem eladóhelyeken vagy üzlethelyiségekben, külföldi termékek értékesítése céljából magáncélra szerveznek, és amelynek során a termékek vámellenőrzés alatt maradnak.

B. SZAKASZ

SZÁRMAZÁSI ELJÁRÁSOK

11.16. CIKK

Általános követelmények

A Mercosurba történő behozatalkor az Európai Unióból származó termékek, és az Európai Unióba történő behozatalkor a Mercosurból származó termékek a megállapodás e része alapján preferenciális tarifális elbánásban részesülnek, amennyiben a 11.17. cikkel és az egyes Felek jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban származásmegjelölő nyilatkozatot nyújtanak be.¹

11.17. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozat kiállításának feltételei

1. A 11.16. cikkben említett származásmegjelölő nyilatkozatot a következők állíthatják ki:
 - (a) az exportáló Fél releváns jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban egy exportőr; vagy

¹ A származási bizonyítvány a 11-D. mellékletben foglalt átmeneti intézkedésekkel összhangban az ott meghatározott ideig érvényes.

(b) bármely olyan kis szállítmány exportőre, amely egy vagy több csomagból áll, és olyan származó termékeket tartalmaz, amelyek összértéke nem haladja meg az exportáló Fél releváns jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben meghatározott küszöbértéket.

2. A Felek a következő esetekben cserélnek információt az (1) bekezdésben említett releváns jogszabályokról és egyéb rendelkezésekről:

(a) e megállapodás hatálybalépésének napján;

(b) az ilyen jogszabályok és egyéb rendelkezések módosítása esetén az ilyen módosítások hatálybalépése előtt; és

(c) bármelyik fél kérésére e megállapodás hatálybalépését követően bármikor.

3. Származásmegjelölő nyilatkozatot akkor lehet kiállítani, ha az érintett termékek az Európai Unióból vagy a Mercosurból származó termékeknek tekinthetők, és eleget tesznek e fejezet egyéb követelményeinek.

4. A származásmegjelölő nyilatkozatot kiállító exportőr az exportáló Fél vámhatóságainak vagy illetékes kormányhatóságainak kérésére bármikor kész benyújtani minden megfelelő okmányt, amely bizonyítja az érintett termékek származó státusát, valamint e fejezet egyéb követelményeinek teljesülését.

5. Az exportőr a 11-C. mellékletben szereplő szöveg egyik nyelvi változatának felhasználásával és az exportáló Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban származásmegjelölő nyilatkozatot állít ki a számlán, a szállítólevélen vagy bármely más olyan kereskedelmi okmányon, amely az azonosítását lehetővé tevő részletességgel ismerteti a származó terméket.

6. A származásmegjelölő nyilatkozaton szerepelnie kell az exportőr eredeti, kézzel írt aláírásának, kivéve, ha az exportáló Fél releváns jogszabályai és egyéb rendelkezései másképp rendelkeznek.

7. Az exportőr származásmegjelölő nyilatkozatot állíthat ki az érintett termékek kivitelekor vagy azt követően, azzal a feltétellel, hogy azt az érintett termékek behozatalát követően legkésőbb 2 (két) éven belül bemutatja az importáló Fél területén.

11.18. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozat érvényessége

1. A származásmegjelölő nyilatkozat az exportőr általi kiállításának napjától számított 12 (tizenkét) hónapig érvényes, és azt ezen időszakon belül be kell nyújtani az importáló Fél vámhatóságaihoz.

2. Az (1) bekezdésben meghatározott időszak után benyújtott származásmegjelölő nyilatkozatok csak akkor fogadhatók el preferenciális elbánás alkalmazása céljából, ha azokat kivételes körülmények miatt nem nyújtották be az említett időszakon belül.

3. A késedelmes benyújtás más eseteiben az importáló Fél vámhatóságai akkor fogadhatják el a származásmegjelölő nyilatkozatot, ha a termékeket a végső határidő előtt bemutatták.

11.19. CIKK

Részletekben történő behozatal

Ha az importőr kérésére és az importáló Fél vámhatóságai által meghatározott feltételek mellett a harmonizált rendszer értelmezésére vonatkozó 2. a) általános szabály értelmében a harmonizált rendszer XV. és XXI. áruosztályába tartozó szétszerelt vagy össze nem állított termékeket részletekben hoznak be, az ilyen termékek tekintetében egyetlen származásmegjelölő nyilatkozatot kell benyújtani a vámhatóságokhoz az első részlet behozatalakor.

11.20. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozat alóli mentességek

1. A magánszemély által magánszemély részére kis csomagként küldött vagy az utasok személyes poggyászában részét képező termékek származásmegjelölő nyilatkozat benyújtása nélkül is származó terméknek tekintendők abban az esetben, ha az ilyen termékeket nem kereskedelmi forgalomban hozzák be, e fejezet követelményeinek megfelelő termékként jelentették be, és ha a nyilatkozat valóságtartalmához nem fér kétség. Postán küldött termékek esetében a nyilatkozatot a CN22/CN23 jelű vámnyilatkozaton, vagy az ezen okmányhoz mellékelte papírlapon lehet megtenni.
2. Az alkalmi jelleggel és kizárólag a címzett, az utas vagy családjuk személyes használatára szánt termékek behozatala nem minősül kereskedelmi behozatalnak, ha a termékek jellegéből és mennyiségéből nyilvánvaló, hogy nem kereskedelmi célokat szolgálnak.

3. Az (1) bekezdésben említett termékek összértéke nem haladhatja meg az importáló Fél jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben meghatározott értékeket. A Felek információcserét folytatnak ezen értékekről.

11.21. CIKK

Alátámasztó okmányok

A 11.17. cikk (4) bekezdésében említett okmányok a következőket foglalhatják magukban:

- (a) közvetlen bizonyíték az exportőr vagy a beszállító által az érintett áruk beszerzése érdekében végrehajtott eljárásokról, amely például elszámolásaiban vagy belső könyvelésében található;
- (b) az Európai Unióban vagy a Mercosurban kibocsátott vagy kiállított, a felhasznált anyagok származó státusát igazoló okmányok, ha az említett okmányokat az adott Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban használják, bocsátották ki vagy állították ki;
- (c) az Európai Unióban vagy a Mercosurban kibocsátott vagy kiállított, az anyagok megmunkálását vagy feldolgozását igazoló okmányok, ha az említett okmányokat az említett Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban használták, bocsátották ki vagy állították ki; és
- (d) az Európai Unióban vagy a Mercosurban e fejezettel összhangban kiállított, a felhasznált anyagok származó státusát igazoló származásmegjelölő nyilatkozat.

11.22. CIKK

A dokumentumok megőrzésére irányuló követelmények

A származásmegjelölő nyilatkozatot kiállító exportőr a származásmegjelölő nyilatkozat kiállításának időpontjától számított legalább 3 (három) évig megőrzi a származásmegjelölő nyilatkozat és a 11.17. cikk (4) bekezdésében említett okmányok másolatát. Az importőr – az említett származásmegjelölő nyilatkozat által érintett termékek behozatalának időpontjától számított legalább 3 (három) évig – megőrzi az említett származásmegjelölő nyilatkozatot vagy annak másolatát, ha az eredeti a vámhatóság vagy az illetékes kormányzati hatóság birtokában van.

11.23. CIKK

Eltérések és formai hibák

1. A származásmegjelölő nyilatkozatok és a vámhivatalnak a termékek behozatalához szükséges formalitások elvégzése céljából benyújtott okmányok közötti kisebb eltérések nem teszik érvénytelenné a származásmegjelölő nyilatkozatot, amennyiben kétséget kizáróan megállapítást nyer, hogy a származásmegjelölő nyilatkozat a bemutatott termékekre vonatkozik.
2. A származásmegjelölő nyilatkozaton szereplő nyilvánvaló formai hibák nem eredményezhetik a származásmegjelölő nyilatkozat elutasítását, ha az ilyen hibák nem ébresztenek kétséget a származásmegjelölő nyilatkozatban szereplő információk helyességével kapcsolatban.

11.24. CIKK

A vámhatóságok és az illetékes kormányzati hatóságok közötti együttműködés

1. Az európai uniós tagállamok és az aláíró Mercosur-állam vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai – az Európai Bizottság és a Mercosur titkársága közötti kommunikáció útján – egymás rendelkezésére bocsátják a származásmegjelölő nyilatkozatok ellenőrzéséért felelős vámhatóságok vagy illetékes kormányzati hatóságok címét.
2. E fejezet megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében az Európai Unió és a Mercosur vámhatóságaikon vagy illetékes kormányzati hatóságaikon keresztül segítik egymást a származásmegjelölő nyilatkozatok hitelességének és az e nyilatkozatokban megadott információk helyességének ellenőrzésében.
3. A vámjogszabályok megsértésének megelőzése, kivizsgálása és az ellene való küzdelem érdekében a 12-A. melléklet rendelkezik a vámhatóságok vagy az illetékes kormányzati hatóságok közötti együttműködésről, beleértve az egyik Fél szabályszerűen felhatalmazott tisztviselőinek a másik Fél területén, a segítségnyújtás helye szerinti Fél beleegyezésével és az általa meghatározott feltételek mellett való jelenlétét.

11.25. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozatok ellenőrzése

1. A származásmegjelölő nyilatkozatok ellenőrzését szűrőpróbaszerűen, valamint akkor kell elvégezni, ha az importáló Fél vámhatóságainak vagy illetékes kormányzati hatóságainak megalapozott kétségeik merülnek fel az ilyen nyilatkozatok valódiságát, az érintett termékek származó státusát vagy e fejezet egyéb követelményeinek teljesülését illetően.
2. Az (1) bekezdés végrehajtása céljából az importáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai visszaküldik a származásmegjelölő nyilatkozatot vagy annak másolatát az exportáló Fél vámhatóságainak vagy illetékes kormányzati hatóságainak, megadva az ellenőrzés kérésének okait. Az ellenőrzésre irányuló megkeresés alátámasztására csatolni kell minden olyan megszerzett okmányt vagy információt, amely arra utal, hogy a származásmegjelölő nyilatkozaton megadott információ helytelen.
3. Az ellenőrzésre irányuló megkeresést és az arra adott választ az importáló Fél ellenőrzést kérő vámhatóságának vagy illetékes kormányzati hatóságának hivatalos nyelvén, az említett Fél számára elfogadható nyelven vagy a 12-A. melléklet 5. cikkének (3) bekezdésével összhangban kell benyújtani.
4. Az ellenőrzést az exportáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai végzik el. E célból jogukban áll bármilyen bizonyítékot kérni, felülvizsgálni az exportőr elszámolásait vagy bármely egyéb, általuk indokoltnak tartott ellenőrzést végezni.

5. Amennyiben az importáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai úgy határoznak, hogy a vizsgálat eredményének megérkezéséig felfüggesztik az érintett termékekre vonatkozó preferenciális elbánást, az importőrnek felajánlják a termékek forgalomba bocsátását a vámhatóságok vagy illetékes kormányzati hatóságok által szükségesnek ítélt elővigyázatossági intézkedések mellett. A preferenciális elbánás felfüggesztését a lehető leghamarabb meg kell szüntetni azt követően, hogy az importáló Fél megállapította a termékek származó státusát.

6. Az exportáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatják az importáló Fél ellenőrzést kérő hatóságait ezen ellenőrzés eredményeiről. Az exportáló Fél a következő információkat bocsátja az importáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai rendelkezésére:

- (a) az ellenőrzés eredménye;
- (b) az ellenőrzés tárgyát képező termék meghatározása és a származási szabályok alkalmazása szempontjából releváns tarifális besorolás;
- (c) az előállítás ismertetése és magyarázata, a termék származó státusával kapcsolatos észszerű magyarázat alátámasztásához elegendő mértékben;
- (d) az ellenőrzés lefolytatásának módjára vonatkozó információk; és
- (e) adott esetben alátámasztó okmányok.

7. Amennyiben nem érkezik válasz az ellenőrzésre irányuló kérelem keltétől számított 10 (tíz) hónapon belül, illetve ha a válasz nem tartalmaz elegendő információt a szóban forgó nyilatkozat hitelességének vagy a termékek származásának megállapításához, a kérelmező vámhatóságok vagy illetékes kormányzati hatóságok – a kivételes körülmények esetétől eltekintve – elutasíthatják a származásmegjelölő nyilatkozat által érintett termékekre vonatkozó preferenciális tarifális elbánás megadását. A 10 (tíz) hónapos időszak – az ellenőrzési megkeresések számát és az ellenőrzések összetettségét figyelembe véve – a Felek közös megegyezésével meghosszabbítható.

8. Az importáló Fél ellenőrzést kérő vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai az exportáló Fél vámhatóságainak vagy illetékes kormányzati hatóságainak kérésére tájékoztatják e hatóságokat az ellenőrzési folyamattal kapcsolatos döntésükről.

11.26. CIKK

Konzultáció

1. Ha a 11.25. cikkben meghatározott ellenőrzési eljárásokkal kapcsolatban az importáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai olyan származást kívánnak megállapítani, amely nem áll összhangban az exportáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai által a 11.25. cikk (6) bekezdésével összhangban adott válasszal, az importáló Fél a 11.25. cikk (6) bekezdésével összhangban a válasz kézhezvételétől számított 60 (hatvan) napon belül értesíti e szándékáról az exportáló Felet.

2. Bármelyik Fél kérésére a Felek az (1) bekezdésben említett értesítés időpontjától számított 90 (kilencven) napon belül vagy egy egyeztetett határidőn belül konzultációkat folytatnak az ellenőrzési eljárásokkal kapcsolatos nézeteltérések megoldása érdekében. A konzultáció időtartama a Felek közötti kölcsönös írásbeli megállapodás útján eseti alapon meghosszabbítható.
3. Ha az ellenőrzési eljárásokkal kapcsolatban olyan nézeteltérések merülnek fel, amelyeket nem lehet rendezni az importáló Fél ellenőrzést kérő vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai és az exportáló Fél ezen ellenőrzés elvégzéséért felelős vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai között, vagy ha az ilyen nézeteltérések kérdéseket vetnek fel e fejezet értelmezésével kapcsolatban, az ilyen nézeteltéréseket vagy kérdéseket a 11.32. cikkben említett, a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság elé kell terjeszteni.
4. Az importáló Fél ellenőrzést kérő vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai a származást a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság keretében folytatott konzultációkat követően és kizárólag kellő indokolás alapján állapíthatják meg, miután biztosították az importőr számára a meghallgatáshoz való jogot. A megállapításról értesíteni kell az exportáló Felet.
5. E cikk egyetlen rendelkezése sem érinti a Felek 29. fejezet szerinti eljárásait vagy jogait.
6. Az importőr és az importáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatóságai közötti vitákat minden esetben az említett Fél joga szerint kell rendezni.

11.27. CIKK

Bizalmas kezelés

1. Mindegyik Fél saját jogszabályainak megfelelően biztosítja az e fejezet alapján gyűjtött információk bizalmas kezelését, és védi az említett információkat a nyilvánosságra hozataltól.
2. Az importáló Fél hatóságai az általuk szerzett információkat csak az e fejezetben ismertetett célokra használhatják fel. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az e fejezet szerint gyűjtött bizalmas információkat ne használják fel a származásmegállapítási és a vámügyi igazgatástól és végrehajtástól eltérő célokra, kivéve, ha ezt az ilyen bizalmas információt közlő Fél vagy személy engedélyezi.
3. A (2) bekezdéstől eltérve, az importáló Fél engedélyezheti, hogy az e fejezet szerint gyűjtött információkat felhasználják vagy nyilvánosságra hozzák olyan közigazgatási, bírósági vagy joghatósági eljárások keretében, amelyeket az e fejezetet végrehajtó vámügyi jogszabályok be nem tartása miatt indítottak. Ilyen esetben az importáló Fél értesíti az exportáló Felet az információk felhasználásáról vagy közzétételéről.

11.28. CIKK

Igazgatási intézkedések és szankciók

A Felek jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban igazgatási intézkedéseket és szankciókat szabnak ki minden olyan személlyel szemben, aki a termékek preferenciális elbánásának megszerzése céljából helytelen információt tartalmazó dokumentumot készít, vagy akinek felróhatóan ilyen dokumentum készül.

C. SZAKASZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11.29. CIKK

Ceuta és Melilla

1. E fejezet alkalmazásában, az Európai Unió esetében a „Fél” kifejezés nem foglalja magában Ceutát és Melillát.
2. A Mercosurból származó termékek esetében a Ceutába és Melillába történő behozatalkor e megállapodás értelmében minden tekintetben ugyanazt a vámjogi elbánást kell alkalmazni, amelyet az Európai Unió vámterületéről származó termékekre alkalmaznak a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozási okmánya 2. jegyzőkönyvében foglaltak szerint. Mercosur a Ceutából és Melillából származó, az e megállapodás hatálya alá tartozó termékek behozatala esetében ugyanazt a vámkezelést biztosítja, mint amely az Európai Unióból származó és onnan behozott termékekre vonatkozik.
3. Az e fejezetben említett származási szabályok és származási eljárások értelemszerűen alkalmazandók a Mercosurból Ceutába és Melillába exportált termékekre, valamint a Ceutából és Melillából a Mercosurba exportált termékekre.
4. Ceuta és Melilla egységes területnek minősül.

5. Az exportőrök a származásmegjelölő nyilatkozat szövegének 2. rovatában a termék származásától függően a „Mercosur” vagy a „Ceuta és Melilla” szavakat tüntetik fel.

6. E fejezet Ceutában és Melillában történő alkalmazásáért és végrehajtásáért a Spanyol Királyság vámhatóságai felelnek.

11.30. CIKK

Vámkontingensek

Az Európai Unió által biztosított vámkontingensek keretében exportált termékeket az aláíró Mercosur-államok által kiállított hivatalos dokumentumnak kell kísérnie, amelynek mintáját a Mercosurnak legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének napjáig közölnie kell az Európai Unióval¹.

11.31. CIKK

Tranzitárúk vagy raktározott árúk

E megállapodás azokra az árúkra alkalmazható, amelyek megfelelnek e fejezet rendelkezéseinek, és amelyek e megállapodás hatálybalépésének napján az Európai Unióban vagy a Mercosurban árutovábbítás alatt, illetve vámraktárban vagy vámszabad területen átmeneti megőrzés alatt álltak, feltéve, hogy az említett időponttól számított 6 (hat) hónapon belül benyújtják az importáló Fél vámhatóságainak a származásmegjelölő nyilatkozatot, valamint adott esetben azon okmányokat, amelyek igazolják, hogy az árúk eleget tesznek a 11.14. cikk rendelkezéseinek.

¹ E rendelkezés e fejezet egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül alkalmazandó.

11.32. CIKK

A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság – a 2.4., a 9.9. cikkben, a 12.6. cikk (10) bekezdésében és a 12.21. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:

- (a) elvégzi a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság számára szükséges belső előkészítő munkát a következőkkel kapcsolatban:
 - (i) e fejezet végrehajtása és működése; és
 - (ii) e fejezet valamely Fél által javasolt módosításai;
- (b) magyarázó megjegyzéseket fogad el e fejezet végrehajtásának megkönnyítése céljából; és
- (c) szükség esetén a 11.26. cikkben előírt konzultációkat folytat.

11.33. CIKK

Magyarázó megjegyzések

A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság adott esetben magyarázó megjegyzéseket fogad el e fejezet értelmezésével, alkalmazásával és igazgatásával kapcsolatban.

11.34. CIKK

E fejezet módosítása

A kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács a 9.7. cikk (1) bekezdésének f) pontjával összhangban módosíthatja e fejezetet.

12. FEJEZET

A VÁMALAKISÁGOK ÉS A KERESKEDELMI ELJÁRÁSOK EGYSZERŰSÍTÉSE

12.1. CIKK

CÉLKITŰZÉSEK ÉS HATÓKÖR

1. A Felek elismerik a vámügyi kérdések és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos kérdések fontosságát a változó globális kereskedelmi környezetben.
2. A Felek elismerik, hogy a nemzetközi kereskedelmi és vámügyi eszközök és szabványok képezik a behozatali, kiviteli és árutovábbítási követelmények és eljárások alapját.

3. A Felek elismerik, hogy jogszabályaiknak megkülönböztetésmentesnek kell lennie, valamint a vám- és egyéb kereskedelmi vonatkozású eljárásoknak korszerű módszerek és hatékony ellenőrzések alkalmazásán kell alapulniuk a csalás elleni küzdelem, a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme, valamint a jogszerű kereskedelem előmozdítása érdekében. Az egyes Felek rendszeresen felülvizsgálják jogszabályaikat és vámeljárásaikat. A Felek elismerik továbbá, hogy vám- és egyéb kereskedelmi vonatkozású eljárásaik nem járhatnak adminisztratív szempontból nagyobb teherrel vagy kereskedelmi korlátozással annál, mint ami a jogszerű célok eléréséhez szükséges, és azokat kiszámítható, következetes és átlátható módon kell alkalmazni.

4. A Felek megerősítik együttműködésüket annak biztosítása érdekében, hogy a releváns jogszabályok és egyéb rendelkezések, valamint a releváns közigazgatási szervek igazgatási kapacitásai teljesítsék a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésének előmozdítására irányuló célkitűzéseket, biztosítva ugyanakkor a határon az áruk behozatalának, kivitelének és továbbításának hatékony ellenőrzését.

5. A Felek együttműködnek az Európai Unió és a Mercosuron belüli regionális integráció fejlesztésének támogatása céljából.

12.2. CIKK

Vámügyi együttműködés

1. A Felek illetékes hatóságaiukon keresztül együttműködnek a vámügyekben és az egyéb kereskedelmi vonatkozású ügyekben annak biztosítása érdekében, hogy a 12.1. cikkben meghatározott célkitűzések teljesüljenek.

2. Az együttműködés a következőket foglalhatja magában:
- (a) a vámjogszabályokra és a kereskedelemmel kapcsolatos egyéb jogszabályokra, azok végrehajtására és a vámeljárássokra vonatkozó információcsere, különösen a következő területeken:
 - (i) a vámeljárássok egyszerűsítése és korszerűsítése;
 - (ii) a szellemi tulajdon-jogok vámhatóságok általi érvényesítése;
 - (iii) az áruk szabad forgalomba bocsátása és a regionális integráció;
 - (iv) az árutovábbítás és az átrakodás megkönnyítése;
 - (v) ügynökségek közötti koordináció a határon;
 - (vi) az üzleti világgal fennálló kapcsolatok;
 - (vii) az ellátási lánc biztonsága és kockázatkezelés; és
 - (viii) az információs technológia alkalmazása, adatokkal és dokumentációval kapcsolatos követelmények és egyablakos ügyintézési rendszerek, ideértve a jövőbeli interoperabilitásukra irányuló munkát is;
 - (b) nemzetközi kereskedelmi és vámügyi eszközökre és szabványokra vonatkozó információcsere;

- (c) együttműködés a nemzetközi kereskedelmi ellátási láncok biztosításának és elősegítésének vámügyi vonatkozásaiban, a Vámigazgatások Világszervezetének (a továbbiakban: WCO) globális kereskedelebiztonsági és -könnyítő szabvány-keretrendszerével (a továbbiakban: SAFE-keretrendszer) összhangban;
- (d) a behozatali és kiviteli eljárásokkal – többek között a technikai segítségnyújtással, a kapacitásépítéssel, valamint az üzleti világ számára nyújtott hatékony szolgáltatás biztosítását célzó intézkedésekkel – kapcsolatos közös kezdeményezések kidolgozása;
- (e) a vámalakítások és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése terén folytatott Felek közötti együttműködés megerősítése a nemzetközi szervezeteken, többek között a WTO-n a WCO-n és az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciáján (a továbbiakban: UNCTAD) belül;
- (f) releváns és indokolt esetben a kereskedelmi partnerségi programok és vámellenőrzések kölcsönös elismerésének megvalósítása, ideértve a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó egyenértékű intézkedéseket is;
- (g) a vámhatóságok és más kormányzati hatóságok vagy ügynökségek közötti együttműködés előmozdítása az engedélyezett gazdasági szereplőkre vonatkozó programokkal kapcsolatban, például a követelmények összehangolása, az előnyökhöz való hozzáférés megkönnyítése és a felesleges párhuzamosságok minimalizálása révén;
- (h) együttműködés annak érdekében, hogy a vámérték-megállapítással kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan közös megközelítést alakítsanak ki; és
- (i) együttműködés az átengedési idők további csökkentése és az áruk – különösen a romlandó áruk – indokolatlan késedelem nélküli átengedése érdekében.

3. A Felek a 12-A. melléklet rendelkezéseivel összhangban kölcsönös igazgatási segítségnyújtást biztosítanak egymásnak vámügyekben.

12.3. CIKK

Vám- és egyéb kereskedelmi vonatkozású jogszabályok és egyéb rendelkezések

1. Az egyes Felek vám- és egyéb kereskedelmi vonatkozású jogszabályai és egyéb rendelkezései¹ a következőkön alapulnak:

- (a) a vámügy és a kereskedelem területén alkalmazandó nemzetközi okmányok és szabványok, többek között: a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló, 2013. december 7-én Balin kelt WTO-megállapodás (a továbbiakban: a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló WTO-megállapodás); a Harmonizált Áruleíró és Kódrendszerről szóló, 1983. június 14-én Brüsszelben kelt nemzetközi egyezmény; a 2005 júniusában elfogadott SAFE-keretrendszer és WCO-adatmodell, valamint lehetőség szerint a vámeljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló, 1973. május 18-án Kiotóban kelt felülvizsgált egyezmény lényegi elemei;
- (b) a jogszerű kereskedelemnek a jogszabályi követelmények hatékony érvényesítése és betartása révén történő könnyítésére irányuló közös célkitűzés; és
- (c) olyan arányos és megkülönböztetésmentes jogszabályok, amelyek nem rónak szükségtelen terheket a gazdasági szereplőkre, további könnyítéseket biztosítanak a magas szintű megfeleléssel rendelkező gazdasági szereplők számára, beleértve az áruk átengedését megelőző vámellenőrzésekkel kapcsolatos kedvezményes elbánást, valamint biztosítják a csalás és a jogellenes vagy kárt okozó tevékenységek elleni biztosítékokat.

¹ Az egyértelműség érdekében: a jogszabályokra és egyéb rendelkezésekre való hivatkozás az azokban foglalt eljárásokra is kiterjed.

2. A munkamódszerek javításának, valamint a műveletek megkülönböztetésmentességének, átláthatóságának, hatékonyságának, integritásának és az azokkal kapcsolatos elszámoltathatóságnak a biztosítása érdekében az egyes Felek:

- (a) lehetőség szerint egyszerűsítik és felülvizsgálják az előírásokat és az alaki követelményeket az áruk gyors átengedése és vámkezelése érdekében;
- (b) törekednek a vámhatóságok és egyéb ügynökségek által bekért adatok és dokumentáció további egyszerűsítésére és szabványosítására; és
- (c) biztosítják, hogy az e területre vonatkozó nemzetközi egyezmények és okmányok alapelveit tükröző intézkedések alkalmazása révén fenn lehessen tartani a tisztességes eljárás legmagasabb szintjét.

12.4. CIKK

Az áruk átengedése

1. Az egyes Felek olyan követelményeket és eljárásokat fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek:

- (a) olyan határidőn belül biztosítják az áruk gyors átengedését, amely nem hosszabb annál, mint ami annak biztosításához szükséges, hogy megfeleljenek a vám- és a kereskedelemmel összefüggő egyéb jogszabályaiknak és formalitásaiknak;

(b) lehetővé teszik a dokumentáció és minden egyéb szükséges információ előzetes elektronikus benyújtását és feldolgozását az áruk megérkezése előtt, annak érdekében, hogy az áruk megérkezésükkor átengedhetők legyenek¹; és

(c) lehetővé teszik az áruk átengedését a vámok, adók, díjak és terhek végleges megállapítását megelőzően, ha az ilyen megállapításra nem kerül sor az áruk megérkezése előtt, megérkezésekor, vagy a megérkezés után a lehető leggyorsabban, és ha minden egyéb szabályozási követelmény teljesült.

2. Az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában az ilyen átengedés feltételeként az egyes Felek biztosítékot kérhetnek kezességvállalás, letét vagy a jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben előírt más megfelelő eszköz formájában bármely olyan összegre, amelyet még nem határoztak meg. Az ilyen biztosíték nem lehet nagyobb annál az összegnél, mint amelyet a Fél a biztosítékkal fedezett árukra végső soron kivetett vámok, adók, díjak és terhek megfizetésének biztosítása céljából megkövetel. A biztosítékot vissza kell fizetni, ha már nincs rá szükség².

3. Az egyes Felek arra törekednek, hogy tovább csökkentsék az átengedési időtartamot és indokolatlan késedelem nélkül átengedjék az árukat.

¹ Az aláíró Mercosur-államok a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló WTO-megállapodás 16. cikkével (A B. és C. kategóriába sorolt rendelkezések végleges végrehajtási időpontjának bejelentése) összhangban eleget tesznek az e bekezdésben foglalt kötelezettségvállalásoknak.

² Az aláíró Mercosur-államok a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló WTO-megállapodás 16. cikkével (A B. és C. kategóriába sorolt rendelkezések végleges végrehajtási időpontjának bejelentése) összhangban eleget tesznek az e bekezdésben foglalt kötelezettségvállalásoknak.

12.5. CIKK

Romlandó áruk

1. E rendelkezés alkalmazásában a romlandó áruk olyan áruk, amelyek természetes jellemzőiknél fogva gyorsan megromlanak, különösen megfelelő tárolási feltételek hiányában.
2. A szükséges vizsgálatok ütemezése és elvégzése során az egyes Felek megfelelő elsőbbséget biztosítanak a romlandó áruk számára.
3. A gazdasági szereplő kérésére az egyes Felek, ha megvalósítható, valamint jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összeegyeztethető:
 - (a) rendelkeznek a romlandó áruk szállítmányának a vámhatóságok és más releváns hatóságok munkaidején kívül történő vámkezeléséről; és
 - (b) lehetővé teszik a romlandó áruk szállítmányainak a gazdasági szereplő telephelyén történő vámkezelését.

12.6. CIKK

Előzetes állásfoglalás

1. E cikk alkalmazásában az „előzetes állásfoglalás”: a kérelmező számára a kérelemben meghatározott áru behozatalát megelőzően kiadott írásbeli határozat, amely meghatározza a Fél által az áruval kapcsolatban a behozatal idején biztosítandó elbánást a következők tekintetében:

(a) az áru tarifális besorolása; és

(b) az áru származása.

2. Az egyes Felek vámhatóságukon keresztül előzetes állásfoglalást bocsátanak ki, amely meghatározza, hogy az érintett árut milyen elbánásban kell részesíteni. Az állásfoglalást észszerű időn belül kell kiadni a kérelmező számára, amennyiben az a kibocsátó Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban valamennyi szükséges információt tartalmazó, írásbeli kérelmet nyújtott be, ideértve az elektronikus formátumot is.

3. Az előzetes állásfoglalás a kiadásától számított legalább 3 (három) évig érvényes, kivéve, ha az eredeti előzetes állásfoglalást alátámasztó jogszabályok, tények vagy körülmények megváltoznak.

4. Valamely Fél megtagadhatja az előzetes állásfoglalás kiadását, ha a felvetett kérdés közigazgatási vagy bírósági felülvizsgálat tárgyát képezi, vagy ha a kérelem nem az előzetes állásfoglalás szándékolt alkalmazására vonatkozik. Ha valamely Fél megtagadja az előzetes állásfoglalás kiadását, haladéktalanul írásban értesíti a kérelmezőt, részletezve a releváns tényeket és döntésének alapját.

5. Mindegyik Fél közzéteszi legalább a következőket:
- (a) az előzetes állásfoglalás iránti kérelemre vonatkozó követelmények, ideértve a megadandó információkat és a formátumot;
 - (b) az előzetes állásfoglalás kiadásának határideje; és
 - (c) az előzetes állásfoglalás érvényességi ideje.
6. Ha egy Fél visszavon, módosít vagy érvénytelenít egy előzetes állásfoglalást, írásbeli értesítést küld a kérelmezőnek, ismertetve a releváns tényeket és döntésének alapját. Egy Fél visszamenőleges hatállyal csak abban az esetben vonhat vissza, módosíthat vagy érvényteleníthet egy előzetes állásfoglalást, ha az állásfoglalás hiányos, téves, hamis vagy félrevezető információkon alapult.
7. A valamely Fél által kiadott előzetes állásfoglalás kötelező érvényű az említett Félre nézve az azt kérelmező tekintetében. A Fél rendelkezhet úgy, hogy az előzetes állásfoglalás kötelező érvényű a kérelmezőre nézve.
8. A kérelmező írásbeli kérelmére mindegyik Fél felülvizsgálja az előzetes állásfoglalást vagy az annak visszavonására, módosítására vagy megsemmisítésére vonatkozó határozatot¹.
9. Az esetleges titoktartási követelményekre is figyelemmel, e határozatok lényegi elemeit online vagy más megfelelő formátumban közzé kell tenni.

¹ E bekezdés értelmében a felülvizsgálatot – az állásfoglalás végrehajtása előtt vagy után – az állásfoglalást kiadó tisztviselő, hivatal vagy hatóság, egy magasabb szintű vagy független közigazgatási hatóság vagy egy igazságügyi hatóság végezheti el.

10. A kereskedelem megkönnyítése érdekében a 12.21. cikkben említett, a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság rendszeresen megvitatja a Felek vonatkozó jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek az e cikkben felsorolt kérdésekről szóló módosításaival kapcsolatos aktuális információkat.

11. A Felek bármely egyéb kérdésben előzetes állásfoglalásról állapodhatnak meg.

12.7. CIKK

Árutovábbítás és átrakodás

1. Mindegyik Fél az árutovábbításra legalkalmasabb útvonalon biztosítja a területükön keresztüli szabad árutovábbítást.
2. A jogszerű ellenőrzés sérelme nélkül mindegyik Fél legalább olyan kedvező elbánásban részesíti a másik Fél területére irányuló vagy onnan kiinduló árutovábbítást, mint a saját hasonló áruit és azok mozgását, beleértve a behozatalt és a kivitelt is, amennyiben az ilyen árukat ugyanazon az útvonalon hasonló feltételek mellett szállítják.
3. Mindegyik Fél az átrakodott árukra a lehetőségekhez mérten az árutovábbítás esetében alkalmazottnál kevésbé megterhelő vámeljáráásokat alkalmaz.
4. Mindegyik Fél vámzár alá helyezett szállítási rendszereket működtet, amelyek megfelelő garanciák biztosítása mellett vámok vagy egyéb díjak fizetése nélküli árutovábbítást tesznek lehetővé.
5. Mindegyik Fél regionális árutovábbítási megállapodásokat mozdít elő és hajt végre az árutovábbítás megkönnyítése és a kereskedelem útjában álló akadályok csökkentése érdekében.

6. Mindegyik Fél az árutovábbítás szempontjából releváns nemzetközi előírásokra és okmányokra támaszkodik, és azokat alkalmazza.
7. Árutovábbítási vámeljáráások akkor is alkalmazhatók, ha az árutovábbítás valamely Fél területén kezdődik vagy fejeződik be (belföldi árutovábbítás).
8. A Felek – az árutovábbítás megkönnyítése érdekében – biztosítják a területükön működő valamennyi érintett hatóság és ügynökség közötti vámügyi együttműködést és koordinációt.

12.8. CIKK

Engedélyezett gazdasági szereplő

1. Az egyes Felek a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére irányuló partnerségi programot hoznak létre vagy tartanak fenn olyan gazdasági szereplők számára, akik megfelelnek meghatározott kritériumoknak (a továbbiakban: engedélyezett gazdasági szereplők).
2. Azon meghatározott kritériumoknak, amelyeknek a gazdasági szereplőknek meg kell felelniük ahhoz, hogy engedélyezett gazdasági szereplőnek minősüljenek (a továbbiakban: a meghatározott kritériumok), az egyes Felek jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben meghatározott követelményeknek való megfelelésre vagy az azoknak való meg nem felelés kockázatára kell vonatkozniuk. A meghatározott kritériumok – amelyeket közzé kell tenni – a következőket foglalhatják magukban:
 - (a) nem került sor a vám- vagy adójogszabályok és egyéb rendelkezések súlyos vagy ismételt megsértésére, ideértve azt is, hogy a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódóan nem követtek el súlyos bűncselekményt;

- (b) annak bizonyítása a kérelmező részéről, hogy műveleteit és az áruforgalmat szigorúan ellenőrzi a kereskedelmi és adott esetben szállítási nyilvántartások vezetésének rendszerén keresztül, ami lehetővé teszi a megfelelő vámellenőrzéseket;
- (c) fizetőképesség, amely akkor tekinthető igazoltnak, ha a kérelmező olyan jó pénzügyi helyzetben van, amely lehetővé teszi számára kötelezettségei teljesítését az érintett üzleti tevékenység típus jellemzőinek kellő figyelembevételével;
- (d) a végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, igazolt kompetenciák vagy szakmai képesítések; és
- (e) megfelelő biztonsági és védelmi előírások.

3. A meghatározott kritériumok nem alakíthatók ki és nem alkalmazhatók úgy, hogy azonos feltételek fennállása esetén önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést tegyenek lehetővé vagy idézzenek elő a gazdasági szereplők között, és a meghatározott kritériumoknak lehetővé kell tenniük a kkv-k részvételét.

4. A kereskedelemkönnyítő partnerségi program a következő előnyök közül legalább négyet foglal magában:

- (a) adott esetben kevesebb dokumentálási és adatszolgáltatási követelmény;
- (b) adott esetben alacsony szintű fizikai ellenőrzések és vizsgálatok;
- (c) adott esetben rövid átengedési idő;
- (d) vámok, adók, díjak és terhek halasztott fizetése;

- (e) összekezeség vagy csökkentett összegű garanciák használata;
- (f) egyetlen vámáru-nyilatkozat adott időszakon belüli minden behozatalra és kivitelre vonatkozóan; és
- (g) az áruk vámkezelése az engedélyezett gazdálkodó telephelyén vagy a vámhatóságok által engedélyezett más helyszínen.

5. A Felek az engedélyezett gazdálkodókra vonatkozó programjaik kidolgozása során biztosítják a vámhatóságok és más határellenőrzési hatóságok közötti koordinációt oly módon, hogy összehangolják a követelményeket, minimálisra csökkentik a szükségtelen átfedéseket, valamint hozzáférést biztosítanak a vámhatóságoktól eltérő ügynökségek által érvényesített ellenőrzésekkel és követelményekkel kapcsolatos előnyökhöz.

12.9. CIKK

Egyablakos ügyintézés

Mindegyik Fél olyan egyablakos ügyintézési rendszerek létrehozására törekszik, amelyek lehetővé teszik a kereskedők számára, hogy a részt vevő hatóságoknak vagy ügynökségeknek egyablakos ügyintézési ponton keresztül nyújtsák be az áruk behozatala, kivitele vagy továbbítása tekintetében előírt dokumentációt és adatokat.

12.10. CIKK

Átláthatóság

1. A Felek elismerik a kereskedelmi képviselőkkel a vámügyi kérdésekre és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan javasolt jogszabályokról és eljárásairól kellő időben folytatott konzultációk fontosságát.
2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy vámügyi és egyéb kereskedelmi vonatkozású követelményei és eljárásai folyamatosan kielégítsék a kereskedő közösség igényeit, kövessék a bevált módszereket, és a kereskedelmet a lehető legkevésbé korlátozzák.
3. Adott esetben mindegyik Fél rendelkezik a határellenőrzési hatóságok és a területén letelepedett kereskedők vagy más érdekelt felek közötti rendszeres konzultációkról.
4. Mindegyik Fél – megkülönböztetésmentes és könnyen hozzáférhető módon, lehetőség szerint elektronikus úton – haladéktalanul, azok alkalmazása előtt közzéteszi a vámügyi kérdésekre és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó új jogszabályokat, egyéb rendelkezéseket és általános eljárásokat, valamint az ilyen jogszabályok, egyéb rendelkezések és általános eljárások módosításait és értelmezését. A következők tartoznak ide:
 - (a) behozatali, kiviteli és árutovábbítási eljárások, ideértve a kikötői, repülőtéri, és más belépési pontokon folytatott eljárásokat és az üzemidőt, valamint a megkövetelt nyomtatványokat és dokumentumokat is;
 - (b) a behozatalra vagy kivitelre vagy azokkal kapcsolatban kivetett bármely alkalmazott vám- és adótétel;
 - (c) kormányzati szervek által vagy számára a behozatalra, kivitelre vagy árutovábbításra vagy azokkal kapcsolatban kivetett díjak és terhek;

- (d) a termékek vámkezelés céljából történő besorolására vagy értékmegállapítására vonatkozó szabályok;
- (e) a származási szabályokra vonatkozó, általánosan alkalmazandó törvények, egyéb rendelkezések és közigazgatási határozatok;
- (f) behozatali, kiviteli vagy árutovábbítási korlátozások vagy tilalmak;
- (g) a behozatalra, kivitelre vagy árutovábbításra vonatkozó alaki követelmények megsértése esetén alkalmazandó szankciók;
- (h) fellebbviteli eljárások;
- (i) bármely országgal vagy országokkal kötött, behozatallal, kivittel vagy árutovábbítással kapcsolatos megállapodások vagy azok részei;
- (j) a vámkontingensek kezelésére vonatkozó eljárások;
- (k) kapcsolattartó pontok tájékoztatáskérések esetére; és
- (l) a fentiekkel kapcsolatos egyéb releváns, közigazgatási jellegű közlemények.

5. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az új vagy módosított jogszabályok, egyéb rendelkezések és általános eljárások, valamint a díjak vagy terhek közzététele és azok hatálybalépése között észszerű idő teljen el.

6. Mindegyik Fél online elérhetővé teszi és adott esetben frissíti a következőket:

- (a) behozatali, kiviteli és árutovábbítási eljárásaik – köztük a fellebbviteli eljárások – leírása, a behozatalhoz és kivitelhez, valamint az árutovábbításhoz szükséges gyakorlati lépésekre vonatkozó információkra is kiterjedően;

- (b) az említett Fél területére történő behozatalhoz, a területéről történő kivitelhez, vagy az említett Fél területén keresztül történő árutovábbításhoz megkövetelt nyomtatványok és dokumentumok; és
- (c) a tájékoztatási pontokra vonatkozó kapcsolattartási adatok.

7. Mindegyik Fél létrehoz vagy fenntart egy vagy több tájékoztatási pontot, hogy észszerű időn belül megválaszolják a kormányoktól, a kereskedőktől és más érdekelt felektől érkező, a vámügyeket és egyéb kereskedelemmel kapcsolatos ügyeket érintő megkereséseket. A Felek nem követelhetnek díjat a megkeresések megválaszolásáért vagy a szükséges formanyomtatványok és dokumentumok rendelkezésre bocsátásáért. A tájékoztatási pontok – az egyes Felek által a megkeresés jellegétől és összetettségétől függően, meghatározott észszerű határidőn belül – válaszolnak a megkeresésekre, és rendelkezésre bocsátják a formanyomtatványokat és dokumentumokat.

12.11. CIKK

Vámérték-megállapítás

A Felek közötti kölcsönös kereskedelem tekintetében alkalmazandó vámérték-megállapítási szabályokra az 1994. évi GATT VII. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás az irányadó. Rendelkezéseit ezért e megállapodásba foglalják, és azok e megállapodás szerves részét képezik.

12.12. CIKK

Kockázatkezelés

1. Mindegyik Fél vámellenőrzési kockázatkezelési rendszert fogad el vagy tart fenn.

2. Mindegyik Fél úgy alakítja ki és alkalmazza a kockázatkezelést, hogy elkerüljék az önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést, illetve a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozását.
3. Mindegyik Fél a vámellenőrzést és az egyéb releváns határellenőrzéseket a magas kockázatú szállítmányokra összpontosítja, és felgyorsítja az alacsony kockázatú szállítmányok átengedését. A kockázatkezelés keretében mindegyik Fél véletlenszerűen is kiválaszthat szállítmányokat ilyen típusú ellenőrzésre.
4. Mindegyik Fél a kockázatkezelést megfelelő kiválasztási kritériumok szerinti kockázatértékelésre alapozza.
5. E cikk rendelkezéseit lehetőség szerint a más határellenőrzési hatóságok által lefolytatott eljárásokra is alkalmazni kell.

12.13. CIKK

Vámkezelés utáni ellenőrzés

1. Az áruk átengedésének felgyorsítása érdekében az egyes Felek vámkezelést követő ellenőrzési rendszert fogadnak el és tartanak fenn, hogy biztosítsák a vámügyi és más vonatkozó jogszabályoknak és es egyéb rendelkezéseknek való megfelelést.
2. Mindegyik Fél a vámkezelés utáni ellenőrzést kockázati alapon végzi el.
3. Mindegyik Fél a vámkezelés utáni ellenőrzést átlátható módon végzi el. Amennyiben ellenőrzést végeznek és egyértelmű eredmények születnek, a Fél haladéktalanul értesíti azt a személyt, akinek az adatait ellenőrzik, az eredményekről, a személy jogairól és kötelezettségeiről, valamint az eredmények indoklásáról.

4. A Felek tudomásul veszik, hogy a vámkezelés utáni ellenőrzés során szerzett információkat fel lehet használni további közigazgatási vagy bírósági eljárásokban.
5. A Felek lehetőség szerint felhasználják a vámkezelés utáni ellenőrzés eredményét a kockázatkezelés során.

12.14. CIKK

Vámügynökök

Mindegyik Fél értesítést küld a vámügynökök alkalmazására vonatkozó intézkedéseiről, és közzéteszi azokat. Mindegyik Fél átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos szabályokat alkalmaz, ha és amikor vámügynökök segítségét veszi igénybe. Egy fél nem fogadhat el olyan új intézkedéseket, amelyek bevezetik a vámügynökök kötelező igénybevételét.

12.15. CIKK

Előzetes áruvizsgálat

A Felek nem írhatják elő az előzetes áruvizsgálatról szóló WTO-megállapodásban meghatározott előzetes áruvizsgálat kötelező alkalmazását, és nem írhatnak elő semmilyen más, magánvállalatok által a rendeltetési helyen, vámkezelés előtt elvégzendő vizsgálati tevékenységet sem.

12.16. CIKK

Fellebbezés

1. Mindegyik Fél hatékony, gyors, megkülönböztetésmentes és könnyen hozzáférhető eljárásokat biztosít, amelyek garantálják a jogorvoslat jogát a vámhatóságoknak és egyéb illetékes hatóságoknak az árubehozatalt, árukivitelt és az árutovábbítási eljárás alatt álló árukat érintő közigazgatási intézkedései, rendelkezései és határozatai ellen.
2. A fellebbviteli eljárások magukban foglalhatják a felügyeleti hatóság által végzett közigazgatási felülvizsgálatot, valamint az egyes Felek jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban közigazgatási szinten hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát.
3. Bármely személy, aki a vámhatóságoktól egy határozat meghozatalát kérte, és az említett kérelmére vonatkozóan nem kapott határozatot az alkalmazandó határidőn belül, szintén jogosult a fellebbezési jog gyakorlására.
4. Mindegyik Fél az általa kibocsátott közigazgatási határozat címzettjének rendelkezésére bocsátja az említett határozat indokolását, hogy lehetővé tegye az említett személy számára szükség esetén fellebbviteli eljárás kezdeményezését.

12.17. CIKK

A behozatali, kiviteli és árutovábbítási alakiságok, valamint az adatokkal és a dokumentációval kapcsolatos követelmények

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a behozatali, kiviteli és árutovábbítási alakiságok, valamint az adatokkal és a dokumentációval kapcsolatos követelmények:
 - (a) elfogadása és alkalmazása az áruk – különösen a romlandó áruk – gyors átengedése céljából történik, feltéve, hogy az átengedés feltételei teljesülnek;
 - (b) oly módon kerülnek elfogadásra vagy alkalmazásra, hogy ezáltal csökkenjen a kereskedők vagy a gazdasági szereplők megfelelésre fordított ideje és költsége;
 - (c) a kereskedelem szempontjából legkevésbé korlátozó intézkedések, ha adott szakpolitikai célkitűzés vagy célkitűzések teljesítésére két vagy több alternatív intézkedés is rendelkezésre áll; és
 - (d) nem kerülnek fenntartásra (ideértve a részeit is), ha azokra, illetve részeikre már nincs szükség.
2. A Mercosur az áruk átengedésével kapcsolatban közös vámeljárássok és egységes vámadat-követelmények alkalmazására törekszik.

12.18. CIKK

Információs technológia alkalmazása

1. Mindegyik Fél olyan információs technológiákat alkalmaz, amelyek felgyorsítják az áruk átengedésére vonatkozó eljárásokat a Felek közötti kereskedelem megkönnyítése érdekében.

2. Az egyes Felek:

- (a) elektronikus úton rendelkezésre bocsátják az áruk behozatalához, kiviteléhez vagy továbbításához szükséges vám-árnyilatkozatokat és – lehetőség szerint – egyéb dokumentumokat;
- (b) lehetővé teszik a vám-árnyilatkozat elektronikus formában történő benyújtását és lehetőség szerint az áruk behozatalára és kivitelére vonatkozó, minden egyéb adatszolgáltatási követelmény elektronikus úton történő teljesítését;
- (c) kialakítják a vámügyi információknak a kereskedelmi közösséggel való elektronikus cseréjét biztosító eszközt;
- (d) előmozdítják a kereskedők, vámigazgatási szerveik, valamint egyéb kapcsolódó ügynökségeik közötti elektronikus adatcserét; és
- (e) olyan elektronikus kockázatkezelési rendszereket használnak az értékeléshez és a célkiválasztáshoz, amelyek lehetővé teszik vámhatóságaik és lehetőség szerint más határellenőrzési hatóságaik számára, hogy ellenőrzéseiket a magas kockázatú árukra összpontosítsák, és amelyek megkönnyítik az alacsony kockázatú áruk átengedését és szállítását.

3. Az egyes Felek olyan eljárásokat fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek lehetővé teszik a vámhatóságok és – lehetőség szerint és adott esetben – más határellenőrzési hatóságok által a behozatal és a kivitel során beszedett vámok, adók, díjak és terhek elektronikus megfizetését.

12.19. CIKK

Szankciók

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy vámjogszabályaik és egyéb vámrendelkezéseik előírják, hogy a vámszabályozások vagy eljárási követelmények megsértésért kiszabott szankciók arányosak és megkülönböztetésmentesek legyenek.
2. A valamely Fél vámjogszabályainak, vámrendelkezéseinek vagy eljárási követelmények megsértéséért járó szankciók csak az ilyen jogsértésért az említett Fél jogszabályai alapján felelős személyt sújtják.
3. A kiszabott szankciók az adott eset tényállásától és körülményeitől függ, és arányban áll a jogsértés mértékével és súlyosságával. A szankciók megállapítása és behajtása során az egyes Felek kerülnek a szankciók megállapításának vagy beszedésének ösztönzését, illetve az összeférhetetlenséget.
4. E Megállapodás arra ösztönzi mindegyik Felet, hogy a szankciók megállapítása során lehetséges enyhítő körülményként mérlegelje azt, ha valamely vámigazgatási szerv előtt előzetesen önként felfedik egy vámjogszabály, vámrendelkezés vagy eljárási követelmény megsértésének körülményeit.
5. Amennyiben vámjogszabály, vámrendelkezés vagy eljárási követelmény megsértéséért szankciót szabnak ki, írásbeli magyarázatot nyújtanak a szankció által érintett személynek, amelyben leírják a jogsértés jellegét és azon alkalmazandó jogszabályt, rendelkezést vagy eljárást, amelynek alapján meghatározták a jogsértésért járó szankció összegét vagy nagyságrendjét.

12.20. CIKK

Ideiglenes behozatal

1. E cikk alkalmazásában az „ideiglenes behozatal”: olyan vámeljárást, amelynek keretében bizonyos – a vámterületre meghatározott célból behozott – áruk, beleértve a szállítóeszközöket is, gazdasági jellegű behozatali tilalmak vagy korlátozások alkalmazása nélkül feltételesen mentesülnek a behozatali vámok és adók megfizetése alól. Az ilyen árukat meghatározott időn belül újrakivitelre szánják úgy, hogy közben változatlan állapotban maradnak, kivéve a használatukból következő szokásos értékcsökkenést.
2. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy importált áruk mentesülnek a nem gazdasági jellegű, kereskedelmi vonatkozású követelmények, különösen az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések teljesítése alól.
3. Az egyes Felek jogszabályaikkal összhangban a behozatali vámok és adók alóli teljes feltételes mentesség mellett, továbbá behozatali tilalmak vagy gazdasági jellegű korlátozások alkalmazása nélkül biztosítják az ideiglenes behozatalt a következő áruk esetében:
 - (a) kiállításokon, vásárokon, találkozókön vagy más hasonló rendezvényeken való bemutatásra vagy felhasználásra szánt áruk;
 - (b) szakmai berendezések: sajtóberendezések, hang- vagy televíziós műsorszóró berendezések; cinematográfiai berendezések; bármely más olyan berendezés, amely egy meghatározott feladat ellátása érdekében egy másik ország területére látogató személy hivatásának, szakmájának vagy foglalkozásának gyakorlásához szükséges;
 - (c) kereskedelmi művelethez kapcsolódóan behozott áruk, amelyek behozatala önmagában nem minősül kereskedelmi műveletnek;

- (d) a gyártási művelettel kapcsolatban behozott áruk (például gyártási folyamat során történő felhasználásra szánt lemezek, rajzok, öntőformák, tervek és modellek); termelőeszközök pótlása;
- (e) kizárólag oktatási, tudományos vagy kulturális célból behozott áruk;
- (f) utasok személyes használati tárgyai és sportcélokra behozott áruk;
- (g) idegenforgalmi reklámanyag;
- (h) humanitárius célból behozott áruk; és
- (i) meghatározott célokra behozott állatok.

3. Mindegyik Fél a (2) bekezdésben említett áruk ideiglenes behozatala esetén és az áruk származásától függetlenül elfogadja azokat a másik Fél által az áruk ideiglenes behozatalához szükséges ATA-igazolványról szóló, 1961. december 6-án Brüsszelben kelt vámegegyezményrel összhangban kiállított és érvényesített, valamint a nemzetközi garanciavállalási lánc részét képező szervezet által garantált ATA-igazolványokat, amelyeket az illetékes hatóságok hitelesítenek, és amelyek az importáló Fél területén érvényesek¹.

¹ Ez a rendelkezés csak az Európai Unió és azon aláíró Mercosur-államok tekintetében alkalmazandó, amelyek szerződő felei az áruk ideiglenes behozataláról szóló, 1990. június 26-án Isztambulban kelt egyezménynek, az abban az egyezményben vállalt kötelezettségeknek megfelelően.

12.21. CIKK

A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó
albizottság

A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság feladatai közé tartozik – a 2.4., a 9.9., a 11.32. cikkben és a 12.6. cikk (10) bekezdésében felsoroltakon kívül –, hogy megerősítse az együttműködést a vám- és kereskedelemmel kapcsolatos eljárások fejlesztése, alkalmazása és végrehajtása, a vámügyekben történő kölcsönös igazgatási segítségnyújtás, a származási szabályok és az igazgatási együttműködés terén.

12.22. CIKK

Kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács

E fejezet releváns rendelkezéseinek végrehajtása céljából a kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat fogadjon el az engedélyezett gazdasági szereplőkre vonatkozó programokkal és azok kölcsönös elismerésével kapcsolatban, valamint a vámeljárásokkal és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos közös kezdeményezésekkel kapcsolatban.

13. FEJEZET

A KERESKEDELEM TECHNIKAI AKADÁLYAI

13.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célkitűzése a Felek közötti árukereskedelem megkönnyítése a kereskedelem szükségtelen technikai akadályainak (a továbbiakban: TBT) azonosítása, megelőzése és felszámolása révén, valamint a Felek közötti együttműködés megerősítése az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben.

13.2. CIKK

Kapcsolat a TBT-megállapodással

1. A Felek újílag megerősítik a TBT-megállapodás szerinti jogaikat és kötelezettségeiket, amelyeket belefoglalnak e megállapodásba, és amelyek e megállapodás részét képezik.
2. A TBT-megállapodásban az „e megállapodásra” való hivatkozásokat adott esetben az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Déli Közös Piac, az Argentin Köztársaság, a Brazil Szövetségi Köztársaság, a Paraguayi Köztársaság és az Uruguayi Keleti Köztársaság közötti partnerségi megállapodásra való hivatkozásokként kell értelmezni.
3. A TBT-megállapodásban a „tag” kifejezés e megállapodás Feleit jelenti.

13.3. CIKK

Hatály

1. E fejezet alkalmazandó a Felek közötti árukereskedelmet esetlegesen érintő szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások előkészítésére, elfogadására és alkalmazására.
2. E fejezet nem alkalmazandó a következőkre:
 - (a) a kormányzati szervek által a kormányzati szervek termelési és fogyasztási szükségletei vonatkozásában készített beszerzési műszaki előírások; és
 - (b) az SPS-megállapodás A. mellékletében meghatározott egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések.

13.4. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- (a) a TBT-megállapodás 1. mellékletében szereplő fogalommeghatározások;
- (b) „szállítói megfelelőségi nyilatkozat”: a gyártó által saját kizárólagos felelősségére, a megfelelő típusú megfelelőségértékelési tevékenység eredményei alapján kiállított, a harmadik fél által végzett kötelező értékelést kizáró tanúsítvány;

- (c) „ISO”: Nemzetközi Szabványügyi Szervezet;
- (d) „IEC”: Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság;
- (e) „ITU”: Nemzetközi Távközlési Egyesület;
- (f) „Codex Alimentarius”: a Codex Alimentarius Főbizottság;
- (g) „ILAC”: Nemzetközi Laboratóriumakkreditálási Együtműködés;
- (h) „IAF”: Nemzetközi Akkreditációs Fórum; és
- (i) „IECEE-CB-rendszer”: az IEC elektrotechnikai berendezésekre és alkatrészekre vonatkozó megfelelőségértékelési rendszere, amely az elektromos berendezések tekintetében kiállított tesztigazolványok kölcsönös elismerésére szolgál.

13.5. CIKK

A kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó kezdeményezésekkel kapcsolatos közös együttműködés

1. A Felek elismerik együttműködésük azzal a céllal való fokozásának fontosságát, hogy kölcsönösen jobban megértsék egymás rendszereit, valamint segítsenek felszámolni a kereskedelem technikai akadályait és elkerülni azok létrehozását. E tekintetben a Felek eseti alapon arra törekednek, hogy azonosítsák, előmozdítsák, fejlesszék és adott esetben végrehajtsák a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó kezdeményezéseket.

2. Az e fejezet által szabályozott kérdésekben bármelyik Fél javasolhat ágazatspecifikus kezdeményezéseket a másik Félnek. Az említett javaslatokat továbbítani kell a TBT-fejezetnek a 13.13. cikk alapján kijelölt koordinátora számára, és azok a következőket foglalhatják magukban:

- (a) a szabályozási megközelítésekre és gyakorlatokra vonatkozó információcsere;
- (b) valamely ágazat vagy termékcsoport együttes elemzése;
- (c) kezdeményezés a műszaki előírásoknak és a megfelelőségértékelési eljárásoknak a releváns nemzetközi szabványokkal való további összehangolására;
- (d) a megfelelőségértékelési szervezetek felkészültségének értékelésére szolgáló akkreditációs eljárás alkalmazásának előmozdítása; és
- (e) a megfelelőségértékelési eredmények kölcsönös vagy egyoldalú elismerésének mérlegelése.

3. Amennyiben az egyik Fél a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó konkrét kezdeményezést javasol, a másik Fél kellően fontolóra veszi ezt a javaslatot, és észszerű határidőn belül válaszol. Ha a másik Fél elutasítja a javasolt kezdeményezést, döntését megindokolja a javaslattevő Félnek.

4. Az e cikkben előírányzott munka feltételeit szükség esetén egyrészt az Európai Unió, másrészt a Mercosur vagy a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére irányuló egyes tevékenységekben részt vevő aláíró Mercosur-államok határozzák meg, ami ad hoc munkacsoportok létrehozását is magában foglalhatja. Az e cikkhez kapcsolódó kérdésekkel kapcsolatos nem kormányzati szempontok figyelembevétele érdekében az egyes Felek – adott esetben, valamint szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban – konzultálhatnak az érintett felekkel és más érdekelt felekkel.

5. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott árukereskedelmi albizottság megvitatja az e cikk alapján végzett munka eredményeit, és megfelelő intézkedéseket vehet fontolóra.
6. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az arra kötelezné valamely Felet, hogy:
- (a) eltérjen a szabályozási intézkedések előkészítésére és elfogadására vonatkozó belső eljárásaitól;
 - (b) olyan intézkedéseket hozzon, amelyek aláásnák vagy akadályoznák a közpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló szabályozási intézkedések időben történő elfogadását; vagy
 - (c) valamilyen konkrét szabályozási eredményt fogadjon el.
7. Ha az e cikkben említett kezdeményezésekről megállapodás születik, és amennyiben ez a végrehajtásukhoz szükséges, az egyes Felek a kölcsönös megértés javítása érdekében elősegítik a megfelelőségértékelési rendszereiket tanúsító műszaki csoportok közötti együttműködést.
8. E cikk alkalmazásában az Európai Unió az Európai Bizottságon keresztül jár el.

13.6. CIKK

Műszaki előírások

1. Mindegyik Fél a TBT-megállapodásban előírt műszaki előírások előkészítése, elfogadása és alkalmazása tekintetében a lehető legnagyobb mértékben a helyes szabályozási gyakorlatokra támaszkodik, többek között előnyben részesíti a teljesítményalapú műszaki előírásokat, hatásvizsgálatokat alkalmaz vagy konzultációt folytat az érdekelt felekkel.

2. Így különösen, a Felek:

- (a) a releváns nemzetközi szabványokat használják a műszaki előírásaik alapjául – ideértve az azokban foglalt megfelelőségértékelési elemeket is –, kivéve, ha az ilyen nemzetközi szabványok nem szolgálnák hatékony vagy alkalmas eszközként a kitűzött jogos célok megvalósítását; ha valamely, a kereskedelemre esetlegesen jelentős hatást gyakorló műszaki előírás alapjául nem nemzetközi szabványokat használnak, az egyik Fél a másik Fél kérésére magyarázattal szolgál arról, hogy miért nem tartja az ilyen nemzetközi szabványokat megfelelőnek vagy hatékonynak a kitűzött jogszerű célok megvalósításához;
- (b) a vonatkozó műszaki előírásaik felülvizsgálata során – a TBT-megállapodás 2.3. cikkében foglaltakon túlmenően és a TBT-megállapodás 2.4. és 12.4. cikkének sérelme nélkül – fokozzák az említett előírásoknak a releváns nemzetközi szabványokkal való összehangolását; a Felek megvizsgálják többek között a releváns nemzetközi szabványokban bekövetkezett új fejleményeket, és azt, hogy továbbra is fennállnak-e azon körülmények, amelyek miatt felmerült a releváns nemzetközi szabványoktól való bármely eltérés;
- (c) a Felek közötti kereskedelem megkönnyítése érdekében előmozdítják a regionális műszaki előírások kidolgozását, és ösztönzik azok nemzeti szintű elfogadását és a meglévő műszaki előírások ezekkel való felváltását;
- (d) a műszaki előírások közzététele és azok hatálybalépése között észszerű időtartamot biztosítanak a másik Fél gazdasági szereplői számára az alkalmazkodáshoz¹;

¹ Az „észszerű időtartam” kifejezés általában legalább 6 (hat) hónapos időszakot jelent, kivéve, ha ez nem szolgálná hatékonyan a kitűzött jogszerű célok megvalósítását.

- (e) saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban elvégzik a tervezett műszaki előírások hatásvizsgálatát; és
- (f) a műszaki előírások kidolgozása során kellően figyelembe veszik a kkv-k jellemzőit és sajátos igényeit.

13.7. CIKK

Szabványok

1. A Felek újól meg erősítik a TBT-megállapodás 4.1. cikke szerinti kötelezettségeiket, különösen azon észszerű intézkedések meghozatala tekintetében, amelyek biztosítják, hogy a területükön működő valamennyi szabványügyi testület elfogadja a TBT-megállapodás 3. mellékletében foglalt, a szabványok elkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozó helyes gyakorlat kódexét, és megfeleljenek annak.
2. Az ISO, az IEC, az ITU és a Codex Alimentarius által kidolgozott nemzetközi szabványok a TBT-megállapodás 2. és 5. cikke, valamint 3. melléklete értelmében vett, releváns nemzetközi szabványoknak tekintendők.

3. A más nemzetközi szervezetek által kidolgozott szabvány is a TBT-megállapodás 2. és 5. cikke, valamint 3. melléklete értelmében vett, releváns nemzetközi szabványnak tekinthető, ha:

- (a) azt egy szabványügyi testület dolgozta ki, amely konszenzus kialakítására törekszik:
 - (i) a részt vevő WTO-tagok azon nemzeti küldöttségei között, amelyek a területükön működő valamennyi nemzeti szabványügyi testületet képviselik, és amelyek a nemzetközi szabványosítási tevékenység tárgyára vonatkozóan szabványokat fogadtak el vagy szándékoznak elfogadni; vagy
 - (ii) a részt vevő WTO-tagok kormányzati szervei között; és
- (b) azt a kereskedelem technikai akadályáival foglalkozó WTO-bizottságnak a TBT-megállapodás 2. és 5. cikkével, valamint 3. mellékletével kapcsolatos nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások kidolgozására vonatkozó elvekről szóló határozatával összhangban dolgozták ki.

4. Annak érdekében, hogy a lehető legszélesebb körben harmonizálják a szabványokat, mindegyik Fél – az illetékessége és a rendelkezésére álló erőforrások biztosította kereteken belül – a következőkre ösztönzi a területén működő szabványügyi testületeket, valamint azon regionális szabványügyi testületeket, amelyeknek az említett Fél vagy a területén működő szabványügyi testületek a tagjai:

- (a) a rendelkezésükre álló erőforrások biztosította kereteken belül vegyenek részt a nemzetközi szabványok releváns nemzetközi szabványügyi testületek általi kidolgozásában;
- (b) működjenek együtt a másik Fél releváns nemzeti vagy regionális szabványügyi testületeivel a nemzetközi szabványosítási tevékenységek során;

- (c) az általuk kidolgozott szabványok alapjául vegyék figyelembe a releváns nemzetközi szabványokat, kivéve, ha az ilyen nemzetközi szabványok nem volnának hatékonyak vagy megfelelőek, például a megfelelő szintű védelem hiánya, alapvető éghajlati vagy földrajzi tényezők vagy alapvető technológiai problémák miatt;
- (d) kerüljék el a nemzetközi szabványügyi szervezetek munkájának megkettőzését vagy az azzal való átfedést;
- (e) mozdítsák elő regionális szintű szabványok kidolgozását és az ilyen szabványok nemzeti szabványügyi testületek általi elfogadását, felváltva ezáltal a meglévő nemzeti szabványokat;
- (f) szabályos időközönként vizsgálják felül azon nemzeti vagy regionális szabványokat, amelyek nem a releváns nemzetközi szabványokon alapulnak, a releváns nemzetközi szabványokkal való összehangolásuk fokozása céljából; és
- (g) segítsék elő a másik Fél szabványügyi testületeivel folytatott kétoldalú együttműködést.

5. A Felek a TBT-fejezet 13.13. cikk szerint kijelölt koordinátorain keresztül információt cserélnek a következőkről:

- (a) a Felek által a műszaki előírások alapjaként vagy azok alátámasztásaként használt a szabványok;
- (b) a bármelyik Fél által végrehajtott – például a harmadik felekkel kötött szabadkereskedelmi megállapodásokban foglalt szabványosítási kérdésekkel kapcsolatos – szabványosítási együttműködési megállapodások; és
- (c) a Felek szabványosítási folyamatai, valamint az, hogy nemzeti szabványaik kidolgozása során milyen mértékben támaszkodnak nemzetközi, regionális vagy szubregionális szabványokra.

13.8. CIKK

Megfelelőségértékelési eljárások és akkreditáció

1. A műszaki előírások kidolgozása, elfogadása és alkalmazására vonatkozó, 13.6. cikkben foglalt rendelkezések alkalmazandók a megfelelőségértékelési eljárásokra is.
2. Ha valamely Fél megfelelőségértékelést ír elő kifejezett bizonyossággként egy termék valamely műszaki előírásnak való megfelelésére, az említett Fél:
 - (a) a felmerülő kockázatokkal arányos megfelelőségértékelési eljárásokat választ ki;
 - (b) a szabályozási folyamat során mérlegeli – egyéb opciók mellett – a szállítói megfelelőségi nyilatkozat alkalmazását a műszaki előírásoknak való megfelelés igazolására; és
 - (c) kérésre tájékoztatja a másik Felet az egyes termékekre vonatkozó konkrét megfelelőségértékelési eljárás kiválasztásnak indokairól.
3. Ha valamely Fél harmadik fél által elvégzett megfelelőségértékelést ír elő kifejezett bizonyossággként egy termék valamely műszaki előírásnak való megfelelésére, és e feladatot nem utalta az (5) bekezdésben meghatározottak szerinti kormányzati szerv kizárólagos feladatkörébe, az említett Fél:
 - (a) lehetőleg akkreditációs eljárást alkalmaz a megfelelőségértékelő szervezetek minősítésére;

- (b) a lehető legjobban kihasználja az akkreditálásra és a megfelelőségértékelésre vonatkozó nemzetközi szabványokat, valamint a Felek akkreditációs testületeit bevonó nemzetközi megállapodásokat, például az ILAC és az IAF mechanizmusain keresztül;
- (c) a megfelelőségi vizsgálatok eredményei elfogadásának harmonizálása vagy megkönnyítése érdekében megfontolja vagy adott esetben ösztönzi a vizsgálati, felügyeleti és tanúsító szerveinek bármilyen működő nemzetközi megállapodáshoz vagy megegyezéshez való csatlakozását;
- (d) a területén belül előmozdítja a hatóságok által egy adott termék vagy termékcsoport tekintetében kijelölt megfelelőségértékelő szervezetek közötti versenyt annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők választhassanak közülük;
- (e) biztosítja, hogy a megfelelőségértékelő szervezetek függetlenek legyenek a gyártóktól, importőröktől és a forgalmazóktól abban az értelemben, hogy tevékenységüket tárgyilagosan és függetlenül végezzék;
- (f) biztosítja, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség az akkreditáló szervezetek és a megfelelőségértékelő szervezetek között, illetve a piacfelügyeleti hatóságok tevékenységei és a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységei között;
- (g) a lehetőségekhez mérten lehetővé teszi a megfelelőségértékelő szervezetek számára, hogy alvállalkozókat vegyenek igénybe a megfelelőségértékeléssel kapcsolatos vizsgálatok vagy ellenőrzések elvégzésére, beleértve a másik Fél területén található alvállalkozókat is; és
- (h) online közzéteszi az ilyen megfelelőségértékelés elvégzésére kijelölt szervezetek jegyzékét, valamint a minden ilyen szervezet kijelölésének hatályára vonatkozó, releváns információkat.

4. A (3) bekezdés g) pontja nem értelmezhető úgy, hogy megtiltaná valamely Félnek, hogy az alvállalkozók számára azon követelmények teljesítését írja elő, amelyeket azon megfelelőségértékelő szervezetnek, amellyel szerződésre lépett, kellene teljesítenie ahhoz, hogy maga végezze el a kiszervezett vizsgálatokat vagy ellenőrzést.

5. E cikk egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy valamely Fél előírja, hogy egyedi termékek esetében a megfelelőségértékelést az említett Fél meghatározott kormányzati hatóságai végezzék el. Ilyen esetekben az említett Fél:

- (a) a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségével összhangban megállapítja a megfelelőségértékelésért fizetendő díjakat, és a megfelelőségértékelés kérelmezőjének kérésére rendelkezésre bocsátja az e díjakban foglalt különböző elemeket; és
- (b) elvben a megfelelőségértékelési díjakat nyilvánosan hozzáférhetővé teszi, vagy – ha ilyen információ nem áll nyilvánosan rendelkezésre – kérésre rendelkezésre bocsátja.

6. E cikk (3)–(5) bekezdésétől eltérve, a 13-A. mellékletben felsorolt területeken, ahol az Európai Unió szállítói megfeleléségi nyilatkozatot fogad el annak biztosítékaként, hogy egy termék megfelel valamely műszaki előírásnak, és ahol az aláíró Mercosur-állam e területek kapcsán harmadik fél általi kötelező vizsgálatot vagy tanúsítást ír elő, az aláíró Mercosur-állam – annak biztosítékaként, hogy a termék megfelel az aláíró Mercosur-állam műszaki előírásaiban foglalt követelményeknek – tanúsítványokat fogad el, vagy – azokban az esetekben, ahol a releváns jogszabályai és egyéb rendelkezései nem rendelkeznek az ilyen elfogadásról – elfogadja az Európai Unió területén található, valamint az ILAC és az IAF kölcsönös elismerésére vonatkozó nemzetközi megállapodásokban részt vevő akkreditáló testületi tag által a releváns alkalmazási körök tekintetében akkreditált megfeleléséértékelő szervezetek által kiadott vizsgálati jelentéseket, illetve elfogadja az IECEE CB rendszer keretében kiadott tanúsítványokat. Az ilyen tanúsítványok vagy vizsgálati jelentések elfogadásához az aláíró Mercosur-állam a releváns jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírhatja, hogy az Európai Unió területén található megfeleléséértékelő szervezet és az aláíró Mercosur-állam területén található megfeleléséértékelő szervezet között kétoldalú megállapodások – ideértve az egyetértési megállapodásokat is – létezzenek.

7. Ha egy szállítói megfeleléségi nyilatkozat az Európai Unióban érvényes megfeleléséértékelési eljárásnak minősül, az aláíró Mercosur-állam területén működő megfeleléséértékelő szervezetek által kiadott vizsgálati jelentéseket érvényes dokumentumként kell elfogadni annak bizonyítása során, hogy egy termék megfelel az Európai Unió műszaki előírásaiban foglalt követelményeknek. A gyártó minden esetben felelős marad a termék megfeleléséért.

8. A (6) bekezdés akkor is alkalmazandó, ha az aláíró Mercosur-állam e cikk (10) bekezdésével összhangban új, harmadik fél általi kötelező vizsgálati vagy tanúsítási követelményeket vezet be a 13-A. mellékletben meghatározott területek kapcsán. Amennyiben az Európai Unió a 13-A. mellékletben meghatározott területek vonatkozásában e cikk (10) bekezdésével összhangban harmadik fél általi kötelező vizsgálati vagy tanúsítási követelményeket vezet be, a Felek a 13.14. cikkben említett árukereskedelmi albizottságban megvitatják, hogy szükséges-e lépéseket tenni annak érdekében, hogy az aláíró Mercosur-állam területén található megfelelőségértékelő szervezetek által kiadott vizsgálati jelentések vagy tanúsítványok elfogadása tekintetében biztosítani lehessen a kölcsönösséget.

9. A kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács határozatot fogadhat el a 13-A. melléklet A. szakaszának módosításáról.

10. E cikk (6) bekezdésétől eltérve bármelyik Fél bevezethet harmadik fél általi kötelező vizsgálati vagy tanúsítási követelményeket a 13-A. mellékletben meghatározott területek vonatkozásában, az említett melléklet hatálya alá tartozó termékekre, a következő feltételekkel:

- (a) az ilyen követelmények vagy eljárások bevezetése a TBT-megállapodás 2.2. cikkében említett jogszerű célkitűzések alapján indokolt;
- (b) bármely ilyen követelmény vagy eljárás bevezetésének okait a szóban forgó termékek teljesítményére vonatkozó, megalapozott műszaki vagy tudományos információk támasztják alá;
- (c) bármely ilyen követelmény vagy eljárás nem korlátozza jobban a kereskedelmet, mint amennyire az a Fél jogos célkitűzésének teljesítéséhez szükséges, figyelembe véve azon kockázatokat, amelyeket a teljesítés elmaradása teremtene; és

- (d) e megállapodás hatálybalépésének napján a Fél észszerűen nem láthatta előre, hogy szükség lesz-e bármely ilyen követelmény vagy eljárás bevezetésére.

11. A (6) bekezdés nem érinti a piacfelügyeleti hatáskörök valamely Fél hatóságai általi, megkülönböztetésmentes módon történő gyakorlását, beleértve a belépési ponton a mintákon végzett további vizsgálatokat is.

13.9. CIKK

Átláthatóság

1. A szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások előkészítése, elfogadása és alkalmazása tekintetében mindegyik Fél:

- (a) figyelembe veszi a másik Fél véleményét, ha a műszaki előírás kidolgozásának folyamata részben vagy egészben nyilvános konzultáció keretében véleményezhető;
- (b) a kereskedelemre esetlegesen jelentős hatást gyakorló főbb műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások kidolgozása során – saját jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban – biztosítja, hogy olyan átláthatósági eljárások álljanak rendelkezésre, amelyek lehetővé teszik a Felek személyei számára, hogy hivatalos nyilvános konzultációs eljárás keretében észrevételeket tegyenek, kivéve, ha sürgős biztonsági, egészségügyi, környezetvédelmi vagy nemzetbiztonsági problémák merülnek fel, vagy azok felmerülése fenyeget;
- (c) biztosítja a másik Fél személyei számára a b) pontban említett konzultációs folyamatban a saját személyei számára biztosítottnál nem kedvezőtlenebb feltételek mellett történő részvétel lehetőségét, és lehetőség szerint nyilvánosságra hozza e konzultációs folyamat eredményeit;

- (d) elvben legalább 60 (hatvan) napos időszakot biztosít a másik Fél számára, hogy a javasolt műszaki előírásokhoz és megfelelőségértékelési eljárásokhoz írásbeli észrevételeket fűzzön, és megfontolás tárgyává teszi az észrevételezési időszak meghosszabbítására irányuló észszerű kérelmet;
- (e) amennyiben a bejelentett szöveg nem a WTO egyik hivatalos nyelvén készült, egyértelmű és átfogó leírást bocsát rendelkezésre az intézkedés tartalmáról a WTO értesítési formátumában;
- (f) ha a másik Félől írásbeli észrevételeket kap a javasolt műszaki előírással vagy megfelelőségértékelési eljárással kapcsolatban, akkor:
 - (i) a másik Fél kérésére, lehetőség szerint illetékes szabályozó hatóságának részvételével megvitatja az írásbeli észrevételeket egy olyan időpontban, amikor az észrevételek figyelembe vehetők; és
 - (ii) lehetőség szerint legkésőbb a műszaki előírás vagy a megfelelőségértékelési eljárás közzétételének napján írásban válaszol az észrevételekre;
- (g) a másik Fél kérésére információt szolgáltat az általa elfogadott vagy elfogadni kívánt műszaki előírás vagy megfelelőségértékelési eljárás céljairól, jogalapjáról és indokáról;
- (h) a WTO-nak küldött eredeti értesítéshez fűzött kiegészítés útján tájékoztatást nyújt a műszaki előírások vagy megfelelőségértékelési eljárások elfogadásáról és hatálybalépéséről, valamint az elfogadott végleges szövegről;

- (i) megfontolás tárgyává teszi a másik Félnek a javasolt műszaki előírás továbbítását követően, az észrevételezési időszak vége előtt beérkezett, a műszaki előírás elfogadása és hatálybalépése közötti időszak meghosszabbítására irányuló észszerű kérelmét, kivéve, ha e késedelem miatt csorbát szenvedne a kitűzött jogszerű célok megvalósítása; és
- (j) az értesítéssel együtt díjmentesen rendelkezésre bocsátja az értesítés szövegének elektronikus változatát.

2. Az (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában, amennyiben sürgős biztonsági, egészségügyi, környezetvédelmi vagy nemzetbiztonsági problémák merülnek fel vagy azok felmerülése fenyeget, a TBT-megállapodás 2.10. és 5.7. cikkét kell alkalmazni.

3. Ha a szabványokat valamely műszakielőírás-tervezetbe vagy megfelelőségértékelési eljárásba való beépítés vagy hivatkozás révén kötelezővé teszik, az e megállapodásban és a TBT-megállapodás 2. vagy 5. cikkében meghatározott, TBT-bejelentéssel kapcsolatos átláthatósági kötelezettségeket kell alkalmazni.

4. Mindegyik Fél biztosítja, hogy valamennyi elfogadott és hatályos műszaki előírás és kötelező megfelelőségértékelési eljárás nyilvánosan és ingyenesen elérhető legyen egy hivatalos honlapon. Mindegyik Fél mindig korlátlan hozzáférést biztosít a műszaki előírásnak való megfelelés elérése szempontjából releváns valamennyi információhoz. Ha szabványok biztosítják a műszaki előírásoknak való megfelelés véelmét, és e szabványokra nem hivatkoznak az említett műszaki előírásokban, mindegyik Fél biztosítja a megfelelő szabványokra vonatkozó információkhoz való hozzáférést.

5. Mindegyik Fél a másik Fél vagy annak gazdasági szereplői észszerű kérésére indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatást nyújt a hatályos műszaki előírásokról, valamint – adott esetben és amennyiben rendelkezésre áll – írásbeli iránymutatást bocsát rendelkezésre a műszaki előírásoknak való megfelelésről.

13.10. CIKK

Jelölés és címkézés

1. A Felek kötelező jelölést vagy címkézést tartalmazó vagy kizárólag ezekkel foglalkozó műszaki előírásai megfelelnek a TBT-megállapodás 2. cikkében foglalt elveknek.
2. Így különösen, ha valamely Fél a termékek kötelező jelölését vagy címkézését írja elő:
 - (a) kizárólag olyan információk feltüntetését írja elő, amelyek relevánsak a termék fogyasztói vagy használói, illetve a hatóságok számára annak jelzése szempontjából, hogy a termék megfelel a kötelező műszaki előírásoknak;
 - (b) és ha valamely Fél a kötelező műszaki követelményeinek egyébként megfelelő termékek forgalomba hozatalának előfeltételeként a termékek jelölésére szolgáló címkék előzetes jóváhagyását, nyilvántartásba vételét vagy tanúsítását írja elő, biztosítja, hogy a másik Fél gazdasági szereplői által benyújtott kérelmekről indokolatlan késedelem nélkül és megkülönböztetésmentes módon döntsenek;
 - (c) és ha valamely Fél egyedi azonosítószám használatát írja elő, a másik Fél gazdasági szereplői részére indokolatlan késedelem nélkül és megkülönböztetésmentes módon ilyen számot ad ki;

- (d) és feltéve, hogy ez nem félrevezető, ellentmondásos vagy zavaró az importáló Fél szabályozási követelményeivel kapcsolatban, és nem veszélyezteti a TBT-megállapodás szerinti jogszerű célkitűzéseket, a Fél engedélyezi a következőket:
- (i) a termékeket importáló Fél által előírt nyelv mellett más nyelven is feltüntetett információk; és
 - (ii) nemzetközi szabványokban elfogadott nomenklatúra, piktogramok, szimbólumok és grafikai ábrázolások;
- (e) lehetőség szerint elfogadja, hogy a kiegészítő címkézés vagy a címkézés helyesbítése a származási országban történő címkézés alternatívájaként a behozatal helyén vámraktárban vagy más kijelölt területen kerül sor;
- (f) amennyiben úgy ítéli meg, hogy ez nem veszélyezteti a népegészség és a környezet védelmét, a megtévesztő gyakorlatokkal szembeni védelmet és a TBT-megállapodás szerinti semmilyen más jogszerű célkitűzést, arra törekszik, hogy a termékhez fizikailag rögzített címkék helyett nem állandó vagy leválasztható címkéket fogadjon el, vagy a releváns információknak a kísérő dokumentációban való feltüntetését fogadja el.

3. A (2) bekezdés nem alkalmazandó a gyógyszerek és orvostechikai eszközök jelölésére vagy címkézésére.

4. Amennyiben valamely Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél valamely termékére vagy ágazatára vonatkozó jelölési vagy címkézési követelmények javíthatók, az 13.5. cikkkel összhangban a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó kezdeményezést javasolhat aggályainak kezelése érdekében.

13.11. CIKK

Együttműködés és technikai segítségnyújtás

1. E fejezet célkitűzéseinek megvalósításához való hozzájárulás érdekében az egyes Felek többek között:
 - (a) a műszaki előírások, a szabványosítás, a megfelelőségértékelés, a metrológia és az akkreditáció terén előmozdítják az – állami vagy magán, nemzeti vagy regionális – szervezeteik közötti együttműködést, valamint közös tevékenységeket és projekteket;
 - (b) előmozdítják a helyes szabályozási gyakorlatokat többek között a szabályozás hatásvizsgálatára, a szabályozásállomány kezelésére és kockázatértékelésére, valamint a nyilvános konzultációra vonatkozó információk, tapasztalatok és bevált módszerek cseréje révén;
 - (c) eszmecserét folytatnak a piacfelügyeletről;
 - (d) megerősítik a nemzeti szabályozó, metrológiai, szabványosítási, megfelelőségértékelő és akkreditáló szervezetek műszaki és intézményi kapacitását, támogatva technikai infrastruktúrájuk, többek között a laboratóriumok és a vizsgálóberendezések fejlesztését, valamint biztosítva az emberi erőforrások folyamatos képzését;
 - (e) előmozdítják, megkönnyítik és lehetőség szerint összehangolják a nemzetközi szervezeteken, valamint a műszaki előírásokkal, megfelelőségértékeléssel, szabványokkal, akkreditációval és metrológiával foglalkozó egyéb fórumokon belüli részvételüket;

- (f) a műszaki előírások, a szabványosítás, a megfelelőségértékelés, a metrológia és az akkreditáció terén támogatják a nemzeti, regionális és nemzetközi szervezetek technikai segítségnyújtási tevékenységeit; és
 - (g) arra törekednek, hogy az e fejezet szerinti együttműködéshez vagy technikai egyeztetésekhez szükséges mértékben megosszák a Felek szabályozó hatóságaival a rendelkezésre álló tudományos bizonyítékokat és műszaki információkat, a bizalmas vagy egyéb érzékeny információk kivételével.
2. A Felek megfelelő megfelelően mérlegelik a másik Fél e fejezet alapján folytatott együttműködésre irányuló javaslatait.

13.12. CIKK

Technikai megbeszélések

1. Mindegyik Fél kérheti az e fejezet alapján felmerülő bármely aggály megvitatását, beleértve a másik Fél bármely olyan műszakielőírás-tervezetének vagy javasolt megfelelőségértékelési eljárásának megvitatását, amely a Fél megítélése szerint jelentősen hátrányosan érintheti a Felek közötti kereskedelmet. A kérelmező Fél a kérelmét a másik Félnek az 13.13. cikk alapján kijelölt TBT-fejezet koordinátora részére nyújtja be, és meghatározza a következőket:
- (a) a probléma;
 - (b) e fejezet azon rendelkezései, amelyekre az aggályok vonatkoznak; és
 - (c) a kérelem indokai, beleértve a kérelmező Fél aggályainak ismertetését is.

2. Az (1) bekezdéssel összhangban kért információkat vagy magyarázatokat legkésőbb a valamely Fél által az (1) bekezdéssel összhangban benyújtott kérelem időpontjától számított 60 (hatvan) napon belül rendelkezésre kell bocsátani. A határidő a megkeresett Fél előzetes indokolásával meghosszabbítható.
3. Ha a Felek egy kérdéssel korábban már foglalkoztak valamilyen fórumon, bármelyik Fél közvetlenül kérheti annak megvitatását személyesen, vagy video- vagy telekonferencia útján, legkésőbb az ilyen kérelem időpontjától számított 60 (hatvan) napon belül. Ilyen esetekben a megkeresett Fél minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy rendelkezésre álljon az ilyen megvitatásra.
4. Ha a Felek a megelőző 12 hónapban e cikk alapján nem folytattak egyeztetést, a másik Fél nem utasíthatja el a kérelmet. Ha a kérelmező Fél úgy ítéli meg, hogy az ügy sürgős, kérheti, hogy rövidebb időn belül sor kerüljön az egyeztetésre. Ilyen esetekben a megkeresett Fél méltányos mérlegelés tárgyává teszi a kérést. A Felek mindent megtesznek az ügy kölcsönösen kielégítő rendezése érdekében.
5. Az egyértelműség érdekében: az egyik Fél a (2) bekezdés alapján a nemzeti, regionális vagy helyi – adott esetben közvetlenül a központi kormányzati szint alatti – kormányzatok azon műszaki előírásaival vagy megfelelőségértékelési eljárásaival kapcsolatban is kérhet technikai egyeztetéseket a másik Félről, amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a kereskedelemre.
6. A technikai egyeztetést követően a Felek juthatnak olyan következtetésre, hogy a kérdéssel az 13.5. cikkel összhangban kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó kezdeményezés keretében jobban lehetne foglalkozni.
7. E cikk nem sérti egyik Félnek a 29. fejezetből fakadó jogait és kötelezettségeit sem.

13.13. CIKK

A TBT-fejezet koordinátora

1. Mindegyik Fél kijelöli a TBT-fejezet koordinátorát, és értesíti a másik Felet az esetleges változásokról. A TBT-fejezet koordinátorai együttműködnek annak érdekében, hogy megkönnyítsék e fejezet végrehajtását és a Felek közötti együttműködést minden TBT-kérdésben.
2. A TBT-fejezet koordinátorainak feladatai közé tartoznak a következők:
 - (a) a 13.14. cikkben említett árukereskedelmi albizottság támogatása feladatai ellátásában;
 - (b) a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó kezdeményezések és a technikai egyeztetések támogatása az 13.5., illetve az 13.12. cikkel összhangban;
 - (c) a szabványokkal, műszaki előírásokkal és megfelelésértékelési eljárásokkal foglalkozó nem kormányzati, regionális és többoldalú fórumokon végzett munkával kapcsolatos információcsere; és
 - (d) adott esetben beszámolás a 13.14. cikkben említett árukereskedelmi albizottságnak az e fejezet végrehajtásával kapcsolatos minden releváns fejleményről.
3. A TBT-fejezet koordinátorai a feladataik ellátásához megfelelő bármely megegyezésük szerinti módszerrel kommunikálnak egymással, amely magában foglalhatja az e-mailt, a telekonferenciákat, a videokonferenciákat és az üléseket.

13.14. CIKK

Árukereskedelmi albizottság

A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott árukereskedelmi albizottság – a 2.4., a 9.9. és a 10.14. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:

- (a) megvitatja az 13.5. cikk alapján végzett munka eredményeit, és megfelelő intézkedéseket vesz fontolóra;
- (b) fórumot biztosít a Felek számára, hogy az 13.8. cikk (8) bekezdésével összhangban megvitassák, szükséges-e lépéseket tenni a viszonyosság biztosítása érdekében;
- (c) az 13.11. cikkel összhangban elősegíti az együttműködést, és adott esetben az 13.12. cikkel összhangban támogatja a technikai egyeztetéseket;
- (d) arra törekszik, hogy legalább évente egyeztessenek a 13-B. melléklet C. szakaszának 2. pontjában tárgyalt kérdésekről; és
- (e) fórumot biztosít a Felek számára a 13-B. melléklet végrehajtása szempontjából releváns kérdésekben folytatott együttműködéshez és információcseréhez.

14. FEJEZET

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI INTÉZKEDÉSEK

14.1. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célkitűzései a következők:

- (a) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelme a Felek területén, egyúttal a Felek közötti kereskedelem megkönnyítése az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések (a továbbiakban: SPS-intézkedések) tekintetében;
- (b) együttműködés kialakítása az SPS-megállapodás végrehajtása terén;
- (c) annak biztosítása, hogy az SPS-intézkedések ne akadályozzák indokolatlanul a Felek közötti kereskedelmet;
- (d) az együttműködés megerősítése az SPS-intézkedések elfogadásával és alkalmazásával kapcsolatos műszaki és tudományos kérdésekben;
- (e) a Felek között az SPS-kérdésekben folytatott információcsere és konzultációk javítása; és

- (f) együttműködés kialakítása az SPS-kérdésekkel foglalkozó többoldalú fórumokon.

14.2. CIKK

Hatály

1. E fejezet minden olyan SPS-intézkedésére¹ alkalmazandó, amelyek közvetlenül vagy közvetve érinthetik a Felek közötti kereskedelmet.
2. E fejezet alkalmazandó az SPS-kérdésekkel foglalkozó többoldalú fórumokon folytatott együttműködésre.

14.3. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E fejezet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:
 - (a) az SPS-megállapodás A. mellékletében szereplő fogalommeghatározások;
 - (b) a Codex Alimentarius Főbizottság által elfogadott fogalommeghatározások;
 - (c) az Állategészségügyi Világszervezet (a továbbiakban: WOAH) által elfogadott fogalommeghatározások;

¹ Nézeteltérés esetén e fejezet elsőbbséget élvez a megállapodás e részének más fejezeteivel szemben, amikor azokat az SPS-intézkedésekre alkalmazzák, beleértve azt is, amikor az ilyen intézkedések egy intézkedés részét képezik.

- (d) a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény (a továbbiakban: IPPC) keretében elfogadott fogalom meghatározások; és
- (e) „védett övezet”: az Európai Unió területének olyan hivatalosan meghatározott földrajzi része, ahol egy konkrét szabályozott károsító köztudottan nem telepedett meg, a kedvező feltételek és az Európai Unió területének más részein való jelenléte ellenére sem.

A védett övezetek az Európai Unió területén található, az Európai Unió ellenőrzése alatt álló károsítómentes területek. Ezeket a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2031. október 26-i (EU) 2016/2016 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ ismeri el. Ezt a fogalmat nem alkalmazzák az Európai Unió területén kívül. Kereskedelmi célokból az Európai Unió nem követeli meg a másik Félétől, hogy a területén védett övezeteket hozzon létre. Ilyen esetekben a károsítómentes területek feltételeit kell alkalmazni. A 14. fejezet alkalmazásában és a védett övezetek elismerésére ugyanazon feltételek alkalmazandók, mint a károsítómentes területekre.

2. Az SPS-megállapodás A. mellékletében foglalt fogalom meghatározások és a Felek által elfogadott fogalom meghatározások vagy a Codex Alimentarius, a WOH és az IPPC által elfogadott fogalom meghatározások közötti ellentmondás esetén az SPS-megállapodás A. mellékletében foglalt fogalom meghatározások az irányadók.

¹ EU HL L 317., 2016.11.23., 4. o.

14.4. CIKK

Jogok és kötelezettségek

A Felek megerősítik az SPS-megállapodás alapján fennálló jogait és kötelezettségeiket. E fejezet egyetlen rendelkezése sem érinti az egyes Feleknek az SPS-megállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit.

14.5. CIKK

Illetékes hatóságok

1. E fejezet alkalmazásában valamely Fél hivatalos illetékes hatósága az a hatóság, amely a Fél jogával összhangban a követelményeinek való megfelelés biztosítása érdekében jogosult érvényesíteni az e fejezet hatálya alá tartozó jogszabályait és egyéb rendelkezéseit, vagy bármely más hatóság, amelyre az említett hatóságok e hatáskört átruházták (a továbbiakban: illetékes hatóságok).
2. E megállapodás hatálybalépésének napján mindegyik Fél írásban közli a másik Féllel az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságok nevét – meghatározva, hogy ezen információkat hol teszik nyilvánosan hozzáférhetővé – és az illetékes hatóságok közötti hatáskörmegosztás leírását.
3. A Felek a 14.11. cikk (4) bekezdésével összhangban tájékoztatják egymást az említett illetékes hatóságokat érintő bármely változásról.

14.6. CIKK

Általános kötelezettségek

1. A valamely Félről exportált termékeknek meg kell felelniük az importáló Fél alkalmazandó SPS-követelményeinek.
2. A 14.10. cikkkel összhangban elfogadott határozatok és intézkedések sérelme nélkül az importáló Fél SPS-követelményei alkalmazandók az exportáló Fél teljes területére mindaddig, amíg az adott területen ugyanazon SPS-feltételek érvényesülnek. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az SPS-intézkedéseinek alkalmazására arányos módon kerüljön sor, és azok ne idézzenek elő önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést az európai uniós tagállamok, vagy – azonos vagy hasonló feltételek fennállása esetén – az aláíró Mercosur-államok között, többek között a saját területe és a másik Fél területe között. Az SPS-intézkedések nem alkalmazhatók oly módon, amely a Felek közötti kereskedelem rejtett korlátozásának minősülne.
3. Az e fejezetben említett eljárásokat indokolatlan késedelem nélkül és átlátható módon kell alkalmazni, és a kért információkat a megfelelő jóváhagyási, ellenőrzési, vizsgálati és felülvizsgálati célokhoz szükséges mértékre kell korlátozni.
4. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az SPS-követelmények teljesítésének ellenőrzésére és biztosítására szolgáló behozatali eljárások kapcsán kivetett díjak a hasonló hazai termékekre vagy bármely más WTO-tagtól származó termékekre kivetett díjakhoz képest méltányosak legyenek, és ne haladják meg a szolgáltatás tényleges költségét.

5. A 14.14. cikkben előírtak kivételével az SPS behozatali követelmények módosításakor az egyes Felek – és adott esetben a Mercosur – a módosítás jellegét figyelembe véve átmeneti időszakot biztosítanak annak érdekében, hogy elkerüljék a termékek kereskedelmi forgalmának szükségtelen megszakítását vagy zavarát, és lehetővé tegyék az exportáló Fél számára, hogy az ilyen módosításnak megfelelően kiigazítsa kiviteli eljárásait.
6. E fejezet végrehajtása nem veszélyeztetheti az e megállapodás hatálybalépésének napján fennálló, Felek közötti kereskedelemre vonatkozó SPS-követelményeket.
7. A megállapodás e részének más fejezeteiben foglalt hasonló rendelkezések sérelme nélkül, az egyes Felek releváns jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban e fejezet egyetlen rendelkezése sem érinti az egyes Feleknek a bizalmas információk védelmére vonatkozó jogait és kötelezettségeit. Az egyes Felek biztosítják, hogy rendelkezésre álljanak olyan eljárások, amelyek az e fejezetben említett eljárások során szerzett bizalmas információk nyilvánosságra hozatalának megakadályozását szolgálják.
8. Az egyes Felek biztosítják, hogy rendelkezésre álljanak az e fejezet hatékony végrehajtásához szükséges erőforrások.

14.7. CIKK

A kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó intézkedések

A létesítmények állatok, állati termékek, állati eredetű termékek és állati melléktermékek behozatala tekintetében való jóváhagyása

1. Az importáló Fél előírhatja az exportáló Fél területén található létesítmények jóváhagyását az állatok, állati termékek, állati eredetű termékek és állati melléktermékek ilyen létesítményekből történő behozatala esetén.
2. Az importáló Fél az egyes létesítmények előzetes vizsgálata nélkül megadja az ilyen jóváhagyást, ha:
 - (a) az importáló Fél elismerte az exportáló Fél illetékes hatóságának hatósági ellenőrzési rendszerét;
 - (b) az importáló Fél engedélyezte az érintett termékek behozatalát; és
 - (c) az exportáló Fél illetékes hatósága elegendő garanciát nyújtott arra, hogy az ilyen létesítmények megfelelnek az importáló Fél egészségügyi követelményeinek.
3. Az exportáló Fél csak az (1) bekezdésben említett jóváhagyott létesítményekből történő kivitt engedélyezi. Az exportáló Fél felfüggeszti vagy visszavonja azon létesítmények jóváhagyását, amelyek nem felelnek meg az importáló Fél egészségügyi követelményeinek, és az ilyen felfüggesztésről vagy visszavonásról értesíti az importáló Felet.

4. Az exportáló Fél javaslatot tesz az importáló Félnek az jóváhagyandó létesítmények jegyzékére. A jegyzékhez csatolni kell az exportáló Fél illetékes hatóságának arra vonatkozó garanciáit, hogy a létesítmények megfelelnek a (2) bekezdés c) pontjában említett garanciáknak.
5. Az importáló Fél legkésőbb az exportáló Fél (4) bekezdésben említett jegyzékének és garanciáinak kézhezvételétől számított 40 (negyven) munkanapon belül engedélyezi az jóváhagyott létesítményekből történő behozatalt. Amennyiben kiegészítő információkat kérnek, és ennek következtében az engedély nem adható meg a 40 (negyven) munkanapos határidőn belül, az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet, és új határidőt állapít meg az ilyen engedély megadására. Az említett határidő nem haladhatja meg a kiegészítő információk kézhezvételétől számított 40 (negyven) munkanapot.
6. Az importáló Fél összeállítja a jóváhagyott létesítmények jegyzékeit, és azokat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi.
7. Az importáló Fél megtagadhatja az egészségügyi követelményeinek meg nem felelő létesítmények jóváhagyását. Ilyen esetekben az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet az elutasításról, beleértve annak indokolását is.
8. Az importáló Fél a 14.15. cikkkel összhangban ellenőrzéseket végezhet a hatósági ellenőrzési rendszerrel kapcsolatban. Ezen ellenőrzés eredményei alapján az importáló Fél módosíthatja a jóváhagyott létesítmények jegyzékét.

SPS-importellenőrzés

9. Mindegyik Fél az SPS-importellenőrzésekkel kapcsolatban olyan eljárásokat fogad el vagy tart fenn, amelyek lehetővé teszik a termékek behozatalra történő, indokolatlan késedelem nélküli gyorsított kiengedését.

10. Mindegyik Fél adott esetben egyszerűsíti az ellenőrzéseket és a felülvizsgálatokat, és csökkenti az importáló Fél által az exportáló Fél termékei tekintetében végzett SPS-importellenőrzések gyakoriságát. Mindegyik Fél a következőkre alapozza a döntéseit:

- (a) a felmerülő kockázatok;
- (b) a gyártók vagy importőrök által végzett ellenőrzések, amelyeket a Felek illetékes hatóságai érvényesítenek;
- (c) az exportáló Fél illetékes hatósága által arra vonatkozóan nyújtott garanciák, hogy a létesítmények megfelelnek az importáló Fél egészségügyi követelményeinek; és
- (d) adott esetben a Codex Alimentarius, a WOAH vagy az IPPC nemzetközi iránymutatásai, szabványai és ajánlásai.

11. Mindegyik Fél más kritériumokat is alkalmazhat a (10) bekezdés szerinti ellenőrzések és vizsgálatok egyszerűsítésére, ha azok nem ássák alá az ott felsorolt, közösen elfogadott kritériumokat.

12. Ha az importellenőrzések során az SPS behozatali követelményeknek való meg nem felelést tárnak fel, és nem engedik belépni a termékeket vagy a szállítmányokat, az importáló Fél erről a 14.12. cikkben említett eljárással összhangban a lehető leghamarabb, de legkésőbb az elutasítás időpontjától számított 5 (öt) munkanapon belül értesíti az exportáló Felet.

13. Ha az importellenőrzések során a releváns SPS behozatali követelményeknek való meg nem felelést tárnak fel, az importáló Fél által hozott intézkedést az azonosított meg nem felelés alapján meg kell indokolni, és az nem korlátozhatja jobban a kereskedelmet annál, mint ami a Fél megfelelő szintű egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmének eléréséhez szükséges.

A Mercosur behozatali és jóváhagyási eljárásainak egyszerűsítése

14. A Felek elismerik egyrészt az Európai Unió, másrészt a Mercosuron belüli regionális integrációs folyamatok által elért különböző szinteket. A területeik közötti kereskedelem megkönnyítése érdekében a Mercosur minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy az Európai Unió termékeire és létesítményeire vonatkozó behozatali és jóváhagyási eljárások tekintetében adott esetben fokozatosan elfogadja a következőket:

- (a) egy egységes kérdőív;
- (b) egy egységes bizonyítvány; és
- (c) a jóváhagyott létesítmények egy jegyzéke.

15. A Mercosur minden tőle telhetőt meg fog tenni az egyes aláíró Mercosur-államok SPS behozatali követelményeinek, tanúsítványainak és importellenőrzéseinek harmonizálása érdekében.

14.8. CIKK

Alternatív intézkedések

1. Az exportáló Fél kérésére az importáló Fél megvizsgálja, hogy az importáló Fél SPS-intézkedésének alternatívájaként kivételesen alkalmazott SPS-intézkedés biztosítja-e az importáló Fél megfelelő szintű védelmét. Az alternatív intézkedés alapulhat a Codex Alimentarius, a WOAH vagy az IPPC nemzetközi iránymutatásain, szabványain és ajánlásain, vagy az exportáló Fél SPS-intézkedésein.

2. A 14.9. cikk nem alkalmazandó az alternatív SPS-intézkedésekre.

14.9. CIKK

Egyenértékűség

1. Az exportáló Fél annak megállapítását kérheti az importáló Félől, hogy fennáll egy termékkel vagy termékcsoporttal kapcsolatos egyedi SPS-intézkedés vagy egyedi SPS-intézkedések tekintetében vagy rendszerszinten a saját SPS-intézkedéseivel való egyenértékűség.
2. E cikk végrehajtása érdekében a 14.18. cikkben említett, SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság a WTO állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottsága által elfogadott, az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekről szóló megállapodás 4. cikkének végrehajtásáról szóló határozat¹ és annak későbbi frissítései alapján, valamint a Codex Alimentarius, a WOAH és az IPPC keretében elfogadott nemzetközi iránymutatások, szabványok és ajánlások alapján ajánlásokat tesz az egyenértékűség elismerésére irányuló eljárás létrehozására. Ezen eljárás magában foglalna egy Felek közötti konzultációs folyamatot is, amely az SPS-intézkedések egyenértékűségének, a Felektől megkövetelendő információknak, a Felek felelősségi köreinek és az egyenértékűség elismerésére vonatkozó határidőknek a meghatározására irányulna.
3. A konkrét felkérések kézhezvételét követően a Felek a (2) bekezdés szerint létrehozandó eljárás alapján konzultációkat kezdenek az egyenértékűség elismerésére vonatkozó megállapodás elérése céljából.

¹ A 2004. július 13-án kelt G/SPS/19/Rev.2. sz. WTO-dokumentum.

4. Az exportáló Fél kérésére az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet az egyenértékűség elismerésére irányuló eljárás helyzetéről.

14.10. CIKK

Az állategészségügyi állapot és a károsítókkal kapcsolatos helyzet, valamint a regionális feltételek elismerése

1. A Felek elismerik a körzetekre osztás és a kompartmentalizáció, többek között a károsítómentes területek vagy betegségtől mentes területek, valamint az alacsony károsító- vagy betegségprevalenciájú területek fogalmát, és azt a Felek közötti kereskedelemben az SPS-megállapodással összhangban alkalmazzák, ideértve a WTO állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottsága által elfogadott, az SPS-megállapodás 6. cikke gyakorlati végrehajtásának előmozdítására vonatkozó iránymutatásokat¹, valamint a WOAHA vagy az IPPC releváns iránymutatásait, ajánlásait és szabványait.
2. Az exportáló Fél kérésére az importáló Fél dönt arról, hogy elismeri-e az exportáló Fél károsítómentes és betegségtől mentes területeit, alacsony károsító- és betegségprevalenciájú területeit és kompartmentjeit, akár első alkalommal, akár állatbetegség kitörését vagy növénykárosító megjelenését követően. Az importáló Fél e döntését az exportáló Fél által az SPS-megállapodással, valamint a WOAHA és az IPPC szabványaival összhangban szolgáltatott információk alapján hozza meg, és figyelembe veszi, hogy az exportáló Fél hozott-e létre károsítómentes és betegségtől mentes területeket, alacsony károsító- és betegségprevalenciájú területeket és kompartmenteket. A Felek a 14-A. mellékletben meghatározott eljárásokat követik.

¹ A 2008. május 16-án kelt G/SPS/48. sz. WTO-dokumentum.

3. Az importáló Félnek a (2) bekezdés szerinti döntését indokolatlan késedelem nélkül meg kell hoznia. Ha az importáló Fél – a 14.14. cikk sérelme nélkül – úgy dönt, hogy elismeri az exportáló Fél károsítómentes és betegségtől mentes területeit, alacsony károsító- és betegségprevalenciájú területeit és kompartmentjeit, indokolatlan késedelem nélkül lehetővé teszi az e területekről vagy kompartmentekről származó kereskedelmet.

4. A 14.18. cikkben említett, SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság az SPS-megállapodást, valamint az IPPC és a WOAH iránymutatásait, szabványait és ajánlásait figyelembe véve, további részleteket határozhat meg a (2) bekezdésben meghatározott, a károsítómentes és betegségtől mentes területek, az alacsony károsító- és betegségprevalenciájú területek és kompartmentek elismerésére irányuló eljárást illetően.

Állatok, állati termékek, állati eredetű termékek és állati melléktermékek

5. Az állatok, állati termékek, állati eredetű termékek és állati melléktermékek tekintetében a betegségtől mentes területek vagy kompartmentek elismerésére vonatkozó eljárást az e cikk (7)–(9) bekezdése és a 14-A. melléklet határozza meg.

6. A (2) bekezdésben említett, állatokra, állati termékekre, állati eredetű termékekre és állati melléktermékekre vonatkozó körzetek vagy kompartmentek létrehozásakor vagy fenntartásakor a Felek figyelembe veszik az olyan tényezőket, mint a földrajzi elhelyezkedés, az ökoszisztémák, a járványügyi felügyelet és az egészségügyi ellenőrzések hatékonysága.

7. Legkésőbb a (2) bekezdésben említett információknak az exportáló Fél általi kézhezvételétől számított 60 (hatvan) munkanapon belül az importáló Fél:

(a) kifejezetten kifogást emelhet a betegségtől mentes körzetek vagy kompartmentek állatok, állati termékek, állati eredetű termékek és állati melléktermékek tekintetében történő elismerése iránti kérelemmel szemben;

(b) kiegészítő információkat kérhet az exportáló Fél től; vagy

(c) kérheti a 14.15. cikk szerinti ellenőrzéseket.

Az importáló Fél legkésőbb azok kézhezvételtől számított 30 (harminc) munkanapon belül értékeli a kiegészítő információkat. Ha az importáló Fél ellenőrzéseket ír elő, a kiegészítő információk értékelésére rendelkezésre álló határidőt meg kell szakítani.

8. Az importáló Fél felgyorsítja a (7) bekezdésben meghatározott eljárást, ha azon körzeteket vagy kompartmenteket, amelyek tekintetében az exportáló Fél elismerés kér, a WOAH hivatalosan betegségtől mentes státuszúnak ismeri el, vagy ha a betegségtől mentes státuszt egy betegség kitérését követően visszaállították.

9. Ha a (7) bekezdésben foglalt eljárás lefolytatását követően az importáló Fél úgy dönt, hogy nem ismeri el azon körzeteket vagy kompartmenteket, amelyek tekintetében az exportáló Fél elismerést kért, döntéséről értesíti az exportáló Felet, és megindokolja, hogy miért nem ismeri el az érintett körzeteket vagy kompartmenteket, és kérésre a 14.13. cikkel összhangban konzultációt tart.

Növények és növényi termékek

10. Az egyes Felek összeállítják azon szabályozott károsítók és szabályozott növények és növényi termékek jegyzékét, amelyekre vonatkozóan növényegészségügyi követelmények állnak fenn. Az importáló Fél a másik Fél rendelkezésére bocsátja a szabályozott károsítók és szabályozott növények és növényi termékek jegyzékét, valamint az azokra alkalmazandó növényegészségügyi behozatali követelményeket. A szabályozott növényekre és növényi termékekre vonatkozó növényegészségügyi behozatali követelményeknek a növények egészségének védelméhez vagy a növények és növényi termékek rendeltetésszerű felhasználásának biztosításához szükséges mértékre kell korlátozódnuk. Az importáló Fél tájékoztatja a másik Felet minden előírt kiegészítő nyilatkozatról.

11. Az importáló Fél növényegészségügyi követelményeit az exportáló Fél növényegészségügyi helyzetének és – amennyiben az importáló Fél előírja – a károsítókra vonatkozó kockázatelemzés (a továbbiakban: károsítókra vonatkozó kockázatelemzés) eredményének figyelembevételével kell megállapítani. A károsítókra vonatkozó kockázatelemzést az IPPC növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó releváns nemzetközi szabványaival (a továbbiakban: növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványok) összhangban kell elvégezni. Az ilyen kockázatelemzés során figyelembe kell venni a rendelkezésre álló tudományos adatokat és műszaki információkat, valamint a szóban forgó növények és növényi termékek rendeltetésszerű felhasználását.
12. Az importáló Fél frissíti a (10) bekezdésben említett jegyzékeket, ha az exportáló Fél új termékek másik Félhez történő kivitelére irányuló kérelmet nyújt be. Ha az importáló Fél károsítókra vonatkozó kockázatelemzést ír elő bizonyos termék behozatalának engedélyezéséhez, az eljárás felgyorsítása érdekében az ugyanazon vagy hasonló termékek kapcsán már elvégzett, károsítókra vonatkozó kockázatelemzést alapul lehet venni, minden olyan kiegészítő információval együtt, amelynek elemzését az importáló Fél szükségesnek tartja.
13. Az importáló Fél az exportáló Fél károsítókkal kapcsolatos helyzetének meghatározására irányuló eljárás lefolytatása során figyelembe veszi e cikk (10)–(17) bekezdését, a 14-A. mellékletet és az IPPC növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványainak ajánlásait.
14. A Felek elismerik a károsítómentes területeknek, a károsítómentes termőterületeknek és a károsítómentes termőhelyeknek, valamint az alacsony károsítóprevalenciájú területeknek az IPPC növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványaiban meghatározottak szerinti fogalmát, továbbá a védett övezetek fogalmát, mely fogalmakat az egymás közötti kereskedelemben alkalmazzák.
15. A növényegészségügyi intézkedések megállapításakor vagy fenntartásakor az importáló Fél figyelembe veszi a károsítómentes területeket, a károsítómentes termőterületeket, a károsítómentes termőhelyeket és az alacsony károsítóprevalenciájú területeket, valamint védett övezeteket, amennyiben azokat az exportáló Fél hozta létre.

16. Az exportáló Fél tájékoztatja a másik Felet a károsítómentes területekről, a károsítómentes termőterületekről, a károsítómentes termőhelyekről vagy az alacsony károsítóprevalenciájú területekről, és kérésre magyarázattal és alátámasztó információkkal szolgál a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó releváns nemzetközi szabványokban előírtak szerint vagy más, megfelelőnek ítélt módon. Az importáló Fél elismeri az exportáló Fél helyzetét, kivéve, ha az importáló Fél:

- (a) kifejezetten ellenzi a másik Fél tekintetében a károsítómentes területek, károsítómentes termőterületek, károsítómentes termőhelyek vagy alacsony károsítóprevalenciájú területek, illetve – ha azokat az exportáló Fél hozza létre – a védett övezetek jóváhagyására irányuló kérelmet;
- (b) kiegészítő információkat kér az exportáló Féltől;
- (c) kéri a 14.15. cikk szerinti ellenőrzéseket; vagy
- (d) legkésőbb az ilyen információk kézhezvételétől számított 150 (százötven) munkanapon belül konzultációkat kezdeményez a 14.13. cikk alapján.

17. Az importáló Fél legkésőbb a kézhezvételtől számított 90 (kilencven) napon belül értékeli a (16) bekezdés alapján kért kiegészítő információkat. Az importáló Fél által a (16) bekezdés alapján kért ellenőrzéseket a 14.15. cikkel összhangban kell elvégezni, figyelembe véve a károsító és az érintett növény biológiai sajátosságait. Ha az importáló Fél ilyen ellenőrzéseket kér, a kiegészítő információk értékelésére előírt határidő megszakad.

18. Ha a (16) bekezdésben foglalt eljárás lefolytatását követően az importáló Fél úgy dönt, hogy a másik Fél tekintetében nem hagyja jóvá azon károsítómentes területeket, károsítómentes termőterületeket, károsítómentes termőhelyeket vagy alacsony károsítóp prevalenciájú területeket, illetve – amennyiben azokat az exportáló Fél hozta létre – védett övezeteket, amelyek elismerését az exportáló Fél kérte, döntéséről értesíti az exportáló Felet, és megindokolja, hogy miért nem hagyja jóvá az érintett körzeteket vagy kompartmenteket, és kérésre a 14.13. cikkel összhangban konzultációkat tart.

14.11. CIKK

Átláthatóság és információcsere

1. Az egyik Fél kérésére, legkésőbb az ilyen kérés időpontjától számított 15 (tizenöt) munkanapon belül a Felek információt cserélnek a következőkről:
 - (a) a termék behozatalának engedélyezésére vonatkozó eljárások, ideértve lehetőség szerint a várható időkeretet is;
 - (b) a termék behozatalára vonatkozó követelmények, ideértve adott esetben a bizonyítványmintát is;
 - (c) a termék állategészségügyi állapota és károsítókkal kapcsolatos helyzete, beleértve a felügyeletet, a felszámolást és a visszaszorítást célzó programokat és azok eredményeit is az ilyen állategészségügyi állapot és károsítókkal kapcsolatos helyzet, valamint az egészségügyi vagy növényegészségügyi behozatali intézkedések támogatása érdekében;
 - (d) a termékre vonatkozó importjóváhagyási eljárás terén elért előrehaladás állása; és

(e) az SPS-intézkedés és a nemzetközi iránymutatások, szabványok és ajánlások közötti kapcsolat, és ha az SPS-intézkedés nem nemzetközi iránymutatásokon, szabványokon és ajánlásokon alapul, az arra vonatkozó tudományos adatok, hogy az SPS-intézkedés mennyiben nem felel meg a nemzetközi iránymutatásoknak, szabványoknak és ajánlásoknak, valamint az ilyen intézkedés okainak kifejtése.

2. Azokban az esetekben, ahol a releváns tudományos bizonyítékok nem elégségesek, az ideiglenes SPS-intézkedést elfogadó Fél rendelkezésre bocsátja az intézkedés alapjául szolgáló, rendelkezésre álló vonatkozó információkat, valamint – amennyiben rendelkezésre állnak – a kockázat objektívebb értékeléséhez szükséges kiegészítő információkat, és észszerű határidőn belül felülvizsgálja az SPS-intézkedést.

3. A Felek bármely eszközzel nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a következőkre vonatkozó naprakész információkat:

(a) SPS-importkövetelmények és jóváhagyási eljárások; és

(b) a szabályozott károsítók jegyzéke.

4. A Felek tájékoztatják egymást a következőkről:

(a) az SPS-helyzetben bekövetkező bármely olyan változás, amely hatással lehet a Felek közötti kereskedelemre;

(b) az SPS-intézkedések kidolgozásával és alkalmazásával kapcsolatos azon kérdések, amelyek hatással lehetnek a Felek közötti kereskedelemre; és

(c) az e fejezet hatékony végrehajtása szempontjából releváns, bármely egyéb információ.

5. Az (1) bekezdés sérelme nélkül, ha a Felek az e cikkben említett információkat a WTO-nak vagy a releváns nemzetközi szabványügyi testületnek a releváns szabályaival összhangban küldött értesítés útján, vagy a Felek nyilvánosan hozzáférhető és ingyenes weboldalain bocsátották rendelkezésre, nincs szükség az (1) bekezdés szerinti információcserére.

6. Mindegyik Fél az e fejezet hatálya alá tartozó valamennyi kérdésről folytatott kommunikáció céljából kapcsolattartó pontot jelöl ki, és erről legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 1 (egy) hónapon belül tájékoztatják a másik Felet. Mindegyik Fél haladéktalanul értesíti a másik Felet a kapcsolattartó pontjával kapcsolatos bármely változásról.

14.12. CIKK

Értesítések

1. A másik Fél 14.11. cikkben kijelölt kapcsolattartó pontjait – az adott kockázat azonosításától számított 2 (két) munkanapon belül – értesíteni kell minden, emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget érintő súlyos vagy jelentős kockázatról, beleértve az élelmiszer- vagy takarmány-ellenőrzési vészhelyzeteket is.

2. A másik Fél kapcsolattartó pontjait az emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget érintő nem súlyos kockázatokról is értesíteni kell olyan észszerű határidőn belül, amely elegendő az emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget, illetve a Felek között meglévő kereskedelmet fenyegető veszélyek elkerüléséhez.

3. Az (1) és (2) bekezdésben említett értesítéseket a már meglévő értesítési rendszeren keresztül vagy külön eseti értesítések formájában, az értesítést küldő Fél jogszabályaival összhangban kell elküldeni. Az értesítést mindkét esetben az érintett Felek illetékes hatóságainak kell küldeni.
4. Ha az értesítést küldő Fél az értesítéssel kapcsolatban valamilyen SPS-intézkedést fogad el vagy tart fenn (beleértve egy termék vagy szállítmány elutasítását is), az értesítéshez csatolni kell az intézkedést alátámasztó indokok ismertetését.
5. Az értesítést küldő Fél visszavon minden, olyan információkon alapuló értesítést, amelyek a későbbiekben megalapozatlannak bizonyulnak, vagy amelyeket tévesen továbbítottak. A Felek közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatás elkerülése érdekében az ilyen visszavonásnak a lehető leghamarabb sorra kell kerülnie, és arról értesíteni kell az exportáló Felet.
6. A Felek kijelölik az e cikk szerinti értesítésekért felelős kapcsolattartó pontokat, és ezekről tájékoztatják a másik Felet, ha azok nem azonosak a 14.11. cikk (6) bekezdésének alapján kijelölt kapcsolattartó pontokkal.

14.13. CIKK

Konzultáció

1. A 29. fejezet sérelme nélkül, ha az importáló Fél SPS-intézkedéseit vagy intézkedéstervezeteit, illetve azok végrehajtását e fejezettel összeegyeztethetetlennek ítélik, a Felek legkésőbb a konzultáció iránti, indokolással ellátott kérelemnek az exportáló Fél általi benyújtásától számított 60 (hatvan) napon belül konzultációt kezdenek.

2. Az (1) bekezdéstől eltérve, ha az egyik Fél a 14.12. cikk alapján értesítést küldött, vagy ha az egyik Félnek komoly aggályai vannak a Felek közötti kereskedelem tárgyát képező termékeket érintő emberi, állat- vagy növényegészségügyi kockázattal kapcsolatban, az egyik Fél kérésére mielőbb konzultációkat kell tartani. Mindegyik Fél – ilyen körülmények között – arra törekszik, hogy rendelkezésre bocsássa a kereskedelem megzavarásának, többek között annak korlátozásának elkerüléséhez szükséges információkat.
3. Az exportáló Fél kérésére az importáló Fél rendelkezésre bocsátja a kereskedelem megzavarásának, többek között annak korlátozásának elkerüléséhez szükséges információkat. Az ilyen információk magukban foglalják a 14.11. cikk (1) bekezdésében említett információkat.
4. A konzultációk olyan észszerű időkereten belül folytathatók, amely lehetővé teszi a Felek számára, hogy kölcsönösen kielégítő megoldást találjanak.
5. A konzultációk megtarthatók e-mail, videokonferencia, audiokonferencia vagy bármely más, mindkét Fél rendelkezésére álló kommunikációs eszköz útján. A konzultációt kérő Fél felelős a jegyzőkönyv elkészítéséért. A jegyzőkönyvet a konzultációkban részt vevő felek hivatalosan jóváhagyják.
6. Ha a konzultációkban részt vevő felek nem találnak kölcsönösen kielégítő megoldást, az ügyet a 14.18. cikkben említett, SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság elé utalhatják.

14.14. CIKK

Biztonsági intézkedések

1. Ha az egyik Fél az emberi, állati és növényi életet vagy egészséget érintő súlyos kockázatok ellenőrzésére irányuló intézkedést fogad el, az ilyen intézkedés keretében – a (2) bekezdés sérelme nélkül – arra is törekednie kell, hogy megelőzze az SPS-kockázatoknak a másik Fél területére történő áttérjedését.
2. Az importáló Fél az emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget érintő súlyos kockázatok esetén biztonsági intézkedéseket fogadhat el az ilyen kockázatokkal szemben.
3. A Felek közötti árutovábbításban érintett termékek esetében az importáló Fél a szükségtelen kereskedelmi zavarok elkerülése érdekében mérlegeli a legmegfelelőbb és legarányosabb megoldást.
4. A (2) bekezdésben említett intézkedések a 14.12. cikk szerinti előzetes értesítés nélkül is elfogadhatók. A biztonsági intézkedéseket elfogadó Fél a lehető leghamarabb, de legkésőbb az elfogadásától számított 48 (negyvennyolc) órán belül értesíti a másik Felet ezen intézkedések elfogadásáról.
5. Mindegyik Fél információt kérhet az SPS-helyzettel és az elfogadott biztonsági intézkedésekkel kapcsolatban. Mindegyik Fél azonnal válaszol az ilyen megkeresésekre, amint a kért információ rendelkezésre áll.
6. Bármelyik Fél kérésére és a 14.13. cikkel összhangban a Felek legkésőbb a biztonsági intézkedésekről szóló értesítéstől számított 15 (tizenöt) munkanapon belül konzultációt folytatnak a biztonsági intézkedésekkel kapcsolatban. A Felek mérlegelhetik a biztonsági intézkedések végrehajtását vagy felváltását megkönnyítő opciókat.

14.15. CIKK

A hatósági ellenőrzési rendszer ellenőrzése

1. E fejezet hatályán belül mindegyik Fél jogosult arra, hogy:
 - (a) ellenőrzéseket, többek között auditokat végezzen a másik Fél hatósági ellenőrzési rendszerével kapcsolatban, beleértve az ellenőrző látogatásokat is; és
 - (b) tájékoztatást kapjon a másik Fél hatósági ellenőrzési rendszeréről és az e rendszer keretében végzett ellenőrzések eredményeiről.
2. Az ellenőrzések, köztük az auditok jellegét és gyakoriságát az importáló Fél határozza meg, figyelembe véve az importkövetelményeket, az érintett termék eredendő jellemzőit, a korábbi importellenőrzések során elért eredményeket és más rendelkezésre álló információkat, például az exportáló Fél illetékes hatósága által végzett auditokat és helyszíni szemléket.
3. Az ellenőrzések célja annak értékelése, hogy az exportáló Fél illetékes hatóságai képesek-e biztosítani, hogy az exportált vagy exportálandó termékek megfeleljenek az importáló Fél SPS-követelményeinek.
4. Az ellenőrző látogatásokat indokolatlan késedelem nélkül kell lebonyolítani, és azokról az exportáló Felet legalább az ilyen ellenőrzések elvégzése előtt 60 (hatvan) munkanappal értesíteni kell, kivéve sürgős esetekben, vagy ha a Felek másképp határoznak. A látogatás időpontjának bármely módosításáról a Feleknek meg kell állapodniuk.

5. Az ellenőrzéseket az érintett felek által, az élelmiszerekkel kapcsolatos import- és exportellenőrzési és tanúsítási rendszerek tervezésére, működésére, értékelésére és akkreditációjára vonatkozó iránymutatások¹ alapján elfogadott ellenőrzési tervvel összhangban kell elvégezni. Az importáló Fél tájékoztatja a másik Felet a látogatáshoz kapcsolódó ellenőrzési terv bármely módosításának okairól.
6. Az ellenőrzést végző Félnél felmerült költségeket az említett Fél viseli.
7. Az ellenőrzést végző Fél legkésőbb az ellenőrző látogatás végétől számított 60 (hatvan) munkanapon belül jelentéstervezetet küld az ellenőrzés alanyául szolgáló Félnak az ellenőrzésről. Az ellenőrzés alanyául szolgáló Fél legkésőbb a jelentéstervezet kézhezvételétől számított 60 (hatvan) munkanapon belül észrevételeket tehet a jelentéstervezettel kapcsolatban. A zárójelentéshez csatolni kell az észrevételeket és szükség esetén egy cselekvési tervet. Az ellenőrzést végző Fél legkésőbb a jelentéstervezettel kapcsolatos észrevételek kézhezvételétől számított 30 (harminc) munkanapon belül megküldi a zárójelentést az ellenőrzés alanyául szolgáló Félnak.
8. Az ellenőrzések folyamányaként hozott intézkedéseknek arányosnak kell lenniük az azonosított hiányosságokkal vagy kockázatokkal. Kérésre az üggyel kapcsolatban technikai konzultációkat kell tartani a 14.13. cikkel összhangban.
9. Ha a vizsgálat súlyos nép-, állat- vagy növényegészségügyi kockázatot tárt fel, a vizsgálat alanyául szolgáló Felet a lehető leghamarabb, de minden esetben legkésőbb a vizsgálat lezárultát követő 10 (tíz) munkanapon belül tájékoztatják.

¹ FAO, CAC/GL 26-1997.

14.16. CIKK

Együttműködés többoldalú fórumokon

1. A Felek az SPS-kérdések szempontjából releváns valamennyi többoldalú fórumon – különösen az SPS-megállapodás keretében elismert nemzetközi szabványalkotó testületekben – előmozdítják az egymás közötti együttműködést, és e célból információcserét folytatnak.
2. A 14.18. cikkben említett, SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság az (1) bekezdésben említett együttműködés előmozdításának fóruma.

14.17. CIKK

Együttműködés

1. A Felek arra törekednek, hogy együttműködjenek e fejezet végrehajtása terén és optimalizálják annak eredményeit annak érdekében, hogy bővítsék a lehetőségeket és a Felek számára a lehető legjobb eredményeket ériék el. Az ilyen együttműködést a Felek közötti együttműködési kapcsolatokat szabályozó jogi és intézményi kereten belül kell kialakítani.
2. Az (1) bekezdésben említett célkitűzések elérése érdekében a Felek figyelembe veszik a 14.18. cikkben említett, SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság által azonosított együttműködési igényeket.

14.18. CIKK

SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság első alkalommal legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított 1 (egy) éven belül ülészik.
2. Az SPS-kérdésekkel foglalkozó albizottság – a 2.4. és a 9.9. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:
 - (a) fórumot biztosít az SPS-intézkedések alkalmazásából eredő problémák megvitatására azzal a céllal, hogy kölcsönösen elfogadható megoldásokat találjanak, feltéve, hogy a Felek először a 14.13. cikk szerinti technikai konzultációk révén megkísérelték kezelni azokat, és az ügyet ezt követően utalták az albizottság elé;
 - (b) fórumot biztosít ahhoz, hogy a 14.11. cikkel összhangban egyeztessenek az átadott információkról;
 - (c) előmozdítja az információcserét és a 14.16. cikk szerinti, többoldalú fórumokon folytatott együttműködést;
 - (d) kicseréli a kapcsolattartó pontok 14.11. cikk (6) bekezdése szerinti jegyzékeit az e fejezettel kapcsolatos információk megosztása érdekében;
 - (e) elvégzi a 14-A. melléklet kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács általi módosításához szükséges belső előkészítő munkát;
 - (f) a 14.9. cikk (2) bekezdésével összhangban ajánlásokat tesz az egyenértékűség elismerésére irányuló eljárás létrehozására;

- (g) a 14.10. cikk (4) bekezdésével összhangban további részleteket határozhat meg a károsítómentes és betegségtől mentes területek, az alacsony károsító- és betegségprevalenciájú területek és kompartmentek elismerésére irányuló eljárást illetően; és
- (h) a 14.17. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározza az e fejezet végrehajtása során felmerülő együttműködési igényeket.

14.19. CIKK

Különleges és megkülönböztetett elbánás

Az SPS-megállapodás 10. cikkével összhangban, amennyiben Paraguay nehézségekbe ütközik az Európai Unió által bejelentett javasolt intézkedéssel kapcsolatban, Paraguay az SPS-megállapodás B. melléklete alapján az Európai Unióhoz benyújtott észrevételeiben lehetőséget kérhet a kérdés megvitatására. Az Európai Unió és Paraguay a 14.13. cikk sérelme nélkül konzultációkat kezd annak érdekében, hogy megállapodjon a következőkről:

- (a) az importáló Fél által az e fejezet 14.8. cikkével összhangban alkalmazandó alternatív behozatali feltételek;
- (b) technikai segítségnyújtás biztosítása e fejezet 14.17. cikkével összhangban; vagy
- (c) 6 (hat) hónapos átmeneti időszak a Paraguayból származó termékekre alkalmazandó, javasolt intézkedések tekintetében, amely kivételesen legfeljebb további 6 (hat) hónappal meghosszabbítható.

15. FEJEZET

AZ AGRÁR-ÉLELMISZERIPARI LÁNCCAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEKRŐL FOLYTATOTT PÁRBESZÉD

15.1. CIKK

Célkitűzések

Az egymásba vetett kölcsönös bizalom és egymás megértésének megerősítése érdekében a Felek párbeszédet és információcserét folytatnak a következő témákban:

- (a) állatjólét;
- (b) a mezőgazdasági biotechnológia alkalmazása;
- (c) antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem; és
- (d) az élelmiszer-biztonsággal, valamint az állat- és növényegészségüggyel kapcsolatos tudományos kérdések.

15.2. CIKK

Az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszéddel foglalkozó
albizottság

A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos
kérdésekről folytatott párbeszéddel foglalkozó albizottság – a 2.4., a 9.9. és a 15.7. cikkben felsorolt
feladatok mellett – szakértői szintű üléseket tart a 15.1. cikkben említett párbeszédnek folytatása
céljából.

15.3. CIKK

Állatjólét

Elismerve, hogy az állatok érző lények, az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről
folytatott párbeszéddel foglalkozó albizottság párbeszédet folytat többek között a következő
kérdésekre kiterjedően:

- (a) az állatjóléttel kapcsolatos konkrét témák, amelyek hatással lehetnek a kölcsönös
kereskedelemre;
- (b) az állatjólét területén felhalmozott információ, szakértelem és tapasztalat megosztása azzal a
céllal, hogy a Felek javára javítsák az állatok tenyésztésére, tartására, kezelésére, szállítására
és levágására vonatkozó szabályozási előírásokkal kapcsolatos megközelítéseiket;
- (c) kutatási együttműködésük megerősítése; és
- (d) az állatjólétre vonatkozó nemzetközi szabványok WOAH általi továbbfejlesztésének,
valamint a bevált állatjóléti gyakorlatoknak és azok végrehajtásának az előmozdítása céljából
nemzetközi fórumokon folytatott együttműködés.

15.4. CIKK

Mezőgazdasági biotechnológia

Az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszédekkel foglalkozó albizottság párbeszédet folytat a mezőgazdasági biotechnológiáról, amely többek között a következő kérdésekre terjed ki:

- (a) a biotechnológiai termékekkel kapcsolatos szakpolitikák, jogszabályok, iránymutatások, bevált gyakorlatok és projektek tekintetében folytatott információcsere;
- (b) a biotechnológiával kapcsolatos olyan konkrét témák megvitatása, amelyek hatással lehetnek az egymás közötti kereskedelemre, beleértve a géntechnológiával módosított szervezetek (a továbbiakban: GMO-k) vizsgálatával kapcsolatos együttműködést;
- (c) a GMO-k aszinkron engedélyezésével kapcsolatos témák tekintetében a kereskedelemre gyakorolt lehetséges hatás minimalizálása érdekében folytatott információcsere;
- (d) a GMO-k engedélyezésének gazdasági és kereskedelmi kilátásaival kapcsolatos információcsere; és
- (e) az importáló Fél által nem engedélyezett, de az exportáló Fél által engedélyezett GMO-k kis mértékű jelenlétének eseteivel kapcsolatos információcsere.

15.5. CIKK

Antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem

Az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszédekkel foglalkozó albizottság párbeszédet folytat a antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemről, amely többek között a következő kérdésekre terjed ki:

- (a) együttműködés azon meglévő és jövőbeni, a releváns nemzetközi szervezetekben kidolgozott iránymutatások, szabványok, ajánlások és fellépések, valamint kezdeményezések és nemzeti tervek nyomán követése érdekében, amelyek célja az antibiotikumok körültekintő és felelősségteljes alkalmazásának előmozdítása az állattenyésztésben és az állatorvosi gyakorlatban;
- (b) a WOAHA, az Egészségügyi Világszervezet (a továbbiakban: WHO) és a Codex Alimentarius ajánlásainak végrehajtása terén folytatott együttműködés, különös tekintettel az élelmiszer eredetű megbetegedést okozók antimikrobiális rezisztenciájának minimalizálására és megfékezésére vonatkozó gyakorlati kódexre (CAC/RCP 61-2005);
- (c) a helyes gazdálkodási gyakorlatokkal kapcsolatos információcsere;
- (d) a kutatás, az innováció és a fejlesztés előmozdítása; és
- (e) az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelmet célzó multidiszciplináris megközelítések előmozdítása, beleértve a WHO, a WOAHA és a Codex Alimentarius „Egy az egészség” koncepcióját.

15.6. CIKK

Az élelmiszer-biztonsággal, valamint az állat- és növényegészségüggyel kapcsolatos tudományos kérdések

1. A Felek előmozdítják az élelmiszer-biztonságért, valamint az állat- és növényegészségügyért felelős hivatalos tudományos testületeik közötti együttműködést. Az ilyen együttműködés célja a Felek rendelkezésére álló tudományos ismeretek elmélyítése annak érdekében, hogy támogassák azon szabályozástechnikai standardokkal kapcsolatos megközelítéseiket, amelyek hatással lehetnek az egymás közötti kereskedelemre.

2. A 15.2. cikkben említett, az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszédekkel foglalkozó albizottság párbeszédet folytat az élelmiszer-biztonsággal, valamint az állat- és növényegészségüggyel kapcsolatos tudományos kérdésekről, amely többek között a következő kérdésekre terjed ki:
 - (a) az élelmiszer- és takarmánybiztonsággal, valamint az állat- és növényegészségügyi területekkel kapcsolatos tudományos adatok és műszaki információk cseréje, beleértve a kockázatértékelést és a szermaradék-határértékek megállapítását alátámasztó tudományos adatokat is;

 - (b) adatgyűjtés; és

 - (c) együttműködés a WOAHL, az IPPC és a Codex Alimentarius szabványaival kapcsolatos közös értelmezés kialakítása céljából.

15.7. CIKK

Kiegészítő rendelkezések

1. A Felek biztosítják, hogy a 15.2. cikkben említett, az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszédekkel foglalkozó albizottság tevékenységei ne veszélyeztessék a nemzeti, illetve regionális ügynökségeik függetlenségét. Az agrár-élelmiszeripari láncsal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszédekkel foglalkozó albizottság megállapítja az ülései résztvevőire vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat.
2. Az egyes Felek releváns jogszabályaival összhangban e fejezet egyetlen rendelkezése sem érinti az egyes Feleknek a bizalmas információk védelmére vonatkozó jogait vagy kötelezettségeit. Az egyes Felek biztosítják, hogy rendelkezésre álljanak olyan eljárások, amelyek az e fejezetben meghatározott eljárás során szerzett bizalmas információk nyilvánosságra hozatalának megakadályozását szolgálják.
3. Teljes mértékben tiszteletben tartva a Felek szabályozáshoz való jogát, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy a következőkre kötelezné valamely Felet:
 - (a) eltérjenek a szabályozási intézkedések előkészítésére és elfogadására vonatkozó belső eljárásaiktól;
 - (b) olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek aláásnák vagy akadályoznák a közpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló szabályozási intézkedések időben történő elfogadását; vagy
 - (c) valamilyen konkrét szabályozási eredményt fogadjanak el.

16. FEJEZET

PIACVÉDELEM ÉS GLOBÁLIS VÉDINTÉZKEDÉSEK

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS ELVEK

16.1. CIKK

Kapcsolat a WTO-megállapodásokkal

1. E fejezet a Felek dömpingellenes megállapodás, SCM-megállapodás, védintézkedésekről szóló megállapodás és vitarendezési egyetértés szerinti jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül alkalmazandó.
2. A Felek mentesítik a preferenciális elbánás hatálya alá tartozó kétoldalú kereskedelmet a mezőgazdasági megállapodásban foglalt különleges mezőgazdasági védintézkedések alkalmazása alól.
3. A megállapodás e része szerinti preferenciális származási szabályok nem alkalmazandók az e fejezettel összhangban lefolytatott piacvédelmi és globális védintézkedési vizsgálatokra.

16.2. CIKK

Átláthatóság

1. A kereskedelemvédelmi intézkedéseket és védintézkedéseket a releváns WTO-követelményekkel teljes összhangban kell alkalmazni, és azoknak tisztességes és átlátható rendszeren kell alapulniuk.
2. Az ideiglenes intézkedés elrendelését követően a Felek a lehető leghamarabb teljes körű hozzáférést biztosítanak az érdekelt felek számára a mennyiségi elemzéseknek, a kárfelmérésnek, a dömping- és támogatáskülönbözetek kiszámításának és az ok-okozati összefüggésnek az alapjául szolgáló tényekhez. Emellett, a végső megállapítás előtt a Felek teljeskörűen és érdemben nyilvánosságra hoznak minden olyan lényeges tényt és megfontolást, amely az intézkedés alkalmazására vonatkozó döntés alapját képezi. E bekezdés nem érinti a dömpingellenes megállapodás 6.5. cikkét, az SCM-megállapodás 12.4. cikkét és a védintézkedésekről szóló megállapodás 3.2. cikkét.
3. A Felek a (2) bekezdésben említett valamennyi információt írásban, lehetőleg elektronikus formában küldik meg, és az érdekelt felek számára elegendő időt biztosítanak észrevételeik megtételére. Azon Felek számára, amelyek vizsgálatot végző hatóságai elektronikus ügyiratokat kezelnek, a (2) bekezdésben említett valamennyi információ online is hozzáférhetővé tehető.

B. SZAKASZ

DÖMPINGELLENES ÉS KIEGYENLÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

16.3. CIKK

Dömpingellenes és kiegyenlítő intézkedésekkel kapcsolatos megfontolások

Mindegyik Fél:

- (a) különös gondossággal elemzi a másik Fél exportőrei által tett, arra vonatkozó kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos javaslatokat;
- (b) előnyben részesíti a dömping- vagy a támogatáskülönbözetnél alacsonyabb vám kivetését, amennyiben annak mértéke elegendő a hazai ipart ért kár megszüntetéséhez;
- (c) különös gondossággal elemzi a másik Fél exportőreivel szemben hatályban lévő intézkedések kiterjesztésére irányuló kérelmeket; és
- (d) figyelembe veszi a vizsgált termék ipari felhasználói, az importőrök és adott esetben a reprezentatív fogyasztói szervezetek által a dömpingellenes megállapodás 6.12. cikkével és az SCM-megállapodás 12.10. cikkével összefüggésben szolgáltatott információkat.

C. SZAKASZ

GLOBALIS VÉDINTÉZKEDÉSEK

16.4. CIKK

Globális védintézkedésekkel kapcsolatos átláthatóság

1. Az exportáló Fél kérésére, és feltéve, hogy az e cikk (3) bekezdésében meghatározottak szerint lényeges érdeke fűződik az érintett termék kiviteléhez, a védintézkedési vizsgálatot kezdeményező, illetve ideiglenes vagy végleges védintézkedéseket elfogadni szándékozó Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsátja a következőket:
 - (a) a védintézkedésekről szóló megállapodás 12.2. cikkében említett információ a WTO védintézkedésekkel foglalkozó bizottsága által előírt formában;
 - (b) adott esetben a hazai ipar által előterjesztett panasz nyilvános változata; és
 - (c) a védintézkedési vizsgálatban figyelembe vett valamennyi releváns tény- és jogkérdéssel kapcsolatos megállapításokat és indokolással ellátott következtetéseket tartalmazó nyilvános jelentés.

Az e bekezdés c) pontjában említett nyilvános jelentés tartalmazza a kár és az azt okozó tényezők közötti ok-okozati összefüggés elemzését, és ismerteti a védintézkedések meghatározásához használt módszert.

2. Ha e cikk szerint tájékoztatást nyújtanak, az importáló Fél felajánlja, hogy informális konzultációt folytat az exportáló Féllel az átadott információ felülvizsgálata céljából.

3. E cikk alkalmazásában egy Fél alapvető érdekéről akkor van szó, ha a legutóbbi 3 (három) éves időszak folyamán az említett Fél a behozott termék 5 (öt) legnagyobb szállítója közé tartozott, abszolút mennyiségben vagy értékben mérve.

16.5. CIKK

Végleges intézkedések alkalmazása

1. A védintézkedéseket elfogadó Fél törekszik arra, hogy az ilyen védintézkedéseket a kétoldalú kereskedelmet legkevésbé befolyásoló módon alkalmazza.
2. Az importáló Félnek fel kell ajánlania, hogy informális konzultációkat folytat az exportáló Féllel az (1) bekezdésben említett kérdés felülvizsgálata céljából. Az importáló Fél a nem hivatalos konzultációk megtartására vonatkozó felajánlás megtételétől számított 30 (harminc) napon belül nem fogadhat el intézkedéseket.

D. SZAKASZ

VITARENDEZÉS

16.6. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 29. fejezet értelmében az e fejezet alapján felmerülő ügyekben egyik Fél sem folyamodhat a vitarendezéshez.

17. FEJEZET

KÉTOLDALÚ VÉDINTÉZKEDÉSEK

A. SZAKASZ

HATÁLY

17.1. CIKK

Hatály

1. E fejezet B–I. szakasza a 8703 és 8704 HR-vámtarifaszám alá besorolt járművek kivételével minden árura alkalmazandó.
2. A 8703 és 8704 HR-vámtarifaszám alá besorolt járművekre vonatkozó rendelkezéseket a 17-A. melléklet ismerteti részletesen.

B. SZAKASZ

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

17.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „illetékes vizsgáló hatóság”:
 - (i) az Európai Unió részéről az Európai Bizottság; és
 - (ii) a Mercosur részéről az argentin Ministerio de Economía vagy annak jogutódja, a brazilian Ministério do Desenvolvimento, Indústria, Comércio e Serviços keretében működő Secretaria de Comércio Exterior vagy annak jogutódja, a paraguayi Ministerio de Industria y Comercio vagy annak jogutódja, valamint az uruguayi Asesoría de Política Comercial del Ministerio de Economía y Finanzas vagy annak jogutódja;
- (b) „hazai ipar”: valamely Fél területén működő hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termékek gyártóinak összessége, vagy ennek hiányában azok a gyártók, akiknek a hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termékekből származó együttes kibocsátása általában meghaladja az ilyen termékek össztermelésének 50 %-át (ötven százalékat), kivételes körülmények között pedig annak legalább 25 %-át (huszonöt százalékat) teszi ki;

(c) „érdekelt felek”:

- (i) a vizsgálat tárgyát képező termék exportőrei, külföldi gyártói vagy importőrei, illetve azok a szakmai vagy vállalkozói szövetségek, amelyek tagságának nagy részét az ilyen termékek gyártói, termelői vagy importőrei alkotják;
- (ii) az exportáló Fél kormánya; és
- (iii) hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termékeknek az importáló Fél területén működő gyártói, illetve azok a szakmai vagy vállalkozói szövetségek, amelyek tagságának nagy részét a hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termékeknek az importáló Fél területén működő gyártói alkotják;

e felsorolás nem akadályozza meg a Feleket abban, hogy lehetővé tegyék a fent említetteken kívüli, hazai vagy külföldi felek érdekelt felekként történő bevonását;

(d) „hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termék”:

- (i) a szóban forgó termékkel azonos, azaz vele minden tekintetben megegyező termék;
- (ii) olyan másik termék, amely a szóban forgó termékkel ugyan nem egyezik meg minden tekintetben, de ahhoz nagyon hasonló tulajdonságokkal rendelkezik; vagy

(iii) olyan termék, amely helyettesíthetőségének mértékét, alapvető fizikai jellemzőit és műszaki előírásait, végső felhasználását és forgalmazási csatornáit tekintve közvetlenül versenyez az importáló Fél belső piacán;

a tényezők felsorolása nem kimerítő, és ezen tényezők közül egynek vagy többnek a fennállása sem szolgál szükségszerűen döntő iránymutatással;

- (e) „súlyos kár”: a hazai ipar helyzetének általános értelemben vett jelentős romlása;
- (f) „súlyos kár veszélye”: olyan súlyos kár, amelynek bekövetkezése a tények – és nem pusztán állítások, feltételezések vagy távoli lehetőség – alapján egyértelmű; és
- (g) „átmeneti időszak”:
- (i) e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 12 (tizenkét) év; vagy
 - (ii) a 8703 és 8704 HR-vámtarifaszám alá besorolt járművektől eltérő olyan áruk tekintetében, amelyek esetében az intézkedéseket alkalmazó Fél vámlebontási menetrendje 10 (tíz) éven belüli vagy annál hosszabb vámlebontásról rendelkezik, az e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 18 (tizennyolc) év.

C. SZAKASZ

A KÉTOLDALÚ VÉDINTÉZKEDÉSEK ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

17.3. CIKK

Kétoldalú védintézkedések alkalmazása

1. A 16. fejezetben említett jogok és kötelezettségek sérelme nélkül, kivételes körülmények között a Felek a 8703 és 8704 HR-vámtarifaszám alá besorolt járművektől eltérő árukra az e szakaszban megállapított feltételek mellett kétoldalú védintézkedéseket alkalmazhatnak, ha e megállapodás hatálybalépésének napját követően valamely terméket abszolút értékben vagy a hazai termeléshez vagy fogyasztáshoz viszonyítva olyan megnövekedett mennyiségben és olyan feltételek mellett importálják preferenciális feltételekkel a másik Félről, hogy az a hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termékek hazai iparának súlyos kárt okoz vagy azzal fenyeget.
2. Az (1) bekezdésben felsorolt áruk esetében csak a súlyos kár vagy fenyegető súlyos kár megelőzéséhez vagy orvoslásához szükséges mértékben alkalmazhatók kétoldalú védintézkedések.
3. A kétoldalú védintézkedéseket az importáló Fél vizsgálatot végző illetékes hatóságai által az e fejezetben megállapított eljárások szerint lefolytatott vizsgálatot követően alkalmazzák.

17.4. CIKK

A kétoldalú védintézkedések alkalmazásának időkerete

Az átmeneti időszak lejártát követően egyik Fél sem alkalmazhat, hosszabbíthat meg vagy tarthat fenn kétoldalú védintézkedést.

17.5. CIKK

Feltételek és korlátozások

1. A Mercosur kétoldalú védintézkedéseket fogadhat el az Európai Unióból származó behozatalra vonatkozóan:
 - (a) egyedüli jogalanyként, feltéve, hogy a Mercosurra alkalmazott feltételek alapján a valamely termék preferenciális feltételek melletti behozatala által okozott súlyos kár vagy fenyegető súlyos kár meglétének megállapításához szükséges valamennyi követelmény teljesült; vagy
 - (b) egy vagy több aláíró Mercosur-állam nevében, amely esetben a valamely termék preferenciális feltételek melletti behozatala által okozott súlyos kár vagy fenyegető súlyos kár meglétének megállapításához szükséges követelményeknek a vámunió releváns aláíró Mercosur-államában vagy aláíró Mercosur-államaiban fennálló feltételeken kell alapulniuk; és az intézkedés az adott aláíró Mercosur-államra vagy aláíró Mercosur-államokra korlátozódik. Amennyiben a Mercosur egy vagy több aláíró Mercosur-állam nevében kétoldalú védintézkedést fogad el, az nem akadályozza meg, hogy egy másik aláíró Mercosur-állam később ugyanarra a termékre vonatkozóan intézkedést fogadjon el.

2. Az Európai Unió kétoldalú védintézkedéseket alkalmazhat az egyedüli jogalanyként eljáró Mercosurból, illetve egy vagy több aláíró Mercosur-államból származó behozatalra, ha a súlyos kárt vagy fenyegető súlyos kárt preferenciális feltételek melletti termékbehozatal okozza.

3. Abban az esetben, ha az Európai Unió azt állapítja meg, hogy egy intézkedést a Mercosurra mint egyedüli jogalanyra kell alkalmazni, Paraguay mentesül az intézkedés alkalmazása alól, kivéve, ha a vizsgálat eredménye azt mutatja, hogy a Paraguayból származó termékek preferenciális feltételek melletti behozatala szintén súlyos kárt vagy fenyegető súlyos kárt okoz.

D. SZAKASZ

A KÉTOLDALÚ VÉDINTÉZKEDÉSEK FORMÁJA ÉS IDŐTARTAMA

17.6. CIKK

A kétoldalú védintézkedések formája

A 8703 és 8704 HR-vámtarifaszám alá besorolt járművektől eltérő áruk esetében az e fejezet alapján elfogadott kétoldalú védintézkedések a következőkből állnak:

- (a) a 10-A. melléklet ideiglenes felfüggesztése az e megállapodásban előírt érintett termék tekintetében; vagy

- (b) az érintett termékre vonatkozó vámkedvezmény ideiglenes csökkentése oly módon, hogy a vámtétel ne haladja meg a következők közül az alacsonyabbat:
- (i) a termékre vonatkozó, hatályos legnagyobb kedvezményes vámtétel az intézkedés megtételének időpontjában; és
 - (ii) a 10-A. mellékletben említett termékre vonatkozó vám alapértéke.

17.7. CIKK

Preferenciakülönbözet

A kétoldalú védintézkedés megszűnésekor a preferenciakülönbözet az, amelyet a 10-A. melléklet szerinti intézkedés hiányában a termékre alkalmaznának.

17.8. CIKK

A kétoldalú védintézkedések időtartama

Kétoldalú védintézkedések csak a súlyos kár megelőzéséhez vagy orvoslásához, valamint a hazai ipar alkalmazkodásának elősegítéséhez szükséges ideig alkalmazhatók. Az említett időtartam, beleértve bármely ideiglenes intézkedés alkalmazásának időtartamát is, nem haladhatja meg a 2 (két) évet.

17.9. CIKK

A kétoldalú védintézkedések meghosszabbítása

1. A kétoldalú védintézkedések egy alkalommal, az eredetileg előirányzott alkalmazási időtartammal megegyező maximális időtartamra meghosszabbíthatók, ha az e fejezetben meghatározott eljárásokkal összhangban megállapítják, hogy az intézkedés továbbra is szükséges a súlyos kár megelőzéséhez vagy orvoslásához, és ha a hazai ipar bizonyítja, hogy kiigazítást hajt végre. A meghosszabbított intézkedés nem lehet korlátozóbb jellegű, mint az eredeti érvényességi időszak végén.
2. Nem alkalmazható újra védintézkedés a 10-A. melléklet szerinti olyan termék behozatalára, amely ilyen intézkedés hatálya alá tartozott, kivéve, ha a korábbi védintézkedés teljes időtartamának felével megegyező idő telt el.

E. SZAKASZ

VIZSGÁLAT ÉS ÁTLÁTHATÓSÁGOT BIZTOSÍTÓ ELJÁRÁSOK

17.10. CIKK

Vizsgálat

1. Az annak megállapítására irányuló vizsgálat lefolytatása során, hogy a megnövekedett behozatal a 17.3. cikkben említettek szerint okozott-e súlyos kárt a hazai iparnak vagy azzal fenyeget-e, a vizsgálatot végző illetékes hatóság minden olyan objektív és számszerűsíthető jellegű, releváns tényezőt értékel, amely hatással van az adott ipar helyzetére, különös tekintettel az érintett termék behozatala növekedésének abszolút és relatív értékben kifejezett mértékére és mennyiségére; a megnövekedett behozattal elért belföldi piaci részesedésre; és az értékesítés, többek között az árak, a termelés, a termelékenység, a kapacitáskihasználás, a nyereség és veszteség, valamint a foglalkoztatás szintjének változásaira.

2. Az illetékes vizsgáló hatóság objektív bizonyítékok alapján igazolja, hogy ok-okozati összefüggés áll fenn az érintett termék megnövekedett behozatala és a súlyos kár vagy a fenyegető súlyos kár között. Az illetékes vizsgáló hatóság az e megállapodás kedvezményes feltételei szerinti, megnövekedett behozatalon kívül minden olyan ismert tényezőt is megvizsgál, amely egyúttal a hazai iparnak is kárt okozhat. Az érintett termékek más országokból történő behozatala növekedésének hatásai nem tulajdoníthatók a preferenciális feltételek melletti behozatalnak.

3. Az (1) bekezdésben említett kárvizsgálat lefolytatása során a vizsgálatot végző illetékes hatóság adatokat gyűjt a vizsgálat megindítása iránti kérelem benyújtásának napjához a lehető legközelebb végződő, legalább 36 (harminchat) hónapos időszakra vonatkozóan.

17.11. CIKK

A vizsgálat megindítása

1. Ha elegendő meggyőző bizonyíték áll rendelkezésre egy vizsgálat megindításának igazolásához, kétoldalú védintézkedési vizsgálat indítható a következők kérésére:
 - (a) a hazai ipar vagy valamely, a hasonló vagy e termékkel közvetlenül versenyző termékeknek az importáló Fél területén működő belföldi gyártói nevében eljáró szakmai vagy vállalkozói szövetség; vagy
 - (b) egy vagy több importáló európai uniós tagállam vagy aláíró Mercosur-állam.
2. A vizsgálat megindítása iránti kérelem legalább a következő információkat tartalmazza:
 - (a) az érintett importált termék megnevezése és leírása, vámtarifaszáma és a hatályos tarifális elbánás, valamint a hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termék megnevezése és leírása;
 - (b) adott esetben a kérelmet benyújtó termelők vagy szövetségek neve és címe;

- (c) amennyiben az észszerűség keretein belül rendelkezésre áll, a hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termék valamennyi ismert gyártójának felsorolása; és
- (d) arra vonatkozó bizonyíték, hogy teljesülnek a védintézkedés bevezetésének a 17.3. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételei.

E bekezdés d) pontjának alkalmazásában a vizsgálat megindítása iránti kérelemnek a következő információkat kell tartalmaznia:

- (i) a kérelmet benyújtó vagy a kérelemben képviselt gyártók termelési volumene, valamint a hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termék más ismert gyártóinak becsült termelése;
- (ii) az érintett termék teljes és kétoldalú behozatala növekedésének mértéke és mennyisége abszolút és relatív értékben, legalább a vizsgálat megindítása iránti kérelem benyújtásának napját megelőző 36 (harminchat) hónapban, amelyre vonatkozóan az információ rendelkezésre áll;
- (iii) az importárak szintje ugyanabban az időszakban; és
- (iv) ha rendelkezésre állnak információk, a hasonló vagy közvetlenül versenyző termék tekintetében a belső piac teljes termelési és teljes értékesítési volumenére, a készletekre, a belső piaci árakra, a termelékenységre, a kapacitáskihasználásra, a foglalkoztatásra, a nyereségre és veszteségre, valamint a kérelmező vagy a kérelemben képviselt vállalkozások piaci részesedésére vonatkozó, objektív és számszerűsíthető adatok legalább a kérelem benyújtását megelőző 36 (harminchat) hónapos időszak vonatkozásában, amelyre vonatkozóan rendelkezésre áll információ.

17.12. CIKK

Bizalmas információk

1. Az illetékes vizsgáló hatóságok indokolt esetben minden természetükénél fogva bizalmas vagy bizalmas alapon szolgáltatott információt ilyenként kezelnek. Az ilyen információk nem fedhetők fel az információkat rendelkezésre bocsátó érdekelt fél engedélye nélkül. A bizalmas információkat szolgáltató érdekelt felet fel lehet kérni nem bizalmas összefoglaló nyújtására, vagy – ha az ilyen érdekelt fél jelzi, hogy az ilyen információk nem összefoglalhatók – azon okok ismertetésére, amelyek miatt nem készíthető összefoglaló.
2. Az (1) bekezdéstől eltérve, ha az illetékes hatóságok megállapítják, hogy a bizalmas kezelés iránti kérelem nem indokolt, és ha az érdekelt fél nem hajlandó az információkat nyilvánosságra hozni vagy engedélyezni annak általánosított vagy összefoglalt formában való felfedését, a hatóságok figyelmen kívül hagyhatják az ilyen információkat, hacsak megfelelő források alapján kielégítő módon nem bizonyítható az információk helytállósága.
3. Ha a termelésre, a termelési kapacitásra, a foglalkoztatásra, a bérekre, a belföldi értékesítés volumenére és értékére vagy az átlagárra vonatkozó információkat bizalmas alapon nyújtják be, a vizsgálatot végző illetékes hatóságok az érdekelt felek megfelelő védelemhez való jogának biztosítása érdekében biztosítják, hogy minden 12 (tizenkét) hónapos vizsgálati időszakra vonatkozóan olyan érdemi, nem bizalmas összefoglalókat nyújtsanak be, amelyekben legalább összesített adatokat vagy – azokban az esetekben, amikor az összesített adatok közzététele veszélyeztetné a vállalat adatainak bizalmas jellegét – indexeket tesznek közzé. E tekintetben figyelembe kell venni a bizalmas kezelés iránti kérelmeket olyan helyzetekben, amikor azt bizonyos piaci vagy hazai ipari struktúrák indokolják. E rendelkezés nem akadályozza meg részletesebb, nem bizalmas jellegű összefoglalók benyújtását.

4. Az alapvető műszaki és minőségi előírásokra vagy az érintett termék felhasználására vonatkozó információk tekintetében nem fogadhatók el bizalmas kezelése iránti kérelmek. A kérelmezők és a kérelemben nem szereplő egyéb ismert gyártó vállalatok kilétére vonatkozó információk bizalmas kezelése iránti kérelmek csak kivételes körülmények között fogadhatók el, amelyeket a vizsgálatot végző illetékes hatóságoknak kellően meg kell indokolniuk. E tekintetben a pusztán állítások nem elegendőek a bizalmas kezelés iránti kérelmek indokolásához. Ha a kérelmezők kiléte nem hozható nyilvánosságra, a vizsgálatot végző illetékes hatóságok nyilvánosságra hozzák a hazai ipar részét képező gyártók teljes számát, valamint a kérelmezők által képviselt termelésnek a hazai ipar teljes termeléséhez viszonyított arányát.

17.13. CIKK

A vizsgálat időtartama

A vizsgálat megindításáról szóló határozat közzététele és a jogerős határozat közzététele közötti időtartam nem haladhatja meg az 1 (egy) évet. Kivételes körülmények között ezen időtartam meghosszabbítható, de semmiképpen sem haladhatja meg a 18 (tizennyolc) hónapot. A Felek nem alkalmazhatnak védintézkedéseket, ha a vizsgálatot végző illetékes hatóságok nem tartották tiszteletben ezt az időkeretet.

17.14. CIKK

Átláthatóság

Mindegyik Fél e fejezettel összhangban átlátható, hatékony és méltányos eljárásokat hoz létre vagy tart fenn a védintézkedések pártatlan és észszerű alkalmazása érdekében.

F. SZAKASZ

IDEIGLENES VÉDINTÉZKEDÉSEK

17.15. CIKK

Ideiglenes védintézkedések

1. Kritikus körülmények között, amennyiben a késedelem nehezen helyrehozható kárt okozhat, az egyik Fél megfelelő értesítést követően ideiglenes védintézkedést hozhat annak előzetes megállapítása alapján, hogy egyértelmű bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a preferenciális feltételek melletti behozatal nőtt, és az ilyen behozatal súlyos kárt okozott vagy azzal fenyeget. Az ideiglenes intézkedés időtartama nem haladhatja meg a 200 (kétszáz) napot, amely időszak alatt eleget kell tennie e fejezet követelményeinek. Ha a végleges megállapítás keretében arra a következtetésre jutnak, hogy a preferenciális feltételek melletti behozatal nem okozott súlyos kárt a hazai iparnak, illetve nem fenyegette ezzel a hazai ipart, a megemelt vám vagy ideiglenes garancia összegét, amennyiben azt ideiglenes intézkedések alapján szedték be vagy vetették ki, a releváns Fél nemzeti szabályozásával összhangban haladéktalanul vissza kell téríteni.
2. Paraguay-jal szemben nem hozhatók ideiglenes védintézkedések, kivéve, ha az (1) bekezdés szerinti előzetes megállapítás eredménye azt mutatja, hogy a Paraguayból származó termékek preferenciális feltételek melletti behozatala szintén súlyos kárt vagy fenyegető súlyos kárt okoz.

G. SZAKASZ

NYILVÁNOS ÉRTEŚÍTÉS

17.16. CIKK

A vizsgálat megindításáról szóló nyilvános értesítés

A védintézkedési vizsgálat megindításáról szóló nyilvános értesítés a következő információkat tartalmazza:

- (a) a kérelmező neve;
- (b) a behozott vizsgált termék teljes leírása és harmonizált rendszer szerinti besorolása;
- (c) a meghallgatás iránti kérelem benyújtásának határideje;
- (d) az érdekelt félként történő nyilvántartásba vételre, valamint az információk, nyilatkozatok és egyéb dokumentumok benyújtására vonatkozó határidők;
- (e) az a cím, ahol a kérelem és a vizsgálattal kapcsolatos egyéb dokumentumok megtekinthetők;
- (f) annak az intézménynek a neve, címe és e-mail-címe, illetve telefon- vagy faxszáma, amely további információkkal szolgálhat; és

- (g) a vizsgálat megindításának alapjául szolgáló tényállás rövid ismertetése, beleértve a teljes termeléshez képest – abszolút vagy relatív értékben kifejezett – állítólagosan megnövekedett behozatalra vonatkozó adatokat, valamint a hazai ipar helyzetének a kérelemben közölt valamennyi elem alapján történő elemzését.

17.17. CIKK

A kétoldalú védintézkedés alkalmazásáról szóló nyilvános értesítés

Az ideiglenes védintézkedés alkalmazására, valamint a végleges védintézkedés alkalmazására vagy annak mellőzésére vonatkozó határozatról szóló nyilvános értesítés a következő információkat tartalmazza:

- (a) a védintézkedés hatálya alá tartozó termékek teljes leírása és harmonizált rendszer szerinti tarifális besorolása;
- (b) a határozat alapját képező információk és bizonyítékok, például:
 - (i) adott esetben a növekvő vagy megnövekedett preferenciális behozatal;
 - (ii) a hazai ipar helyzete;
 - (iii) az érintett termékek megnövekedett preferenciális behozatala és adott esetben a hazai ipart érő súlyos kár vagy fenyegető súlyos kár közötti ok-okozati összefüggés megléte;
 - (iv) előzetes megállapítás esetén a kritikus körülmények fennállása;

- (c) egyéb, indokolással alátámasztott megállapítások és következtetések valamennyi releváns tény- és jogkérdésre vonatkozóan;
- (d) adott esetben az elfogadandó intézkedés leírása; és
- (e) adott esetben az intézkedés hatálybalépésének időpontja és időtartama.

H. SZAKASZ

ÉRTESÍTÉSEK ÉS KONZULTÁCIÓK

17.18. CIKK

Értesítések

1. Az importáló Fél írásban értesíti az exportáló Felet, ha a következőkről határoz:
 - (a) az e fejezet szerinti vizsgálat megindítása;
 - (b) ideiglenes védintézkedés alkalmazása; és
 - (c) végleges védintézkedés alkalmazása vagy annak mellőzése.

2. Az importáló Fél legkésőbb a kihirdetésétől számított 10 (tíz) napon belül értesítést küld a határozatról, és ahhoz csatolja a megfelelő nyilvános értesítést. Vizsgálat megindítására vonatkozó határozat esetén a vizsgálat megindítása iránti kérelem egy példányát csatolni kell az értesítéshez.

17.19. CIKK

Konzultáció

1. Ha valamely Fél megállapítja, hogy teljesülnek a végleges intézkedés bevezetésének feltételei, erről írásban értesíti a másik Felet, és ezzel egyidejűleg felkéri konzultációra.
2. Az (1) bekezdésben említett értesítést és konzultációra való felkérést legalább a végleges intézkedés várható hatálybalépése előtt 30 (harminc) nappal el kell küldeni. Ilyen értesítés hiányában a Felek nem alkalmazhatnak végleges intézkedést.
3. Az (1) bekezdésben említett értesítés a következőket tartalmazza:
 - (a) a preferenciális feltételek melletti megnövekedett behozatal által a hazai iparnak okozott súlyos kár vagy fenyegető súlyos kár meglétét bizonyító adatok és objektív információk;
 - (b) az intézkedés hatálya alá tartozó behozott termék teljes leírása és harmonizált rendszer szerinti besorolása;
 - (c) a javasolt intézkedés ismertetése;

(d) az intézkedés hatálybalépésének időpontja és időtartama; és

(e) konzultációra való felkérés.

4. Az (1) bekezdésben említett konzultáció célja, hogy a kölcsönösen kielégítő megoldás megtalálása érdekében biztosítsák a közismert tények kölcsönös megértése és eszmecsereét folytassanak. Amennyiben az (1) bekezdésben említett értesítéstől számított 30 (harminc) napon belül nem születik kielégítő megoldás, a Fél a 30 (harminc) napos időszak végén alkalmazhatja az intézkedést.

5. Az értesített Fél a vizsgálat bármely szakaszában konzultációt kérhet a másik Félről, vagy olyan további információkat kérhet, amelyeket szükségesnek tart.

I. SZAKASZ

AZ EURÓPAI UNIÓ LEGKÜLSŐ RÉGIÓI¹

17.20. CIKK

Az Európai Unió legkülső régiói

1. A 17.3. cikktől eltérve, ha egy vagy több aláíró Mercosur-államból származó terméket preferenciális feltételek mellett importálnak az Európai Unió egy vagy több legkülső régiójának területére olyan megnövekedett mennyiségben és olyan feltételek mellett, hogy az az Európai Unió legkülső régiója/régiói gazdasági helyzetének súlyos rosszabbodását okozza vagy azzal fenyeget, az Európai Unió kivételesen az érintett régió(k) területére korlátozódó védintézkedéseket hozhat, kivéve, ha kölcsönösen kielégítő megoldás születik.

¹ E megállapodás hatálybalépésének napján az Európai Unió legkülső régiói a következők: Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, St. Martin, az Azori-szigetek, Madeira és a Kanári-szigetek. Ezt a cikket azokra az országokra vagy tengerentúli területekre is alkalmazni kell, amelyek jogállását az Európai Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikkének (6) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően hozott határozatával legkülső régióvá változtatja meg az említett határozat hatálybalépését követően. Abban az esetben, ha az Európai Unió valamely legkülső régiója ugyanezen eljárás szerint megváltoztatja jogállását, e cikk az Európai Tanács megfelelő határozatának hatálybalépését követően többé nem alkalmazandó. Az Európai Unió írásban értesíti a másik Felet minden változásról, amely az Európai Unió legkülső régióinak minősülő területeket érinti.

2. Az (1) bekezdés sérelme nélkül, az e fejezetben megállapított, kétoldalú védintézkedésekre alkalmazandó egyéb szabályok az e cikk alapján elfogadott védintézkedésekre is alkalmazandók.
3. Az (1) bekezdés alkalmazásában a súlyos rosszabbodás jelentős zavarokat jelent valamely hasonló vagy e termékekkel közvetlenül versenyző termékeket előállító gazdasági ágazatban. A súlyos rosszabbodást objektív tényezők alapján, a következő elemek figyelembevételével kell meghatározni:
- (a) a behozatal mennyiségének növekedése, akár abszolút értelemben, akár a belföldi termeléshez vagy más forrásokból származó behozatalhoz viszonyítva; és
 - (b) az ilyen behozatalnak a releváns iparra vagy az érintett gazdasági ágazatra, többek között az értékesítési volumenre, a termelésre, a pénzügyi helyzetre és foglalkoztatottságra gyakorolt hatása.

18. FEJEZET

SZOLGÁLTATÁSOK KERESKEDELME ÉS LETELEPEDÉS

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

18.1. CIKK

Célkitűzés és hatókör

1. A Felek, újjólag megerősítve a WTO-egyezmény szerinti kötelezettségvállalásukat, meghatározzák a szolgáltatáskereskedelem és a letelepedés liberalizálásához szükséges intézkedéseket.
2. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megkívánja a közszolgáltatások privatizációját vagy azt, hogy a kormányzati közbeszerzéssel kapcsolatban bármilyen kötelezettséget írjanak elő.
3. E fejezet rendelkezései nem alkalmazandók a Felek által nyújtott támogatásokra, ideértve az államilag támogatott kölcsönöket, garanciákat és biztosításokat is.
4. E fejezet rendelkezéseivel összhangban a szakpolitikai célkitűzéseik elérése érdekében az egyes Felek fenntartják a szabályozáshoz, az új jogszabályok bevezetéséhez vagy a szolgáltatásnyújtáshoz való jogukat.
5. E fejezet rendelkezései nem alkalmazandók egyik Fél szociális biztonsági rendszerére sem.

6. E fejezet rendelkezései nem alkalmazandók az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatásokra, illetve végzett tevékenységekre, nevezetesen a nem üzleti alapon vagy nem egy vagy több szolgáltatóval vagy befektetővel versenyezve nyújtott szolgáltatásokra, illetve végzett tevékenységekre.

7. E fejezet az egyes Feleknek a szolgáltatások kereskedelmét és a letelepedést érintő intézkedéseire alkalmazandó, a következők kivételével:

(a) belföldi tengeri kabotázs¹;

(b) belföldi és nemzetközi menetrendszerű, illetve nem menetrendszerű légi szállítási szolgáltatások, valamint a forgalmi jogok gyakorlásához közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások, a következők kivételével:

(i) olyan légi jármű-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek során a repülőgépet kivonják a szolgálatból;

(ii) légi közlekedési szolgáltatások értékesítése és marketingje;

(iii) számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) összefüggő szolgáltatások; és

¹ A releváns nemzeti jogszabályok alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, e fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs utasok vagy áruk szállítása a valamely aláíró Mercosur-állam vagy valamely európai uniós tagállam területén található kikötő vagy pont és az ugyanezen aláíró Mercosur-állam vagy európai uniós tagállam területén található kikötő vagy pont között, beleértve a kontinentális talapzatot is a Tengerjogi Egyezményben meghatározottak szerint, továbbá az aláíró Mercosur-állam vagy az európai uniós tagállam területén található azonos kikötőből vagy pontból induló, és oda visszatérő forgalom.

- (iv) földi kiszolgálási szolgáltatások;
- (c) belvízi hajózás; és
- (d) audiovizuális szolgáltatások.

18.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „külföldi fogyasztás”: az egyik Fél területén a másik Fél szolgáltatás-igénybevevője számára történő szolgáltatásnyújtás (2. módzat);
- (b) „határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás”: az egyik Fél területéről a másik Fél területére irányuló szolgáltatásnyújtás (1. módzat);
- (c) „gazdasági tevékenység”: minden gazdasági jellegű tevékenység, függetlenül attól, hogy szolgáltatási vagy nem szolgáltatási ágazathoz kapcsolódik-e, a 18.1. cikk rendelkezéseire is figyelemmel;
- (d) „vállalkozás”: valamely Félnek az e cikkben meghatározottak szerint letelepedés útján létrehozott, jogi személye, illetve annak fióktelepe vagy képviseleti irodája;

- (e) „természetes személyek belépése és ideiglenes tartózkodása”: az e fejezet B. szakaszával összhangban valamely Fél kulcsfontosságú személyzetének, felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokainak, üzleti értékesítőinek, szerződéses szolgáltatóinak és független szakembereinek a másik Fél területére való belépése és ideiglenes ott tartózkodása;
- (f) „letelepedés”:
- (i) jogi személy alapítása, megszerzése vagy fenntartása¹; vagy
 - (ii) egy jogi személy fióktelepének vagy képviseleti irodájának létrehozása vagy fenntartása valamely Fél területén gazdasági tevékenység gyakorlása céljából;
- (g) „valamely Fél beruházója”: olyan személye, aki a másik Fél területén való letelepedés útján gazdasági tevékenységet kíván végezni vagy végez²;

¹ A jogi személy „alapítása” és „megszerzése” kifejezés úgy értendő, hogy az magában foglalja a jogi személyben való tőkerészesedést is, tartós gazdasági kapcsolatok létrehozása és fenntartása céljából.

² Ha a gazdasági tevékenység végzésére nem közvetlenül egy jogi személy által kerül sor, hanem más letelepedési formákon – így például fiókon vagy képviseleti irodán – keresztül, a befektető (nevezetesen a jogi személy) számára mindazonáltal az ilyen formában megvalósuló letelepedésen keresztül is biztosítani kell az e megállapodás III. része szerint a befektetőknek nyújtott elbánást. Az ilyen elbánást ki kell terjeszteni azon letelepedési formára, amelynek útján a gazdasági tevékenységet folytatják, viszont nem kell kiterjeszteni a befektető bármely más olyan részeire, amelyek a gazdasági tevékenység kifejtésének területén kívül találhatók.

(h) „jogi személy”: olyan jogalany, amelyet a hatályos jog szerint megfelelő formában hoztak létre vagy más módon szerveztek meg, függetlenül attól, hogy nyereségérdekelt-e vagy sem, illetve magán- vagy állami tulajdonban van-e, ideértve a társasági formát és vagyonkezelői szervezeti formát, valamint a társas vállalkozást, a közös vállalkozást, az egyszemélyes társaságot és a társulást is;

(i) a jogi személy:

(i) az egyik Fél természetes vagy jogi személyeinek „tulajdonában” van, amennyiben alaptőkéjének több mint 50 %-a (ötven százaléka) az említett Fél természetes vagy jogi személyeinek tulajdonában áll; és

(ii) az egyik Fél természetes vagy jogi személyeinek „irányítása” alatt áll, ha az említett természetes vagy jogi személyek jogosultak az igazgatók többségét kinevezni vagy jogilag irányítani annak tevékenységét;

(j) „valamely Fél jogi személye”: olyan jogi személy,

(i) amelyet az említett Fél joga szerint hoztak létre vagy szerveztek meg, és amely az említett Fél vagy a másik Fél területén lényeges üzleti tevékenységet folytat; vagy

(ii) amely – letelepedés esetében – a következők tulajdonában van vagy irányítása alatt áll:

(A) az említett Fél természetes személyei; vagy

(B) az említett Félnek a j) pont (i) alpontjában meghatározott jogi személyei;

a ii. alponttól eltérve, az Európai Unió vagy a Mercosur területén kívül telephellyel rendelkező és valamely uniós tagállam vagy valamely aláíró Mercosur-állam állampolgárságával rendelkező természetes személyek által ellenőrzött hajózási társaságok szintén kedvezményezettjei e fejezet rendelkezéseinek, amennyiben hajóikat az említett uniós tagállam vagy aláíró Mercosur-állam jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban vették lajstromba, és azok az említett uniós tagállam vagy aláíró Mercosur-állam lobogója alatt hajóznak¹;

- (k) „intézkedés”: a Fél által hozott bármilyen intézkedés, ami lehet törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat vagy közigazgatási intézkedés, vagy bármilyen más formát ölthet;
- (l) „valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedés”: a következők által hozott intézkedés:
 - (i) központi, regionális vagy helyi kormányzatok és hatóságok; és
 - (ii) a központi, regionális vagy helyi kormányzatok vagy hatóságok által átruházott hatásköröket gyakorló nem kormányzati szervek;
- (m) „a Felek által hozott, a letelepedést, a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást, a külföldi fogyasztást, valamint a természetes személyek belépését és ideiglenes tartózkodását érintő intézkedések”: a következőkkel kapcsolatos intézkedések:
 - (i) valamely szolgáltatás megvásárlása, kifizetése vagy igénybevétele;

¹ E cikk j) pontja semmilyen körülmények között nem értelmezhető oly módon, hogy az Argentín Köztársaságot érintő szuverenitási vita tárgyát képező területen alapított vagy letelepedett, vagy egy ilyen területre alkalmazandó jogszabályok szerint bejegyzett, létrehozott vagy más módon megszervezett hajózási társaság részesülhetne e fejezet rendelkezéseinek előnyeiből. E rendelkezés nem értelmezhető úgy, mint amely az ilyen területekre alkalmazott jogszabályok legitimitását elismerné.

- (ii) valamely gazdasági tevékenység végzésével összefüggésben olyan szolgáltatásokhoz való hozzáférés, és olyan szolgáltatások igénybevétele, amelyeket az adott Felek előírásai szerint általánosságban a közösség számára kell nyújtani; és
- (iii) valamely Fél személyeinek a másik Fél területére – többek között letelepedés útján – történő belépése, hogy az említett területen gazdasági tevékenységet folytassanak;
- (n) „természetes személy”: olyan személy, aki az egyik aláíró Mercosur-állam vagy az egyik európai uniós tagállam állampolgára vagy állandó lakosa¹, az adott állam jogszabályai szerint;
- (o) egy gazdasági tevékenység „ágazata”:
 - (i) valamely egyedi kötelezettségvállalást illetően az említett szolgáltatás vagy nem szolgáltatás egy vagy több vagy valamennyi alágazata, a 18-A–18-E. mellékletben foglalt egyedi kötelezettségvállalásokban meghatározottak szerint; vagy
 - (ii) egyébként az említett szolgáltatási vagy nem szolgáltatási ágazat egészét jelenti, ideértve annak valamennyi alágazatát is;
- (p) „szolgáltató”: bármely személy, aki szolgáltatást kíván nyújtani vagy szolgáltatást nyújt²; és
- (q) „szolgáltatás nyújtása”: a szolgáltatással összefüggő előállítás, terjesztés, marketing, értékesítés és kiszállítás.

¹ Ha valamely Fél lényegében ugyanolyan elbánásban részesíti állandó lakosait, mint az említett Fél állampolgárságával rendelkező természetes személyeket, az állandó lakosai a határokon átnyúló szolgáltatás-kereskedelmet, a külföldi fogyasztást és a letelepedést érintő intézkedések tekintetében a természetes személyek fogalommeghatározása alá tartoznak.

² Ha a szolgáltatást nem közvetlenül jogi személy nyújtja, az e fejezet alapján nyújtott elbánást ki kell terjeszteni arra a fióktelepre vagy képviseleti irodára is, amelyen keresztül a szolgáltatást nyújtják, és nem kell kiterjeszteni a szolgáltató olyan részeire, amelyek a szolgáltatásnyújtás területén kívül találhatók.

18.3. CIKK

Piacra jutás

1. Ami az e fejezet B. szakasza szerinti letelepedésen, határokon átnyúló szolgáltatásnyújtáson, külföldi fogyasztáson, valamint a természetes személyek belépésén és ideiglenes tartózkodásán keresztül megvalósuló piacra jutást illeti, mindegyik Fél legalább olyan kedvező elbánást biztosít a másik Fél vállalkozásainak, befektetőinek, szolgáltatásainak és szolgáltatóinak, mint amelyet a 18-A–18-E. mellékletben foglalt egyedi kötelezettségvállalások keretében elfogadott és meghatározott feltételek, korlátozások és kikötések alapján kell nyújtani.

2. A piacra jutással kapcsolatos kötelezettségvállalások által érintett ágazatokban azon intézkedéseket, amelyeket valamely Fél – sem regionális felosztás alapján, sem a területének egészét figyelembe véve – nem tarthat fenn vagy nem fogadhat el, a 18-A–18-E. melléklet eltérő rendelkezésének hiányában a következőképpen határozzák meg:

- (a) a szolgáltatók vagy vállalkozások számának korlátozása számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos jogok vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmények útján;
- (b) az ügyletek vagy a tőke összértékének korlátozása számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;
- (c) a műveletek teljes számának vagy a termelés kijelölt számbeli egységekben kifejezett mennyiségének korlátozása kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;
- (d) a külföldi tőke részvételének korlátozása a külföldi tőkerészesedés legmagasabb százalékos arányának, illetve az egyéni vagy összesített külföldi beruházások összértékének megadásával;

- (e) egy adott gazdasági tevékenységnek a másik Fél beruházója vagy szolgáltatója általi végzéséhez meghatározott típusú jogi személy vagy közös vállalkozás létrehozását korlátozó vagy előíró intézkedések; vagy
- (f) az egy adott ágazatban vagy egy vállalkozás által foglalkoztatható olyan természetes személyek összlétszámának korlátozása számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján, akik a gazdasági tevékenység ellátásához szükségesek, és ahhoz közvetlenül kapcsolódnak.
3. A gazdasági szükségesség vizsgálatát tömören és egyértelműen ismertetni kell, megjelölve azon elemeket, amelyek miatt az nem egyeztethető össze e cikkel, valamint meghatározva azon kritériumokat, amelyeken a vizsgálat alapul.

18.4. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A 18-A–18-E. mellékletben felsorolt ágazatokban és az ott meghatározott feltételekre és minősítésekre is figyelemmel, az e fejezet B. szakasza szerinti letelepedést¹, határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást, külföldi fogyasztást, valamint a természetes személyek belépését és ideiglenes tartózkodását érintő valamennyi intézkedés tekintetében mindegyik Fél legalább olyan kedvező elbánást biztosít a másik Fél vállalkozásainak, befektetőinek, szolgáltatásainak és szolgáltatóinak, mint amilyenben saját hasonló vállalkozásaikat, befektetőiket, szolgáltatásaikat és szolgáltatóikat részesíti.

¹ Az e bekezdésben foglalt kötelezettség a vállalkozások igazgatóságának összetételét szabályozó intézkedések – többek között az állampolgársággal és a tartózkodási hellyel kapcsolatos követelmények – tekintetében is alkalmazandó.

2. Valamely Fél az (1) bekezdésben foglalt követelményt teljesítheti úgy, hogy a másik Fél vállalkozásainak, befektetőinek, szolgáltatásainak és szolgáltatóinak a saját vállalkozásainak, befektetőinek, szolgáltatásainak és szolgáltatóinak nyújtott elbánással vagy formálisan azonos elbánást, vagy attól formálisan eltérő elbánást biztosít.

3. A formálisan azonos vagy a formálisan eltérő elbánást kevésbé kedvezőnek kell tekinteni, ha a versenyfeltételeket a másik Fél hasonló vállalkozásaival, befektetőivel, szolgáltatásaival és szolgáltatóival szemben, a Fél vállalkozásainak, befektetőinek, szolgáltatásainak és szolgáltatóinak javára módosítja.

4. Az e cikk alapján vállalt egyedi kötelezettségvállalások nem értelmezhetők úgy, hogy bármelyik Fél köteles lenne kompenzációt nyújtani azokért az eleve fennálló versenyhátrányokért, amelyek a releváns vállalkozások, befektetők, szolgáltatások vagy szolgáltatók külföldi illetőségéből adódnak.

18.5. CIKK

Egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke

1. Az egyes Felek által e fejezet alapján liberalizált ágazatokat, valamint – fenntartások révén – az említett ágazatokban a másik Fél szolgáltatásaira, szolgáltatóira, vállalkozásaira és befektetőire, alkalmazandó, a piacra jutással és a nemzeti elbánással kapcsolatos korlátozásokat a 18-A–18-E. melléklet tartalmazza.

2. A Felek nem alkalmaznak a 18-A–18-E. mellékletben foglaltaktól eltérő piacra jutási vagy nemzeti elbánási korlátozásokat.

B. SZAKASZ

SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTÓ TERMÉSZETES SZEMÉLYEK ÜZLETI CÉLÚ BELÉPÉSE ÉS IDEIGLENES TARTÓZKODÁSA

18.6. CIKK

Hatály

1. E szakasz a (2) és (3) bekezdéssel összhangban valamely Fél azon intézkedéseire alkalmazandó, amelyek a másik Fél kulcsfontosságú személyzetének, felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokainak, üzleti értékesítőinek, szerződéses szolgáltatóinak és független szakembereinek a területére való belépésére és ideiglenes tartózkodására vonatkoznak.
2. E szakasz rendelkezései nem alkalmazandók azon intézkedésekre, amelyek a természetes személyek valamely Fél munkaerőpiacára történő bejutását érintik, sem valamely Félnek az állampolgárságra, tartózkodásra vagy állandó jellegű foglalkoztatásra vonatkozó intézkedéseire.
3. E szakasz rendelkezései nem akadályozzák meg egyik Felet sem abban, hogy a természetes személyek területére való belépésének és területén belüli ideiglenes tartózkodásának szabályozásához szükséges intézkedéseket alkalmazzon, ideértve a határai integritásának védelméhez és a természetes személyeknek a határain át történő szabályos mozgásához szükséges intézkedéseket is, feltéve, hogy az ilyen intézkedések nem hatálytalanítják vagy gyengítik a bármelyik Felet valamely egyedi kötelezettségvállalás feltételei alapján megillető előnyöket¹.

¹ Önmagában az, hogy egyes országok természetes személyei számára vízumkötelezettséget írnak elő, más országok természetes személyei számára viszont nem, nem tekinthető úgy, hogy hatálytalanítja vagy akadályozza a valamely egyedi kötelezettségvállalás feltételei szerinti előnyöket.

4. A 18.17. és a 18.18. cikke is figyelemmel, e szakasz egyetlen rendelkezése sem akadályoz meg valamely Felet abban, hogy a természetes személyektől az érintett tevékenységi ágazat tekintetében megkövetelje a szolgáltatásnyújtás területén szükséges képesítéseket vagy szakmai tapasztalatot.

18.7. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E szakasz alkalmazásában:

- (a) „üzleti értékesítők”: természetes személyek, akik az egyik Fél jogi személyének képviselői, és akiknek szándékában áll, hogy a másik Fél területére belépjenek vagy ott ideiglenesen tartózkodjanak, és ott szolgáltatások vagy áruk értékesítéséről tárgyaljanak, vagy megállapodásokat kössenek az általuk képviselt szolgáltató szolgáltatásainak vagy áruinak értékesítése céljából; nem vesznek részt a lakosság részére történő közvetlen értékesítésben, nem kapnak díjazást a fogadó Fél területén található forrásból, és nem bizományos ügynökök;
- (b) „szerződéses szolgáltatók”: természetes személyek, akiket az egyik Fél olyan jogi személye alkalmaz, amely nem telepedett le a másik Fél területén, és amely szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést kötött a másik Fél területén található végső felhasználóval, ami szükségessé teszi alkalmazottainak az említett Fél területén való ideiglenes jelenlétét a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződés teljesítése céljából¹;

¹ A b) pontban említett szolgáltatási szerződés olyan jóhiszemű szerződés, amelynek meg kell felelnie azon Fél jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek, ahol a szerződést végrehajtják.

- (c) „felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornok”: olyan természetes személyek, akiket az egyik Fél jogi személye legalább 1 (egy) évig alkalmaz, akik egyetemi képesítéssel rendelkeznek, és akiket karrierfejlesztés, illetve az üzleti eljárásokkal vagy módszerekkel kapcsolatos képzés céljából ideiglenesen áthelyeztek a másik Fél területén található vállalkozáshoz¹;
- (d) „független szakemberek”: olyan, szolgáltatásnyújtással foglalkozó, az egyik Fél területén önálló vállalkozóként letelepedett természetes személyek, akik nem telepedtek le a másik Fél területén, és akik szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést kötöttek a másik Fél területén található végső felhasználóval, ami szükségessé teszi az említett Fél területén való ideiglenes jelenlétüket a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződés teljesítése céljából²;
- (e) „kulcsfontosságú személyzet”: az egyik Fél – nonprofit szervezettől eltérő – jogi személye által alkalmazott természetes személyek, akik egy vállalkozás megalapításáért vagy megfelelő ellenőrzéséért, igazgatásáért és működéséért felelősek, és a következőkből állnak:
- (i) „üzleti célú látogatók”: vezető beosztásban dolgozó, vállalkozás alapításáért felelős természetes személyek; nem bonyolódnak közvetlen ügyletekbe a lakossággal, és nem kapnak díjazást a fogadó Fél területén található forrásból; és

¹ A fogadó vállalkozástól megkövetelhetik, hogy előzetes jóváhagyás céljából nyújtson be a tartózkodás időtartamára kiterjedő képzési programot, amely bizonyítja, hogy a tartózkodás képzés céljából történik. Az illetékes hatóságok előírhatják, hogy a képzésnek a megszerzett egyetemi fokozathoz kell kapcsolódnia.

² A d) pontban említett szolgáltatási szerződés olyan jóhiszemű szerződés, amelynek meg kell felelnie azon Fél jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek, ahol a szerződést végrehajtják.

(ii) „vállalaton belül áthelyezett személyek”: olyan természetes személyek, akiket legalább 1 (egy) éve az egyik Fél valamely jogi személye alkalmaz, vagy abban partnerek, akiket ideiglenesen áthelyeznek az említett jogi személynek a másik Fél területén működő vállalkozásához vagy központi irodájához, és akik a következő kategóriák egyikébe tartoznak:

(A) igazgatók:

Egy jogi személyen belül dolgozó, vezető beosztású természetes személyek, akik az igazgatótanács vagy a részvényesek általános felügyelete vagy irányítása mellett elsődlegesen a vállalkozás vezetését végzik, ideértve a következőket:

- a vállalkozás vagy egy részlegének vagy alegységének igazgatása,
- felügyeleti, szakmai vagy igazgatási feladatokat ellátó más alkalmazottak munkájának a felügyelete és ellenőrzése, vagy
- személyes hatáskörben munkaerő felvétele vagy elbocsátása, illetve munkaerő felvételére, elbocsátására vagy egyéb személyzeti intézkedésekre vonatkozó javaslat megfogalmazása;

(B) szakértők:

Egy jogi személyen belül dolgozó, a vállalkozás gazdasági tevékenysége, módszerei vagy irányítása szempontjából elengedhetetlen szakértelemmel rendelkező természetes személyek.

18.8. CIKK

Kulcsfontosságú személyzet és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok

Minden olyan ágazat esetében, amelynek vonatkozásában a 18-B. és a 18-E. mellékletben felsoroltak szerint vállalkozásalapítási kötelezettségvállalásokat tettek, és a 18-C. és a 18-E. mellékletben felsorolt fenntartásokra is figyelemmel, mindegyik Fél lehetővé teszi a másik Fél beruházói számára, hogy a vállalkozásában az említett másik Fél természetes személyeit alkalmazzák, ha az ilyen alkalmazottak a kulcsfontosságú személyzethez tartoznak, vagy felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok. A kulcsfontosságú személyzet és a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok belépése és ideiglenes tartózkodása a következő időtartamra szól:

- (a) a szerződés teljesítéséhez szükséges időtartam vagy vállalaton belül áthelyezett személyek esetében legfeljebb 3 (három) év, attól függően, hogy melyik a rövidebb;
- (b) üzleti célú látogatók esetében bármely 12 (tizenkét) hónapos időszakban legfeljebb 60 (hatvan) nap; és
- (c) a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok esetében legfeljebb 1 (egy) év.

18.9. CIKK

Üzleti értékesítők

Minden olyan ágazat esetében, amely vonatkozásában a 18-A., 18-B. és 18-E. mellékletben felsorolt, határokon átnyúló szolgáltatásnyújtásra és vállalkozásalapításra vonatkozó kötelezettségvállalásokat tettek, valamint a 18-C. és a 18-E. mellékletben felsorolt fenntartásokra is figyelemmel, az egyes Felek bármely 12 (tizenkét) hónapos időszakban legfeljebb 90 (kilencven) napos időtartamra engedélyezik az üzleti értékesítők belépését és ideiglenes tartózkodását¹.

18.10. CIKK

Szerződéses szolgáltatók és független szakemberek

1. A 18-D. és a 18-E. mellékletben meghatározott ágazatok tekintetében és az ott felsorolt fenntartásokra figyelemmel, mindegyik Fél a következő feltételekkel engedélyezi a másik Fél szerződéses szolgáltatói számára, hogy a területén – természetes személyek jelenléte révén – szolgáltatásokat nyújtsanak:

- (a) a természetes személyt alkalmazó, jogi személynek 12 (tizenkét) hónapot meg nem haladó időtartamra szóló szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie;
- (b) a másik Fél területére belépő természetes személyeknek a nyújtandó szolgáltatás szempontjából releváns, megfelelő végzettséggel vagy tapasztalattal kell rendelkezniük;

¹ E cikk nem érinti az egyes aláíró Mercosur-államok és az egyes európai uniós tagállamok közötti kétoldalú vízummentességi megállapodásokból eredő jogokat és kötelezettségeket.

- (c) a természetes személy a szerződéses szolgáltató által a másik Fél területén való tartózkodása idején fizetett javadalmazáson kívül nem részesül egyéb javadalmazásban a szolgáltatásnyújtásért;
- (d) a természetes személyek érintett Fél területére való belépése és ideiglenes ott tartózkodása összesen nem haladhatja meg a 6 (hat) hónapot bármely 12 (tizenkét) hónapos időtartamon belül vagy a szerződés időtartama alatt, attól függően, hogy melyik a rövidebb; és
- (e) az e cikk rendelkezései szerint engedélyezett belépés csak a szerződés tárgyát képező szolgáltatási tevékenységre vonatkozik, és nem jogosítja fel a természetes személyeket a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél szakmai címének használatára.

2. A 18-D. és a 18-E. mellékletben meghatározott ágazatok tekintetében és az ott felsorolt fenntartásokra figyelemmel, mindegyik Fél a következő feltételekkel engedélyezi a másik Fél független szakemberei számára, hogy a területén – természetes személyek jelenléte révén – szolgáltatásokat nyújtsanak:

- (a) a természetes személyeknek 12 (tizenkét) hónapot meg nem haladó időtartamra szóló szolgáltatási szerződéssel kell rendelkezniük;
- (b) a másik Fél területére belépő természetes személyeknek a nyújtandó szolgáltatás szempontjából releváns, megfelelő végzettséggel vagy szakmai képesítéssel kell rendelkezniük;
- (c) a természetes személyek érintett Fél területére való belépése és ideiglenes ott tartózkodása összesen nem haladhatja meg a 6 (hat) hónapot bármely 12 (tizenkét) hónapos időtartamon belül vagy a szerződés időtartama alatt, attól függően, hogy melyik a rövidebb; és

- (d) az e cikk rendelkezései szerint engedélyezett belépés csak a szerződés tárgyát képező szolgáltatási tevékenységre vonatkozik, és nem jogosítja fel a természetes személyt a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél szakmai címének használatára.

C. SZAKASZ

SZABÁLYOZÁSI KERET

1. ALSZAKASZ

ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

18.11. CIKK

Kölcsönös elismerés

1. E fejezet alkalmazásában semmi sem akadályoz meg valamely Felet abban, hogy a természetes személyektől az érintett tevékenységi ágazat tekintetében megkövetelje a szolgáltatásnyújtás területén szükséges képesítéseket vagy szakmai tapasztalatot.
2. A befektetők és szolgáltatók felhatalmazására, engedélyezésére vagy tanúsítására vonatkozó előírásainak vagy kritériumainak teljes vagy részleges teljesítése céljából valamely Fél elismerheti a másik Félnél szerzett végzettséget vagy szakmai tapasztalatot, a teljesített követelményeket, vagy az ott szerzett engedélyeket vagy bizonyítványokat. Az ilyen elismerés, amely harmonizáció útján vagy másként is elérhető, alapulhat valamely megállapodáson vagy megegyezésen, vagy autonóm módon is megadható.

18.12. CIKK

Átláthatóság

1. Mindegyik Fél haladéktalanul és – a szükséghelyzetek kivételével – legkésőbb a hatálybalépésükig közzéteszi az e fejezethez tartozó vagy azt érintő, valamennyi releváns, általánosan alkalmazandó intézkedést.
2. Az (1) bekezdésben említett intézkedések magukban foglalják a valamennyi szolgáltatásnyújtási módra alkalmazandó intézkedéseket, beleértve a természetes személyek 18.7. cikkben meghatározott kategóriáinak belépési folyamatát és ideiglenes tartózkodását is. Az ezen intézkedésekre vonatkozó információkat naprakészen kell tartani. Mindegyik Fél megkönnyíti a releváns információkhoz való hozzáférést azáltal, hogy jelzi a másik Félnek, hol található a releváns kiadványok és weboldalak.
3. Ha az (1) bekezdésben említett intézkedések közzététele nem megvalósítható, az ilyen intézkedéseket más módon kell nyilvánosan hozzáférhetővé tenni.
4. Mindegyik Fél haladéktalanul válaszol a másik Fél valamennyi olyan megkeresésére, amely az (1) bekezdésben említett, bármely releváns, általánosan alkalmazandó intézkedésével, többek között a szolgáltatóknak a (2) bekezdésben említett belépésére és ideiglenes tartózkodására vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatos konkrét információkra irányul.
5. Mindegyik Fél létrehoz egy vagy több tájékoztatási pontot, hogy kérésre konkrét tájékoztatást nyújtson a másik Fél szolgáltatóinak az (1) bekezdésben említett, általánosan alkalmazandó intézkedéseiről. A Felek – legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított 1 (egy) éven belül – értesítik egymást e tájékoztatási pontokról. A tájékoztatási pontoknak nem kell a jogszabályok és egyéb rendelkezések letéteményeseiként működniük.

6. E fejezet egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy bármelyik Fél köteles volna olyan bizalmas információkat rendelkezésre bocsátani, amelyek közlése gátolná a jogérvényesítést, vagy más módon ellentétben állna a közérdekkel, vagy amelyek egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértenék.

2. ALSZAKASZ

BELSŐ SZABÁLYOZÁS

18.13. CIKK

Hatály

1. Ezen alszakasz csak azon ágazatokra alkalmazandó, amelyekre vonatkozóan valamely Fél a 18-A–18-E. mellékletben felsorolt egyedi kötelezettségeket vállalt, és csak annyiban, amennyiben ezen egyedi kötelezettségek alkalmazandók.
2. Ezen alszakasz nem alkalmazandó az intézkedésekre, amennyiben azok a 18.3. és a 18.4. cikk értelmében korlátozásnak minősülnek.
3. Azon ágazatokban, ahol a 18-A–18-E. mellékletben felsoroltak szerint egyedi kötelezettségvállalásokat tesznek, mindegyik Fél biztosítja, hogy a szolgáltatások kereskedelme és a letelepedés tekintetében általánosan alkalmazandó intézkedéseket méltányos, tárgyilagos és pártatlan módon kezeljék.
4. Mindegyik Félnek az engedélyezési követelményekkel és eljárásokkal, valamint a képesítési követelményekkel és eljárásokkal kapcsolatos intézkedések tekintetében meg kell felelnie ezen alszakasznak.

5. Ezen alszakasz az egyes Felek engedélyezési és képesítési követelményekkel és eljárásokkal kapcsolatos azon intézkedéseire alkalmazandó, amelyek a következőket érintik:

- (a) határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás;
- (b) a 18.2. cikkben meghatározott vállalkozás területükön való letelepedése; vagy
- (c) a természetes személyek 18.7. cikkben meghatározott kategóriáinak területükön való ideiglenes tartózkodása.

18.14. CIKK

Fogalommeghatározások

Ezen alszakasz alkalmazásában:

- (a) „illetékes hatóság”: olyan központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság, illetve a központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság által átruházott hatásköröket gyakorló olyan nem kormányzati szerv, amely jogosult határozatot hozni a szolgáltatásnyújtás engedélyezéséről vagy a gazdasági tevékenység végezése érdekében történő vállalkozásalapítás engedélyezéséről;
- (b) „engedélyezési eljárás”: olyan közigazgatási és eljárási szabályok, amelyeket a szolgáltatásnyújtás vagy vállalkozásalapítás engedélyezését kérő szolgáltatónak vagy befektetőnek be kell tartania az engedélyezési követelményeknek való megfelelés igazolása érdekében;

- (c) „engedélyezési követelmények”: a képesítési követelményektől eltérő, olyan érdemi követelmények, amelyeknek a szolgáltatónak vagy a befektetőnek meg kell felelnie ahhoz, hogy az illetékes hatóság rájuk vonatkozóan szolgáltatásnyújtás engedélyezéséről vagy gazdasági tevékenység végezése érdekében történő vállalkozásalapítás engedélyezéséről határozatot hozzon, ideértve az ilyen engedély módosítására vagy megújítására vonatkozó határozatot is;
- (d) „minősítési eljárások”: olyan igazgatási vagy eljárási szabályok, amelyeket szolgáltatásnyújtás engedélyének megszerzése céljából a természetes személyeknek be kell tartaniuk annak bizonyításához, hogy megfelelnek a képesítési követelményeknek; és
- (e) „képesítési követelmények”: a szolgáltatást nyújtó természetes személyek kompetenciáival kapcsolatos olyan érdemi követelmények, amelyek igazolását megkövetelik egy szolgáltatásnyújtás engedélyezésének céljából.

18.15. CIKK

Az engedélyezés feltételei

1. Az egyes Felek engedélyezési követelményekkel kapcsolatos intézkedései olyan kritériumokon alapulnak, amelyek:
 - (a) a közpolitikai célkitűzésekkel arányosak;
 - (b) világosak és egyértelműek;
 - (c) tárgyilagosak; és
 - (d) amelyeket előzetesen nyilvánosságra hoztak.

2. Az illetékes hatóság megadja az engedélyt, amint – a megfelelő vizsgálat fényében – megállapítja, hogy teljesültek az engedély megszerzéséhez szükséges feltételek.

3. Ha a valamely tevékenység tekintetében kiadható engedélyek száma a rendelkezésre álló természeti erőforrások vagy a technikai lehetőségek szűkössége miatt korlátozott, az egyes Felek olyan pártatlan és átlátható kiválasztási eljárás keretében választják ki a jelölteket, amely biztosítja különösen az eljárás megindításával, lefolytatásával és befejezésével kapcsolatos megfelelő nyilvánosságot is. Az e cikkben meghatározott rendelkezésekre is figyelemmel, a kiválasztási eljárásokra vonatkozó szabályok megállapításakor az egyes Felek figyelembe vehetik a közpolitikai célkitűzéseket.

18.16. CIKK

Engedélyezési eljárások

1. Az engedélyezési eljárásoknak egyértelműnek kell lenniük, és azokat előzetesen közzé kell tenni. Az egyes Felek biztosítják, hogy az illetékes hatóságaik által alkalmazott engedélyezési eljárások és az ahhoz kapcsolódó határozatok valamennyi kérelmező tekintetében tárgyilagosak és pártatlanok legyenek.

2. Az engedélyezési eljárások nem lehetnek visszatartó erejűek, és nem bonyolíthatják vagy késleltethetik indokolatlanul a szolgáltatás nyújtását.

3. Az engedélyezési illetékeknek¹ – amelyek a kérelemből adódóan a kérelmező számára felmerülhetnek – észszerűnek kell lenniük, és önmagukban nem korlátozhatják a szolgáltatásnyújtást. A díjaknak lehetőség szerint arányosnak kell lenniük a szóban forgó engedélyezési eljárások költségével.
4. Valamely Fél illetékes hatóságai a lehetőségekhez mérten meghatározzák a kérelmek feldolgozásának indikatív időkeretét. A kérelmeket észszerű időn belül fel kell dolgozni. Ezen időszak akkor kezdődik, amikor az illetékes hatóságokhoz minden dokumentáció beérkezett. Amennyiben a kérdés összetettsége indokolja, az időszakot az illetékes hatóság egy alkalommal észszerű időre meghosszabbíthatja. A meghosszabbítást és annak időtartamát kellően meg kell indokolni, és a kérelmezőt lehetőség szerint az eredeti határidő lejárta előtt értesíteni kell.
5. Hiányos kérelem esetében a kérelmezőt mielőbb értesíteni kell a további dokumentáció benyújtásának szükségességéről. Ilyen esetben az illetékes hatóságok felfüggeszthetik a (4) bekezdésben említett időszakot mindaddig, amíg meg nem kapnak minden dokumentációt.
6. Ha a kérelmet azért utasítják el, mert az nem felel meg az előírt eljárásoknak vagy alaki követelményeknek, a kérelmezőt mielőbb tájékoztatni kell az elutasításról és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről.

¹ Az engedélyezési illetékek nem foglalják magukba az árverésért, a pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes módon történő odaítélésért fizetendő összegeket.

18.17. CIKK

Képesítési követelmények

1. A képesítési követelmények olyan kritériumokon alapulnak, amelyek:
 - (a) a közpolitikai célkitűzésekkel arányosak;
 - (b) világosak és egyértelműek;
 - (c) tárgyilagosak; és
 - (d) amelyeket előzetesen nyilvánosságra hoztak.

2. Ha valamely Fél képesítési követelményeket ír elő egy szolgáltatásnyújtás vonatkozásában, biztosítania kell, hogy megfelelő eljárások álljanak rendelkezésre a másik Fél szolgáltatói képesítéseinek ellenőrzésére és értékelésére. Ha valamely Fél illetékes hatósága úgy ítéli meg, hogy egy másik Fél területén egy releváns szakmai szövetségben való tagság jól tükrözi a kérelmező kompetenciaszintjét vagy szakértelmének mértékét, az ilyen tagságot kellően figyelembe kell venni.

3. Szakmai szolgáltatások nyújtása esetén az illetékes hatóság által előírt vizsgák és bármely más képesítési követelmény hatókörének kapcsolódnia kell az engedélykérelem tárgyát képező szakma gyakorlásának jogához annak érdekében, hogy ne korlátozzák indokolatlanul a másik Fél személyeit a kérelem benyújtásában.

4. Feltéve, hogy a kérelmező benyújtotta a képesítését alátámasztó valamennyi szükséges tanúsítványt, az illetékes hatóság az ilyen képesítések ellenőrzése és értékelése során azonosít minden hiányosságot, és tájékoztatja a kérelmezőt az ilyen hiányosság kezelését célzó követelményekről. Az ilyen követelmények magukban foglalhatnak munkahelyi továbbképzést, vizsgákat és képzést. A valamely Fél kérelmezője által egy harmadik ország területén szerzett képesítés megszerzését tanúsító okirat bemutatása önmagában nem jelent a priori okot arra, hogy a másik Fél illetékes hatósága elutasítsa a kérelmet és tartózkodjon a bemutatott képesítések értékelésétől.

5. Ha vizsgákat írnak elő, mindegyik Fél biztosítja, hogy azok megtartására észszerűen gyakori időközönként sor kerüljön. A vizsgák kérelmezői számára észszerű határidőt kell biztosítani a kérelmek benyújtására.

6. A képesítési követelmények és bármely más alkalmazandó szabályozási követelmény teljesítését követően minden egyes Félnek biztosítania kell, hogy valamely szolgáltató indokolatlan késedelem nélkül szolgáltatást nyújthasson.

18.18. CIKK

Minősítési eljárások

1. A minősítési eljárások olyan kritériumokon alapulnak, amelyek:
 - (a) világosak és egyértelműek;
 - (b) tárgyilagosak; és
 - (c) amelyeket előzetesen nyilvánosságra hoztak.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy az illetékes hatóságai által alkalmazott minősítési eljárások és az ahhoz kapcsolódó határozatok valamennyi kérelmező tekintetében pártatlanok legyenek.
3. A kérelmező elvben nem kötelezhető arra, hogy a minősítési eljárások kapcsán egynél több illetékes hatósághoz forduljon.
4. Amennyiben a kérelem benyújtásához konkrét határidőket írnak elő, a kérelmezők számára ehhez észszerű időtartamot kell biztosítani. Az illetékes hatóságnak indokolatlan késedelem nélkül kezdeményeznie kell a kérelem feldolgozását. Az illetékes hatóság a kérelmeket lehetőség szerint elektronikus formában a hitelesség ugyanazon feltételei szerint fogadja el, mint a papíron benyújtott kérelmek esetében.
5. Az illetékes hatóság lehetőség szerint minden esetben elfogadja a hiteles másolatokat az eredeti dokumentumok helyett.
6. Amennyiben az illetékes hatóság elutasít egy kérelmet, arról lehetőség szerint írásban és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja a kérelmezőt. Az illetékes hatóság – kérésére – tájékoztatja a kérelmezőt a kérelem elutasításának indokairól, és meghatározza az esetleges hiányosságokat és azok orvoslásának módjait. Adott esetben tájékoztatja a kérelmezőt a határozat elleni fellebbezés határidejéről. Lehetővé teszi a kérelmező számára, hogy észszerű határidőn belül újra benyújtsa kérelmét.
7. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a kérelem feldolgozása – ideértve minősítés ellenőrzését és értékelését is – a hiánytalan kérelem benyújtását követően észszerű határidőn belül befejeződjön. Mindegyik Fél törekszik észszerű határidőt megállapítani a kérelem feldolgozására.

8. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a minősítési eljárásokkal kapcsolatos díjak arányban álljanak az illetékes hatóságok felmerült költségeivel, és önmagukban ne korlátozzák a szolgáltatásnyújtást.

18.19. CIKK

A közigazgatási határozatok felülvizsgálata

Mindegyik Fél olyan bírósági, választottbírósági vagy közigazgatási bírósági mechanizmusokat vagy eljárásokat hoz létre vagy tart fenn, amelyek a másik Fél érintett befektetőjének vagy szolgáltatójának kérésére rendelkezik a letelepedést, a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást vagy a szolgáltatást nyújtó természetes személyek belépését és ideiglenes tartózkodását érintő közigazgatási határozatok azonnali felülvizgálatáról és – indokolt esetben – a megfelelő jogorvoslatról. Ha az ilyen eljárások nem függetlenek az adott adminisztratív határozatot hozó szervtől, mindegyik Fél biztosítja, hogy az eljárások valóban tárgyilagos és pártatlan felülvizsgálatot biztosítsanak.

3. ALSZAKASZ

POSTAI SZOLGÁLTATÁSOK

18.20. CIKK

Hatály

1. Ezen alszakasz meghatározza a postai szolgáltatásokra vonatkozó szabályozási keret azon elveit, amelyek tekintetében az egyes Felek – ezen alszakasszal összhangban – egyedi kötelezettségvállalásokat tettek a 18-A. és 18-E. mellékletben felsoroltak szerint.
2. Ezen alszakasz nem írja elő a Felek számára, hogy liberalizálják a 18-A. és 18-E. mellékletben felsorolt 1 (egy) vagy több kijelölt üzemeltető számára fenntartott szolgáltatásokat.

18.21. CIKK

Fogalommeghatározások

Ezen alszakasz alkalmazásában:

- (a) „alapvető követelmények”: olyan általános, nem gazdasági okok, amelyek miatt feltételeket szabnak a postai szolgáltatások ellátására vonatkozóan, és amelyek magukban foglalhatják a levelezés titkosságát, a veszélyes áruk szállítása esetén a hálózat biztonságát, az adatvédelmet, a környezetvédelmet és a regionális tervezést;

- (b) „engedély”: a valamely szabályozó hatóság vagy bármely más illetékes szerv által egy adott szolgáltatónak kiadott, a postai ágazatra jellemző jogokat és kötelezettségeket rögzítő engedély vagy felhatalmazás¹ bármely formája, amelyre egy adott szolgáltatás nyújtása előtt szükség van;
- (c) „postai küldemény”: megcímezett küldemény abban a végleges formában, amelyben azt egy – akár állami, akár magán – postai szolgáltatónak szállítania kell, és magában foglalhat olyan küldeményeket is, mint levél, csomag, hírlap, katalógus és egyébek;
- (d) „postai szolgáltatás”²: olyan szolgáltatások, amelyek – a rendeltetési helytől (belföldi vagy külföldi), a szolgáltatás sebességétől (elsőbbbségi, nem elsőbbbségi, sürgős, expressz vagy egyéb) vagy az üzemeltetőtől (állami vagy magán) függetlenül – felölelik a postai küldemények gyűjtését, feldolgozását, szállítását és kézbesítését;
- (e) „szabályozó hatóság”: az ezen alszakaszban említett postai szolgáltatások szabályozásával megbízott független szerv vagy szervek; és
- (f) „egyetemes szolgáltatás”: meghatározott minőségű postai szolgáltatások folyamatos nyújtása valamely Fél területének valamennyi pontján, valamennyi felhasználó számára megfizethető áron.

¹ Az egyértelműség érdekében: ez magában foglalja a koncesszió megadását, a nyilvántartásba vételt, a nyilatkozatot, az értesítést vagy az egyedi engedélyeket.

² A „postai szolgáltatás” kiterjed a következőkre: CPC 7511 és CPC 7512.

18.22. CIKK

A versenyellenes gyakorlatok megakadályozása a postai szolgáltatások ágazatában

Mindegyik Fél biztosítja, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó postai szolgáltató ne alkalmazzon versenyellenes gyakorlatokat, ideértve a következőket:

- (a) az ilyen szolgáltatás nyújtásából származó bevételek felhasználása expressz postai szolgáltatás vagy egyéb, nem egyetemes postai szolgáltatás nyújtásának kerestámogatásához; és
- (b) különbségtétel a fogyasztók – például a vállalkozások, tömeges küldeményeket feladók vagy konszolidátorok – között a díjszabás vagy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó szolgáltatás nyújtására vonatkozó egyéb feltételek tekintetében, ha az ilyen különbségtétel nem objektív vagy tárgyilagos kritériumokon alapul.

18.23. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

Az egyes Feleknek jogukban áll meghatározni, hogy milyen egyetemes szolgáltatási kötelezettséget kívánnak fenntartani, valamint jogukban áll döntenek annak hatályáról és végrehajtásáról. Az egyes Felek elfogadhatják az egyetemes postai szolgáltatások végrehajtásának, fejlesztésének és fenntartásának biztosításához szükséges intézkedéseket. Az ilyen intézkedések és kötelezettségek önmagukban nem tekinthetők versenyellenesnek, ha azokat átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos módon hajtják végre.

18.24. CIKK

A postai szolgáltatások nyújtásához szükséges engedélyek

1. Az egyes Felek engedélyhez köthetik a postai szolgáltatások nyújtását. Az engedélyt lehetőség szerint a nemzeti jogszabályokkal és egyéb rendelkezésekkel összhangban egyszerűsített engedélyezési eljárás keretében kell megadni.
2. Az engedély megkövetelheti az alapvető követelményeknek való megfelelést, beleértve a minőségi előírásokat, valamint a fenntartott szolgáltatásokat vagy az egyetemes postai szolgáltatásokat nyújtó kijelölt szolgáltatók kizárólagos és különleges jogainak tiszteletben tartását.
3. Ha valamely Fél engedélyt kér:
 - (a) könnyen hozzáférhető formában közzé teszi a következőket:
 - (i) az ilyen engedélyből eredő jogok és kötelezettségek;
 - (ii) az engedélyezés kritériumai és feltételei; és
 - (iii) a lehetőségekhez mérten az a határidő, amely általában szükséges az engedély iránti kérelmekre vonatkozó határozatok meghozatalához;
 - (b) az engedélyezési eljárásoknak átláthatónak, megkülönböztetésmentesnek és arányosnak kell lenniük, valamint objektív kritériumokon kell alapulniuk; és

(c) az engedélyezési illetékeknek¹ – amelyek a kérelemből adódóan a kérelmező számára felmerülhetnek – észszerűnek kell lenniük, és önmagukban nem korlátozhatják a szolgáltatásnyújtást.

4. A kérelmezőt – kérésre – tájékoztatni kell az engedély iránti kérelem állásáról és az engedély megtagadásának indokairól. Az egyes Felek jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban olyan eljárást tartanak fenn vagy hoznak létre, amelynek keretében a kérelmezők egy független hazai szervnél fellebbezhetnek az engedély megtagadása ellen. Az ilyen eljárásnak átláthatónak és megkülönböztetésmentesnek kell lennie, valamint objektív kritériumokon kell alapulnia.

18.25. CIKK

A szabályozó szerv függetlensége

Mindegyik Fél szabályozó szervet jelölhet ki, függetlenül attól, hogy kifejezetten a postai szolgáltatási ágazathoz kapcsolódik vagy sem. A szabályozó szerv jogilag elkülönül minden postai szolgáltatótól, és azoknak nem tartozik számot adni. A szabályozó szervek határozatainak és az általuk alkalmazott eljárásoknak pártatlannak kell lenniük valamennyi piaci szereplő tekintetében.

¹ Az engedélyezési illetékek nem foglalják magukba az árverésért, a pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes módon történő odaítélésért fizetendő összegeket.

4. ALSZAKASZ

TÁVKÖZLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

18.26. CIKK

Hatály

1. Ezen alszakasz a műsorszolgáltatástól eltérő távközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó szabályozási keret elveit határozza meg¹, amelyek kapcsán az egyes Felek e fejezettel összhangban egyedi kötelezettségvállalásokat tesznek.

2. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy:
 - (a) előírná valamely Fél számára, hogy engedélyezze a másik Fél távközlési szolgáltatója számára a 18-A., 18-B., 18-C. és 18-E. mellékletben előírtaktól eltérő távközlési hálózatok vagy szolgáltatások létrehozását, kiépítését, beszerzését, bérlését, működtetését vagy biztosítását; vagy

¹ „Műsorszolgáltatás”: olyan rádiókommunikáció, amelynek keretében a közvetítéseket a lakosság általi közvetlen vételre szánják, és amely magában foglalhatja a hangátvitelt és a televíziós közvetítést is. A műsorszóró szolgáltatókat nyilvános távközlési szolgáltatóknak, és a hálózataikat nyilvános távközlési hálózatoknak tekintik, ha és amennyiben az ilyen hálózatokat nyilvános távközlési szolgáltatások nyújtására is használják.

- (b) előírná valamely Fél számára, hogy a lakosság számára általánosságban nem kínált távközlési hálózatok vagy szolgáltatások létrehozására, kiépítésére, beszerzésére, bérlésére, működtetésére vagy biztosítására kötelezze a joghatósága alatt álló szolgáltatókat.

18.27. CIKK

Fogalommeghatározások

Ezen alszakasz alkalmazásában:

- (a) „alapvető távközlési létesítmények”¹: olyan nyilvános távközlési hálózat vagy nyilvános távközlési szolgáltatás létesítményei:
- (i) amelyeket kizárólagosan vagy főként egyetlen vagy korlátozott számú szolgáltató biztosít; és
 - (ii) amelyek szolgáltatásnyújtás céljából történő helyettesítése gazdaságilag vagy technikailag nem kivitelezhető;
- (b) „összekapcsolás”: nyilvános távközlési hálózatok üzemeltetőinek vagy nyilvános távközlési szolgáltatások szolgáltatóinak összekapcsolása annak érdekében, hogy lehetővé váljon az egyik távközlési szolgáltató felhasználói számára a másik távközlési szolgáltató felhasználóival való kommunikáció, valamint a másik távközlési szolgáltató által nyújtott távközlési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

¹ A Paraguayi Köztársaság és az Uruguayi Keleti Köztársaság esetében az „alapvető távközlési létesítmények” alatt a nemzeti jogukban szereplő fogalommeghatározásnak megfelelő nyilvános távközlési hálózat és nyilvános távközlési szolgáltatás létesítményei értendők.

- (c) „engedély”: a valamely szabályozó hatóság által a távközlési szolgáltatónak kiadott, a távközlési szolgáltatás nyújtásához szükséges, a távközlési ágazatra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket rögzítő engedély bármely formája, beleértve a nyilvántartásba vételi, nyilatkozattételi vagy értesítési eljárásokat vagy a Felek jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben meghatározott egyéb eljárásokat is;
- (d) „vezető szolgáltató”: a távközlési ágazaton belül az olyan távközlési hálózati üzemeltető vagy távközlési szolgáltató, amely képes lényegesen befolyásolni a részvételi feltételeket – tekintettel az árra és a szolgáltatásnyújtásra – a nyilvános távközlési szolgáltatások releváns piacán az alapvető létesítmények feletti ellenőrzés vagy az adott piacon elfoglalt pozíciója eredményeként;
- (e) „nyilvános távközlési hálózat”: nyilvános távközlési infrastruktúra, amely lehetővé teszi a meghatározott hálózati végpontok közötti távközlést;
- (f) „nyilvános távközlési szolgáltatás”: minden olyan távközlési szolgáltatás, amelynek a nyilvánosság számára történő általános biztosítását valamely Fél kifejezetten vagy ténylegesen előírja;
- (g) „szabályozó hatóság”: az ezen alszakaszban említett távközlési szolgáltatások szabályozásával megbízott szerv vagy szervek;
- (h) „szolgáltató”: bármely személy, aki engedélyt kapott távközlési szolgáltatások nyújtására;
- (i) „távközlési szolgáltatások”: a továbbított tartalom szolgáltatását, illetve az ilyen tartalom felett szerkesztői ellenőrzést biztosító szolgáltatások kivételével minden olyan szolgáltatás, amely elektromágneses jelek továbbításából és vételéből áll; és

- (j) „egyetemes szolgáltatás”: azon meghatározott minőségű szolgáltatások összessége, amelyeket – földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül – valamely Fél területén megfizethető áron valamennyi felhasználó rendelkezésére kell bocsátani.

18.28. CIKK

Szabályozó hatóság

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a távközlési szolgáltatásokért felelős szabályozó hatósága jogilag elkülönül, és funkcionálisan független valamennyi távközlési szolgáltatótól.
2. A szabályozó hatóság rendelkezik az ágazat szabályozásához szükséges felhatalmazásokkal és erőforrásokkal. A szabályozó hatóság hatásköreit könnyen hozzáférhető és egyértelmű formában közzé kell tenni, különösen, ha e feladatokkal egynél több szervet bíznak meg.
3. A szabályozó hatóság határozatainak és az általa alkalmazott eljárásoknak pártatlannak kell lenniük valamennyi piaci szereplő tekintetében.
4. A szabályozó hatóság határozata által érintett távközlési szolgáltatók számára biztosítani kell a jogot, hogy jogorvoslattal éljenek a kérdéses határozat ellen az érintett felektől és a szabályozó hatóságtól független hazai fellebbviteli szervnél. Ha a fellebbviteli szerv jellegét tekintve nem bírói testület, minden esetben írásbeli indokolást kell fűznie a határozataihoz, amelyeket egy pártatlan és független igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak is felül kell vizsgálnia.

18.29. CIKK

A távközlési szolgáltatások nyújtásához szükséges engedélyek

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az engedélyt lehetőség szerint egyszerűsített eljárás keretében adják meg.
2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a szám- és frekvenciahasználati jogok megadására vonatkozó feltételek nyilvánosan hozzáférhetőek legyenek.
3. Ha valamely Fél engedélykötelezettséget ír elő:
 - (a) valamennyi engedélyezési kritériumot nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni;
 - (b) a teljes kérelem benyújtását követően az engedély megadására vonatkozó határozat meghozatalához általában szükséges észszerű időtartamot közzé kell tenni;
 - (c) ha az engedélyt megtagadják, annak indokait kérésre írásban közlik a kérelmezővel; és
 - (d) az engedély kérelmezője számára biztosítani kell, hogy egy hazai fellebbviteli szervhez fordulhasson annak megállapítása érdekében, hogy az engedélyt alaptalanul tagadták-e meg.

18.30. CIKK

Versenyellenes gyakorlatok

A Felek megfelelő intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn annak megakadályozása érdekében, hogy minden olyan távközlési szolgáltató, aki – önmagában vagy másokkal együtt – vezető¹ szolgáltatónak minősül, versenyellenes gyakorlatokat folytasson. E versenyellenes gyakorlatok magukban foglalhatják az erőfölénnyel való visszaélést, valamint minden olyan egyedi vagy összehangolt magatartást vagy ajánlást, amely a releváns piacon a jelenlegi vagy jövőbeli verseny korlátozásához, akadályozásához, torzításához vagy megghiúsításához vezethetnek.

18.31. CIKK

Az alapvető távközlési létesítményekhez való hozzáférés

Mindegyik Fél biztosítja, hogy a területén működő vezető szolgáltatók² észszerű és megkülönböztetésmentes³ feltételek mellett hozzáférést biztosítsanak alapvető távközlési létesítményeikhez a szolgáltatók számára, többek között a díjakkal, a műszaki szabványokkal és előírásokkal, a minőséggel és a karbantartással kapcsolatban.

¹ Az Uruguayi Keleti Köztársaság esetében e cikk hatálya valamennyi távközlési szolgáltatóra kiterjed.

² Az Uruguayi Keleti Köztársaság esetében e cikk hatálya valamennyi szolgáltatóra kiterjed.

³ Ezen alszakasz alkalmazásában „megkülönböztetésmentes” alatt a 18.4. cikkben meghatározott nemzeti elbánás értendő, továbbá az adott ágazatra vonatkoztatott használat esetén e fogalom meghatározás olyan feltételeket jelent, amelyek nem kedvezőlenebbek annál, mint amelyeket valamely hasonló távközlési hálózat vagy távközlési szolgáltatás bármely más felhasználója számára hasonló körülmények között nyújtanak.

18.32. CIKK

Összekapcsolás

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a területén távközlési szolgáltatások nyújtására engedéllyel rendelkező bármely szolgáltató jogosult legyen a nyilvános távközlési hálózatok más üzemeltetőivel, illetve a nyilvános távközlési szolgáltatások más szolgáltatóival tárgyalásokat folytatni az összekapcsolásról. Az érintett szolgáltatók elvben üzleti tárgyalás keretében állapodnak meg az összekapcsolásról.
2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy azon távközlési szolgáltatók, amelyek az összekapcsolási megállapodásról folytatott tárgyalások alatt információt szereznek egy másik távközlési szolgáltatótól, az említett információt kizárólag arra a célra használják fel, amelyre azt rendelkezésükre bocsátották, és mindenkor tiszteletben tartják az átadott vagy tárolt információk bizalmas jellegét.
3. Egy vezető szolgáltatóval¹ való összekapcsolást a hálózat minden műszakilag megvalósítható pontján biztosítani kell. Az ilyen összekapcsolást a következőképpen biztosítják:
 - (a) megkülönböztetésmentes feltételekkel – ideértve a műszaki szabványokat és előírásokat, valamint a díjakat is –, és legalább olyan kedvező minőségben, mint a vezető szolgáltatók saját hasonló szolgáltatásai, vagy a nem kapcsolt szolgáltatók, illetve leányvállalataik vagy egyéb kapcsolt vállalataik által nyújtott hasonló szolgáltatások esetében;

¹ Az Uruguayi Keleti Köztársaság esetében e cikk hatálya valamennyi távközlési szolgáltatóra kiterjed.

- (b) megfelelő időben, olyan feltételek mellett – ideértve a műszaki szabványokat és előírásokat is –, amelyek átláthatóak és észszerűek, figyelembe veszik a gazdasági megvalósíthatóságot és kellően részletesek, biztosítva, hogy a szolgáltatónak ne kelljen fizetnie azon hálózati összetevőkért vagy létesítményekért, amelyekre nincs szüksége a nyújtandó szolgáltatáshoz; és
 - (c) másik távközlési szolgáltató kérésére, és adott esetben a szabályozó hatóság értékelése alapján, a felhasználók többsége számára kínált hálózati végpontokon túl bármely műszakilag megvalósítható ponton, észszerű díjak mellett.
4. A vezető szolgáltatóval való összekapcsolásra vonatkozó szabályokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.
5. A vezető szolgáltatók nyilvánosan közzéteszik az összekapcsolásra vonatkozó megállapodásaikat vagy – adott esetben – az összekapcsolásra vonatkozó referenciaajánlataikat.
6. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a valamely vezető szolgáltatóval való összekapcsolást kérő távközlési szolgáltató visszakereseti joggal rendelkezzen, amelynek alapján bármikor vagy egy közzétett észszerű határidő elteltével független belföldi szervhez fordulhat az összekapcsolás megfelelő feltételeivel és díjaival kapcsolatos viták rendezése céljából. Ilyen független belföldi szerv lehet a 18.28. cikkben említett szabályozó hatóság.

18.33. CIKK

Szűkös erőforrások

Mindegyik Fél a szűkös erőforrásokhoz – többek között a frekvenciákhoz, a számokhoz és a hozzáférési utakhoz – kapcsolódó használati jogok megadására vonatkozó eljárásait objektíven, kellő időben, átláthatóan és megkülönböztetésmentes módon folytatja le. Mindegyik Fél a lehetőségekhez mérten nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a kiosztott frekvenciasávok aktuális állapotát, de a konkrét kormányzati célokra kiosztott frekvenciák részletes megjelölése nem kötelező.

18.34. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

1. Az egyes Feleknek jogukban áll meghatározni, hogy milyen egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket kívánnak fenntartani, és jogukban áll dönteni azok hatályáról és végrehajtásáról. Az egyes Felek az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket átlátható, objektív, megkülönböztetésmentes és arányos módon kezelik.
2. Ha az egyetemes szolgáltató kijelölése több távközlési hálózati üzemeltető vagy távközlési szolgáltató számára is nyitva áll, az ilyen eljárásoknak valamennyi szolgáltató számára nyitva kell állniuk. A szolgáltató kijelöléséhez hatékony, átlátható és megkülönböztetésmentes mechanizmust kell használni.

18.35. CIKK

Bizalmas adatkezelés

Mindegyik Fél biztosítja a nyilvános távközlési hálózatok vagy nyilvános távközlési szolgáltatások használatával továbbított telekommunikáció és kapcsolódó forgalmi adatok bizalmas kezelését, azzal a feltétellel, hogy az e célból alkalmazott intézkedések nem jelentenek önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a szolgáltatáskereskedelem rejtett korlátozását.

18.36. CIKK

Szolgáltatók közötti viták

Mindegyik Fél biztosítja, hogy a szolgáltatók között felmerülő vita esetén az érintett szabályozó hatóság¹ a vitában részt vevő bármelyik fél kérésére kötelező erejű határozatot hoz a vita lehető legrövidebb időn belüli rendezése érdekében.

¹ Az egyértelműség érdekében: ez a Mercosur esetében az egyes aláíró Mercosur-államok szabályozó hatóságaira vonatkozik.

18.37. CIKK

Nemzetközi mobiltelefonos barangolási szolgáltatások

1. Mindegyik Fél arra törekszik, hogy a Felek közötti kereskedelem növelésének előmozdítása és a fogyasztói jólét fokozása érdekében együttműködjenek a nemzetközi barangolási szolgáltatások átlátható és észszerű díjainak előmozdítása érdekében.
2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a hanghívások, a szöveges üzenetküldés és az adatátvitel tekintetében nemzetközi mobiltelefonos barangolási szolgáltatásokat nyújtó távközlési szolgáltatók az említett szolgáltatásokat a következőképpen nyújtsák:
 - (a) a székhelyük szerinti országban a saját lakossági ügyfeleik számára biztosított minőséghez hasonló minőségben; és
 - (b) a szolgáltatásokhoz való hozzáférésre és azok áraira vonatkozó egyértelmű és könnyen hozzáférhető tájékoztatás kíséretében.
3. A Felek együttműködnek az (1) és (2) bekezdés végrehajtásának nyomon követése terén, valamint a nemzetközi mobiltelefonos barangolási szolgáltatásokkal kapcsolatban esetlegesen azonosított egyéb kérdésekben.
4. E cikk nem kötelezi a Feleket arra, hogy szabályozzák a nemzetközi mobiltelefonos barangolási szolgáltatások díjait vagy feltételeit.

5. ALSZAKASZ

PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

18.38. CIKK

Hatály

Ezen alszakasz a Felek által hozott, a pénzügyi szolgáltatások nyújtását érintő intézkedésekre alkalmazandó.

18.39. CIKK

Fogalommeghatározások

1. Ezen alszakasz alkalmazásában:
 - (a) „pénzügyi szolgáltatás”: olyan pénzügyi természetű szolgáltatás, amelyet valamely Fél pénzügyi szolgáltatója nyújt; a pénzügyi szolgáltatások a következő tevékenységekre terjednek ki:
 - (i) biztosítási- és biztosítással összefüggő szolgáltatások:
 - (A) közvetlen biztosítás (beleértve az együttbiztosítást is):
 - (1) életbiztosítás; és
 - (2) nem-életbiztosítás;

- (B) viszontbiztosítás és továbbengedményezés;
 - (C) biztosításközvetítés, úgymint brókeri és ügynöki tevékenység; és
 - (D) kiegészítő biztosítási szolgáltatások, például tanácsadás, biztosítási matematika, kockázatértékelés és kárrendezési szolgáltatások; és
- (ii) banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások (a biztosítás kivételével):
- (A) lakossági betétek és más visszafizetendő pénzeszközök elfogadása;
 - (B) mindenfajta hitelezés, ideértve a fogyasztói hitelt, jelzáloghitelt, faktorálást és a kereskedelmi ügyletek finanszírozását;
 - (C) pénzügyi lízing;
 - (D) minden fizetési és pénzáttalási szolgáltatás, ideértve a hitel-, terhelési és betéti kártyákat, az utazási csekket és a bankváltókat is;
 - (E) garanciák és kötelezettségvállalások;
 - (F) saját vagy az ügyfél számlájára folytatott kereskedés, ideértve a tőzsdei, a tőzsdén kívüli vagy egyéb módozatokat, a következőkre vonatkozóan:
 - (1) pénzügyi eszközök (ideértve a csekket, a váltókat és a letéti jegyeket is);
 - (2) deviza;

- (3) származékos termékek, ideértve többek között a tőzsdei határidős ügyleteket és opciós ügyleteket is;
 - (4) árfolyam- és kamatlábeszközök, ideértve olyan termékeket is, mint a swapügyletek vagy a határidős kamatláb-megállapodások;
 - (5) átruházható értékpapírok; és
 - (6) egyéb átruházható értékpapírok és pénzügyi eszközök, ideértve a veretlen aranyat is;
- (G) mindenfajta értékpapír kibocsátásában való részvétel, ideértve a jegyzési garanciavállalást és kibocsátói tevékenységet (nyilvánosan és zárt körben egyaránt) és az ilyen kibocsátásokkal összefüggő szolgáltatások nyújtását;
- (H) pénzkuszi tevékenység;
- (I) vagyonkezelés, úgymint készpénz- vagy portfóliókezelés, a közös befektetések minden formájának szervezése, nyugdíjalap-kezelés, vagyonkezelői és letéti szolgáltatások;
- (J) pénzügyi eszközökkel kapcsolatos elszámolási és klíring szolgáltatások, ideértve az értékpapírokat, a származtatott termékeket és az egyéb átruházható instrumentumokat;
- (K) más pénzügyi szolgáltatók által: pénzügyi információk nyújtása és továbbítása, valamint pénzügyi adatok kezelése és ezzel kapcsolatos szoftverek; és

- (L) tanácsadás, közvetítés és más kiegészítő pénzügyi szolgáltatások az (A)–(K) pontban felsorolt tevékenységek vonatkozásában, ideértve a hitelreferenciát és -elemzést, a befektetési és portfólió kutatást és -tanácsadást, a felvásárlással, illetve vállalkozási szerkezetátalakítással és stratégiával összefüggő tanácsadást;
- (b) „pénzügyi szolgáltató”: az egyik Fél olyan természetes vagy jogi személye – a közigazgatási intézmények kivételével –, aki/amely pénzügyi szolgáltatást nyújt vagy kíván nyújtani;
- (c) „új pénzügyi szolgáltatás”: pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve a meglévő vagy új termékekkel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy a termék szolgáltatásának módját, amelyet a Fél területén egyik pénzügyi szolgáltató sem nyújt, de a másik Fél területén igénybe vehető;
- (d) „ön szabályozó szervezet”: olyan nem kormányzati szervezet, többek között bármilyen szervezet vagy egyesület, amely valamely Fél által átruházott szabályozó vagy felügyeleti jogkört gyakorol a pénzügyi szolgáltatók felett;
- (e) „közigazgatási intézmény”:
- (i) valamely Fél kormánya, központi bankja vagy monetáris hatósága, vagy a valamely Fél tulajdonában lévő vagy általa ellenőrzött szervezet, amely elsődlegesen kormányzati célú kormányzati feladatokat vagy tevékenységeket lát el; az elsősorban kereskedelmi feltételekkel pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezetek azonban nem tartoznak ide; vagy
 - (ii) valamely magánjogi szervezet, amely olyan funkciókat lát el, amelyek szokásosan a központi bank vagy más monetáris hatóság feladatai lennének.

2. Ezen alszakasz alkalmazásában és kizárólag az ezen alszakasz hatálya alá tartozó szolgáltatásokkal kapcsolatban az „államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások” a következők:

- (a) a központi bank vagy a monetáris hatóság vagy bármely más állami szerv által a monetáris és árfolyam-politika végrehajtása keretében végzett tevékenységek;
- (b) jogszabály által szabályozott társadalombiztosítási rendszer vagy állami nyugdíjrendszer részét képező tevékenységek; és
- (c) közigazgatási intézmények által a kormány megrendelésére, garanciája mellett vagy pénzügyi erőforrásait igénybe véve végzett egyéb tevékenységek.

Ha valamely Fél engedélyezi, hogy a b) vagy c) pontban említett tevékenységeket a pénzügyi szolgáltatói egy közigazgatási intézménnyel vagy pénzügyi szolgáltatóval versenyezve folytathassák, a „pénzügyi szolgáltatás” magában foglalja az ilyen tevékenységeket is, amelyek ezután e fejezet hatálya alá fognak tartozni.

3. Az „államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások” fogalomnak a 18.1. cikk (6) bekezdésében foglalt általános meghatározása nem alkalmazandó az ezen alszakasz hatálya alá tartozó szolgáltatásokra.

18.40. CIKK

Prudenciális kivételek

1. A megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza, hogy valamely Fél prudenciális okokból intézkedéseket hozzon, ideértve a következőket:

- (a) a beruházók, betétesek, pénzügyi piaci szereplők, biztosításkötvény-tulajdonosok, illetve olyan személyek védelme, akikkel szemben valamely pénzügyi szolgáltató vagyongazdálkodói kötelezettséggel tartozik; vagy

(b) valamely Fél pénzügyi rendszere integritásának és stabilitásának biztosítása.

2. Ha az ilyen intézkedések nem felelnek meg ezen alszakasz rendelkezéseinek, azok nem használhatók eszközként a Fél ezen alszakasz szerinti kötelezettségvállalásainak vagy kötelelességeinek kikerülésére.

3. A megállapodás e részének egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely előírná valamely Fél részére az egyedi fogyasztóinak ügyeire és számlájára vonatkozó információk, vagy az állami szervek birtokában lévő bármely bizalmas vagy saját információ átadását.

18.41. CIKK

Hatékony és átlátható szabályozás a pénzügyi szolgáltatási ágazatban

1. Mindegyik Fél minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy előzetesen valamennyi érdekelt személy rendelkezésére bocsásson minden olyan, általánosan alkalmazandó intézkedést, amelynek elfogadását a Fél javasolja. Az intézkedés rendelkezésre bocsátása történhet:

(a) hivatalos közzététel útján; vagy

(b) más írott vagy elektronikus formában.

2. Az érdekelték számára mindegyik Fél illetékes pénzügyi hatósága hozzáférhetővé teszi a pénzügyi szolgáltatásnyújtás iránti kérelem kitöltésére vonatkozó követelményeket.

3. A kérelmező kérésére az illetékes pénzügyi hatóság tájékoztatja a kérelmezőt kérelme helyzetéről. Ha az említett hatóság további tájékoztatást kér a kérelmezőtől, erről indokolatlan késedelem nélkül értesíti a kérelmezőt.

4. Mindegyik Fél minden tőle telhetőt megtesz annak biztosítására, hogy a területén végrehajtsák és alkalmazzák a pénzügyi szolgáltatások ágazatának szabályozására és felügyeletére, illetve az adókijátszás és adókikerülés elleni küzdelemre vonatkozó nemzetközileg elfogadott előírásokat. Az ilyen nemzetközileg elfogadott standardok közé tartoznak többek között a G20-ak, a Pénzügyi Stabilitási Tanács, a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság, a Biztosításfelügyelők Nemzetközi Szövetsége, az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezete, a FATF és az OECD adóügyi átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fóruma által elfogadott standardok és a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok. E célból a Felek együttműködnek, valamint információt és tapasztalatot cserélnek e kérdésekkel kapcsolatban.

18.42. CIKK

Új pénzügyi szolgáltatások

1. Mindegyik Fél engedélyezi a másik Félnek a területén letelepedett pénzügyi szolgáltatói számára, hogy a területén a 18-A., a 18-B., a 18-C. és a 18-E. mellékletben vállalt pénzügyi szolgáltatások alágazatainak hatókörébe tartozó, bármely új pénzügyi szolgáltatást nyújtsanak, az ott megállapított feltételekre, korlátozásokra, feltételekre és képesítésekre is figyelemmel.
2. Az új pénzügyi szolgáltatást azon Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban kell nyújtani, amelynek területén azt nyújtani kívánják, és azt az említett Fél illetékes hatóságai hagyják jóvá, szabályozzák és felügyelik.

18.43. CIKK

A prudenciális intézkedések elismerése

1. Az egyik Fél elismerheti a másik fél prudenciális intézkedéseit annak meghatározásakor, hogy a Fél pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó intézkedéseit hogyan kell alkalmazni. Az ilyen elismerés, amely harmonizáció útján vagy másként is elérhető, alapulhat valamilyen megállapodáson vagy megegyezésen, illetve autonóm módon is megadható.
2. Valamely Fél, amely harmadik országgal kötött, jövőbeli vagy létező – például az (1) bekezdésben említett – megállapodásnak vagy megegyezésnek részes fele, megfelelő lehetőséget biztosít a másik Félnek arra, hogy tárgyaljon a megállapodáshoz vagy megegyezéshez való csatlakozásáról, vagy tárgyalást folytasson hasonló megállapodásokról vagy megegyezésekről, olyan körülmények között, amelyekben a megállapodásban vagy megegyezésben részes Felek között a szabályozás, a felügyelet és az ilyen szabályozás végrehajtása, valamint – szükség esetén – az információcserére vonatkozó eljárások terén egyenértékűség állna fenn. Amennyiben valamely Fél autonóm módon biztosít elismerést, megfelelő lehetőséget kell biztosítania a másik Fél számára annak igazolására, hogy ilyen körülmények fennállnak.

18.44. CIKK

Önszabályozó szervezetek

1. Ha egy Fél valamely önszabályozó szervezetben fennálló tagságot, részvételt vagy ilyenbe történő belépést ír elő annak feltételeként, hogy a másik Fél pénzügyi szolgáltatója a Fél pénzügyi szolgáltatójával azonos feltételekkel nyújthasson pénzügyi szolgáltatásokat, vagy amennyiben a Fél közvetve vagy közvetlenül önszabályozó szervezetnek előjogokat vagy előnyöket biztosít a pénzügyi szolgáltatások ellátása során, az említett Félnek biztosítania kell, hogy az ilyen önszabályozó szervezetek a 18.4. cikket alkalmazzák az említett Fél területén letelepedett pénzügyi szolgáltatókra.

2. Az egyértelműség érdekében: e cikk egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg az (1) bekezdésben említett önszabályozó szervezeteket abban, hogy saját megkülönböztetésmentes követelményeket vagy eljárásokat fogadjanak el. Amennyiben az ilyen intézkedéseket nem kormányzati szervek hozzák meg, és nem a központi, regionális vagy helyi kormányzatok vagy hatóságok által átruházott hatáskörök gyakorlásával kapcsolatban hozzák, azok nem minősülnek valamely Fél intézkedéseinek, és nem tartoznak e fejezet hatálya alá.

18.45. CIKK

Fizetési és elszámolási rendszerek

Szabályozási követelmények alapján és a 18.4. cikkel összhangban mindegyik Fél egy másik Félnek a területén letelepedett pénzügyi szolgáltatói számára köteles hozzáférést biztosítani a közigazgatási intézmények által működtetett fizetési és elszámolási rendszerekhez, valamint a szokásos üzleti életben rendesen elérhető hivatalos finanszírozáshoz és refinanszírozáshoz. E cikknek nem célja, hogy hozzáférést biztosítson valamely Fél végső hitelezői forrásaihoz (a nemzeti központi bankhoz vagy bármely más monetáris hatósághoz).

6. ALSZAKASZ

E-KERESKEDELEM

18.46. CIKK

Célkitűzés és hatókör

1. A Felek – elismerve, hogy az elektronikus kereskedelem számos gazdasági tevékenység esetében fokozza a kereskedelmi lehetőségeket – megállapodnak arról, hogy előmozdítják a közöttük megvalósuló elektronikus kereskedelem fejlesztését, többek között azáltal, hogy együttműködést folytatnak az ezen alszakasz rendelkezései alapján az elektronikus kereskedelem tekintetében felmerülő kérdésekben.
2. Ezen alszakasz az elektronikus úton folytatott kereskedelmet érintő intézkedésekre alkalmazandó.
3. A Felek elismerik a technológiai semlegesség elvét az elektronikus kereskedelemben.
4. Ezen alszakasz rendelkezései nem alkalmazandók a szerencsejáték-szolgáltatásokra, a műsorszolgáltatásra, az audiovizuális szolgáltatásokra, a közjegyzők és az egyenértékű szakmák szolgáltatásaira, valamint a jogi képviseleti szolgáltatásokra.

18.47. CIKK

Fogalommeghatározások

Ezen alszakasz alkalmazásában:

- (a) „fogyasztó”: minden olyan természetes személy vagy – feltéve, hogy az egyes Felek nemzeti jogszabályai és egyéb rendelkezései úgy rendelkeznek – jogi személy, aki vagy amely a kereskedelmi, üzleti vagy szakmai tevékenységi körén kívül eső célokra a 18.27. cikk e) pontjában meghatározott nyilvános távközlési szolgáltatást vesz igénybe vagy igényel;
- (b) „közvetlen üzletszerzési célú tájékoztatás”: a reklámtevékenység minden olyan formája, amellyel egy személy nyilvános távközlési hálózat igénybevételével üzletszerzési célú üzeneteket küld közvetlenül a végfelhasználók számára, és amely e megállapodás alkalmazásában az elektronikus levelezést, valamint a szöveges és multimédiás üzeneteket (SMS és MMS) is felöleli;
- (c) „elektronikus azonosítási szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amely lehetővé teszi a következők megerősítését:
 - (i) egy személy elektronikus azonosítása; vagy
 - (ii) az elektronikus adatok eredete és sértetlensége;
- (d) „elektronikus aláírás”: olyan elektronikus adat, amelyet más elektronikus adathoz csatolnak, vagy logikailag más elektronikus adathoz rendelnek hozzá, és megfelel a következő követelményeknek:
 - (i) valamely természetes személy azt arra használja, hogy kifejezze egyetértését a hozzá kapcsolódó elektronikus adattal, vagy azt valamely jogi személy a hozzá kapcsolódó elektronikus adatok eredetének és sértetlenségének biztosítására használja; és

- (ii) azt úgy csatolják a hozzá kapcsolódó elektronikus adathoz, hogy nyomon követhető legyen az adat minden későbbi módosítása; és
- (e) „végfelhasználó”: minden olyan személy, aki fogyasztóként vagy kereskedelmi, üzleti vagy szakmai célból nyilvános távközlési szolgáltatást vesz igénybe vagy igényel.

18.48. CIKK

Az elektronikus továbbításra kivetett vámok

1. A Felek nem vetnek ki vámot az egyik Fél személye és a másik Fél személye közötti elektronikus továbbításokra.
2. Az egyértelműség érdekében: az (1) bekezdés nem zárja ki, hogy a Felek belföldi adókat, illetékeket vagy egyéb díjakat szabjanak ki az elektronikus továbbításokra, feltéve, hogy az ilyen adókat, illetékeket vagy díjakat a megállapodás e részével összhangban szabják ki.

18.49. CIKK

Az előzetes engedélyezés mellőzésének elve

1. A Felek arra törekednek, hogy ne írják elő az elektronikus úton történő szolgáltatásnyújtás előzetes engedélyezését kizárólag azon az alapon, hogy a szolgáltatást elektronikus úton nyújtják, és ne fogadjanak el vagy tartsanak fenn bármely más, azonos hatású követelményt.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a 18.27. cikk i) pontjában meghatározott távközlési szolgáltatásokra és a 18.39. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott pénzügyi szolgáltatásokra.

3. Az egyértelműség érdekében: semmi nem akadályozza a Feleket abban, hogy a következőkkel összhangban az (1) bekezdéssel összeegyeztethetetlen intézkedéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn valamely jogszerű közpolitikai célkitűzés elérése érdekében:

(a) 18.1. cikk, (4) bekezdés;

(b) 18.40. cikk;

(c) 28.1. cikk; és

(d) 28.2. cikk.

18.50. CIKK

Szerződések elektronikus úton történő megkötése

Az egyes Felek biztosítják, hogy jogrendszerük lehetővé tegye az elektronikus úton történő szerződéskötést, és hogy a szerződéses folyamatokra vonatkozó jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik ne akadályozzák az elektronikus szerződések alkalmazását, és ne eredményezzék azt, hogy az ilyen szerződéseket azon az alapon lehessen megfosztani joghatásuktól és érvényességüktől, hogy azokat elektronikus úton köttették, kivéve, ha a jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik így rendelkeznek¹.

¹ E cikk nem alkalmazandó a következőkre: olyan szerződések, amelyek ingatlanra vonatkozó jogokat keletkeztetnek vagy ruháznak át; olyan szerződések, amelyek jogszabály alapján bíróságok, hatóságok vagy közhatalmat gyakorló szakmák közreműködését igénylik; kezességi vagy ügyleti biztosítékról szóló szerződések, amelyeket szakmai vagy üzleti tevékenységi körükön kívül eljáró személyek kötöttek; családjog vagy öröklési jog által szabályozott szerződések.

18.51. CIKK

Elektronikus aláírás és hitelesítési szolgáltatások

1. A Felek nem tagadhatják meg egy elektronikus aláírás és elektronikus hitelesítési szolgáltatás joghatását vagy jogi eljárásokban bizonyítékként való elfogadhatóságát kizárólag azon az alapon, hogy elektronikus formátumú.
2. A Felek nem fogadnak el vagy tartanak fenn elektronikus aláírást és elektronikus hitelesítési szolgáltatásokat szabályozó olyan intézkedéseket, amelyek:
 - (a) megtiltják az elektronikus tranzakcióban részt vevő felek számára, hogy kölcsönösen meghatározzák a tranzakciójukhoz szükséges megfelelő elektronikus módszereket; vagy
 - (b) megakadályozzák, hogy az elektronikus tranzakcióban részt vevő felek az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok előtt bizonyítani tudják, hogy elektronikus tranzakciójuk megfelel-e az elektronikus aláírásra és elektronikus hitelesítési szolgáltatásokra vonatkozó jogi követelményeknek.

18.52. CIKK

Kéretlen direktmarketing-célú kommunikáció

1. Mindegyik Fél arra törekszik, hogy hatékonyan védje a végfelhasználókat a kéretlen direktmarketing-célú kommunikációval szemben.

2. Mindegyik Fél annak biztosítására törekszik, hogy a személyek ne küldjenek direktmarketing-célú tájékoztatást azon fogyasztóknak, akik nem adták hozzájárulásukat az ilyen tájékoztatáshoz¹.
3. A (2) bekezdéstől eltérve, mindegyik Fél lehetővé teszi azon személyek számára, akik a jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban – termékértékesítéssel vagy szolgáltatásnyújtással összefüggésben – valamely fogyasztó elérhetőségi adatait gyűjtötték, hogy saját hasonló áruikról vagy szolgáltatásaikról az említett fogyasztó részére direktmarketing-célú kommunikációkat küldjenek.
4. Mindegyik Fél annak biztosítására törekszik, hogy a direktmarketing-célú kommunikációk ilyenként egyértelműen azonosíthatók legyenek, egyértelműen közöljék, hogy kinek a nevében küldik azokat, és tartalmazzák az ahhoz szükséges információkat, hogy a végfelhasználók díjmentesen és bármikor kérhessék a küldés megszüntetését.

18.53. CIKK

Fogyasztóvédelem

1. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy átlátható és hatékony intézkedéseket fogadjanak el és tartsanak fenn a fogyasztók – többek között csalárd és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni – védelme érdekében, amikor elektronikus kereskedelmi ügyletekben vesznek részt.

¹ A hozzájárulást az egyes Felek saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban kell meghatározni.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a Felek olyan intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek hozzájárulnak a fogyasztói bizalomhoz, ideértve a csalárd és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokat tiltó intézkedéseket is. Az ilyen intézkedések többek között a következőkről rendelkeznek:

- (a) a fogyasztók azon joga, hogy egyértelmű és részletes tájékoztatást kapjanak a szolgáltatásról és annak nyújtójáról;
- (b) a kereskedők azon kötelezettsége, hogy jóhiszeműen járjanak el és betartsák a tisztességes piaci gyakorlatokat, többek között amikor a fogyasztók kérdéseire válaszolnak;
- (c) annak tilalma, hogy a fogyasztóknak díjat számítsanak fel a fogyasztó által nem kért vagy nem engedélyezett ideig nyújtott szolgáltatásokért; és
- (d) a fogyasztók jogorvoslathoz való hozzáférése jogaik érvényesítése érdekében, többek között a megállapodás szerint kifizetett, de nem nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos jogorvoslathoz való joguk tekintetében.

3. A Felek a fogyasztóvédelem biztosítása és a fogyasztói bizalom megerősítése érdekében elismerik a fogyasztóvédelemért felelős ügynökségeik és egyéb releváns szerveik közötti együttműködés fontosságát az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatos tevékenységek tekintetében.

18.54. CIKK

Szabályozási együttműködés az e-kereskedelem terén

1. A Felek kölcsönösen elfogadott feltételek alapján együttműködést és párbeszédet folytatnak az elektronikus kereskedelem terén felmerülő szabályozási kérdésekben, amelyek során többek között a következő kérdésekkel foglalkoznak:

- (a) az elektronikus aláírással és hitelesítéssel kapcsolatos határokon átnyúló, műszakilag átjárható szolgáltatások elismerése és elősegítése;
- (b) a köztes szolgáltatók felelőssége az információk továbbítása vagy tárolása tekintetében;
- (c) a direktmarketing-célú kommunikáció kezelése;
- (d) a fogyasztók védelme az elektronikus kereskedelem terén;
- (e) a papírmentes kereskedelem előmozdítása; és
- (f) az elektronikus kereskedelem fejlesztése szempontjából releváns, minden egyéb kérdés.

2. Az (1) bekezdésben említett együttműködés középpontjában a Felek e kérdésekre vonatkozó jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel, valamint az ilyen jogszabályok és egyéb rendelkezések végrehajtásával kapcsolatos információcsere áll.

18.55. CIKK

Egyetértés a számítástechnikai szolgáltatásokról

1. A Felek egyetértenek abban, hogy a szolgáltatáskereskedelemnek és a beruházásoknak a 18.3. és a 18.4. cikkel összhangban történő liberalizációja céljából a következő szolgáltatásokat számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatásoknak tekintik, függetlenül attól, hogy nyújtásuk hálózaton – többek között az interneten – keresztül történik-e:

- (a) tanácsadás, stratégia, elemzés, tervezés, specifikáció, kialakítás, fejlesztés, telepítés, implementáció, integráció, tesztelés, vírusirtás, frissítés, támogatás, műszaki segítség vagy irányítás számítógépek vagy számítástechnikai rendszerek tekintetében vagy azok számára;
- (b) olyan számítástechnikai programok, amelyeket a számítógépek (önmagukban és önmaguktól való) működéséhez és kommunikációjához szükséges utasítások halmazaként határoznak meg, valamint tanácsadás, stratégia, elemzés, tervezés, specifikáció, kialakítás, fejlesztés, telepítés, megvalósítás, integráció, tesztelés, hibaelhárítás, frissítés, adaptálás, karbantartás, támogatás, műszaki segítség, irányítás vagy felhasználás számítástechnikai programok tekintetében vagy azok számára;
- (c) adatkezelés, adattárolás, tárhely- vagy adatbázis-szolgáltatások;
- (d) irodai gépek és berendezések – többek között számítógépek – karbantartása és javítása; és
- (e) ügyfelek személyzete számára nyújtott, számítógépes programokhoz, számítógépekhez, számítástechnikai rendszerekhez kapcsolódó képzési szolgáltatások, máshová be nem sorolt szolgáltatások.

2. Az egyértelműség érdekében: a számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatások segítségével megvalósított szolgáltatások önmagukban nem minősülnek feltétlenül számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatásnak.

D. SZAKASZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ÉS KIVÉTELEK

18.56. CIKK

Kapcsolattartó pontok

1. Legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 1 (egy) éven belül mindegyik Fél kapcsolattartó pontokat jelöl ki, és értesíti a másik Felet azok elérhetőségi adatairól a következők céljából:
 - (a) a másik Fél e fejezet végrehajtásával kapcsolatos tájékoztatásának elősegítése, többek között a következők tekintetében:
 - (i) a szolgáltatásnyújtás kereskedelmi és technikai szempontjai; és
 - (ii) nyilvántartásba vétel, elismerés és a szakképzettség megszerzése; és
 - (b) az e fejezet végrehajtásával kapcsolatos bármely más, valamely Fél által felvetett kérdés mérlegelése.
2. Mindegyik Fél haladéktalanul értesíti a másik Felet az e kapcsolattartó pontokkal kapcsolatos bármely változásról.

18.57. CIKK

Szolgáltatáskereskedelemmel és letelepedéssel foglalkozó albizottság

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, szolgáltatáskereskedelemmel és letelepedéssel foglalkozó albizottság – a 2.4. és a 9.9. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:

- (a) e fejezetnek a 18.58. cikkel összhangban történő felülvizsgálata esetén elvégzi az előkészítő technikai munkát; és
- (b) megvitatja a szolgáltatáskereskedelemmel és a letelepedéssel kapcsolatos releváns témákat, beleértve a szolgáltatási és nem szolgáltatási ágazatokba irányuló kölcsönös befektetésekkel kapcsolatos bővítési lehetőségeket is.

2. A szolgáltatáskereskedelemmel és letelepedéssel foglalkozó albizottság eseti alapon meghívhatja a releváns szervezetek képviselőit, akik rendelkeznek a tárgyalandó kérdések szempontjából releváns, szükséges szakértelemmel.

18.58. CIKK

Felülvizsgálati záradék

Célkitűzései fényében e fejezet legkorábban e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 3 (három) év elteltével vagy e megállapodás átfogó felülvizsgálatával összefüggésben vizsgálható felül.

18.59. CIKK

Előnyök megtagadása

Valamely Fél megtagadhatja e fejezet előnyeit a következők esetében:

- (a) szolgáltatásnyújtás, ha a Fél megállapítja, hogy a szolgáltatást harmadik országból vagy harmadik ország területén nyújtják; vagy
- (b) jogi személy, ha a Fél megállapítja, hogy az egy harmadik ország jogi személye.

19. FEJEZET

A FOLYÓSZÁMLA-MŰVELETEKKEL KAPCSOLATOS ÁTUTALÁSOK VAGY FIZETÉSEK, TŐKEMOZGÁSOK ÉS IDEIGLENES VÉDINTÉZKEDÉSEK

19.1. CIKK

Tőkemérleg

Mindegyik fél a fizetési mérleg tőke- és pénzügyi mérlegén zajló tranzakciók tekintetében lehetővé teszi a tőke szabad mozgását a közvetlen befektetések 18. fejezetben előírtak szerinti megvalósítása céljából. Az ilyen tőkemozgások magukban foglalják az ilyen tőke megszüntetését vagy visszahonosítását is.

19.2. CIKK

Folyó fizetési mérleg

Mindegyik Fél szabadon átváltható valutában és a Nemzetközi Valutaalapnak az Egyesült Nemzetek Monetáris és Pénzügyi Konferenciáján 1944. július 22-én Bretton Woodsban (New Hampshire) elfogadott alapokmányával (a továbbiakban: a Nemzetközi Valutaalap alapokmánya) összhangban engedélyezi az e megállapodás hatálya alá tartozó, a folyó fizetési mérlegben megjelenő tranzakciókkal kapcsolatos bármely fizetést és átutalást.

19.3. CIKK

A folyószámla- műveletekkel kapcsolatos átutalásokra vagy fizetésekre, és a tőkemozgásokra vonatkozó jogszabályok és egyéb rendelkezések alkalmazása

A 19.1. és 19.2. cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozna valamely Felet abban, hogy méltányos és megkülönböztetésmentes módon, valamint a folyószámla- műveletekkel kapcsolatos átutalások vagy fizetések, vagy a tőkemozgások rejtett korlátozásának minősülő módon alkalmazza a következőkre vonatkozó jogszabályait és egyéb rendelkezéseit:

- (a) csőd, fizetésképtelenség vagy a hitelezők jogainak védelme;
- (b) értékpapírok kibocsátása, az azokkal való kereskedelem és ügyletek;

- (c) bűncselekmények¹;
- (d) pénzügyi jelentés készítése vagy nyilvántartások vezetése az átutalásokról, ha ez a bűnüldöző vagy pénzügyi szabályozó hatóságok részére történő segítségnyújtás érdekében szükséges; vagy
- (e) ítéletek végrehajtása bírósági eljárások keretében.

19.4. CIKK

Ideiglenes védintézkedések

Ha kivételes körülmények fennállása esetén a folyószámla-műveletekkel kapcsolatos átutalások vagy fizetések, illetve a tőkemozgások súlyos nehézségeket okoznak az Európai Unió gazdasági és monetáris uniójának működésében vagy azzal fenyegetnek, az Európai Unió legfeljebb 6 (hat) hónapos időtartamra olyan védintézkedéseket fogadhat el, amelyek feltétlenül szükségesek e nehézségek vagy azok veszélyének kezeléséhez.

¹ Az egyértelműség érdekében: ez magában foglalja a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló jogszabályok és egyéb rendelkezéseket.

19.5. CIKK

A fizetési mérleg védelmében hozott korlátozások

1. Ha kivételes körülmények fennállása esetén valamely Fél a fizetési mérleggel, többek között a monetáris politika vagy az árfolyam-politika működésével kapcsolatban súlyos nehézségeket vagy a külső finanszírozással kapcsolatban nehézségeket tapasztal, illetve ennek veszélyével szembeül, korlátozó intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn a folyószámla-műveletekhez kapcsolódó átutalások vagy fizetések, illetve a tőkemozgások tekintetében.

2. Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek:

- (a) megkülönböztetésmentesnek kell lenniük a hasonló helyzetben lévő harmadik országokkal összehasonlítva;
- (b) adott esetben összhangban kell állniuk a Nemzetközi Valutaalap alapokmányával;
- (c) kerülniük kell a másik Fél kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi érdekeit érintő szükségtelen károkozást; és
- (d) átmenetinek, arányosnak és a nehézségek kezeléséhez feltétlenül szükségesnek kell lenniük.

Az (1) bekezdésben említett intézkedéseket az (1) bekezdésben említett helyzet javulásával fokozatosan fel kell számolni. Ha olyan rendkívül kivételes körülmények merülnek fel, amelyek miatt valamely Fél az említett intézkedéseket 1 (egy) évnél hosszabb időre kívánja meghosszabbítani, értesíti a másik Felet az ilyen meghosszabbítás bevezetéséről.

19.6. CIKK

Záró rendelkezések

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy korlátozná a Felek gazdasági szereplőinek ahhoz való jogát, hogy kedvezményesebb elbánásban részesüljenek az olyan hatályos két- vagy többoldalú megállapodások alapján, amelyeknek valamely Fél a részes fele.
2. A Felek konzultációkat folytatnak azzal a céllal, hogy az e megállapodás célkitűzéseinek elősegítése érdekében megkönnyítsék az e megállapodás hatálya alá tartozó, Felek közötti tőke mozgást.

20. FEJEZET

KORMÁNYZATI KÖZBESZERZÉS

20.1. CIKK

Célkitűzések

A Felek elismerik, hogy az átlátható, versenyalapú és nyílt eljárás hozzájárul a gazdasági fejlődéshez, és célul tűzik ki saját közbeszerzési piacaik tényleges megnyitását.

20.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „kereskedelmi áruk vagy szolgáltatások”: olyan áru vagy szolgáltatás, amelyet általában kereskedelmi piactereken értékesítenek vagy kínálnak eladásra nem állami beszerzőknek, és amelyeket nem állami célokra szoktak beszerezni;
- (b) „építőipari szolgáltatások”: olyan szolgáltatások, amelyek célja bármilyen magas- vagy mélyépítési munka megvalósítása a CPC 51. főcsoportja alapján;
- (c) „elektronikus árverés”: olyan iteratív folyamat, amelyben a beszállítók új árakra, illetőleg az ajánlatnak a bírálati részszempontokhoz kapcsolódó egyes számszerűsíthető, az ártól különböző elemeire, vagy mindkettőre vonatkozóan kedvezőbb ajánlatot tesznek elektronikus úton, ami az ajánlatok rangsorolását vagy újbóli rangsorolását eredményezi;
- (d) „írásbeli” vagy „írásban”: bármely, szavakból vagy számjegyekből álló kifejezési forma, amely olvasható, reprodukálható és később közölhető, és amely magában foglalhat elektronikus úton továbbított és tárolt adatokat is;
- (e) „korlátozott körű tendereljárás”: olyan közbeszerzési módszer, amelynek keretében a beszerző szerv kapcsolatba lép a választása szerinti beszállítóval vagy beszállítókkal;
- (f) „intézkedés”: az érintett közbeszerzéshez kapcsolódó bármilyen törvény, rendelet, eljárás, igazgatási iránymutatás vagy gyakorlat, vagy a beszerző szerv bármilyen cselekménye;

- (g) „többszöri felhasználásra szánt jegyzék”: azon beszállítókat tartalmazó jegyzék, amelyekről a beszerző szerv megállapította, hogy megfelelnek az említett jegyzékbe való felvétel feltételeinek, és amely jegyzéket a beszerző szerv többször kíván felhasználni;
- (h) „tárgyalás”: a közbeszerzési eljárásnak az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség elveire figyelemmel történő lefolytatása, amely olyan konkrét helyzetekre korlátozódik, amelyekben a beszerző szervek bizonyos feltételek teljesülése esetén tárgyalásokat folytathatnak a beszállítókkal;
- (i) „a szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetmény”: a beszerző szerv által közzétett hirdetmény, amelyben felhívják az érdekelt beszállítókat részvételi jelentkezés, ajánlat vagy mindkettő benyújtására;
- (j) „ellentételezés”: azzal a céllal alkalmazott intézkedések, hogy a belföldi tartalom alkalmazása, a technológia engedélyezése, beruházási követelmények, csereüzletek vagy hasonló követelmények révén ösztönzzék a helyi fejlesztéseket vagy javítsák a folyó fizetési mérleget;
- (k) „nyílt eljárás”: olyan közbeszerzési módszer, amelynek keretében valamennyi érdekelt beszállító benyújthatja az ajánlatát;
- (l) „beszerző szerv”: a 20-A–20-E. melléklet függelékeinek hatálya alá tartozó szerv;
- (m) „minősített beszállító”: olyan beszállító, amelyet a beszerző szerv a részvétel feltételeit teljesítő beszállítóként ismer el;
- (n) „meghívásos eljárás”: olyan közbeszerzési módszer, amelynek keretében a beszerző szerv csak minősített beszállítókat kér fel ajánlat benyújtására;
- (o) „szolgáltatások”: eltérő rendelkezés hiányában a szolgáltatások magukban foglalják az építőipari szolgáltatásokat is;

- (p) „szabvány”: olyan okmány, amelyet egy elismert testület fogadott el és hagyott jóvá általános és ismételt használatra; és amely árukra, szolgáltatásokra vagy kapcsolódó eljárásokra és gyártási módszerekre vonatkozó szabályokat, iránymutatásokat vagy jellemző ismertetőjegyeket határoz meg, amelyek teljesítése nem kötelező; az okmány tartalmazhat valamely árura, szolgáltatásra, eljárásra vagy gyártási módszerre vonatkozó terminológiát, jeleket, csomagolási, jelölési vagy címkézési követelményeket, illetve vonatkozhat kizárólag ezekre;
- (q) „beszállító”: árukat vagy szolgáltatásokat nyújtó vagy nyújtani képes személy vagy személyek; és
- (r) „műszaki leírás”: olyan ajánlattételi követelmény, amely:
- (i) meghatározza a közbeszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások tekintetében megkövetelt – többek között a minőséggel, a teljesítménnyel, a biztonsággal és a mérettel kapcsolatos – jellemzőket, vagy az ilyen áruk előállításához, illetve az ilyen szolgáltatások nyújtásához szükséges folyamatokat és módszereket; vagy
 - (ii) meghatározza az árura vagy szolgáltatásra alkalmazandó, a terminológiára, a jelekre, a csomagolásra, a jelölésre vagy a címkézésre vonatkozó követelményeket.

20.3. CIKK

Hatály

1. E fejezet az érintett közbeszerzésre alkalmazandó. Az érintett közbeszerzés olyan kormányzati célú beszerzés:

- (a) amelynek tárgya olyan áruk, szolgáltatások vagy ezek bármilyen kombinációjának beszerzése:
- (i) az egyes Feleknek a 20-A–20E. melléklethez csatolt függelékeiben meghatározottak szerint; és

- (ii) amelyek beszerzése nem kereskedelmi értékesítés vagy viszonteladás, vagy kereskedelmi értékesítésre vagy viszonteladásra szánt termékek gyártása vagy szállítása vagy szolgáltatások nyújtása céljából történik;
- (b) bármilyen szerződéses módon, ideértve: adásvétel; lízing; bérbeadás vagy részletre vásárlás, vételi opció kikötésével vagy anélkül;
- (c) amely vonatkozásában az érték megegyezik vagy meghaladja az egyes Feleknek a 20-A–20-E. mellékletéhez csatolt függelékeiben meghatározott, releváns küszöbértéket a 20.13. cikk szerinti hirdetmény közzétételének időpontjában;
- (d) amelyet az egyes Feleknek a 20-A–20-E. mellékletéhez csatolt függelékeiben meghatározott beszerző szerv végez; és
- (e) amelyet más módon nem zárnak ki az alkalmazási körből.

2. Amennyiben az egyes Feleknek a 20-A–20-E. mellékletéhez csatolt függelékei másképp nem rendelkeznek, e fejezet nem alkalmazandó a következőkre:

- (a) a földterület, a meglévő épületek vagy más ingatlanok, illetve az ezekhez fűződő jogok megvásárlása vagy bérlete;
- (b) nem szerződéses megállapodások vagy bármilyen formájú támogatás, amelyet valamely Fél nyújt, ideértve az együttműködési megállapodásokat, a vissza nem térítendő támogatásokat, a hiteleket, a tőkeinjekciókat, a garanciákat és a pénzügyi ösztönzőket, illetve a kormányzat által az állami, regionális vagy helyi kormányzati szerveknek szolgáltatott árukat és szolgáltatásokat is;

- (c) a pénzügyi vagy letéti szolgáltatások, a szabályozott pénzügyi intézményekre irányuló felszámolási vagy vállalatvezetői szolgáltatások, vagy az államadósság értékesítéséhez, visszaváltásához és elosztásához kapcsolódó szolgáltatások beszerzése vagy vásárlása, beleértve a hiteleket és államkötvényeket, kincstárjegyeket és más értékpapírokat is;
- (d) állami hatóságokkal kötött munkaszerződések; vagy
- (e) a következő közbeszerzések:
 - (i) közvetlenül nemzetközi segítségnyújtás céljából lefolytatott beszerzések, beleértve a fejlesztési segítyt is;
 - (ii) egy nemzetközi megállapodásban a csapatok állomásoztatásával kapcsolatban meghatározott eljárás vagy feltétel szerinti közbeszerzés;
 - (iii) egy nemzetközi megállapodásban egy projektnek az aláíró országok általi közös megvalósításával kapcsolatban meghatározott eljárás vagy feltétel szerinti közbeszerzés; vagy
 - (iv) egy nemzetközi szervezet meghatározott eljárása vagy feltétele, illetve nemzetközi támogatásokból, hitelekből vagy más segítségnyújtásból finanszírozott eljárás vagy feltétel szerinti beszerzések, amennyiben az alkalmazandó eljárás vagy feltétel nem lenne összeegyeztethető ezzel a fejezettel.

3. Mindegyik Fél a 20-A–20-E. mellékletéhez csatolt függelék mindegyikében meghatározza a következő információkat:

- (a) a 20-A-1., 20-B-1., 20-C-1., 20-D-1. és 20-E-1. függelékben azok a központi kormányzati szervek, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá tartoznak;

- (b) a 20-A-2., 20-B-2., 20-C-2., 20-D-2. és 20-E-2. függelékben azok a központi szint alatti kormányzati szervek, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá tartoznak;
- (c) a 20-A-3., 20-B-3., 20-C-3., 20-D-3. és 20-E-3. függelékben valamennyi olyan szerv, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá tartoznak;
- (d) a 20-A-4., 20-B-4., 20-C-4., 20-D-4. és 20-E-4. függelékben az e fejezet hatálya alá tartozó áruk;
- (e) a 20-A-5., 20-B-5., 20-C-5., 20-D-5. és 20-E-5. függelékben – az építőipari szolgáltatások kivételével – azon szolgáltatások, amelyek e fejezet hatálya alá tartoznak;
- (f) a 20-A-6., 20-B-6., 20-C-6., 20-D-6. és 20-E-6. függelékben az e fejezet hatálya alá tartozó építőipari szolgáltatások; és
- (g) a 20-A-7., 20-B-7., 20-C-7., 20-D-7. és 20-E-7. függelékben bármely általános megjegyzés.

4. Amennyiben a beszerző szerv az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés meghatározott követelményeknek megfelelő lefolytatása során olyan személyeket vesz igénybe a nevében történő beszerzéshez, akik nem szerepelnek valamely Félnek a 20-A–20-E. mellékletéhez csatolt függelékeiben, a 20.6. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

20.4. CIKK

A szerződések értékének meghatározása

1. A közbeszerzés becsült értékének annak megállapítása céljából történő meghatározása során, hogy a közbeszerzés érintett közbeszerzésnek minősül-e, a beszerző szerv:
 - (a) a beszerzést nem oszthatja fel részbeszerzésekre, és nem választhat ki vagy használhat a beszerzés becsült értékének meghatározására egy adott értékelési módszert avégett, hogy a beszerzést teljes mértékben vagy részlegesen kivonja a megállapodás e részének alkalmazása alól; és
 - (b) a beszerzés becsült maximális összértékét annak teljes tartama alatt figyelembe veszi, akár egy, akár több ajánlattevőnek ítéltek oda, figyelemmel a díjazás valamennyi formájára, beleértve:
 - (i) a prémiumokat, díjakat, jutalékokat és kamatokat is; és
 - (ii) amennyiben a beszerzés biztosítja opciók lehetőségét, az ilyen opciók teljes értékét.
2. Ha egy beszerzés egyedi előírásai egynél több szerződés odaítélését vagy a szerződések több részben történő odaítélését eredményezik (a továbbiakban egységesen: szakaszos közbeszerzés), a becsült maximális összesített érték számításának a következőkön kell alapulnia:
 - (a) az előző 12 (tizenkét) hónap vagy a beszerző szerv előző költségvetési éve során odaítélt, azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó szakaszos közbeszerzések értéke, lehetőség szerint az áru vagy szolgáltatás ezt követő 12 (tizenkét) hónap folyamán várhatóan bekövetkező mennyiségi vagy értékbeli változásainak figyelembevételével kiigazítva; vagy

(b) az azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó, az első szerződés odaítélését követő 12 (tizenkét) hónap, vagy a beszerző szerv költségvetési éve folyamán odaítélendő, szakaszos közbeszerzések becsült értéke.

3. Olyan, áruk vagy szolgáltatások bérletére, haszonbérletére, lízingjére vagy részletre vásárlására irányuló beszerzés esetén, amelynél nem jelölnek meg összértéket, az értékelés alapja a következő:

(a) határozott idejű szerződés esetén;

(i) amennyiben a szerződés időtartama legfeljebb 12 (tizenkét) hónap, az időtartama alatti becsült összesített maximális érték; vagy

(ii) amennyiben a szerződés időtartama meghaladja a 12 (tizenkét) hónapot, a becsült összesített maximális érték, bármilyen becsült maradványértéket is beleértve;

(b) határozatlan időre kötött szerződés esetén a becsült havi részlet 48-szorosa (negyvennyolcszorosa); és

(c) ha nem biztos, hogy határozatlan idejű vagy határozott idejű szerződésről van-e szó, a b) pontot kell alkalmazni.

20.5. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos és általános kivételek

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az akadályozná a Feleket abban, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, vagy olyan információkat hozzanak nyilvánosságra, amelyeket szükségesnek tartanak a fegyver, lőszer, védelmi termékek vagy hadianyag beszerzésével vagy a nemzetbiztonság, illetve a honvédelem szempontjából nélkülözhetetlen beszerzésekkel kapcsolatos alapvető biztonsági érdekeik védelmében.

2. Figyelemmel azon követelményre, hogy ilyen intézkedéseket nem szabad olyan módon alkalmazni, amely azonos körülmények fennállása esetén a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a Felek közötti kereskedelem rejtett korlátozását jelenti, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az akadályozná a Feleket olyan intézkedés meghozatalában vagy végrehajtásában, amely:
 - (a) fogyatékkal élő személyek, karitatív szervezetek vagy börtönmunka termékeire vagy szolgáltatásaira vonatkozik;
 - (b) a közkerölcs, közrend vagy közbiztonság védelméhez szükséges;
 - (c) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges, ideértve a környezetvédelmi intézkedéseket is; vagy
 - (d) a szellemi tulajdon oltalmához szükséges.

20.6. CIKK

Megkülönböztetésmentesség

1. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatos bármely intézkedés tekintetében:
 - (a) az Európai Unió – a beszerző szerveit is beleértve – haladéktalanul és feltétel nélkül legalább olyan kedvező elbánásban részesíti az aláíró Mercosur-államok áruit és szolgáltatásait, valamint az aláíró Mercosur-államoknak az említett árukat és szolgáltatásokat kínáló beszállítóit, mint a hazai áruit, szolgáltatásait és beszállítóit;
 - (b) mindegyik aláíró Mercosur-állam – a beszerző szerveit is beleértve – haladéktalanul és feltétel nélkül legalább olyan kedvező elbánásban részesíti az Európai Unió áruit és szolgáltatásait, valamint az Európai Uniónak az említett árukat és szolgáltatásokat kínáló beszállítóit, mint a hazai áruit, szolgáltatásait és beszállítóit.

2. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatos valamennyi intézkedés tekintetében az Európai Unió és az egyes aláíró Mercosur-államok, beleértve azok beszerzést végző szerveit is:

- (a) a másik Fél személyei által szerzett külföldi érdekeltség vagy tulajdonjog mértéke alapján nem részesíthet kedvezőtlenebb elbánásban egy helyben letelepedett beszállítót egy másik, helyben letelepedett beszállítónál^{1 2}; vagy
- (b) nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést helyben letelepedett beszállítóval szemben azon az alapon, hogy egy bizonyos közbeszerzésben az általa ajánlott termékek vagy szolgáltatások a másik Fél termékei vagy szolgáltatásai.

3. E cikk nem alkalmazandó a vámokra vagy bármely más, azzal egyenértékű intézkedésre, amely hatással van a külkereskedelemre, illetve a szolgáltatások kereskedelmét érintő egyéb importszabályozásokra és intézkedésekre, amelyek eltérnek azoktól, amelyek kifejezetten az e fejezet hatálya alá tartozó közbeszerzést szabályozzák.

¹ A 20.3. cikk (1) bekezdésétől eltérve, Argentína és az Európai Unió esetében a (2) bekezdés a) pontja alkalmazandó az Argentína vagy az Európai Unió területén letelepedett jogi személynek minősülő argentin vagy európai uniós beszállítókat érintő valamennyi közbeszerzésre. Ez továbbra is a 20.5. cikkben meghatározott biztonsággal kapcsolatos és általános kivételek hatálya alá tartozik.

² A 20.3. cikk (1) bekezdésétől eltérve, Brazília és az Európai Unió esetében a (2) bekezdés a) pontja alkalmazandó a Brazília vagy az Európai Unió területén letelepedett jogi személynek minősülő argentin vagy európai uniós beszállítókat érintő valamennyi közbeszerzésre. Ez továbbra is a 20.5. cikk bekezdésében meghatározott biztonsággal kapcsolatos és általános kivételek hatálya alá tartozik.

20.7. CIKK

Elektronikus eszközök alkalmazása

1. Mindegyik Fél az érintett közbeszerzéseket a lehető legszélesebb körben elektronikus úton folytatja le, és együttműködik az elektronikus eszközök kormányzati közbeszerzési rendszerekben való alkalmazásának fejlesztésében és kiterjesztésében.
2. Ha a beszerző szerv egy érintett közbeszerzést elektronikus úton folytat le, a beszerző szerv:
 - (a) biztosítja, hogy a közbeszerzést olyan információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel bonyolítsák le, beleértve az információk hitelesítésével és titkosításával kapcsolatosakat is, amelyek általánosan elérhetők és interoperábilisak más általánosan elérhető információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel; és
 - (b) fenntartja azon rendszereket, amelyek biztosítják a részvételi jelentkezések és az ajánlatok sértetlenségét, ideértve a beérkezés idejének meghatározását, az ajánlat befogadását, és a jogosulatlan hozzáférés megakadályozását.

20.8. CIKK

A közbeszerzés lefolytatása

A beszerző szerv az érintett közbeszerzést átlátható módon és pártatlanul folytatja le, amivel elkerülhető az összeférhetetlenség és megelőzhető a korrumpáló gyakorlat, és ami összhangban van az e fejezetben foglaltakkal, és ennek során a következő módszereket alkalmazza: nyílt, meghívásos vagy korlátozott körű tendereljárás. Az egyes Felek jogszabályaikkal összhangban szankciókat fogadnak el vagy tartanak fenn a korrumpáló gyakorlatokkal szemben.

20.9. CIKK

Származási szabályok

A 20.6. cikk alkalmazásában az áruk származásának meghatározása nem preferenciális alapon történik.

20.10. CIKK

Előnyök megtagadása

A közbeszerzési eljárás időtartamának sérelme nélkül, valamint a másik Fél szolgáltatójának előzetes értesítése mellett, illetve a másik Fél szolgáltatójával kérésre folytatott konzultáció függvényében az egyik Fél megtagadhatja az e fejezetből származó előnyöket az említett szolgáltatótól, ha az ilyen szolgáltató a másik Fél olyan jogi személye, amely nem folytat jelentős üzleti tevékenységet az említett másik Fél területén.

20.11. CIKK

Feltétel vagy ellentételezés

Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatban a Felek nem kérhetnek, vehetnek figyelembe, alkalmazhatnak vagy kényszeríthetnek ki ellentételezést.

20.12. CIKK

A közbeszerzésre vonatkozó információ közzététele

1. Mindegyik Fél:

- (a) haladéktalanul közzéteszi az érintett közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályban vagy rendeletben előírt, a hirdetményekbe és az ajánlattételi dokumentációba hivatkozással belefoglalt jogszabályokat, rendeleteket, bírósági határozatokat, általánosan alkalmazandó igazgatási döntéseket, szokásos szerződéses záradékokat, valamint az érintett közbeszerzésekre vonatkozó eljárásokat, és azok bármilyen módosítását, hivatalosan kijelölt, széles körben terjesztett és a nyilvánosság számára mindenkor hozzáférhető, elektronikus vagy nyomtatott médium útján;
- (b) a másik Fél kérésére további információkat szolgáltat az ilyen rendelkezések alkalmazásáról;
- (c) a 20-F-1., 20-G-1., 20-H-1., 20-I-1. és 20-J-1. függelékben felsorolja azon elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyek útján a Fél közzéteszi az a) pontban meghatározott információt;
- (d) a 20-F-2., 20-G-2., 20-H-2., 20-I-2. és 20-J-2. függelékben felsorolja azon elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyek útján a Fél közzéteszi a 20.13. cikkben, a 20.15. cikk (4) bekezdésében és a 20.23. cikk (2) bekezdésében előírt hirdetményeket.

2. Mindegyik Fél haladéktalanul értesíti a másik Felet a 20-F–20–J. melléklethez csatolt függelékben felsorolt információk bármely módosításáról. A kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács a 9.7. cikk (1) bekezdésének f) pontjával összhangban ennek megfelelően módosítja a 20-F–20–J. mellékletet.

20.13. CIKK

A hirdetések közzététele

Szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetés

1. Az egyes érintett közbeszerzések esetében – a 20.20. cikkben meghatározott körülmények kivételével – a beszerző szerv hirdetését tesz közzé a szándékolt közbeszerzésről, amelyet elektronikus úton, díjmentesen, egyablakos hozzáférési ponton keresztül közvetlenül hozzáférhetővé kell tenni az Európai Unió számára európai szinten, az aláíró Mercosur-államok számára pedig nemzeti szinten, illetve – ha már létrehoztak ilyen egyablakos hozzáférési pontot – a Mercosur szintjén. A szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetés a nyilvánosság számára legalább a hirdetésben feltüntetett határidő lejártáig hozzáférhető. Az egyes Felek az elektronikus médiumokat a 20-F–20-J. melléklethez csatolt függelékekben sorolják fel. Minden ilyen hirdetésnek tartalmaznia kell a 20-O. mellékletben meghatározott információkat.

Összefoglaló hirdetés

2. A beszerző szerv a szándékolt közbeszerzés minden egyes esetére vonatkozóan – a szándékolt beszerzésről szóló hirdetés közzétételével egy időben – összefoglaló hirdetését tesz közzé a WTO egyik olyan hivatalos nyelvén, amelyen a WTO-egyezmény hiteles. Minden ilyen hirdetésnek tartalmaznia kell a 20-K. mellékletben meghatározott információkat.

Tervezett beszerzésről szóló hirdetés

3. A beszerző szerveket arra ösztönzik, hogy minden költségvetési évben a lehető legkorábban közzétegyék a jövőbeli beszerzési terveikről szóló hirdetését a 20-F–20-J. melléklet függelékeiben felsorolt megfelelő nyomtatott és elektronikus médiumban. Az ilyen hirdetésnek tartalmaznia kell a közbeszerzés tárgyát és a szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetés közzétételének tervezett időpontját.

4. A 20-A–20-E. melléklet 12-A-2., 12-A-3., 12-B-2., 12-B-3., 12-C-2., 12-C-3., 12-D-2., 12-D-3., 12-E-2. és 12-E-3. függelékeiben szereplő beszerző szerv a tervezett közbeszerzésről szóló hirdetményt felhasználhatja szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetményként, feltéve, hogy az az e cikk 20-O. mellékletben említettek közül már rendelkezésére álló valamennyi információt tartalmazza, valamint tartalmaz egy nyilatkozatot is, amelyben az érdekelt beszállítóknak jelezniük kell a beszerző szerv felé a közbeszerzésben való részvételi szándékukat.

20.14. CIKK

A részvétel feltételei

1. A beszerző szerv arra a szükséges mértékre korlátozza a beszerzésben való részvétel feltételeit, amellyel biztosítható, hogy a beszállító rendelkezik a releváns beszerzés megvalósításához szükséges jogi és finanszírozási kapacitásokkal, valamint üzleti és műszaki alkalmassággal.
2. Annak értékelése során, hogy a beszállító megfelel-e a részvétel feltételeinek, a beszerző szerv – a beszállítónak a beszerző szerv szerinti Fél területén és azon kívül végzett üzleti tevékenységei alapján – értékeli a beszállító finanszírozási kapacitását, illetve üzleti és műszaki alkalmasságát.
3. A beszerző szerv előírhatja a beszállítónak, hogy igazoljon korábban szerzett releváns munkatapasztalatot; a beszállító közbeszerzésben való részvételét azonban nem feltétlenül köti ahhoz a feltételhez, hogy a beszállítónak korábban már egy vagy több szerződést kellett kapnia valamely adott Fél beszerző szervétől, illetve a beszállítónak valamely adott Fél területén korábban szerzett munkatapasztalattal kell rendelkeznie.
4. E vizsgálat elkészítése során a beszerző szerv az értékelést azon feltételek alapján végzi, amelyeket előzetesen meghatározott a hirdetményekben vagy az ajánlattételi dokumentációban.

5. A beszerző szerv a következő okok alapján zárhatja ki valamely beszállítót:
- (a) csődeljárás;
 - (b) hamis nyilatkozatok;
 - (c) jelentős hiányosságok korábbi szerződés vagy szerződések szerinti lényeges követelmény vagy kötelezettség teljesítésében;
 - (d) bűncselekményt vagy súlyos szabálysértést megállapító jogerős bírósági határozatok;
 - (e) egyéb szankciók, amelyek kizárják a beszállítót valamely Fél jogalányaival való szerződéskötésből;
 - (f) súlyos szakmai kötelelességszegés, amely megkérdőjelezi a beszállító feddhetetlenségét; vagy
 - (g) adófizetési kötelezettség nem teljesítése.
6. A beszerző szerv által megállapított, az (1), (2) és (3) bekezdésben szereplő részvételi feltételeket a Felek beszállítóinak az ajánlattételhez szükséges dokumentáció vagy azzal egyenértékű dokumentáció benyújtásával kell teljesíteniük.

20.15. CIKK

A beszállítók minősítése

Meghívásos eljárás

1. Amennyiben a beszerző szerv meghívásos eljárást kíván lefolytatni, a szerv:
 - (a) a szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetménybe belefoglalja legalább a 20-O. melléklet a), b), c), i), j) és k) pontjában meghatározott információkat, és felkéri a beszállítókat részvételi jelentkezés benyújtására; és
 - (b) az ajánlattételi időtartam kezdetéig a minősített beszállítók rendelkezésére bocsátja legalább a 20-O. melléklet d)–h) pontjában meghatározott információkat.
2. A beszerző szerv minősített beszállítónak ismer el minden olyan hazai beszállítót vagy a másik Fél minden olyan beszállítóját, aki teljesíti egy konkrét közbeszerzésben történő részvétel feltételeit, hacsak a beszerző szerv a szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetményben nem korlátozza azon beszállítók számát, akiknek engedélyezi ajánlat benyújtását, és nem állapítja meg a korlátozott számú beszállítók kiválasztásának kritériumait.
3. Amennyiben az ajánlattételi dokumentáció nyilvánosan nem hozzáférhető az (1) bekezdésben említett hirdetmény közzétételének időpontjában, a beszerző szerv e dokumentumokat valamennyi, a (2) bekezdéssel összhangban kiválasztott minősített beszállítónak egyszerre bocsátja rendelkezésére.

Többszöri felhasználásra szánt jegyzékek

4. Ha valamely Fél joga úgy rendelkezik, hogy a beszerző szervek többszöri felhasználásra szánt beszállítói jegyzéket tarthatnak fenn, biztosítja, hogy azon hirdetményt, amelyben felkérlik az érdekelt beszállítókat a jegyzékbe való felvételük kérelmezésére:

- (a) évente közzétegyék; és
- (b) amennyiben azt elektronikus úton teszik közzé, azt folyamatosan elérhetővé tegyék a 20-F–20-J. melléklet függelékeiben felsorolt, megfelelő médiumban. Egy ilyen hirdetménynek tartalmaznia kell a 20-L. mellékletben meghatározott információkat.

5. A (4) bekezdéstől eltérve, ha egy többszöri felhasználásra szánt jegyzék legfeljebb 3 (három) évig érvényes, a beszerző szervnek elegendő a (4) bekezdésben említett hirdetményt csak egy alkalommal, a jegyzék érvényességi időtartamának kezdetén közzétennie, feltéve, hogy a hirdetmény(t):

- (a) rögzíti az érvényesség időtartamát, és azt, hogy további hirdetményeket nem fognak közzétenni; és
- (b) elektronikus úton teszik közzé, és az érvényességének időtartamán belül folyamatosan elérhetővé teszik.

6. A beszerző szervnek lehetővé kell tennie a beszállítók számára a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételük bármikori kérelmezését, és valamennyi minősített beszállítót észszerűen rövid időn belül fel kell venni a jegyzékbe.

7. Ha a többszöri felhasználásra szánt jegyzékben nem szereplő beszállító a 20-M. mellékletben meghatározott határidőn belül részvételi jelentkezést ad be a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken alapuló beszerzésben, és ehhez kapcsolódóan benyújt minden előírt dokumentumot, a beszerző szerv megvizsgálja a jelentkezést. A beszerző szerv nem zárhatja ki a beszállítót a mérlegelésből azon az alapon, hogy nem rendelkezett elegendő idővel arra, hogy megvizsgálja a kérelmet, kivéve, ha kivételes esetekben, a beszerzés bonyolultságának eredményeként, a beszerző szerv nem képes elvégezni a kérelem vizsgálatát az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidőn belül.

A 20-A-2., 20-A-3., 20-B-2., 20-B-3., 20-C-2., 20-C-3., 20-D-2., 20-D-3., 20-E-2. és 20-E-3. függelékben felsorolt szervezetek

8. A 20-A-2., 20-A-3., 20-B-2., 20-B-3., 20-C-2., 20-C-3., 20-D-2., 20-D-3., 20-E-2. és 20-E-3. függelékben felsorolt beszerző szerv felhasználhatja szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetményként azon hirdetményt, amelyben felkérlik az érdekelt beszállítókat a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételük kérelmezésére, feltéve, hogy:

- (a) a hirdetményt a (4) bekezdéssel összhangban tették közzé, és az tartalmazza a 20-L. mellékletben felsorolt információkat, a 20-O. mellékletben felsorolt információk közül a lehető legtöbb rendelkezésre álló információt, és egy arról szóló nyilatkozatot, hogy az egy szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetménynek minősül, vagy hogy kizárólag a többszöri felhasználásra szánt jegyzékben szereplő beszállítók fognak további hirdetményeket kapni a többszöri felhasználásra szánt jegyzékhez tartozó közbeszerzésekről; és
- (b) a beszerző szerv haladéktalanul megadja az adott beszerzésben való részvételi szándékukat kifejező beszállítóknak azon információkat, amelyek elégségesek ahhoz, hogy lehetővé tegyék számukra a közbeszerzés értékelését, ideértve a 20-O. melléklet alapján előírt minden maradék információt, amennyiben ilyen információk rendelkezésre állnak.

9. A 20-A-2., 20-A-3., 20-B-2., 20-B-3., 20-C-2., 20-C-3., 20-D-2., 20-D-3., 20-E-2. és 20-E-3. függelék hatálya alá tartozó beszerző szerv lehetővé teheti a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételt a (6) bekezdéssel összhangban kérelmező beszállító számára, hogy egy adott közbeszerzés keretében ajánlatot nyújtson be, amennyiben a beszerző szerv számára elegendő idő áll rendelkezésére annak megvizsgálására, hogy a beszállító teljesíti-e a részvétel feltételeit.

A beszerző szerv határozataira vonatkozó információk

10. A beszerző szerv haladéktalanul tájékoztatja a közbeszerzésben való részvételi jelentkezést vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmet benyújtó beszállítót a beszerző szerv által a jelentkezéssel vagy a kérelemmel kapcsolatban hozott döntésről.

11. A beszerző szerv erről haladéktalanul értesíti a beszállítót, és a beszállító kérésére haladéktalanul írásos indokolást küld döntéséről, amennyiben a beszerző szerv:

- (a) elutasítja a beszállító közbeszerzésben való részvételi jelentkezését vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmét;
- (b) visszavonja a beszállító minősítését; vagy
- (c) leveszi a beszállítót a többszöri felhasználásra szánt jegyzékből.

20.16. CIKK

Műszaki leírások

1. A beszerző szerv nem készíthet, fogadhat el vagy alkalmazhat műszaki leírásokat, illetve nem írhat elő megfelelésértékelési eljárásokat azzal a céllal vagy eredménnyel, hogy korlátozza a versenyt, szükségtelen akadályt állítson a nemzetközi kereskedelem útjába vagy megkülönböztetést alkalmazzon a beszállítók között.
2. A beszerzendő árukra és szolgáltatásokra vonatkozó műszaki előírások rögzítésekor a beszerző szerv adott esetben:
 - (a) a tervezési és leíró jellemzők helyett inkább a teljesítmény- és funkcionális követelmények tekintetében határozza meg a műszaki leírásokat; és
 - (b) a műszaki leírásokat nemzetközi szabványokra alapozzák, amennyiben ilyenek léteznek; egyébként pedig nemzeti műszaki előírásokra, elismert nemzeti szabványokra vagy építési szabályzatokra; minden egyes ilyen hivatkozást a „vagy azzal egyenértékű” kifejezésnek kell kísérsnie.
3. Amennyiben a műszaki leírásokban tervezési vagy leíró jellemzőket használnak, a beszerző szerv adott esetben olyan kifejezéseknek – mint például a „vagy ezzel egyenértékű” – az ajánlattételi dokumentációban való szerepeltetésével jelzi, hogy figyelembe veszi azon egyenértékű árukra vagy szolgáltatásokra irányuló ajánlatokat, amelyek igazolhatóan teljesítik a beszerzési követelményeket.
4. A beszerző szerv nem írhat elő olyan műszaki leírásokat, amelyek bizonyos védjegyet vagy kereskedelmi nevet, szabadalmat, szerzői jogot, formatervezési mintát, típust, konkrét származást, gyártót vagy beszállítót követelnek meg vagy ezekre hivatkoznak, kivéve, ha a beszerzési követelményeknek nincs más kellően pontos vagy érthető leírási módja, és feltéve, hogy ezekben az esetekben a beszerző szerv az ajánlattételi dokumentációban feltünteti a „vagy ezzel egyenértékű” kifejezést.

5. A beszerző szerv – úgy, hogy ezzel a versenyt kizárná – nem kér vagy fogad el egy adott beszerzésre vonatkozó műszaki leírások elfogadásának előkészítése során felhasználható tanácsot olyan személytől, aki üzletileg érdekelt lehet a beszerzésben.

6. Az egyértelműség érdekében: valamely Fél, ideértve annak beszerző szerveit is, e cikkel összhangban elkészíthet, elfogadhat vagy alkalmazhat olyan műszaki leírásokat, amelyek a természeti erőforrások megőrzésére vagy a környezetvédelem előmozdítására irányulnak.

20.17. CIKK

Ajánlattételi dokumentáció

1. A beszerző szerv a beszállítók rendelkezésére bocsátja az ajánlattételi dokumentációt, amely tartalmazza az ajánlatok beszállítók általi elkészítéséhez és benyújtásához szükséges valamennyi információt. Amennyiben a szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetmény nem tartalmazza, az említett dokumentációnak a következők teljes körű leírását kell tartalmaznia:

- (a) a közbeszerzés, ideértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, vagy, amennyiben a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget és minden más teljesítendő követelményt, ideértve a műszaki leírást, a megfelelőségi tanúsítványt, a terveket, a rajzokat és útmutatókat;
- (b) a beszállítókra vonatkozó részvételi feltételek, ideértve a beszállítók által azokkal kapcsolatban megküldendő információk és dokumentumok listáját is;

- (c) a szerződés odaítélésekor figyelembe veendő valamennyi bírálati szempont, és az ilyen szempontok relatív jelentősége, kivéve, ahol az ár az egyetlen szempont;
- (d) amennyiben a beszerző szerv elektronikus eszközökkel folytatja le a beszerzést, a hitelesítéssel és titkosítással kapcsolatos valamennyi követelmény vagy az információ elektronikus úton történő benyújtásához kapcsolódó más követelmények;
- (e) amennyiben a beszerző szerv elektronikus árverést alkalmaz, az árverés alapjául szolgáló szabályok ismertetése, az ajánlat bírálati szempontokkal kapcsolatos tartalmi elemeinek a meghatározását is ideértve;
- (f) az ajánlatok nyilvános felbontása esetén az ajánlatok felbontásának dátuma, időpontja és helye, valamint adott esetben az ajánlatok felbontásánál jelenlétre jogosult személyek;
- (g) minden más feltétel, ideértve a fizetési feltételeket és az ajánlatok benyújtásának módjára vonatkozó korlátozásokat, például nyomtatott formában vagy elektronikus úton történő benyújtás; és
- (h) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőket.

2. A beszerzés tárgyát képező áruk és szolgáltatások szállítási határidejének ajánlattételi dokumentációban való megállapításakor a beszerző szerv olyan tényezőket vesz figyelembe, mint a beszerzés összetettsége, az alvállalkozók bevonásának várható mértéke, valamint az áruk előállításához, kiraktározásához és az eladás helyéről való elszállításához, illetve a szolgáltatás nyújtásához szükséges valós időtartam.

3. A szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott értékelési kritériumok többek között a következőket foglalhatják magukban: ár- és egyéb költségtényezők, minőség, műszaki érték, környezeti jellemzők és teljesítési feltételek.

4. A beszerző szerv a beszállító kérésére haladéktalanul a beszerzésben részt vevő bármely beszállító rendelkezésére bocsátja az ajánlattételi dokumentációt, és válaszol a beszerzésben részt vevő beszállító releváns információk iránti észszerű kérésére, feltéve, hogy az ilyen információ nem biztosít előnyt a beszállító számára a beszerzésben részt vevő versenytársaival szemben, és a kérést az alkalmazandó határidőn belül nyújtották be.

5. Amennyiben az ajánlatok 20.22. cikk szerinti értékelését megelőzően a beszerző szerv módosítja vagy megváltoztatja a szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetményben vagy a részt vevő beszállítónak benyújtott ajánlattételi dokumentációban meghatározott kritériumokat vagy követelményeket, írásban továbbít minden ilyen módosítást:

- (a) az információ módosításának időpontjában a beszerzésben részt vevő valamennyi beszállítónak, ha az ilyen beszállítók ismertek, minden egyéb esetben pedig az eredeti tájékoztatással megegyező módon; és
- (b) időben ahhoz, hogy lehetővé tegyék az említett beszállítók számára, hogy adott esetben módosítsák és ismét benyújtsák a módosított ajánlatokat.

6. A beszerző szervek megkövetelhetik a részt vevő beszállítóktól, hogy nyújtsanak garanciát az ajánlat fenntartására, és a sikeres beszállítótól, hogy nyújtson garanciát a teljesítésre.

20.18. CIKK

Időtartamok

A beszerző szerv saját szükségleteivel összhangban elegendő időt biztosít a beszállítók számára, hogy elkészíthessék és benyújthassák részvételi jelentkezéseiket és ajánlataikat, az olyan tényezők figyelembevételével, mint a beszerzés természete és összetettsége, alvállalkozók bevonásának várható mértéke, és az ajánlatok külföldről, illetve belföldről történő eljuttatásához általában szükséges idő az olyan esetekben, amikor nem kerül sor elektronikus eszközök használatára. Ezen időtartamok, beleértve azok meghosszabbítását is, valamennyi érdekelt vagy résztvevő beszállító esetében azonosak. Az alkalmazandó időtartamokat a 20-M. melléklet tartalmazza.

20.19. CIKK

Tárgyalások

1. Ha valamely Fél joga úgy rendelkezik, hogy a beszerző szervek tárgyalások útján is lefolytathatják a közbeszerzést, a beszerző szervek ezt a következő esetekben tehetik meg:
 - (a) olyan közbeszerzések esetében, amelyeknél a szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetményben ezt a szándékot jelezték; vagy
 - (b) ha az értékelésből az állapítható meg, hogy egyetlen ajánlatot sem lehet nyilvánvalóan legkedvezőbbnek minősíteni a hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott egyedi bírálati szempontok alapján.

2. A beszerző szerv:

- (a) biztosítja, hogy a tárgyalásban részt vevő beszállítók elutasítására a hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban megadott bírálati szempontoknak megfelelően kerüljön sor; és
- (b) a tárgyalások lezárásakor minden versenyben maradó beszállítónak azonos határidőt biztosít új vagy módosított ajánlat benyújtására.

20.20. CIKK

Korlátozott körű tendereljárás

1. Feltéve, hogy a közbeszerzési eljárást nem a verseny elkerülésére vagy a belföldi szállítók védelmére használják fel, a beszerző szerv a következő körülmények fennállása esetén ítélt oda szerződéseket korlátozott körű tendereljárás útján:

(a) amennyiben:

- (i) egyetlen ajánlatot sem nyújtottak be, vagy egy beszállító sem kérvényezte a részvételt;
- (ii) egyik ajánlat sem felel meg az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek;
- (iii) egyik beszállító sem felelt meg a részvétel feltételeinek; vagy

(iv) a benyújtott ajánlatok összejátszáson alapultak,

feltéve, hogy az ajánlattételi dokumentáció követelményeit nem változtatták meg lényegesen;

- (b) amennyiben műalkotások esetében, vagy kizárólagos szellemi tulajdonjogok – például szabadalmak, szerzői jogok vagy védett információk – védelmével kapcsolatos okokból, vagy amennyiben technikai okokból nincs verseny, az árukat vagy szolgáltatásokat csak egy adott beszállító szállíthatja vagy nyújthatja, és nem létezik észszerű alternatíva vagy helyettesítő áru vagy szolgáltatás;
- (c) az árut szállító vagy a szolgáltatást nyújtó eredeti nyertes beszállító általi olyan kiegészítő teljesítések esetén, amelyek nem képezték az eredeti közbeszerzés részét, ha az ilyen pótlólagos áruk vagy szolgáltatások beszállítójának megváltoztatása:
 - (i) nem megvalósítható olyan gazdasági vagy technikai okok miatt, mint az eredeti közbeszerzés során vásárolt, meglévő berendezésekkel, szoftverekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság; és
 - (ii) jelentős kényelmetlenséget vagy jelentős mértékű párhuzamos költségeket okozna a beszerző szerv számára;
- (d) árupiacon vásárolt áruk esetében;
- (e) ha egy beszerző szerv olyan prototípusokat vagy első árut, illetve szolgáltatást vásárol, amelyet egy egyedi kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy eredeti fejlesztési szerződés keretében vagy céljából a beszerző szerv kérésére fejlesztettek ki; az ilyen szerződések teljesítését követően a későbbi áru- vagy szolgáltatásbeszerzések e fejezet hatálya alá tartoznak;

- (f) amennyiben feltétlenül szükséges, ha a beszerző szerv által előre nem látható események által előidézett rendkívüli sürgősségi okokból az árukat vagy szolgáltatásokat nyílt vagy meghívásos eljárással nem lehet időben beszerezni;
 - (g) tervpályázat nyertesének odaítélt szerződések esetén, feltéve, hogy a versenyt e fejezet rendelkezéseivel összhangban szervezték meg, és a résztvevőket független bírálóbizottság bírálja el azzal a céllal, hogy a nyertesnek tervpályázati szerződést ítéljenek oda; vagy
 - (h) rendkívül előnyös feltételekkel lebonyolított vásárlások esetében, amely feltételek csak nagyon rövid ideig állnak fenn, így például a szokásosan beszállítónak nem minősülő jogi személyek általi szokatlan értékesítések, vagy a felszámolás vagy csődgondnokság alatt álló vállalkozások eszközeinek értékesítése esetén.
2. A beszerző szerv megőrzi azon dokumentumokat, vagy olyan írásbeli jelentést készít, amelyek tartalmazzák az (1) bekezdés alapján odaítélt minden szerződés konkrét indokolását.

20.21. CIKK

Elektronikus árverések

Amennyiben a beszerző szerv elektronikus árverés útján szándékozik az érintett közbeszerzést lefolytatni, e szervnek az elektronikus árverés megkezdése előtt minden egyes résztvevő rendelkezésére kell bocsátania a következőket:

- (a) az automatikus értékelési módszer, beleérve az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontokon alapuló matematikai képletet is, amely az árverés során az ajánlatok automatikus rangsorolására vagy újbóli rangsorolására alkalmazandó;

- (b) az ajánlat elemei bármilyen első értékelésének eredményei, amennyiben a szerződést a legelőnyösebb ajánlat alapján kell odaítélni; és
- (c) az árverés lefolytatásához kapcsolódó, bármely egyéb releváns információ.

20.22. CIKK

Az ajánlatok kezelése és a szerződések odaítélése

1. A beszerző szerv valamennyi ajánlatot olyan eljárások keretében fogadja, bontja fel és kezeli, amelyek biztosítják a beszerzési eljárás tisztességességét és pártatlanságát, valamint az ajánlatok bizalmosságát.
2. A beszerző szerv nem büntetheti azon beszállítókat, akiknek ajánlatai a benyújtási határidő után érkeznek be, amennyiben a késedelem kizárólag a beszerző szerv mulasztásából ered.
3. Ahhoz, hogy az odaítélésről dönthessenek, az ajánlatot írásban kell benyújtani, valamint a felbontás időpontjában meg kell felelnie az ajánlattételi dokumentációban és adott esetben a hirdetményekben meghatározott alapvető követelményeknek, és a részvételi feltételeknek eleget tevő beszállítótól kell származnia.
4. Hacsak a beszerző szerv meg nem állapítja, hogy a szerződés odaítélése nem szolgálja a közérdeket, a beszerző szerv a szerződést azon beszállítónak ítéli oda, amelyről a beszerző szerv megállapította, hogy képes teljesíteni a szerződés feltételeit, és amely kizárólag a hirdetményekben és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontok alapján a legelőnyösebb ajánlatot, vagy, ahol az ár volt az egyetlen szempont, a legalacsonyabb árat tartalmazó ajánlatot nyújtotta be.

5. Ha a beszerző szervhez a többi benyújtott ajánlathoz képest kirívóan alacsonyabb árat tartalmazó ajánlat érkezik, kérheti a beszállítótól annak bizonyítását, hogy megfelel a részvétel feltételeinek és képes a szerződés feltételeinek teljesítésére.

6. A beszerző szerv nem élhet opciókkal, nem állhat el a beszerzéstől, vagy nem módosíthat odaítélt szerződéseket olyan módon, amely az e fejezet szerinti kötelezettségek megkerülését szolgálja.

7. Mindegyik Fél rendelkezhet úgy, hogy ha a nyertes beszállítónak felróható okokból a szerződést nem kötik meg észszerű időn belül, vagy a nyertes beszállító nem teljesíti a 20.17. cikkben említett, a szerződés teljesítésére vonatkozó garanciát, vagy nem felel meg a szerződési feltételeknek, a szerződés annak a beszállítónak ítélt oda, amely a következő legelőnyösebb ajánlatot nyújtotta be.

20.23. CIKK

A beszerzési információk átláthatósága

1. A beszerző szerv haladéktalanul tájékoztatja a részt vevő beszállítókat a beszerző szerv szerződés odaítéléséről szóló döntéséről, és a tájékoztatást a beszállító kérésére írásban is megteszi. A 20.24. cikk (2) és (3) bekezdésére figyelemmel, a beszerző szerv kérésre indokolást küld az elutasított beszállítónak, amelyben ismerteti az ajánlat elutasításának indokait és a nyertes beszállító ajánlatának relatív előnyeit.

2. Az e fejezet hatálya alá tartozó minden egyes szerződés odaítélését követően a beszerző szerv az egyes Felek jogában meghatározott határidőknek megfelelően a lehető leghamarabb hirdetményt tesz közzé a 20-F-20-J. melléklet függelékeiben felsorolt megfelelő nyomtatott vagy elektronikus médiában. Amennyiben csak elektronikus médiumot használnak, az információnak észszerű ideig könnyen hozzáférhetőnek kell maradnia. A hirdetménynek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- (a) a beszerzett áruk vagy szolgáltatások leírása, amely magában foglalhatja a beszerzett áruk jellegét és mennyiségét, valamint a beszerzett szolgáltatások jellegét és mértékét;
- (b) a beszerző szerv neve és címe;
- (c) a nyertes beszállító neve;
- (d) a nyertes ajánlat értéke, illetve a szerződés odaítélésénél figyelembe vett legmagasabb és legalacsonyabb értékű ajánlat;
- (e) az odaítélés időpontja; és
- (f) az alkalmazott beszerzési módszer típusa, és ha korlátozott körű tendereljárást alkalmaztak, a korlátozott körű eljárás alkalmazását indokoló körülmények leírása.

3. Mindegyik Fél tájékoztatja a másik Felet az e fejezet hatálya alá tartozó közbeszerzés szempontjából releváns, rendelkezésre álló és összehasonlítható statisztikai adatokról.

20.24. CIKK

Az információk közzététele

1. Az egyik Fél kérésére a másik Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsát minden releváns információt az érintett közbeszerzés odaítéléséről annak megállapítása érdekében, hogy a közbeszerzést e fejezet szabályaival összhangban bonyolították-e le. Azokban az esetekben, amikor az ilyen információ rendelkezésre bocsátása sértené a jövőbeli ajánlatok közötti versenyt, az a Fél, akihez az adott információ beérkezik, nem adja tovább egyik beszállítónak sem, kivéve, ha az információt nyújtó Féllel folytatott konzultációt követően az információt nyújtó Fél ebbe beleegyezik.
2. E fejezet bármely más rendelkezésétől eltérve, a Felek, ideértve a beszerző szerveket is, nem bocsátanak a beszállítók rendelkezésére olyan információkat, amelyek sérthetik a beszállítók közötti tisztességes versenyt.
3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy bizalmas információk nyilvánosságra hozatalára kötelezne valamely Felet, köztük annak beszerző szerveit, hatóságait és felülvizsgálati testületeit, amennyiben ez:
 - (a) akadályozná a jogérvényesítést;
 - (b) sértheti a beszállítók közötti tisztességes versenyt;
 - (c) sértené egyes személyek jogos üzleti érdekeit, ideértve a szellemi tulajdon védelmét; vagy
 - (d) más módon ellentétes lenne a közérdekkel.

20.25. CIKK

Hazai felülvizsgálati eljárások

1. Mindegyik Fél gyors, hatékony, átlátható és megkülönböztetéstől mentes igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárásokat hoz létre vagy tart fenn, amelyek keretében a beszállító kifogást emelhet a következőkkel kapcsolatban:

(a) e fejezet megsértése; vagy

(b) valamely Fél e fejezetet végrehajtó intézkedéseinek való megfelelés elmulasztása, ha a beszállítónak a Fél jogszabályai alapján nem áll jogában, hogy közvetlenül kifogást emeljen e fejezet megsértésével kapcsolatban,

az érintett közbeszerzéssel összefüggésben, amelyben a beszállító érdekelt vagy érdekelt volt. Az eljárási szabályokat valamennyi kifogásra vonatkozóan írásba kell foglalni, és általánosan hozzáférhetővé kell tenni.

2. Mindegyik Fél a jogszabályaiban rendelkezhet úgy, hogy amennyiben egy beszállító az érintett közbeszerzéssel összefüggésben tesz panaszt, az érintett Fél arra ösztönzi a beszerző szervét és a beszállítót, hogy konzultáció útján keressenek megoldást a panaszra. A beszerző szervnek az ilyen panaszokat pártatlanul és időben kell megvizsgálnia olyan módon, hogy az ne érintse a beszállító részvételét a jelenleg zajló vagy a jövőbeli beszerzésekben, vagy az ahhoz való jogát, hogy igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárás részeként jogorvoslattal éljen.

3. Minden beszállító számára elegendő időt kell biztosítani a kifogás elkészítésére és benyújtására, amely semmiképp sem lehet 10 (tíz) napnál rövidebb attól a naptól számítva, amelyen a beszállító számára a kifogás alapja ismertté vált vagy észszerűen ismertté kellett volna válnia.

4. Mindegyik Fél létrehoz vagy kijelöl legalább egy pártatlan közigazgatási vagy bírói hatóságot, amely független a beszerző szerveitől, hogy átvegye és megvizsgálja a beszállítónak az érintett közbeszerzéssel összefüggésben felmerült kifogásait.

5. Amennyiben először a (4) bekezdésben említett hatóságtól eltérő testület vizsgálja felül a kifogást, a Fél biztosítja, hogy a beszállító fellebbezéssel fordulhasson az eredeti határozat ellen egy pártatlan igazgatási vagy bírói hatósághoz, amely független attól a beszerző szervtől, amelynek beszerzése a kifogás tárgyát képezi. A nem bírósági felülvizsgálati testület vagy bírósági felülvizsgálat alá tartozik, vagy olyan eljárási garanciákkal rendelkezik, amelyek biztosítják a következőket:

- (a) a beszerző szerv írásban válaszol a kifogásra, és a felülvizsgálati testület rendelkezésére bocsát minden releváns dokumentumot;
- (b) az eljárás résztvevőit megilleti az a jog, hogy a felülvizsgálati testületnek a kifogással kapcsolatos határozathozatalát megelőzően meghallgassák őket;
- (c) az eljárás résztvevőit megilleti az a jog, hogy képviseltethessék magukat, és segítséget vehessenek igénybe;
- (d) az eljárás résztvevői számára biztosítani kell, hogy a teljes eljárásban részt vehessenek;
- (e) az eljárás résztvevőinek jogában áll kérni, hogy az eljárások nyilvánosak legyenek és tanúkat idézhessenek be; és
- (f) a beszállítók kifogásaival kapcsolatos határozatokat vagy ajánlásokat észszerű időn belül, írásba foglalva hozzák meg, és minden egyes határozatot vagy ajánlást indokolással látnak el.

6. Mindegyik Fél elfogadja vagy fenntartja a következőket biztosító eljárásokat:
- (a) gyors ideiglenes intézkedések, amelyek biztosítják a beszállító számára a beszerzésben való részvétel lehetőségét. Az ilyen ideiglenes intézkedések a beszerzési eljárás felfüggesztését eredményezhetik. Az eljárások lehetővé tehetik az érintett érdekek – köztük a közérdek – szempontjából túlnyomóan hátrányos következmények figyelembevételét annak eldöntésekor, hogy szükséges-e az említett intézkedések alkalmazása. Az intézkedés mellőzését írásban kellően meg kell indokolni; és
 - (b) korrekciós intézkedések vagy az elszenvedett veszteség vagy kár megtérítése, amely kiterjedhet vagy az ajánlat elkészítésének költségére, vagy a kifogással összefüggő költségekre, vagy mindkettőre, ha a felülvizsgálati testület az (1) bekezdésben említett jogsértést vagy mulasztást állapít meg.

20.26. CIKK

Az alkalmazási kör módosítása és helyesbítése

1. A Felek javaslatot tehetnek a 20-A–20E. mellékletéhez csatolt függelékeik módosítására vagy helyesbítésére.

Módosítások

2. Ha valamely Fél az (1) bekezdésben említettek szerint módosítani kívánja mellékleteit, a Fél:
- (a) írásban értesíti a másik Felet; és

(b) az értesítésben ismerteti a másik Fél számára ajánlott megfelelő kompenzációs kiigazításokra irányuló javaslatot, annak érdekében, hogy a módosítást megelőzővel összehasonlítható szintű alkalmazási kört lehessen fenntartani.

3. A (2) bekezdés b) pontjától eltérve, valamely Félnek nem kell kompenzációs kiigazításokról rendelkeznie, ha a módosítás olyan gazdálkodó egységre vonatkozik, amely felett a Fél ténylegesen megszüntette ellenőrzését vagy befolyását.

4. A másik Fél kifogást emelhet a módosítással szemben, ha:

(a) a (2) bekezdés b) pontja alapján javasolt kiigazítás nem megfelelő a kölcsönös megállapodás tárgyát képező összehasonlítható szintű alkalmazási kör fenntartásához; vagy

(b) a módosítás olyan szervezetre vonatkozik, amely felett a Fél ellenőrzése vagy befolyása nem szűnt meg ténylegesen a (3) bekezdésnek megfelelően.

A másik Fél a (2) bekezdés a) pontjában említett értesítés kézhezvételétől számított 45 (negyvenöt) napon belül írásban kell kifogást emelnie. Ha az értesítés kézhezvételétől számított 45 (negyvenöt) napon belül nem terjesztenek elő ilyen kifogást, úgy tekintendő, hogy a Fél elfogadta a javasolt módosítást.

Helyesbítések

5. A valamely Fél mellékleteit érintő következő változtatásokat pusztán formai jellegű helyesbítésnek kell tekinteni, feltéve, hogy azok nem érintik az e fejezetben előírt, kölcsönösen elfogadott alkalmazási kört:

(a) valamely szerv nevének megváltozása;

- (b) a valamely függelékben felsorolt két vagy több szerv egyesülése; és
- (c) a valamely függelékben felsorolt szerv (2) két vagy több olyan szervre való szétválása, amelyek mindegyikét feltüntetik az ugyanazon függelékben felsorolt szervek között.

Az ilyen pusztán formai jellegű helyesbítést végző Fél nem köteles kompenzációs kiigazításokról rendelkezni.

6. Valamely Fél mellékleteinek javasolt helyesbítéseiben, az említett Fél e megállapodás hatálybalépésének napját követően 2 évente (kétévente) értesíti a másik Felet a javasolt helyesbítésekről.

7. Az értesítés kézhezvételétől számított 45 (negyvenöt) napon belül bármelyik Fél értesítheti a másik Felet a javasolt helyesbítéssel szembeni kifogásáról. Ha valamely Fél kifogást terjeszt elő, fel kell tüntetnie, hogy miért véli úgy, hogy a javasolt helyesbítés nem az (5) bekezdés szerinti változás, valamint le kell írnia, hogy a javasolt helyesbítés milyen hatással van az e fejezetben előírt kölcsönösen elfogadott alkalmazási körre. Ha az értesítés kézhezvételétől számított 45 (negyvenöt) napon belül nem terjesztenek elő írásban ilyen kifogást, úgy tekintendő, hogy a Fél elfogadta a javasolt helyesbítést.

Konzultációk és vitarendezés

8. Ha a másik Fél kifogást emel a javasolt módosítással vagy helyesbítéssel szemben, a Felek arra törekednek, hogy a kérdést konzultációk útján rendezzék. Amennyiben a kifogás kézhezvételétől számított 60 (hatvan) napon belül nem születik megállapodás, a mellékleteket módosítani vagy helyesbíteni kívánó Fél az ügyet a 29. fejezetben létrehozott vitarendezési eljárás elé utalhatja, kivéve, ha a Felek megállapodnak a határidő meghosszabbításáról.

9. A (8) bekezdés szerinti konzultációs eljárás nem érinti a 29. fejezetben előírt konzultációkat.
10. Ha valamely Fél nem emel kifogást a (2) és (3) bekezdés szerinti javasolt módosítás vagy a (5) bekezdés szerinti javasolt helyesbítés ellen, vagy ha a módosításról vagy helyesbítésekről a Felek konzultációk útján állapotodnak meg, vagy az ügyben végső döntés született a 29. fejezet alapján, a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács módosítja a releváns mellékletet az elfogadott módosítás vagy helyesbítések, illetve az elfogadott kompenzációs kiigazítások átvezetése érdekében.

20.27. CIKK

A kormányzati közbeszerzésekkel foglalkozó albizottság

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, a kormányzati közbeszerzésekkel foglalkozó albizottság – a 2.4. cikkben és a 9.9. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:
- (a) felülvizsgálja a közbeszerzési piacok kölcsönös megnyitását;
 - (b) információt cserél az egyes Felek területén felmerülő kormányzati közbeszerzési lehetőségekkel kapcsolatban, ideértve a közbeszerzési statisztikai adatok megosztását is; és
 - (c) egyeztetéseket folytat a 20.28. cikkben említett, a kormányzati közbeszerzések terén a Felek között folytatott együttműködés mértékéről és eszközeiről.

20.28. CIKK

A kormányzati közbeszerzések terén folytatott együttműködés

1. A Felek együttműködnek e fejezet hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében. A Felek a rendelkezésre álló és a meglévő eszközöket, erőforrásokat és mechanizmusokat használják.
2. Így különösen, az e területen folytatott együttműködési tevékenységeket – egyéb tevékenységek mellett – a következők révén kell végrehajtani:
 - (a) információk, bevált gyakorlatok, statisztikai adatok, szakértők, tapasztalatok és szakpolitikák cseréje a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken;
 - (b) a fenntartható közbeszerzési gyakorlatok és más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó területek alkalmazásával kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje;
 - (c) hálózatok, szemináriumok és műhelytalálkozók támogatása a kölcsönös érdeklődésre számot tartó témákban;
 - (d) tudástranszfer, beleértve az Európai Unió és az aláíró Mercosur-államok szakértői közötti kapcsolatokat is; és
 - (e) az Európai Unió és az aláíró Mercosur-államok közötti információmegosztás a Felek beszállítói – különösen a kkv-k – számára a Felek kormányzati közbeszerzési piacaihoz való hozzáférés megkönnyítése céljából.

21. FEJEZET

SZELLEMI TULAJDON

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS ELVEK

21.1. CIKK

Általános rendelkezések

1. Az egyes Felek megerősítik a WTO-megállapodásból, a TRIPS-megállapodásból és bármely más olyan, szellemi tulajdonhoz kapcsolódó többoldalú megállapodásból fakadó, egymással szemben fennálló jogait és kötelezettségeket, amelyeknek részes felei.
2. Az egyes Felek szabadon állapíthatják meg a megfelelő módszert a fejezetben foglaltaknak a saját jogrendszerükbe és joggyakorlatukba – a TRIPS-megállapodás és e fejezet célkitűzéseivel és elveivel összhangban – történő átültetésére.

21.2. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célkitűzései a következők:

- (a) az innovatív és kreatív termékekhez való hozzáférésnek, azok előállításának és értékesítésének, valamint kereskedelemnek és beruházásnak a Felek közötti megkönnyítése, ezáltal hozzájárulva a Felek gazdaságának fenntarthatóbbá, méltányosabbá és inkluzívabbá tételéhez;
- (b) a szellemi tulajdon-jogok olyan megfelelő szintű és hatékony védelmének és érvényesítésének biztosítása, ami ösztönzi és jutalmazza az innovációt, ugyanakkor hozzájárul a technológia hatékony átadásához és terjesztéséhez, valamint elősegíti a társadalmi és gazdasági jólétet, továbbá a jogosultak jogai és a közérdek közötti egyensúlyt; és
- (c) azon intézkedések előmozdítása, amelyek segítségével a Felek előmozdíthatják a kutatás-fejlesztést, valamint a tudáshoz – többek között a gazdag közkincshez – való hozzáférést.

21.3. CIKK

A kötelezettségek jellege és hatálya

1. A megállapodás e része alkalmazásában a „szellemi tulajdon-jogok” fogalma a szellemi tulajdonnak a TRIPS-megállapodás II. részének 1–7. szakaszában és az e megállapodás 21.9–21.43. cikkében említett, valamennyi kategóriájára vonatkozik.

2. A szellemi tulajdon védelme magában foglalja az ipari tulajdon oltalmáról szóló, 1883. március 20-án Párizsban kelt, legutóbb az 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált Párizsi Egyezmény (a továbbiakban: Párizsi Egyezmény) 10a. cikkében említett tisztességtelen verseny elleni védelmet.
3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy olyan intézkedéseket fogadjanak el, amelyek szükségesek annak megakadályozásához, hogy a jogosultak visszaéljenek a szellemitulajdon-jogokkal, vagy olyan gyakorlatokhoz folyamodjanak, amelyek indokolatlanul korlátozzák a kereskedelmet vagy hátrányosan befolyásolják a nemzetközi technológiaátadást, feltéve, hogy az ilyen intézkedések összhangban vannak e fejezettel.
4. A Felek nem kötelezhetők arra, hogy jogszabályaik révén az e fejezetben előírtnál szélesebb körű védelmet biztosítsanak. E fejezet nem akadályozza meg a Feleket abban, hogy jogszabályaikon keresztül magasabb szintű előírásokat alkalmazzanak a szellemitulajdon-jogok védelme és végrehajtása tekintetében, feltéve, hogy azok nem sértik ezt a fejezetet.

21.4. CIKK

Alapelvek

1. Mindegyik Fél elismeri, hogy a szellemitulajdon-jogok védelmét és érvényesítését a gazdasági, társadalmi és tudományos fejlődést elősegítő módon lehet és kell is megvalósítani. Mindegyik Fél saját jogrendszere és joggyakorlata keretén belül biztosítja a szellemitulajdon-jogok érvényesítését.
2. Jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik kidolgozása vagy módosítása során mindegyik Fél kivételeket és rugalmassági mechanizmusokat állapíthat meg, amelyeket azon többoldalú eszközök biztosítanak, amelyeknek a Felek aláíró felei.

3. A Felek újólag megerősítik a TRIPS-megállapodás versennyel kapcsolatos rendelkezéseit.
4. A Felek támogatják az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak elérését.
5. A Felek támogatják az Egészségügyi Világközgyűlés WHA 60.28. sz. határozatát és az Egészségügyi Világközgyűlés 64. ülészakán elfogadott, pandémiás influenza elleni felkészültség keretrendszerét.
6. A Felek elismerik az Egészségügyi Világközgyűlés által 2008. május 24-én elfogadott, a népegészségügyre, innovációra és szellemi tulajdonra vonatkozó globális stratégia és cselekvési terv (a WHA 62.16. sz. határozattal módosított WHA 61.21. sz. határozat) végrehajtása előmozdításának fontosságát.
7. A Felek megerősítik a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (a továbbiakban: WIPO) közgyűlése által 2007-ben elfogadott fejlesztési menetrend ajánlásait.
8. Amennyiben a szellemitulajdon-jog megszerzése a jog megadásához vagy nyilvántartásba vételéhez van kötve, az egyes Felek minden tőlük telhetőt megtesznek annak biztosítása érdekében, hogy a jog megadására vagy nyilvántartásba vételére vonatkozó eljárások észszerű időn belül lehetővé tegyék a jog megadását vagy nyilvántartásba vételét, nehogy az oltalmi idő indokolatlanul lerövidüljön.

21.5. CIKK

Nemzeti elbánás

Mindegyik Fél a másik Fél állampolgárait¹ legalább olyan kedvező elbánásban részesíti, mint amilyenben a saját állampolgárait részesíti az e fejezet hatálya alá tartozó szellemi tulajdon-jogok védelme² tekintetében, a TRIPS-megállapodás³ 3. és 5. cikkében meghatározott kivételekre is figyelemmel.

-
- ¹ E fejezet alkalmazásában az „állampolgár”: valamely Fél olyan személye, aki a releváns szellemi tulajdon-jog tekintetében megfelelne a TRIPS-megállapodásban vagy adott esetben a WIPO keretében kötött és igazgatott olyan többoldalú megállapodásokban foglalt védelemre való jogosultság feltételeinek, amelyeknek valamely Fél szerződő fele.
- ² A 21.5. cikk alkalmazásában az „oltalom” magában foglalja a szellemi tulajdon-jogok hozzáférhetőségét, megszerzését, alkalmazási körét, fenntartását és kikényszeríthetőségét érintő ügyeket, valamint az olyan ügyeket, amelyek a szellemi tulajdon-jogoknak e fejezetben különösen tárgyalt használatát érintik.
- ³ Az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek tekintetében e kötelezettség csak az e fejezetben megállapított jogok vonatkozásában alkalmazandó.

21.6. CIKK

A biológiai sokféleségnek és az őslakos népek tudásának védelme

1. A Felek elismerik a biológiai sokféleségnek és összetevőinek, valamint az őslakos népek ehhez kapcsolódó tudásának, illetve az őslakos és helyi közösségek¹ ehhez kapcsolódó innovációinak és gyakorlatainak fontosságát és értékét. A Felek megerősítik továbbá a természeti erőforrásaik feletti szuverén jogukat, továbbá az 1992. június 5-én Rio de Janeiróban kelt, 1992. évi Biológiai Sokféleség Egyezményben (a továbbiakban: Biológiai Sokféleség Egyezmény) a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés, valamint az e genetikai erőforrások hasznosításából származó előnyök igazságos és méltányos megosztása tekintetében megállapított jogukat és kötelezettségeiket.
2. A Felek – elismerve a mezőgazdasági biológiai sokféleség sajátos jellegét, sajátos jellemzőit és egyedi megoldásokat igénylő problémáit – megerősítik, hogy az élelmezési és mezőgazdasági célú genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló, 2001. november 3-án Rómában kelt nemzetközi egyezménynek (a továbbiakban: a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezmény) megfelelően különleges elbánás alá tartozik.
3. A Felek közös megegyezéssel felülvizsgálhatják e cikket, figyelemmel a többoldalú egyeztetések eredményeire és következtetéseire.

¹ A 21.6. cikk alkalmazásában az „őslakos és helyi közösségek” magukban foglalhatják a rabszolgasorban tartott afrikaiak leszármazottjait és a mezőgazdasági kistermelőket is.

21.7. CIKK

Jogkimerülés

Mindegyik Fél – a TRIPS-megállapodásra figyelemmel – szabadon létrehozhatja a szellemi tulajdon-jogok kimerülésére vonatkozó saját rendszerét.

21.8. CIKK

A TRIPS-megállapodás és a népegészségügy

1. A Felek elismerik a WTO miniszteri konferenciája által 2001. november 14-én elfogadott, a TRIPS-megállapodásról és a népegészségügyről szóló nyilatkozat (a továbbiakban: a Dohai Nyilatkozat) jelentőségét. Az e fejezet hatálya alá tartozó jogok és kötelezettségek értelmezése és végrehajtása során a Felek biztosítják a Dohai Nyilatkozatnak való megfelelést.
2. Mindegyik Fél végrehajtja a TRIPS-megállapodás 31a. cikkét, valamint annak mellékletét és melléklete függelékét, amelyek 2017. január 23-án léptek hatályba.

B. SZAKASZ

A SZELLEMITULAJDON-JOGOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

1. ALSZAKASZ

SZERZŐI JOGOK ÉS SZOMSZÉDOS JOGOK¹

21.9. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Mindegyik Fél megerősíti a következő nemzetközi megállapodások szerinti jogait és kötelezettségeiket, figyelembe véve, hogy a megállapodások nem kötelező erejűek azokra nézve, amelyek nem részes felei azoknak:

- (a) az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló, 1886. szeptember 9-én Bernben kelt, majd 1979. szeptember 28-án módosított Berni Egyezmény (a továbbiakban: Berni Egyezmény);
- (b) az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló, 1964. május 18-án Rómában kelt nemzetközi egyezmény (a továbbiakban: Római Egyezmény);

¹ A Felek jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben szabadon használhatnak eltérő elnevezéseket az ezen alszakaszban meghatározott jogok tekintetében, feltéve, hogy biztosított a védelem megállapodás szerinti szintje.

- (c) a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget egyéb okból használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló, 2013. június 27-én Marrákesben elfogadott Marrákesi Szerződés;
- (d) az 1996. december 20-án Genfben elfogadott WIPO Szerzői Jogi Szerződés;
- (e) a WIPO 1996. december 20-án Genfben kelt, Előadásokról és Hangfelvételekről szóló Szerződése; és
- (f) az audiovizuális előadások védelméről szóló, 2012. június 24-én Pekingben kelt Pekingi Szerződés.

21.10. CIKK

Szerzők

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít a szerzők részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges sokszorosítása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- (b) műveik eredeti vagy többszörözött példányainak bármilyen formában történő nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy más módon;
- (c) műveik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő közvetítése a nyilvánossághoz; és
- (d) műveik nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

21.11. CIKK

Előadóművészek

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít az előadóművészeknek a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) az előadásaik rögzítése;
- (b) a műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges sokszorosítása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- (c) a rögzített előadásaik nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy más módon;
- (d) az előadásaik vezetékes vagy – amennyiben valamely Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései úgy rendelkeznek – vezeték nélküli eszközökkel történő sugárzása és közvetítése a nyilvánossághoz, kivéve, ha az előadás már maga is sugárzott előadás vagy rögzítés eredménye; és
- (e) a rögzített előadásaik nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

21.12. CIKK

A hangfelvételek előállítói

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít a hangfelvételek előállítói részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) hangfelvételeik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges sokszorosítása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- (b) hangfelvételeik eredeti és azok többszörözött példányai nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy más módon; és
- (c) hangfelvételeik nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

21.13. CIKK

Műsorszolgáltató szervezetek

Az egyes Felek a jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben meghatározhatják, mi tekintendő műsorszolgáltató szervezetnek, és kizárólagos jogot biztosítanak a műsorszolgáltató szervezetek számára a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) a sugárzott műsoraik rögzítése;

- (b) rögzített sugárzott műsoraik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges sokszorosítása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- (c) rögzített sugárzott műsoraik vezetékes vagy vezeték nélküli hozzáférhetővé tétele, vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítés esetén egyaránt, ideértve a kábelen keresztül vagy műhold útján történő közvetítést is, oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg;
- (d) rögzített sugárzott műsoraik nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy más módon¹; és
- (e) sugárzott műsoraik vezeték nélküli újrásugárzása vagy – amennyiben valamely Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései úgy rendelkeznek – vezetékes továbbközvetítése, valamint nyilvánossághoz közvetítése, amennyiben e közvetítés olyan helyen történik, amely belépődíj ellenében hozzáférhető a nyilvánosság számára².

¹ A 21.13. cikk c) és d) pontja nem alkalmazandó valamely Félre, amennyiben az említett Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései nem rendelkeznek az azokban meghatározott jogokról. Ilyen esetben a többi Fél kizárhatja az említett Fél műsorsugárzó szervezeteit a 21.13. cikk c) és d) pontjában biztosított védelemből, és a 21.5. cikk szerinti kötelezettség nem alkalmazandó a 21.13. cikk c) és d) pontjában meghatározott jogok tekintetében.

² Mindegyik Fél szélesebb körű jogokat biztosíthat a műsorszolgáltató szervezetek által a nyilvánossághoz történő közvetítés tekintetében.

21.14. CIKK

A kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek sugárzásával és nagyközönség felé történő közvetítésével kapcsolatos díjazáshoz való jog

1. Mindegyik Fél biztosít egy olyan jogot, amelynek célja, hogy a felhasználó díjazást fizessen az előadóművésznek és a hangfelvétel előállítójának, ha a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételt, vagy egy ilyen hangfelvétel többszörözött példányát sugárzásra vagy egyéb módon a nyilvánossághoz történő közvetítésre használják fel¹.
2. Mindegyik Fél úgy rendelkezik, hogy az előadóművész, a hangfelvételek előállítója vagy mindkettő az (1) bekezdésben említett díjazásra való igényt érvényesít a felhasználóval szemben. Mindegyik Fél elfogadhat olyan jogszabályt, amely az előadóművészek és hangfelvételek előállítói közötti megegyezés hiányában meghatározza azon feltételeket, amelyek szerint az előadóművészek és hangfelvételek előállítói osztoznak a díjazáson.

¹ Mindegyik Fél a díjazáshoz való jog helyett vagy e jog kiegészítéseként szélesebb körű jogokat biztosíthat az előadóművészek és a hangfelvételek előállítói számára a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek sugárzása és nagyközönség felé történő közvetítése tekintetében.

21.15. CIKK

Az oltalom időtartama

1. A Berni Egyezmény 2. cikke értelmében vett irodalmi vagy művészeti művek a szerző életében és a halálától számított legalább 50 (ötven) éven át, vagy ha a Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései úgy rendelkeznek, a halálától számított 70 (hetven) éven át részesülnek szerzői jogi oltalomban. A fotóművészeti és filmművészeti alkotások tekintetében az egyes Felek jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban állapítják meg az oltalom időtartamát.
2. Amennyiben egy művön fennálló szerzői jog több szerzőtársat illet, az (1) bekezdésben meghatározott oltalom időtartamát az utoljára elhunyt szerző halálától kell számítani.
3. A név nélkül vagy felvett néven szerzett művek esetében az oltalom időtartama a mű jogszerű nyilvánosságra hozatalát követő 50 (ötven) évig vagy – ha a Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései úgy rendelkeznek – a mű jogszerű nyilvánosságra hozatalát követő 70 (hetven) évig tart. Az első mondattól eltérve, ha a szerző által felvett név semmi kétséget nem hagy a szerző személyazonosságára felől, vagy ha a szerző az első mondatban meghatározott idő alatt felfedi személyazonosságát, az oltalom időtartamának az (1) bekezdésben meghatározottnak kell lennie.
4. Az előadóművészeknek a hangfelvételtől eltérő módon rögzített előadásra vonatkozó jogai az előadás időpontjától számított legalább 50 (ötven) éven át részesülnek oltalomban.

5. Az előadóművészek és hangfelvétel-előállítók jogai a rögzítés jogszerű nyilvánosságra hozatalát vagy jogszerű nyilvánossághoz közvetítését követő legalább 50 (ötven) évig, vagy ha a Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései úgy rendelkeznek, a rögzítés jogszerű nyilvánosságra hozatalát vagy jogszerű nyilvánossághoz közvetítését követő 70 (hetven) évig nem évülnek el¹. Az egyes Felek jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban hatékony intézkedéseket fogadhatnak el annak biztosítása érdekében, hogy az 50 (ötven) év oltalmat követő 20 (húsz) évben keletkezett hasznot méltányosan osszák el az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók között.
6. A műsorsugárzó szervezetek jogainak oltalmi időtartama az első sugárzástól számított legalább 20 (húsz) év, vagy ha valamely Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései úgy rendelkeznek, az első sugárzástól számított 50 (ötven) év.
7. Az e cikkben foglalt oltalmi időtartamokat az azokat megalapozó eseményt követő év januárjának 1. (első) napjától kell számítani.
8. Mindegyik Fél az e cikkben előírtaknál hosszabb oltalmi időtartamokról is rendelkezhet.

¹ Mindegyik Fél rendelkezhet úgy, hogy a rögzített előadás vagy a hangfelvétel nyilvánosságra hozatalának vagy jogszerű nyilvánossághoz közvetítésének (az előadóművészek esetében) az előadás időpontjától vagy (a hangfelvételek előállítói esetében) a rögzítés időpontjától számított meghatározott időtartamon belül kell megtörténnie.

21.16. CIKK

Követő jog

1. Mindegyik Fél követő jogot biztosíthat a képzőművészeti műalkotás szerzőjének javára, amely elidegeníthetetlen, és amelyről a szerző előzetesen sem mondhat le; e jog alapján a szerzőt az alkotásnak a szerző általi első eladását követő minden viszonteladásáért az ár egy meghatározott százaléka illeti meg.
2. Az (1) bekezdésben foglalt jog valamennyi viszonteladásra alkalmazandó, amelyben a művészeti piac képviselői – például az aukciós házak, a művészeti galériák és általában a műkereskedők – eladóként, vevőként, illetve közvetítőként közreműködnek.
3. Mindegyik Fél rendelkezhet úgy, hogy az (1) bekezdésben említett jog nem alkalmazandó a viszonteladások esetében, ha az eladó az alkotást közvetlenül a szerzőtől szerezte meg a viszonteladást megelőző 3 (három) éven belül, és ha a viszonteladási ár nem haladja meg a minimumösszeget.
4. Mindegyik Fél rendelkezhet úgy, hogy a másik Fél állampolgárságával rendelkező szerzőket és jogutódjaikat e cikkel, valamint az érintett Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban csak akkor illeti meg a követő jog, ha a szerzőnek vagy jogutódjának állampolgársága szerinti ország jogszabályai és egyéb rendelkezései lehetővé teszik a követő jog védelmét az említett országban az érintett Fél szerzői és jogutódjai számára.

21.17. CIKK

Együtműködés a közös jogkezelés terén

1. A Felek előmozdítják a közös jogkezelő szervezetek együttműködését, átláthatóságát és megkülönböztetésmentességét, különös tekintettel az általuk beszedett bevételekre, az ilyen bevételekre alkalmazott levonásokra, a beszedett jogdíjak felhasználására, a felosztási szabályzataikra és az általuk kezelt repertoárra, többek között a digitális környezetben is.
2. Ha valamely Fél területén letelepedett közös jogkezelő szervezet – képviseleti szerződés alapján – egy másik Fél területén letelepedett, másik közös jogkezelő szervezetet képvisel, az előbbi Fél igyekszik biztosítani, hogy a képviseletet ellátó közös jogkezelő szervezet:
 - (a) ne alkalmazzon hátrányos megkülönböztetést a képviselt szervezet jogosult tagjaival szemben; és
 - (b) pontosan, rendszeresen, gondosan és teljes mértékben átlátható módon fizesse ki a képviselt szervezetnek járó összegeket, és tájékoztassa a képviselt szervezetet a nevében beszedett bevételek összegéről és a levont összegekről.

21.18. CIKK

Kivételek és korlátozások

1. Mindegyik Fél az ezen alszakaszban foglalt jogok tekintetében kivételeket és korlátozásokat állapít meg bizonyos olyan különleges esetekben, amelyek nem sérelmesek a mű vagy más teljesítmény rendes felhasználására nézve, és nem sértik indokolatlanul a jogosultak jogos érdekeit.

2. Mindegyik Fél mentesíti a többszörözési jog alól azon időleges többszörözési cselekményeket, amelyek átmeneti vagy eseti jellegűek, amelyek a technológiai folyamat szerves és alapvető részét képezik, továbbá amelyek egyetlen célja, hogy lehetővé tegyék egy mű vagy más teljesítmény:

- (a) valamely közvetítő révén történő, harmadik felek közötti hálózaton belüli továbbítását; vagy
- (b) jogszerű felhasználását, és amelyek nem bírnak önálló gazdasági jelentőséggel.

21.19. CIKK

A technológiai intézkedések védelme

1. Mindegyik Fél megfelelő jogi védelmet és hatékony jogorvoslatot biztosít azon hatékony technológiai intézkedések kijátszása ellen, amelyeket a jogosultak az ezen alszakasz szerinti jogaik gyakorlásával kapcsolatban alkalmaznak, és amelyek korlátozzák az érintett jogosultak által nem engedélyezett vagy a jogszabályok által nem megengedett cselekményeket.

2. Mindegyik Fél – amennyiben a jogszabályai megengedik – biztosíthatja, hogy a jogosultak a kivétel vagy korlátozás kedvezményezettjének rendelkezésére bocsássák azon eszközöket, amelyek révén a szükséges mértékben részesülhetnek az említett kivétel vagy korlátozás előnyeiből.

21.20. CIKK

Jogkezelési adatokkal kapcsolatos kötelezettségek

1. E cikk alkalmazásában „jogkezelési adat” minden olyan, jogosult által szolgáltatott információ, amely az ezen alszakaszban említett művet vagy más teljesítményt, a szerzőt vagy bármely más jogosultat, vagy a mű vagy más teljesítmény felhasználásának feltételeivel kapcsolatos információkat azonosítja, továbbá az ilyen információt leképező, bármely szám vagy kód.
2. Mindegyik Fél megfelelő jogvédelmet biztosít minden olyan személy ellen, aki illetéktelenül a következő tudatos cselekmények valamelyikét végzi, ha az említett személy tudja vagy észszerűen tudnia kellene, hogy így eljárva az említett személy valamely szerzői jog vagy szomszédos jog megsértését idézi elő, teszi lehetővé, könnyíti meg vagy fedi el:
 - (a) bármely elektronikus jogkezelési adat eltávolítása vagy megváltoztatása; és
 - (b) az ezen alszakasz alapján védett olyan művek vagy más teljesítmények forgalmazása, forgalmazási célú behozatala, sugárzása vagy nyilvánosságához közvetítése, amelyekből az elektronikus jogkezelő adatot illetéktelenül eltávolították vagy megváltoztatták.
3. A (1) bekezdést kell alkalmazni, ha az említett bekezdésben említett információk bármelyike az ezen alszakaszban említett mű vagy más teljesítmény másolatához társul, illetve a mű vagy más teljesítmény nyilvánosságához történő közvetítésével kapcsolatban jelenik meg.
4. A Felek biztosítják, hogy az e cikkben meghatározott kötelezettségek ne sértsék a nem jogsértő felhasználásokat.

2. ALSZAKASZ

VÉDJEGYEK

21.21. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Mindegyik Fél:

- (a) megfelel a gyári vagy kereskedelmi védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozásáról szóló, 1957. június 15-én elfogadott nizzai megállapodásnak (a továbbiakban: Nizzai Osztályozás)¹; és
- (b) minden tőlük telhetőt megtesz a legutóbb 2007. november 12-én módosított, a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodáshoz kapcsolódó, 1989. június 27-én Madridban kelt jegyzőkönyvhöz való csatlakozás érdekében.

¹ E kötelezettség csak azon védjegyekre alkalmazandó, amelyeket a Nizzai Osztályozás kritériumainak elfogadása vagy az eszközhöz való csatlakozás időpontja után lajstromoztak.

21.22. CIKK

Lajstromozási eljárás

1. Mindegyik Fél létrehoz egy védjegybejegyzési rendszert, amelyben a releváns védjegyhivatal által hozott minden egyes jogerős elutasító határozatot – beleértve a lajstromozás részleges elutasítását is – megfelelő indokolás kíséretében írásban közölnék, és az megtámadható.
2. Mindegyik Fél lehetőséget biztosít arra, hogy felszólaljanak a védjegybejelentési kérelmekkel vagy adott esetben a védjegybejegyzéssel szemben. Az ilyen felszólalási eljárás kontradiktórius.
3. Mindegyik Fél létrehozza a védjegybejelentések és a bejegyzett védjegyek nyilvánosan hozzáférhető elektronikus adatbázisát.

21.23. CIKK

A védjegyek által biztosított jogok

A bejegyzett védjegy a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A jogosult valamennyi, a jogosult hozzájárulásával nem rendelkező harmadik félnek megtilthatja, hogy a gazdasági tevékenység körében:

- (a) a védjeggyel azonos megjelölést használjon olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal; és

- (b) a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használjon, valamint azt olyan árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban használja, amelyek a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal azonosak vagy azokhoz hasonlóak, ha a fogyasztók a megjelölést a védjeggyel összetéveszthetik, ami magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a védjegyhez.

21.24. CIKK

Közismert védjegyek

1. A Párizsi Egyezmény 6a. cikke értelemszerűen alkalmazandó a szolgáltatásokra. Annak megítéléséhez, hogy a védjegy közismert-e, az egyes Felek figyelembe veszik a védjegy ismertségét a nyilvánosság releváns szegmensében, beleértve az érintett Fél területén a védjegy reklámozása révén szerzett ismeretséget is.
2. A Párizsi Egyezmény 6a. cikke értelemszerűen alkalmazandó olyan árukra vagy szolgáltatásokra is, amelyek nem hasonlóak azon árukhoz vagy szolgáltatásokhoz, amelyek vonatkozásában a védjegy oltalomban részesül, feltéve, hogy az említett védjegynek az említett árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos használata az említett áruk vagy szolgáltatások és a bejegyzett védjegy tulajdonosa közötti kapcsolatra utal, és feltéve, hogy a bejegyzett védjegy tulajdonosának érdekeit az ilyen használat valószínűleg sértené.

3. A Párizsi Egyezmény 6a. cikkében és a TRIPS-megállapodás 16. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett közismert védjegyek oltalmának érvényesítése céljából mindegyik Fél kellően figyelembe veszi az ipari tulajdon oltalmára létrehozott, a Párizsi Unió közgyűlése és a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) közgyűlése által a WIPO-tagállamok közgyűléseinek harmincnegyedik ülésorozata keretében 1999. szeptember 20–29-én elfogadott, a közismert védjegyek védelméről szóló rendelkezésekre vonatkozó közös ajánlásban elfogadott elveket.

21.25. CIKK

Rosszhiszeműen benyújtott kérelmek

Mindegyik Fél úgy rendelkezik, hogy valamely védjegy érvénytelennek nyilvánítható, ha a kérelmező a védjegyet rosszhiszeműen jelentette be lajstromozásra. Mindegyik Fél rendelkezhet úgy is, hogy az ilyen védjegy nem lajstromozható.

21.26. CIKK

Kivételek a védjegyoltalomból eredő jogok alól

1. Mindegyik Fél rendelkezik a védjegyoltalomból eredő jogok alóli korlátozott kivételekről – köztük a leíró jellegű kifejezések (a földrajzi árujelzőket is ideértve) méltányos használatáról –, és rendelkezhet egyéb korlátozott kivételekről is, ha az ilyen kivételek figyelembe veszik a védjegyjogosult és a harmadik felek jogos érdekeit.

2. A védjegyoltalom alapján a tulajdonos nem tilthat el harmadik felet attól, hogy az ipari és kereskedelmi ügyekben követett tisztességes gyakorlattal összhangban a következőket használja:

- (a) saját neve és címe, amennyiben az említett harmadik fél természetes személy;
- (b) az áru vagy a szolgáltatás fajtájára, minőségére, mennyiségére, rendeltetésére, értékére, földrajzi eredetére, előállítási, illetve teljesítési idejére vagy egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzés; vagy
- (c) a védjegy, ha az – különösen tartozékok vagy alkatrészek tekintetében – szükséges a termék vagy a szolgáltatás rendeltetésének jelzésére.

3. ALSZAKASZ

FORMATERVEZÉSI MINTÁK

21.27. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Mindegyik Fél minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy csatlakozzon a Hágai Megállapodásnak az ipari minták nemzetközi lajstromozásáról szóló, 1999. július 2-án Genfben kelt genfi szövegéhez (1999).

21.28. CIKK

Lajstromozott formatervezési minták oltalma

1. Mindegyik Fél biztosítja az önállóan alkotott, új és eredeti formatervezési minták oltalmát^{1 2}. Ezen oltalmat a lajstromozás keletkezteti, és az a jogtulajdonosra ezen alszakasszal összhangban kizárólagos jogokat ró.
2. A lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogában áll harmadik feleket megakadályozni abban, hogy a jogosult hozzájárulása nélkül ilyen terméket előállítsanak, értékesítésre kínáljanak, értékesítsenek, forgalomba hozzanak, importáljanak, exportáljanak, raktározzanak, vagy az oltalomban részesülő formatervezési mintát hordozó vagy azt megtestesítő árucikkeket kereskedelmi céllal hasznosítsanak.

21.29. CIKK

Az oltalom időtartama

A lajstromozást követően rendelkezésre álló oltalmi időtartam – a megújítást is ideértve – a lajstromozás iránti kérelem benyújtásától számított legalább 15 (tizenöt) év.

¹ E cikk alkalmazásában a Felek tekinthetik úgy, hogy az egyéni jellegű formatervezési minták eredetiek.

² Argentína biztosítja az önállóan alkotott, új vagy eredeti formatervezési minták oltalmát.

21.30. CIKK

A nem lajstromozott formatervezési minták oltalma

Mindegyik Fél jogi eszközöket hozhat létre a nem lajstromozott formatervezési minták használatának megakadályozására.

21.31. CIKK

Kivételek és kizárások

1. Mindegyik Fél a formatervezésiminta-oltalom hatálya alól korlátozott kivételeket határozhat meg, feltéve, hogy az ilyen kivételek nem észszerűtlenül ellentétesek az oltalmazott formatervezési minta rendes felhasználásával, és nem sértik aránytalanul a lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogos érdekeit, figyelembe véve harmadik felek jogos érdekeit is.
2. A formatervezési minta oltalma nem terjed ki az alapvetően műszaki vagy funkcionális megfontolások által indokolt mintákra.

21.32. CIKK

Kapcsolat a szerzői joggal

Mindegyik Fél – a jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírt mértékben – biztosítja, hogy a formatervezési mintát – bármely formában történő megalkotásától vagy rögzítésétől kezdve – a saját szerzői jogi jogszabályai szerinti védelem is megillessen. Mindegyik Fél meghatározza az ilyen oltalom terjedelmét és feltételeit, ideértve az előírt eredeti jelleg mértékét is.

4. ALSZAKASZ

FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK

21.33. CIKK

A földrajzi árujelzők oltalma

1. Ezen alszakasz alkalmazandó a Felek területéről származó földrajzi árujelzők elismerésére és oltalomban részesítésére.
2. A Felek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy területükön végrehajtsák az (1) bekezdésben említett földrajzi árujelzők oltalmát, valamint saját jogrendszerükön és gyakorlatukon belül meghatározzák az ilyen végrehajtás megfelelő módszerét.
3. Valamely Fél földrajzi árujelzői csak akkor tartoznak e cikk hatálya alá, ha a származási Fél területén a földrajzi árujelzők nyilvántartásának és oltalmának rendszere alapján földrajzi árujelzőként oltalom alatt állnak.
4. Mindegyik Fél – a másik Félnek a 21-A. mellékletben foglalt jogszabályainak és a 21-B. mellékletben foglalt földrajzi árujelzőknek a vizsgálatát, valamint a 21-B. mellékletben foglalt földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos kifogásolási eljárás vagy nyilvános konzultáció lezárását követően – vállalják, hogy e megállapodás hatálybalépésének napjától kezdve oltalomban részesíti az említett földrajzi árujelzőket az ezen alszakaszban meghatározott oltalmi szintnek megfelelően, beleértve az oltalom egyedi – nevezetesen a 21.35. cikk (8) bekezdésében és a 21-B-1. függelékben meghatározott – szintjét is.

5. Mindegyik Fél a jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben oltalomban részesítheti a mezőgazdasági élelmiszerektől, boroktól, szeszes italoktól és ízesített boroktól eltérő termékek földrajzi árujelzőit. A Felek elismerik, hogy a 21-D. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők a származási országban földrajzi árujelzőként oltalom alatt állnak.

21.34. CIKK

Új földrajzi árujelzők felvétele

Valamely Fél kérésére és a 21.33. cikk (4) bekezdésében ismertetett lépéseket követően a 21.59. cikkben említett, szellemitulajdon-jogokkal foglalkozó albizottság javasolhatja a kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanácsnak, hogy a 9.7. cikk (1) bekezdésének f) pontja alapján fogadjon el határozatot az új földrajzi árujelzők 21-B. mellékletbe történő felvétele céljából, többek között a 21-C. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők 21-B. mellékletbe történő áthelyezése érdekében.

21.35. CIKK

A földrajzi árujelzők oltalmának hatálya

1. Mindegyik Fél a jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban biztosítja az érdekelt felek számára a következők megakadályozásához szükséges jogi eszközöket:
 - (a) a másik Félnek a 21-B. melléklet 1. és 2. részében felsorolt földrajzi árujelzőjének használata minden olyan termék esetében, amely a 21-B. melléklet 3. szakaszában meghatározottak szerinti releváns termékosztályba tartozik, és amely:
 - (i) nem a földrajzi árujelző vonatkozásában a 21-B. mellékletben meghatározott származási országból származik; vagy
 - (ii) a földrajzi árujelző vonatkozásában a 21-B. mellékletben meghatározott származási országból származik, azonban a terméket nem a másik Fél azon jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek megfelelően termelték vagy állították elő, amelyek a másik Fél területén történő fogyasztásra szánt termékek esetében alkalmazandók;
 - (b) a termék olyan megjelölése vagy külső kialakítása, amely az áru földrajzi eredetével kapcsolatban a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon arra utal vagy olyan benyomást kelt, hogy a kérdéses termék olyan földrajzi területről származik, amely eltér annak tényleges származási helyétől;
 - (c) a Párizsi Egyezmény 10a. cikke értelmében vett tisztességtelen versenycselekményt képező, bármely egyéb használat;

- (d) az oltalom alatt álló védett név bármely közvetlen vagy közvetett használata hasonló, az oltalom alatt álló név termékleírásának nem megfelelő vagy a földrajzi árujelző hírnevét kihasználó termékek esetében;
- (e) nem a földrajzi árujelző által megjelölt helyről származó földrajzi árujelző használata, még abban az esetben is, ha a termék valóságos származását is feltüntetik, vagy ha a földrajzi árujelzőt fordításban, átírásban vagy „fajta”, „típusú”, „-féle”, „utánezat”, illetve hasonló kifejezéssel együtt tüntetik fel; és
- (f) valamely földrajzi árujelző oltalom alatt álló elnevezésével való visszaélés, annak utánzása vagy megtévesztő használata; vagy valamely földrajzi árujelző oltalom alatt álló elnevezésének hamis vagy megtévesztő megjelölése; illetve minden olyan gyakorlat, amely a termék tényleges eredete, származása vagy jellege tekintetében a fogyasztó megtévesztésére alkalmas.

2. Ami a védjegyek és a földrajzi árujelzők közötti kapcsolatot illeti:

- (a) ha egy földrajzi árujelző ezen alszakasz alapján oltalom alatt áll, mindegyik Fél megtagadja egy olyan védjegy lajstromozását, amelynek használata valószínűleg félrevezető lenne az áru minősége tekintetében, feltéve, hogy a védjegybejelentési kérelmet az érintett területen a földrajzi árujelzőre vonatkozó oltalom kérelmezésének időpontját követően nyújtották be; az e bekezdésben foglalt megsértésével lajstromozott védjegyeket a Felek jogszabályaival összhangban érvényteleníteni kell;
- (b) a 21-B. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők esetében e megállapodás hatálybalépésének napján az a) pontban említett oltalom iránti kérelem benyújtásának időpontja a felszólalási eljárásnak vagy a nyilvános konzultációnak az érintett területeken való közzétételének időpontja;

- (c) a 21.34. cikkben említett földrajzi árujelzők vonatkozásában az oltalom iránti kérelem benyújtásának időpontja a másik Félhez intézett, a földrajzi árujelző oltalom alá helyezésére irányuló kérelem továbbításának időpontja;
- (d) az e) pont sérelme nélkül mindegyik Fél a 21-B. mellékletben említett földrajzi árujelzőket abban az esetben is oltalmazza, ha már létezik korábbi védjegy; a korábbi védjegy olyan védjegy, amelyet jóhiszeműen azt megelőzően jelentettek be lajstromozásra, vagy lajstromoztak, vagy amelynek oltalma használat révén – ha az érintett Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései biztosítják ennek lehetőségét – azt megelőzően keletkezett az egyik Fél területén, hogy az (1) bekezdésben említett, földrajzi árujelző oltalmazására irányuló kérelmet a másik Fél e megállapodás alapján benyújtotta; az ilyen korábbi védjegy a földrajzi árujelzők oltalmára tekintet nélkül továbbra is használható, megújítható, és olyan módosítások tárgyát képezheti, amelyek új védjegybejelentés benyújtását tehetik szükségessé, feltéve, hogy nem áll fenn a védjegy törlésére vagy megszűnésének megállapítására alapot adó ok azon védjegyjogban, amelynek alapján a védjegyet lajstromozták vagy létrehozták; sem a korábbi védjegy, sem a földrajzi árujelző nem használható olyan módon, amely félrevezetné a fogyasztót az érintett szellemi tulajdon-jog jellegét illetően; és
- (e) egy Fél – valamely híres, jóhírű vagy közismert védjegyre tekintettel – nem köteles oltalomban részesíteni valamely földrajzi árujelzőt, ha az oltalom a termék valódi azonosságát illetően a fogyasztók megtévesztésére alkalmas.
3. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg egy termékkel kapcsolatban az egyik Fél területén található valamely növény- vagy állatfajta szokásos nevének az említett Fél általi használatát¹.

¹ A Felek a 21-B-1. függelékben meghatározzák azon növény- és állatfajtaikat, amelyek használata nem akadályozható.

4. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem akadályoz meg valamely Felet abban, hogy egy összetett kifejezés egy olyan egyedi elemét használja, amely az említett Fél területén földrajzi árujelzőként oltalom alatt áll, ha az ilyen egyedi elem a köznyelvben szokásos, a kapcsolódó termék közhasználatú neveként használatos kifejezés¹.
5. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem kötelez valamely Felet arra, hogy oltalomban részesítsen egy olyan földrajzi árujelzőt, amely az említett Fél területén a köznyelvben szokásos, a kapcsolódó áru közhasználatú neveként használatos kifejezéssel azonos alakú.
6. Ha egy földrajzi árujelző fordítása azonos alakú egy olyan kifejezéssel, vagy olyan kifejezést foglal magában, amely valamely Fél területén a köznyelvben egy termék szokásos neve, vagy ha egy földrajzi árujelző nem azonos alakú azzal, de magában foglal egy ilyen kifejezést, ezen alszakasz nem érinti valamely személy azon jogát, hogy az említett kifejezést használja az említett termék vonatkozásában.
7. Ami az azonos alakú földrajzi árujelzőket illeti:
- (a) amennyiben a Felek meglévő vagy jövőbeli azonos alakú azonos földrajzi árujelzőket használnak ugyanazon áruosztályba tartozó termékekre², mindkettő önmagában is létezik, és az egyes Felek meghatározzák azon feltételeket, amelyek alapján a szóban forgó azonos alakú földrajzi árujelzőket egymástól a gyakorlatban meg kell különböztetni, figyelembe véve az érintett termelőkkel szembeni méltányos elbánást és a fogyasztók megtévesztésének tilalmát; és

¹ A Felek a 21-B-1. függelékben meghatározzák azon kifejezéseket, amelyekre nézve nem kérnek vagy nem adnak oltalmat.

² A Nizzai Osztályozással és annak módosításaival összhangban.

(b) ha az egyik Fél egy harmadik országgal való tárgyalásainak összefüggésében e harmadik ország valamely földrajzi árujelzőjének oltalom alá helyezését javasolja, és az elnevezés azonos alakú a másik Fél valamely földrajzi árujelzőjével, az utóbbi Felet tájékoztatni kell erről, és lehetőséget kell biztosítani számára, hogy észrevételt tehessen, mielőtt az elnevezés oltalom alá kerül.

8. A 21.35. cikk (1)–(7) bekezdésének sérelme nélkül az oltalom egyedi szintjét a 21-B. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők következő eseteire kell meghatározni¹:

(a) „Genièvre”, „Jenever” vagy „Genever”: a „Genièvre”, „Jenever” vagy „Genever” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Argentína területén a „Ginebra” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Genièvre”, „Jenever” vagy „Genever” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően legalább 5 (öt) éven keresztül jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést Argentínában, valamint Brazília területén a „Genebra” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Genièvre”, „Jenever” vagy „Genever” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést Braziliában, hogy továbbra is használják e kifejezéseket, feltéve, hogy e termékeket nem az európai földrajzi árujelző valódi eredetére utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;

¹ Az egyértelműség érdekében: az egyes aláíró Mercosur-államok által biztosított, a 21.35. cikk (8) bekezdésében meghatározott egyedi oltalmi szint csak azokra a korábbi használókra alkalmazandó, akik szerepelnek a korábbi használók adott aláíró Mercosur-állam által elfogadott jegyzékében.

- (b) „Queso Manchego”: a Spanyolországban, az alkalmazandó műszaki leírásoknak megfelelően, juhtej felhasználásával előállított sajtokra vonatkozó „Queso Manchego” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Uruguay területén a „Queso Manchego” kifejezés azon korábbi használóit, akik – tehéntej felhasználásával előállított sajtokhoz kapcsolódóan – a „Queso Manchego” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően legalább 5 (öt) éven keresztül jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezést, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét és összetételét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;
- (c) „Grappa”: a „Grappa” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Uruguay területén a „Grappamiel” vagy „Grapamiel” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Grappa” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezéseket, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék a földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;

- (d) „Steinhäger”: a „Steinhäger” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Brazília területén a „Steinhäger” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Steinhäger” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezést, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;
- (e) „Parmigiano Reggiano”:
- (i) a „Parmigiano Reggiano” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Brazília területén a „Parmesão” kifejezés azon korábbi használóit, illetve Argentína, Paraguay és Uruguay területén a „Parmesano” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Parmigiano Reggiano” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően jóhiszeműen és folyamatosan használták e kifejezéseket, hogy továbbra is használják e kifejezéseket, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;

- (ii) a „Parmigiano Reggiano” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Argentína területén a „Reggianito” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Parmigiano Reggiano” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, illetve Paraguay és Uruguay területén a „Reggianito” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Parmigiano Reggiano” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően legalább 5 (öt) évig jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezést, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;
- (f) „Fontina”: a „Fontina” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Argentína, Brazília, Paraguay és Uruguay területén a „Fontina” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Fontina” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően legalább 5 (öt) évig jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezést, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;

(g) „Gruyère” (Franciaország):

- (i) a „Gruyère” (Franciaország) földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Argentína, Brazília, Paraguay és Uruguay területén a „Gruyère” és „Gruyere” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Gruyère” (Franciaország) földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően legalább 5 (öt) évig jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezéseket, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;

- (ii) a „Gruyère” (Franciaország) földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Uruguay területén a „Gruyero” és „Gruyer” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Gruyère” (Franciaország) földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően legalább 5 (öt) évig jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezéseket, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől;

- (h) „Grana Padano”: a „Grana Padano” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Brazília területén a „Grana” kifejezés azon korábbi használóit, akik a „Grana Padano” földrajzi árujelző felszólalás céljából történő közzétételét megelőzően legalább 5 (öt) évig jóhiszeműen és folyamatosan használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezést, feltéve, hogy e termékeket nem az oltalom alatt álló európai földrajzi árujelzőre utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől; és
- (i) „Gorgonzola”: a „Gorgonzola” földrajzi árujelző oltalma nem akadályozza meg Brazília területén a „Gorgonzola” kifejezés azon korábbi használóit, akik a felszólalás céljából történő közzétételt megelőzően jóhiszeműen használták a kifejezést, hogy továbbra is használják e kifejezést, feltéve, hogy e termékeket nem a földrajzi árujelző valódi eredetére utaló grafikák, nevek, képek vagy zászlók felhasználásával forgalmazzák, és feltéve, hogy a kifejezést a márkanévnél lényegesen kisebb – ugyanakkor olvasható – betűmérettel tüntetik fel, és a termék földrajzi eredetét tekintve egyértelműen megkülönböztetik a márkanévtől.

9. A (8) bekezdés a)–i) pontjában felsorolt korábbi használókat a 21-E. melléklet sorolja fel. A korábbi használók jogutódlását és annak hatásait az egyes aláíró Mercosur-államok nemzeti jogszabályai és egyéb rendelkezései határozzák meg.

10. A 21-B. mellékletben felsorolt oltalom alatt álló földrajzi jelzések nem válhatnak köznevesült elnevezéssé a Felek területén.

11. E fejezet egyetlen rendelkezése sem kötelezi a Feleket arra, hogy oltalomban részesítsék azon földrajzi árujelzőket, amelyek származási helyükön nem állnak oltalom alatt, vagy amelyek oltalma megszűnik.

12. E fejezet nem sértheti valamely személy azon jogát, hogy saját nevét vagy üzleti jogelődje nevét kereskedelmi célokra használja, kivéve, ha a nevet a nyilvánosság megtévesztésére alkalmas módon használják.

21.36. CIKK

A földrajzi árujelzők használatának joga

1. A vonatkozó termékleírásnak megfelelő mezőgazdasági termékeket, élelmiszereket, borokat, ízesített borokat vagy szeszes italokat forgalmazó gazdasági szereplők használhatják a megállapodás e része szerinti földrajzi árujelzőket.
2. Amennyiben egy földrajzi árujelző a megállapodás e része alapján oltalom alatt áll, annak használatát sem felhasználói regisztrációs, sem más díjakhoz nem lehet kötni.

21.37. CIKK

Az oltalom érvényesítése

Mindegyik Fél biztosítja az érdekelt felek számára az ahhoz szükséges jogi eszközöket, hogy a saját jogrendszerén és joggyakorlatán belül megfelelő közigazgatási és bírósági intézkedések révén kérelmezzék a 21.35. cikkben előírt oltalom érvényesítését.

21.38. CIKK

Behozatal, kivitel és értékesítés

A 21-B. mellékletben felsorolt elnevezéseket viselő termékek behozatalát, kivitelét és értékesítését a termék forgalomba hozatala szerinti Fél területén hatályos jogszabályokkal és egyéb rendelkezésekkel összhangban végzik.

21.39. CIKK

A földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos együttműködés és átláthatóság

1. A 21.59. cikkben említett, szellemitulajdon-jogokkal foglalkozó albizottság figyelemmel kíséri ezen alszakasz megfelelő működését, és megvizsgálhat bármely, annak végrehajtásával és működésével kapcsolatos kérdést. Az albizottság a következőkért felelős:
 - (a) információcsere a földrajzi árujelzőkre vonatkozó jogszabályi és szakpolitikai változásokról és a földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos minden más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó üggyről; és
 - (b) együttműködés az olyan termékek alternatív elnevezéseinek kidolgozásában, amelyeket az egyik Fél termelői korábban a másik Fél földrajzi árujelzőinek megfelelő kifejezésekkel hoztak forgalomba, különösen a fokozatos megszüntetés hatálya alá tartozó esetekben.
2. A szellemitulajdon-jogokkal foglalkozó albizottság javasolhatja a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanácsnak, hogy a 9.7. cikk (1) bekezdésének f) pontja alapján módosítsa a következőket:
 - (a) a 21-A. melléklet a Felek területén alkalmazandó jogra való hivatkozás tekintetében;

- (b) a 21-B. melléklet a földrajzi árujelzők és az e célból folytatott információcsere tekintetében;
- (c) a 21-C. melléklet a földrajzi árujelzők tekintetében; és
- (d) a 21-E. melléklet a korábbi használók tekintetében.

3. Mindegyik Fél értesíti a másik Felet, ha a 21-B. mellékletben felsorolt valamely földrajzi árujelző oltalma a területén megszűnik. Az ilyen értesítést követően a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács a 9.7. cikk (1) bekezdésének f) pontjával összhangban módosítja a 21-B. mellékletet a megállapodás e része szerinti oltalom megszüntetése érdekében. Kizárólag a termék származási helye szerinti Fél jogosult kérni a 21-B. mellékletben felsorolt földrajzi árujelző ezen alszakasz szerinti oltalmának megszűnését.

4. A Mercosur értesíti az Európai Uniót, ha e megállapodás hatálybalépését követően további olyan korábbi használókat azonosít, amelyek megfelelnek a 21.35. cikk (8) bekezdésének a)–i) pontjában meghatározott egyedi követelményeknek. Az értesítést követően, és feltéve, hogy a Felek egyetértenek abban, hogy a javasolt további korábbi használók megfelelnek a fent említett követelményeknek, a kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanács a 9.7. cikk (1) bekezdésének f) pontja szerint módosítja a 21-E. mellékletet, kiegészítve azt az ilyen további korábbi használókkal.

5. A Felek vagy közvetlenül, vagy a szellemitulajdon-jogokkal foglalkozó albizottságon keresztül közvetlen kapcsolatot tartanak fenn az ezen alszakasz végrehajtásával és működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Így különösen, az egyik Fél információt kérhet a másik Féltől a termékleírásra, annak módosítására, valamint az ellenőrzéssel foglalkozó kapcsolattartási pontokra vonatkozóan.

6. Az ezen alszakaszban említett termékleírás az, amelyet – beleértve annak módosításait is – azon Fél hatóságai hagytak jóvá, amelynek területéről a termék származik.

7. A Felek portugál, spanyol vagy angol nyelven tehetik közzé a másik Fél ezen alszakasz alapján oltalmat élvező földrajzi árujelzőihez kapcsolódó termékleírásokat vagy azok összefoglalóját.

5. ALSZAKASZ

SZABADALMAK

21.40. CIKK

Nemzetközi szerződések

Az egyes Felek minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy csatlakozzanak az 1970. június 19-én Washingtonban kelt Szabadalmi Együtműködési Szerződéshez¹.

¹ Az Európai Unió számára ez a rendelkezés a tagállamok csatlakozásával teljesíthető.

6. ALSZAKASZ

NÖVÉNYFAJTÁK

21.41. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Az egyes Felek az 1961. december 2-án Párizsban kelt, majd 1972. november 10-én és 1978. október 23-án (1978 UPOV ACT), vagy 1991. március 19-én (1991 UPOV ACT) Genfben módosított, az új növényfajták oltalmára létesült nemzetközi egyezményrel összhangban biztosítják a növényfajta-oltalmi jogok védelmét, valamint együttműködnek a növényfajta-oltalom előmozdítása érdekében.

7. ALSZAKASZ

NYILVÁNOSSÁGRA NEM HOZOTT INFORMÁCIÓK VÉDELME

21.42. CIKK

Az üzleti titkok oltalmának hatálya

1. A TRIPS-megállapodásnak és különösen a TRIPS-megállapodás 39. cikke (1) és (2) bekezdésének való, a 21.1. cikk (1) bekezdése szerinti megfelelési kötelezettségének teljesítése során mindegyik Fél megfelelő polgári bírósági eljárásokat és jogorvoslati eszközöket biztosít az üzleti titok jogosultjának ahhoz, hogy megakadályozza az üzleti titkok megszerzését, felhasználását vagy felfedését, és jogorvoslatban részesüljön, valahányszor e cselekményeket a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon hajtják végre.
2. Ezen alszakasz alkalmazásában:
 - (a) „üzleti titok”: olyan információ, amely:
 - (i) titkos abban az értelemben, hogy – mint egységes egész vagy mint elemeinek egy adott pontos konfigurációban összeállított összessége – általánosan nem ismert, illetve nem könnyen hozzáférhető az általában ilyen jellegű információval foglalkozó körökhöz tartozó személyek számára;
 - (ii) kereskedelmi értékkel rendelkezik, mivel titkos; és
 - (iii) titokban tartása érdekében az információk feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított személy a körülmények figyelembevételével elvárható lépéseket megtette; és

(b) „üzleti titok jogosultja”: az üzleti titok feletti ellenőrzést jogszerűen gyakorló természetes vagy jogi személy.

3. Ezen alszakasz alkalmazásában a Felek legalább a következő magatartásokat ellentétesnek tekintik a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal:

(a) az üzleti titoknak az üzleti titok jogosultja beleegyezése nélküli megszerzése, amennyiben azt a következők révén hajtották végre: az üzleti titok jogosultjának jogszerű ellenőrzése alatt álló olyan dokumentumokhoz, tárgyakhoz, anyagokhoz vagy elektronikus állományokhoz való engedély nélküli hozzáférés, azok eltulajdonítása vagy azokról másolat készítése, amelyek az üzleti titkot tartalmazzák, vagy amelyekből az üzleti titok kinyerhető;

(b) üzleti titok felhasználása vagy nyilvánosságra hozatala, amennyiben azt az üzleti titok jogosultjának beleegyezése nélkül hajtotta végre egy olyan személy, aki:

(i) jogosulatlanul szerezte meg az üzleti titkot;

(ii) az üzleti titokra vonatkozó titoktartási megállapodást vagy az üzleti titokra vonatkozó, bármely más titoktartási kötelezettséget sértett; vagy

(iii) az üzleti titok hasznosításának korlátozására vonatkozó szerződéses vagy bármely más kötelezettséget sértett; és

(c) az üzleti titok megszerzése, felhasználása vagy felfedése, ha olyan személy követte el, aki az üzleti titok megszerzésekor, felhasználásakor vagy felfedésekor tudott, vagy akinek – az adott körülmények között – tudnia kellett volna arról, hogy az üzleti titokhoz közvetlenül vagy közvetetten olyan másik személytől jutottak hozzá, aki az üzleti titkot a b) pont értelmében jogosulatlanul használta fel vagy fedte fel.

4. A Felek nem kötelesek a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétesnek tekinteni a következő magatartási formák egyikét sem:

- (a) a releváns információknak egy adott személy általi önálló felfedése vagy összegyűjtése;
- (b) egy termék mérnöki visszafejtése egy olyan személy által, akinek jogszerűen került a birtokába a termék, és akinek nincsen semmilyen jogilag érvényes kötelezettsége a releváns információk megszerzésének korlátozására;
- (c) az információknak a releváns Fél joga által előírt vagy engedélyezett megszerzése, felhasználása vagy közzététele; vagy
- (d) a munkavégzés során tisztességes módon megszerzett tapasztalatok és készségek munkavállalók általi felhasználása.

5. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem értelmezhető a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságának korlátozásaként, ideértve a tömegtájékoztatás szabadságát is, az egyes Felek joghatóságán belül biztosított védelem szerint.

21.43. CIKK

Üzleti titkokkal kapcsolatos polgári bírósági eljárások és jogorvoslatok

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a 21.42. cikkben említett polgári igazságszolgáltatási eljárásban részt vevő vagy az említett bírósági eljárások részét képező dokumentumokhoz hozzáféréssel rendelkező személyek ne hasznosíthassanak vagy nem fedhessenek fel olyan üzleti titkot vagy feltételezett üzleti titkot, amelyet az illetékes igazságügyi hatóságok – valamely érdekelt fél megfelelően indokolt kérelmére válaszul – bizalmasnak minősítettek, és amelyről az említett személy az ilyen részvétel vagy hozzáférés eredményeképp szerzett tudomást.

2. A 21.42. cikkben említett polgári igazságszolgáltatási eljárásban mindegyik Fél biztosítja, hogy az igazságügyi hatóságai hatáskörrel rendelkezzenek legalább a következőkre:
- (a) a jogszabályaival és egyéb rendelkezéseiben meghatározott ideiglenes intézkedések elrendelése az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő megszerzésének, felhasználásának vagy közzétételének megakadályozása érdekében;
 - (b) a jogsértés megszüntetésének elrendelése az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő megszerzésének, felhasználásának vagy közzétételének megakadályozása érdekében;
 - (c) azon személynek, aki tudta, vagy akinek a körülmények ismeretében tudnia kellett, hogy a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon szerezte meg, használta fel vagy tette közzé az üzleti titkot, arra való utasítása, hogy az üzleti titok ilyen jogellenes megszerzése, felhasználása vagy közzététele folytán elszenvedett tényleges kárnak megfelelő kártérítést fizessen az üzleti titok jogosultjának;
 - (d) konkrét intézkedések megtétele az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő állítólagos megszerzésével, felhasználásával vagy közzétételével kapcsolatos polgári eljárás során keletkezett üzleti titok vagy állítólagos üzleti titok bizalmasságának megőrzése érdekében; az ilyen konkrét intézkedések az érintett Fél jogszabályaival összhangban magukban foglalhatják a bizonyos dokumentumok egészéhez vagy egyes részeihez való hozzáférés korlátozását, a meghallgatásokhoz vagy az azokról készült felvételekhez vagy jegyzőkönyvekhez való hozzáférés korlátozását, valamint egy bírósági határozat olyan betekinthető változatának rendelkezésre bocsátását, amelyből az üzleti titkokat tartalmazó részeket törölték vagy kitakarták; és
 - (e) szankciók kiszabása a felekkel szemben vagy a bíróság joghatósága alá tartozó más személyekkel szemben az ilyen eljárások során keletkezett üzleti titok vagy feltételezett üzleti titok védelmére vonatkozó bírósági végzések megsértése miatt.

3. Valamely Fél nem köteles biztosítani a 21.42. cikkben említett bírósági eljárásokat és jogorvoslatokat, ha az üzleti tisztesség követelményeivel ellentétes magatartásra az említett Fél jogával összhangban, egy kötelességszegés, jogsértés vagy jogellenes cselekmény felfedése, illetve a jog által elismert jogos érdek oltalmazása céljából került sor.

C. SZAKASZ

A SZELLEMITULAJDON-JOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSE

1. ALSZAKASZ

POLGÁRI JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI ÚTON TÖRTÉNŐ JOGÉRVÉNYESÍTÉS

21.44. CIKK

Általános kötelezettségek

1. Mindegyik Fél ismételten megerősíti a TRIPS-megállapodásból és különösen annak III. részéből eredő kötelezettségeit, és a saját jogrendszerén és joggyakorlatán belül biztosítja a szellemitulajdon-jogok jogszabályaikkal összhangban történő érvényesítését.
2. E szakasz alkalmazásában a „szellemitulajdon-jogok”: eltérő rendelkezés hiányában a 21.3. cikk (1) bekezdésében meghatározott szellemitulajdon-jogok, a 21.42. és 21.43. cikkben említett jogok kivételével.

3. Az e szakasz végrehajtása érdekében elfogadott, fenntartott vagy alkalmazott eljárásoknak¹ hatékonyak, tisztességesnek és méltányosnak kell lenniük, nem lehetnek szükségtelenül bonyolultak és költségesek, illetve azokhoz nem társulhatnak észszerűtlenül hosszú határidők és indokolatlan késedelmek, továbbá el kell rettenteniük a további jogsértésektől. Mindegyik Fél figyelembe veszi az arányosság szükségességét a jogsértések, valamennyi érintett fél jogai, a harmadik felek érdekei, valamint az alkalmazandó intézkedések, jogorvoslatok és szankciók között.

4. A Felek a (3) bekezdésben említett, a szellemitulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó eljárásokat oly módon alkalmazzák, hogy elkerüljék a jogszerű kereskedelem akadályainak kialakulását, és biztosítékokat nyújtsanak az azokkal való visszaéléssel szemben.

5. A 21.44–21.58. cikk nem kötelez valamely Felet arra, hogy a szellemitulajdon-jogok érvényesítésére az általános jogérvényesítésre az említett Fél jogával összhangban rendelkezésre álló igazságszolgáltatási rendszertől eltérő igazságszolgáltatási rendszert hozzanak létre, továbbá nem érinti a Felek általános jogérvényesítéssel kapcsolatos képességét sem.

21.45. CIKK

Az eljárások kérelmezésére jogosult személyek

Mindegyik Fél elismeri legalább a következő személyeket, akik jogosultak arra, hogy az e szakaszban és a TRIPS-megállapodás III. részében említett, a szellemitulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó eljárások alkalmazása iránti kérelmet nyújtsanak be az eljárás helye szerinti joggal összhangban:

(a) a szellemitulajdon-jogok jogosultjai;

¹ E szakasz alkalmazásában az „eljárások” intézkedéseket és jogorvoslatokat is magukban foglalnak.

- (b) kizárólagos engedélyesek, feltéve, hogy azokat a jogosultak engedélyezték; és
- (c) közös szellemi tulajdon-jogok kezelését végző szervezetek, amelyek jogszerűen és kifejezetten elismert jogosultsággal rendelkeznek arra, hogy szellemi tulajdon-jogok jogosultjait képviseljék.

21.46. CIKK

Bizonyítékok

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy valamely fél kérelmére, amely észszerűen rendelkezésre álló bizonyítékot mutatott be a fél azon állításának alátámasztására, hogy az említett fél szellemi tulajdon-jogát megsértették vagy ilyen jogsértés küszöbön áll, az illetékes igazságügyi hatóságok – a bizalmas információ védelme mellett – azonnali és hatékony ideiglenes intézkedéseket rendelhessenek el az állítólagos jogsértésre vonatkozó, releváns bizonyítékok biztosítása céljából¹.
2. Az (1) bekezdésben említett ideiglenes intézkedések magukban foglalhatják a feltételezetten jogsértő áruk részletes leírását, mintavétellel vagy anélkül, vagy azok és – adott esetben – az azokhoz kapcsolódó okmányok fizikai lefoglalását.
3. Mindegyik Fél megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy lehetővé tegye az illetékes igazságügyi hatóságok számára, hogy védjegyhamisítás vagy kereskedelmi nagyságrendű szerzői jogi kalózkodás² esetén – adott esetben valamely fél kérelmére – a bizalmas információk védelme mellett elrendeljék a felszólalást benyújtó fél rendelkezésére álló, releváns banki, pénzügyi és üzleti dokumentumok közlését, és szükség esetén megállapítsák a jogsértés fennállását és mértékét.

¹ E cikk alkalmazásában a „bizalmas információ” személyes adatokat is magában foglalhat.

² A Felek e bekezdés alkalmazását más szellemi tulajdon-jogokra is kiterjeszthetik.

4. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az igazságügyi hatóságok hatáskörrel rendelkezzenek arra, hogy a bizonyítékok biztosítását szolgáló intézkedéseket a felperes által nyújtandó, megfelelő biztosíték vagy azzal egyenértékű garancia nyújtásától tehesék függővé az alperes által elszenvedett kár megtérítésének biztosítása érdekében.

5. Ha a bizonyítékok biztosítását szolgáló intézkedéseket visszavonják, vagy ha azok megszűnnek a felperes cselekménye vagy mulasztása folytán, vagy ha a továbbiakban megállapítják, hogy nem történt szellemi tulajdonjogi jogsértés, vagy nem állt fenn annak veszélye, a bíróságok az alperes kérelmére elrendelik, hogy a felperes nyújtson megfelelő kártérítést az alperes számára az ilyen intézkedések által okozott károkért.

21.47. CIKK

Tájékoztatáshoz való jog

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy – a szellemitulajdon-jogok megsértése esetén, a felperes indokolt és arányos kérelmére – az illetékes igazságügyi hatóságok felszólíthassák a jogsértőt vagy bármely más személyt, hogy bocsásson rendelkezésre releváns információkat a jogsértő áruk vagy szolgáltatások eredetéről és terjesztési hálózatairól.

2. E cikk alkalmazásában:

(a) „bármely más személy”: olyan személy, aki:

(i) jogsértő árut kereskedelmi mértékben birtokolt;

(ii) jogsértő szolgáltatásokat kereskedelmi mértékben igénybe vett;

- (iii) kereskedelmi mértékben nyújtott szolgáltatásokat jogsértő tevékenységekhez; vagy
 - (iv) akiről az i–iii. alpontban említett személy jelezte, hogy részt vett az áruk előállításában, gyártásában vagy forgalmazásában vagy a szolgáltatások nyújtásában.
- (b) „releváns információk”: ide tartozhatnak az üzletszerűen elkövetett jogsértésben vagy feltételezett jogsértésben közreműködő bármely személlyel kapcsolatos információk, valamint az áruk vagy szolgáltatások előállításának módjára vagy terjesztési csatornáira vonatkozó információk.
3. E cikket az olyan egyéb jogszabályi rendelkezések sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek:
- (a) a jogosult számára szélesebb körű tájékoztatáshoz való jogot biztosítanak;
 - (b) az e cikk szerint közölt információ polgári eljárásban való felhasználását szabályozzák;
 - (c) a tájékoztatáshoz való joggal történő visszaéléssel kapcsolatos felelősséget szabályozzák;
 - (d) lehetőséget nyújtanak az olyan információ nyújtásának visszautasítására, amely arra kényszerítené az (1) bekezdésben említett személyt, hogy beismerje saját vagy közeli rokonainak részvételét; vagy
 - (e) az információforrások bizalmasságának védelmét vagy a személyes adatok kezelését szabályozzák.

21.48. CIKK

Ideiglenes és megelőző intézkedések

1. Mindegyik Fél rendelkezik arról, hogy az igazságügyi hatóságainak hatáskörében álljon azonnali és hatékony ideiglenes és megelőző intézkedéseket elrendelni, ideértve egy olyan fél vagy adott esetben harmadik fél elleni ideiglenes intézkedés elrendelését is, amelyre a releváns igazságügyi hatóság joghatósága kiterjed, annak érdekében, hogy megelőzze a szellemi tulajdon-jog megsértésének bekövetkezését, különösen a szellemi tulajdon-jogot megsértő áruk kereskedelmi csatornába kerülését.
2. Ideiglenes intézkedés rendelhető el a szellemi tulajdon-jogot feltehetően sértő áruk lefoglalása vagy átadása érdekében, hogy ezzel megakadályozzák azok kereskedelmi csatornába való belépését, vagy azokon belüli mozgását.
3. Üzletszerűen elkövetett feltételezett jogsértés esetében mindegyik Fél biztosítja, hogy az igazságügyi hatóságok óvintézkedésként elrendelhessék a feltételezett jogsértő ingó és ingatlan vagyonának lefoglalását, beleértve bankszámláinak befagyasztását és egyéb vagyontárgyainak lefoglalását, amennyiben a felperes igazolja, hogy a kártérítési igényének teljesítése kétséges. E célból mindegyik Fél biztosítja, hogy az illetékes hatóságok elrendelhessék a banki, pénzügyi vagy kereskedelmi iratok átadását, vagy a releváns információkhoz való megfelelő hozzáférést.
4. Az igazságügyi hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy a felperestől megköveteljék észszerűen fellelhető bizonyítékok bemutatását, amelyek révén kellő bizonyosságot szerezhetnek arról, hogy a felperes a jogosult, és hogy a felperes joga sérelmet szenved, vagy hogy ilyen jogsértés következhet be, továbbá arra, hogy az alperes védelmére és a visszaélés megakadályozására alkalmas biztosítékot vagy ezzel egyenértékű garanciát követelhessenek a felperestől.

21.49. CIKK

Jogorvoslat

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok – a felperes kérésére, és a jogosult számára a jogsértés okán járó kártérítés sérelme nélkül, mindenféle ellentételezés nélkül – elrendelhessék azon áruk megsemmisítését vagy legalább a kereskedelmi láncból való végleges kivonását, amelyekről bebizonyosodott, hogy szellemi tulajdon-jogot sértenek. Az ilyen áruk közérdekből felhasználhatók. Az igazságügyi hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük annak elrendelésére is, hogy bármilyen kártérítés nélkül kivonják a jogsértő áruk előállításában meghatározó szerepet játszó anyagokat és eszközöket a kereskedelmi csatornákból oly módon, hogy minimálisra csökkentsék további jogsértések kockázatát. Az ilyen kérelmek elbírálása során az illetékes igazságügyi hatóságoknak figyelembe kell venniük a jogsértés súlyossága és az elrendelt jogorvoslatok közötti arányosság szükségességét, valamint harmadik felek érdekeit.

2. Mindegyik Fél illetékes igazságügyi hatóságainak hatáskörrel kell rendelkezniük annak elrendelésére, hogy az említett intézkedéseket a jogsértő költségére végrehajtsák, kivéve, ha ez ellen különleges érveket hoznak fel.

21.50. CIKK

A jogsértés megszüntetésére irányuló eljárások

Mindegyik Fél biztosítja, hogy – ha bírósági határozat szellemitulajdon-jog megsértését állapítja meg – az illetékes igazságügyi hatóságok a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást rendelkezhetnek el a jogsértővel és adott esetben olyan harmadik féllel szemben, aki felett a releváns igazságügyi hatóság joghatóságot gyakorol, azzal a céllal, hogy eltiltsák a további jogsértéstől.

21.51. CIKK

Alternatív intézkedések

Mindegyik Fél rendelkezhet úgy, hogy az igazságügyi hatóságok – adott esetben, azon személy kérésére, akivel szemben a 21.49. vagy 21.50. cikkben foglalt intézkedések alkalmazhatók – pénzbeli kártalanítás fizetését rendelhessék el a sértett fél javára a 21.49. vagy 21.50. cikkben foglalt intézkedések alkalmazása helyett, ha megállapítást nyer, hogy az előbbi nem szándékosan és nem gondatlanul járt el, vagy ha a szóban forgó intézkedések végrehajtása aránytalan kárt okozna számára, vagy ha a sértett fél javára fizetendő pénzbeli kártalanítás észszerűen kielégítőnek¹ tűnik.

¹ Annak eldöntésekor, hogy mi minősül „észszerűen kielégítőnek”, a bíró figyelembe veheti a közérdeket.

21.52. CIKK

Kártérítés

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az igazságügyi hatóságok hatáskörrel rendelkezzenek arra, hogy – a sértett fél kérésére – a tudatosan vagy az elvárható gondosság mellőzésével szellemitulajdon-jogokat sértő tevékenységet folytató jogsértőt arra kötelezzék, hogy a jogosultnak a szellemitulajdon-jog megsértése miatt elszenvedett tényleges kár ellentételezésére alkalmas mértékű kártérítést fizessen. A kártérítés megállapítása során az illetékes igazságügyi hatóságok:

- (a) figyelembe vesznek minden lényeges szempontot, többek között a sértett fél által elszenvedett kedvezőtlen gazdasági következményeket, ideértve az elmaradt hasznot, a jogsértő jogtalan gazdagodását¹, és – adott esetben – a gazdasági szempontoktól eltérő tényezőket, például a jogsértés révén a jogosultnak okozott nem vagyoni kárt; vagy
- (b) az a) pont alkalmazása helyett a kártérítési összeget indokolt esetben átalányösszegben is megállapíthatják olyan tényezők alapján, mint legalább azon díjazás vagy jogdíjak összege, amely a jogosultat akkor illette volna meg, ha az adott szellemitulajdon-jog felhasználására a jogsértő engedélyt kért volna.

¹ „Jogtalan gazdagodás” alatt a valamely Fél jogával összhangban a jogsértésből származó hasznot értjük.

21.53. CIKK

Jogi költségek

Mindegyik Fél rendelkezik arról, hogy az igazságügyi hatóságai adott esetben hatáskörrel rendelkezzenek annak elrendelésére – a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére irányuló polgári igazságszolgáltatási eljárások befejezésekor –, hogy a pervesztes fél a jogi költségeket és egyéb költségeket térítse meg a pernyertes félnek, az említett Fél jogában előírtak szerint.

21.54. CIKK

Bírósági határozatok közzététele

Mindegyik Fél biztosítja, hogy az igazságügyi hatóságai szellemi tulajdon-jog megsértése esetén elrendelhessék a határozat kihirdetését, kivéve, ha ez nem lenne arányos a jogsértés súlyosságával.

21.55. CIKK

A szerzői vagy tulajdonosi minőség vélelmezése

Mindegyik Fél – legalább a szerzői joggal és a szomszédos jogokkal kapcsolatos polgári eljárások keretében kért ideiglenes intézkedéseken belül – rendelkezik azon vélelem bevezetéséről, hogy ellenkező bizonyíték hiányában azon személy vagy jogalany az adott mű vagy más teljesítmény kijelölt jogosultja, akinek a nevét szokásos módon a mű vagy más teljesítmény szerzőjeként vagy szomszédos jog jogosultjaként tüntetik fel.

21.56. CIKK

Lakossági tudatosság

A Felek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy javítsák a szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos lakossági tudatosságot, ideértve a szellemitulajdon-jogok használatával kapcsolatos oktatási és ismeretterjesztési projekteket, valamint a szellemitulajdon-jogok érvényesítését is.

2. ALSZAKASZ

HATÁRON TÖRTÉNŐ ÉRVÉNYESÍTÉS

21.57. CIKK

Az 1994. évi GATT-tal és a TRIPS-megállapodással való összhang

A szellemitulajdon-jogoknak a vámhatóságok általi érvényesítése céljából a határon alkalmazott intézkedések végrehajtása során – függetlenül attól, hogy azok e fejezet hatálya alá tartoznak-e vagy sem –, az egyes Feleknek biztosítaniuk kell a GATT- és a TRIPS-megállapodás – és különösen a GATT-megállapodás V. cikke és a TRIPS-megállapodás 41. cikke, valamint III. részének 4. szakasza – szerinti kötelezettségeikkel való összhangot.

21.58. CIKK

Határon alkalmazott intézkedések

1. A vámellenőrzésnek alávetett áruk tekintetében mindegyik Fél olyan eljárásokat fogad el vagy tart fenn, amelyek keretében a jogosult a vámhatóságokhoz benyújtott kérelemben kérheti azon áruk kiengedésének felfüggesztését vagy lefoglalását, amelyek esetében felmerül legalább a védjegyhamisításnak, a szerzői jogokat vagy szomszédos jogokat érintő üzletszerű kalózkodásnak vagy a földrajzi árujelzők megsértésének a gyanúja (a továbbiakban: gyanús áruk).
2. A Felek nem kötelesek alkalmazni az ezen alszakaszban foglalt eljárásokat a tranzitárukra.
3. Mindegyik Fél ösztönzi az olyan elektronikus rendszerek használatát, amelyek segítségével a vámhatóságok kezelni tudják a jóváhagyott vagy nyilvántartásba vett kérelmeket.
4. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a vámhatóságok észszerű határidőn belül értesítsék a kérelmezőt a kérelmének jóváhagyásáról vagy nyilvántartásba vételéről.
5. Mindegyik Fél rendelkezik arról, hogy az ilyen kérelem vagy bejegyeztetés több szállítmányra is vonatkozzon, amennyiben az a Fél jogszabályainak rendelkezéseivel összhangban megengedett.
6. A vámellenőrzésnek alávetett áru tekintetében mindegyik Fél rendelkezhet úgy, hogy a vámhatóságai hatáskörrel rendelkezzenek arra, hogy saját kezdeményezésükre felfüggeszék a gyanús áruk kiengedését, vagy lefoglalják azokat.
7. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a vámhatóságok kockázatelemzést alkalmazhassanak a gyanús áruk azonosítása érdekében.

8. Mindegyik Fél – a jogszabályaival összhangban – olyan közigazgatási vagy bírósági eljárásokkal rendelkezhet, amelyek lehetővé teszik a gyanús áruk megsemmisítését, ha az érintett személyek elfogadják, illetve nem ellenzik azok megsemmisítését. Ha az ilyen árukat nem semmisítik meg, mindegyik Fél biztosítja, hogy az árukat oly módon vonják ki a kereskedelmi csatornákból, hogy semmiféle kárt ne okozzanak a jogosultnak.
9. A Felek nem kötelesek alkalmazni ezen cikket olyan áruk behozatalára, amelyeket maga a jogosult vagy a jogosult hozzájárulásával más személy egy másik országban hoz forgalomba. A Felek kizárhatják e cikk alkalmazása alól az utasok személyi poggyászában behozott, nem kereskedelmi jellegű árut.
10. A Felek biztosítják, hogy mindegyik Fél vámhatóságai rendszeres párbeszédet folytassanak, és előmozdítsák az együttműködést a releváns érdekelt felekkel és az (1) bekezdésben említett, a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésében részt vevő egyéb hatóságokkal.
11. A Felek együttműködnek a gyanús áruk nemzetközi kereskedelme tekintetében és különösen az ilyen kereskedelemre vonatkozó információk megosztása érdekében.
12. Az együttműködés egyéb formáinak sérelme nélkül, a 12-A. mellékletet alkalmazandó a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó azon jogszabályok megsértése tekintetében, amelyek végrehajtása e cikkel összhangban a vámhatóságok hatáskörébe tartozik.

D. SZAKASZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21.59. CIKK

A szellemitulajdon-jogokkal foglalkozó albizottság

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, a szellemitulajdon-jogokkal foglalkozó albizottság – a 2.4., a 9.9. és a 21.39. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:

- (a) információt cserél a következőkről:
 - (i) a szellemitulajdon-jogokra vonatkozó jogi keret, valamint az oltalomra és a jogérvényesítésre vonatkozó szabályok; és
 - (ii) a Felek területén található közkincs; és
- (b) tapasztalatot cserél a következőkkel kapcsolatban:
 - (i) a jogalkotás előrehaladása;
 - (ii) a szellemitulajdon-jogok érvényesítése; és
 - (iii) a vámszervek, a rendőrség, a közigazgatási és az igazságszolgáltatási szervek általi, központi és az alatti szintű végrehajtás.

21.60. CIKK

Együttműködés

1. E fejezet végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Felek együttműködnek:
 - (a) a szellemi tulajdon-jogokkal foglalkozó albizottságban;
 - (b) nemzetközi fórumokon;
 - (c) különböző ügynökségek útján; vagy
 - (d) egyéb, megfelelőnek ítélt módon.
2. Az együttműködés területei a következő tevékenységekre terjednek ki:
 - (a) a hamisított áruk exportálásának megakadályozása céljából – többek között más országokkal is – folytatott együttműködés;
 - (b) technikai segítségnyújtás, kapacitásépítés, a személyzet cseréje és képzése;
 - (c) a szellemi tulajdon-jogok oltalma és érvényesítése, valamint az ezzel kapcsolatos információk terjesztése többek között az üzleti világon belül és a civil társadalom körében;
 - (d) a fogyasztók és a jogosultak tudatosságának erősítése, valamint az intézményi együttműködés fokozása, különösen a szellemi tulajdonnal foglalkozó hivatalok között;

- (e) a nagyközönség tudatosságának és ismereteinek aktív előmozdítása a szellemitulajdon-jogokra vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatban;
- (f) együttműködés a kkv-kkal – többek között kkv-kra összpontosító rendezvények vagy összejövetelek keretében – a szellemitulajdon-jogok használata, védelme és érvényesítése terén;
- (g) a Biológiai Sokféleség Egyezmény és a kapcsolódó eszközök, valamint a genetikai forrásokhoz, illetve a kapcsolódó hagyományos tudáshoz, innovációhoz és gyakorlathoz való hozzáférésre vonatkozó hazai keretek alkalmazása; és
- (h) az érdekelt felek önkéntes kezdeményezéseinek elősegítése a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos jogsértések visszaszorítása érdekében, többek között az interneten és más piactereken is.

22. FEJEZET

KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK

22.1. CIKK

Általános elvek

1. A Felek elismerik, hogy a kkv-k jelentős mértékben hozzájárulnak a kereskedelemhez, a gazdasági növekedéshez, a foglalkoztatáshoz és az innovációhoz. A Felek megerősítik azon szándékukat, hogy támogatják a kkv-k növekedését és fejlődését azáltal, hogy javítják azon képességüket, hogy részt vegyenek az e megállapodás által teremtett lehetőségekben, illetve élvezzék azok előnyeit.

2. A Felek elismerik a nem vámjellegű akadályok csökkentésének fontosságát, amelyek aránytalan terhet rónak a kkv-kra. Elismerik továbbá, hogy e fejezet rendelkezésein kívül e megállapodás más olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek célja a Felek közötti együttműködés megerősítése a kkv-k szempontjából releváns kérdésekben, vagy olyan kérdésekben, amelyek egyébként különösen előnyösek lehetnek a kkv-k számára.

22.2. CIKK

Információmegosztás

1. Mindegyik Fél létrehoz vagy fenntart egy saját, nyilvánosan elérhető weboldalt, amely a megállapodás e részével kapcsolatos információkat tartalmazza, többek között a következőket:

- (a) a megállapodás e részének szövege, ideértve annak minden mellékletét, a vámjegyzékeket és a termékspecifikus származási szabályokat is;
- (b) a megállapodás e részének összefoglalása; és
- (c) kkv-knak szóló tájékoztatás, amely magában foglalja a következőket:
 - (i) a megállapodás e részében foglalt olyan rendelkezések ismertetése, amelyeket az ilyen Fél a kkv-k szempontjából relevánsnak tart; és
 - (ii) minden további olyan információ, amelyet az ilyen Fél hasznosnak tart a megállapodás e részében biztosított lehetőségek kiaknázásában érdekelt kkv-k számára.

2. Az (1) bekezdésben említett weboldalon mindegyik Fél feltünteti a következőkre mutató hivatkozást:

- (a) a másik Fél megfelelő weboldala;
- (b) a Fél azon kormányzati hatóságainak és egyéb megfelelő szerveinek weboldalai, amelyek a Fél megítélése szerint hasznos információkkal szolgálnának az említett Fél területén folytatott kereskedelemben, befektetésekből vagy üzleti tevékenységben érdekelt személyek számára, beleértve a következők tekintetében rendelkezésre álló információkat is:
 - (i) legnagyobb kedvezményben részesített vámtételek és kedvezményes vámok és kontingensek, származási szabályok, valamint a határon kivetett vámok vagy egyéb díjak;
 - (ii) a behozattal, kivittel és árutovábbítással kapcsolatos vámszabályok és -eljárások, valamint az ahhoz szükséges egyéb formanyomtatványok és dokumentumok;
 - (iii) szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó rendelkezések és eljárások;
 - (iv) műszaki előírások, beleértve szükség esetén a kötelező megfelelésértékelési eljárásokat;
 - (v) a megfelelésértékelő szervezetek jegyzékeire mutató hivatkozások, az 13. fejezetben meghatározottak szerint;
 - (vi) a behozatalhoz és a kivitelhez kapcsolódó SPS-intézkedések, a 14. fejezetben foglaltak szerint;
 - (vii) közbeszerzés, átláthatósági szabályok és közbeszerzési értesítések közzététele, valamint a 20. fejezetben foglalt egyéb releváns rendelkezések;

- (viii) cégbejegyzési eljárások; és
 - (ix) egyéb információk, amelyek a kkv-koordinátorok szerint a kkv-kat segíthetik.
- (c) olyan adatbázis, amely a vámnómenklátúra-kód segítségével elektronikusan kereshető, és amely a b) pont i. alpontjában említett információkat, valamint a következő információkat tartalmazza:
- (i) jövedéki adók;
 - (ii) adók (hozzáadottérték-adó vagy forgalmi adó);
 - (iii) egyéb tarifális intézkedések;
 - (iv) halasztott vámfizetés vagy más olyan kedvezmény, amely a vámokat csökkentéséhez, visszatérítéséhez vagy azok alóli mentességhez vezet;
 - (v) az áru vámértékének meghatározásához használt kritériumok;
 - (vi) adott esetben a származási ország feltüntetésére vonatkozó követelmények, ideértve a jelölések elhelyezését és módját is;
 - (vii) a behozatali eljárásokhoz szükséges információk; és
 - (viii) a nem tarifális intézkedésekkel kapcsolatos információk.

3. Mindegyik aláíró Mercosur-állam minden tőle telhetőt megtesz annak biztosítására, hogy legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított 3 (három) éven belül létrehozza az (1) és (2) bekezdésben említett weboldalakat és adatbázist, amelyek a lehető legtöbb információt tartalmazzák a piacaihoz való hozzáférés tekintetében.
4. Mindegyik Fél – rendszeresen vagy a másik Fél kérésére – frissíti az (1) és (2) bekezdésben említett információkat és weboldalakra mutató hivatkozásokat.
5. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az e cikkben meghatározott információk a kkv-k számára könnyen felhasználható módon kerüljenek bemutatásra. Lehetőség szerint mindegyik Félnek törekednie kell az információk angolul történő hozzáférhetővé tételére.
6. A Felek nem alkalmaznak semmilyen díjszabást az (1) és (2) bekezdés alapján nyújtott információkhoz való hozzáférésre vonatkozóan egyik Fél személyeivel szemben sem.

22.3. CIKK

Kkv-koordinátorok

1. Mindegyik Fél a kkv-koordinátorokon keresztül tájékoztatja a másik Felet az e cikkben felsorolt feladatok ellátásáért felelős kkv-koordinátoráról, valamint a kkv-koordinátora elérhetőségi adatainak bármely változásáról. A kkv-koordinátorok:
 - (a) munkatervet dolgoznak ki az e cikkben említett feladatok elvégzésére vonatkozó;

- (b) munkájukat a kkv-koordinátorok által elfogadott kommunikációs csatornákon keresztül végzik, amelyek magukban foglalhatják az e-mailt, a személyes találkozót, a telefonkonferencia vagy videokonferencia útján folytatott megbeszéléseket vagy kommunikációt, vagy más módon folytatott kommunikációt; és
- (c) tevékenységükről rendszeresen jelentést tesznek a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottságnak megfontolás céljából.

2. A kkv-koordinátorok feladatai a következők:

- (a) biztosítják, hogy a kkv-k igényeit figyelembe vegyék a megállapodás e részének végrehajtása során;
- (b) nyomon követik a 22.2. cikk végrehajtását annak biztosítása érdekében, hogy az naprakész és a kkv-k számára releváns maradjon;
- (c) további olyan információkat ajánlanak, amelyeket fel le lehet tüntetni a Feleknek a 22.2. cikkben említett weboldalain;
- (d) együttműködnek és információt cserélnek annak érdekében, hogy az Európai Unió és a Mercosur kkv-i kihasználják a megállapodás e része szerinti új lehetőségeket a kereskedelem és a beruházások fokozása érdekében;
- (e) a megállapodás e részének végrehajtásával összefüggésben foglalkoznak a kkv-k számára releváns, minden egyéb kérdéssel;
- (f) adott esetben részt vesznek a 9.9. cikk szerint létrehozott albizottságok munkájában, amennyiben ezen albizottságok a kkv-k szempontjából releváns kérdéseket vizsgálnak;

- (g) információcserét folytatnak annak érdekében, hogy segítsék a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottságot a megállapodás e részének a kkv-kkal kapcsolatos nyomon követésében és végrehajtásában; és
 - (h) mérlegelik a megállapodás e része alapján felmerülő, a kkv-kat érintő bármely egyéb kérdést.
3. A kkv-koordinátorok a tevékenységük végzése során adott esetben szakértőkkel és külső szervezetekkel is együttműködhetnek.

22.4. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 29. fejezet értelmében az e fejezet alapján felmerülő ügyekben egyik Fél sem folyamodhat a vitarendezéshez.

23. FEJEZET

VERSENY

23.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „versenyellenes gyakorlat”: valamely Fél versenyjoga alapján meghatározott bármely olyan magatartás vagy cselekmény, amely szankciókkal sújtható;
- (b) „versenyhatóság”:
 - (i) az Európai Unió részéről az Európai Bizottság; és
 - (ii) a Mercosur részéről az egyes aláíró Mercosur-államok illetékes hatóságai;

- (c) „versenyjog”:
- (i) az Európai Unió esetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101., 102. és 106. cikke, valamint a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet¹, valamint az említett cikkekre és az említett rendeletre vonatkozó végrehajtási rendeletek²; és
 - (ii) a Mercosur esetében az egyes aláíró Mercosur-államok versenyjoga és a vonatkozó végrehajtási rendeletek;
- (d) „vállalkozások közötti összefonódás”: valamely Fél versenyjogában meghatározott bármely ügylet vagy cselekmény; és
- (e) „jogérvényesítési tevékenység”: a versenyjognak a valamely Fél versenyhatósága által végzett vizsgálat vagy eljárás útján történő alkalmazása.

¹ EU HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

² Az egyértelműség érdekében: az Európai Unió versenyjoga a mezőgazdasági ágazatra a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban alkalmazandó (EU HL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

23.2. CIKK

Alapelvek

1. A Felek elismerik a szabad és torzulásoktól mentes verseny fontosságát kereskedelmi kapcsolataikban. A Felek tudomásul veszik, hogy a hatékony versenyt jelentősen akadályozó versenyellenes gyakorlatok és vállalkozások közötti összefonódások hatással lehetnek a piacok megfelelő működésére és a kereskedelem liberalizálásából származó előnyökre.
2. A következők összeegyeztethetetlenek a megállapodás e részével, amennyiben azok kihathatnak a Felek közötti kereskedelemre:
 - (a) olyan, vállalkozások közötti megállapodások, vállalkozások társulásai által hozott döntések és vállalkozások közötti összehangolt magatartások, amelyeknek a célja vagy hatása a versenynek az egyes Felek versenyjogában meghatározottak szerinti megakadályozása, korlátozása vagy torzítása¹;
 - (b) egy vagy több vállalkozás általi, erőfölénnyel való visszaélés az egyes Felek versenyjogában meghatározottak szerint; és
 - (c) vállalkozások közötti összefonódások az egyes Felek versenyjogában meghatározottak szerint, amelyek jelentősen akadályozzák a hatékony versenyt.

¹ Az egyértelműség érdekében: e pont nem értelmezhető úgy, hogy korlátozza a vállalkozások közötti megállapodások, a vállalkozások társulásai által hozott döntések és a vállalkozások közötti összehangolt magatartások esetében az egyes Felek versenyjoga alapján elvégzendő elemzés hatályát.

3. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy a versenyjogot átláthatóan, időben és megkülönböztetésmentes módon alkalmazzák, tiszteletben tartva a tisztességes eljárás elvét valamennyi érdekelt féllel szemben, beleértve a vizsgálat alá vont felek védelemhez való jogát is.

23.3. CIKK

Végrehajtás

1. Mindegyik fél olyan átfogó versenyjogot fogad el vagy tart fenn, amely hatékonyan kezeli a 23.2. cikk (2) bekezdésében említett versenyellenes gyakorlatokat és vállalkozások közötti összefonódásokat, és tiszteletben tartja a 23.2. cikk (3) bekezdésében meghatározott elveket. Mindegyik fél a versenyjoga átlátható és hatékony végrehajtására kijelölt és megfelelően felszerelt versenyhatóságokat hoz létre vagy tart fenn.

2. Az egyes Felek versenyhatóságai kapcsolattartó pontot jelölnek ki, és erről tájékoztatják egymást. A kapcsolattartó pontok kommunikálhatnak és információt cserélhetnek a 23.5., 23.6. és 23.7. cikk végrehajtásával kapcsolatban.

23.4. CIKK

Állami tulajdonban lévő vállalatok és kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozások

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza a Feleket abban, hogy saját jogszabályaikkal összhangban állami tulajdonban lévő vállalatokat, kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal vagy monopóliumokkal felruházott vállalkozásokat jelöljenek ki vagy tartsanak fenn.

2. Az (1) bekezdésben említett jogalanyok a versenyjog hatálya alá tartoznak, feltéve, hogy az ilyen jog alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza a valamely Fél által rájuk ruházott konkrét, közérdekű feladatok végrehajtását.

23.5. CIKK

Nem bizalmas információk cseréje és jogérvényesítési együttműködés

1. A versenyhatóságok az egyes Felek versenyjoga hatékony alkalmazásának elősegítése érdekében nem bizalmas információkat cserélhetnek.
2. Az egyik Fél versenyhatósága felkérheti a másik Fél versenyhatóságát, hogy működjön együtt a jogérvényesítési tevékenységek tekintetében. Az ilyen együttműködés nem akadályozza a Feleket abban, hogy önálló döntéseket hozzanak.
3. E cikk alapján egyik Fél sem köteles információt közölni a másik Féllel. Az előző mondattól eltérve, ha az egyik Fél e cikk alapján információt szolgáltat a másik Félnek, előírhatja, hogy az ilyen információt az általa meghatározott feltételek mellett használják fel.

23.6. CIKK

Konzultáció

1. Az egyik Fél versenyhatósága konzultációt kérhet a másik Fél versenyhatóságától, ha úgy ítéli meg, hogy érdekeit jelentősen és hátrányosan érintik a következők:
 - (a) olyan versenyellenes gyakorlatok, amelyeket a másik Fél területén található egy vagy több vállalkozás folytat vagy folytatott;
 - (b) a 23.2. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett, vállalkozások közötti összefonódások; vagy
 - (c) a másik Fél versenyhatóságának jogérvényesítési tevékenységei.
2. Az (1) bekezdésben említett konzultációk megkezdése nem érinti valamely Fél versenyhatóságának versenyjoga szerinti intézkedéseit vagy döntéshozatali autonómiáját.
3. Az (1) bekezdés szerint megkeresett versenyhatóság saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban és a versenyjog érvényesítésére vonatkozó mérlegelési jogkörének sérelme nélkül meghozhatja az általa megfelelőnek ítélt korrekciós intézkedéseket.

23.7. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 29. fejezet értelmében az e fejezet alapján felmerülő ügyekben egyik Fél sem folyamodhat a vitarendezéshez.

24. FEJEZET

TÁMOGATÁSOK

24.1. CIKK

Alapelvek

Mindegyik fél támogatást nyújthat, ha arra közpolitikai célkitűzések eléréséhez van szükség. A Felek mindazonáltal elismerik, hogy bizonyos támogatások torzíthatják a piacok megfelelő működését és gyengíthetik a kereskedelem liberalizálásából származó előnyöket.

24.2. CIKK

Együtműködés

1. A Felek elismerik, hogy multilaterális és regionális szinten egyaránt együttműködésre van szükség a következők érdekében:
 - (a) feltárják, hogy miként tudják a WTO keretében hatékonyan összehangolni a támogatásokkal kapcsolatos álláspontjaikat és javaslataikat;
 - (b) feltárják, hogy miként javítható a támogatások átláthatósága; és
 - (c) információt cserélnek a támogatás-ellenőrzési rendszereik működéséről.
2. A kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács megvizsgálhatja, hogy miként biztosítható, hogy a Felek jobban megértsék a támogatások kereskedelemre gyakorolt hatását.
3. A Felek legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 3 (három) év elteltével, majd ezt követően rendszeres időközönként felülvizsgálják együttműködésük működését. A Felek a szerzett tapasztalatok és a WTO keretében kidolgozott támogatási szabályokkal kapcsolatos kezdeményezések fényében konzultálnak egymással az együttműködésük javításának módjairól.
4. Az ilyen együttműködés részleteit igazgatási megállapodás keretében is meghatározhatják.

25. FEJEZET

ÁLLAMI TULAJDONBAN LÉVŐ VÁLLALATOK ÉS KIZÁRÓLAGOS VAGY KÜLÖNLEGES KIVÁLTSÁGOKKAL FELRUHÁZOTT VÁLLALKOZÁSOK

25.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „kereskedelmi tevékenység”: valamely vállalkozás által haszonszerzés céljából folytatott olyan tevékenységek, amelyek végeredménye a releváns piacon, a vállalkozás által meghatározott mennyiségben és áron értékesítendő áru előállítása vagy szolgáltatás nyújtása¹;
- (b) „kereskedelmi megfontolások”: az árat, a minőséget, az elérhetőséget, az értékesíthetőséget, a szállítást, valamint a beszerzés vagy értékesítés egyéb feltételeit érintő megfontolások; vagy más olyan tényezők, amelyeket rendes körülmények között figyelembe vesznek egy olyan magántulajdonban lévő vállalkozás kereskedelmi döntéseinek meghozatalakor, amely piacgazdasági elvek szerint működik a releváns üzletágban vagy iparágban;
- (c) „kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozás”: olyan magán- vagy állami vállalkozás – ideértve a leányvállalatokat is –, amelyet az egyik Fél jogilag vagy ténylegesen kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal ruházott fel;

¹ Az egyértelműség érdekében: ez kizárja az olyan vállalkozás által végzett tevékenységeket, amely (a) nonprofit alapon, vagy (b) költségmegtérülési alapon működik.

- (d) „kizárólagos vagy különleges kiváltságok”: az egyik Fél által áru vagy szolgáltatás nyújtására engedéllyel rendelkező egyetlen vagy korlátozott számú vállalkozásnak nem objektív, arányos és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján biztosított jogok vagy kiváltságok, figyelembe véve a jog vagy kiváltság biztosításának alapját képező konkrét ágazati szabályozást, amely lényegesen befolyásolja bármely más vállalkozás azon képességét, hogy ugyanazon árut vagy szolgáltatást ugyanazon földrajzi területen lényegében azonos feltételek mellett nyújthassa¹;
- (e) „az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás”: a GATS I. cikke (3) bekezdésének c) pontjában és adott esetben a GATS pénzügyi szolgáltatásokról szóló melléklete 1. cikkének b), c) és d) pontjában meghatározott, államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás; és
- (f) „állami tulajdonban lévő vállalat”: valamely Fél tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló vállalkozás².

¹ Az egyértelműség érdekében: a csekély mértékben rendelkezésre álló erőforrások elosztásakor az engedélyek objektív, arányos és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján korlátozott számú vállalkozásnak történő odaitélése önmagában nem minősül kizárólagos vagy különleges kiváltságnak.

² E fogalommeghatározás alkalmazásában a „tulajdonban lévő vagy ellenőrzés alatt álló” kifejezés olyan helyzetekre utal, amelyekben az egyik Fél birtokolja a részvénytőke több mint 50 %-át (ötven százalékát), vagy ellenőrzi a szavazati jogok több mint 50 %-ának (ötven százalékának) gyakorlását, vagy az adott vállalkozás irányítási szabályainak megfelelően más módon azonos mértékű ellenőrzést gyakorol a vállalkozás felett.

25.2. CIKK

Hatály

1. E fejezet az állami tulajdonban lévő vállalatokra és az olyan kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozásokra alkalmazandó, amelyekre valamely Fél jogilag vagy ténylegesen kizárólagos vagy különleges kiváltságokat ruházott. Amennyiben egy vállalkozás kereskedelmi és nem kereskedelmi tevékenységet is végez, e fejezet csak a vállalkozás kereskedelmi tevékenységeire alkalmazandó.
2. E fejezet nem alkalmazandó valamely áru vagy szolgáltatás valamely Fél által kormányzati célokra – és nem kereskedelmi viszonteladási célból vagy kereskedelmi értékesítésre szánt áru előállításában vagy szolgáltatás nyújtásában való felhasználás céljából – történő beszerzésére, függetlenül attól, hogy az említett közbeszerzés a 20.3. cikk értelmében vett „érintett közbeszerzésnek” minősül-e.
3. E fejezet nem alkalmazandó az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatásokra.
4. E fejezet nem alkalmazandó az állami tulajdonban lévő vállalkozásokra, illetve a kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozásokra abban az esetben, ha a vállalkozás e fejezet hatálya alá tartozó kereskedelmi tevékenységeiből származó éves bevétele az előző 3 (három) egymást követő év bármelyikében kevesebb mint 200 millió (kétszázmillió) különleges lehívási jog volt.
5. E fejezet nem alkalmazandó az állami tulajdonban lévő vállalatok és az olyan ágazatok vagy alágazatok tekintetében kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozások kereskedelmi tevékenységeire, amelyek vonatkozásában a 25-A-1. és 25-A-2. függelék alapján nem tettek egyedi kötelezettségvállalásokat, illetve azon ágazatok vagy alágazatok tekintetében, amelyek vonatkozásában a 25-A-1. és 25-A-2. függelék alapján egyedi kötelezettségvállalásokat tettek, az említett vállalkozások kereskedelmi tevékenységeire az ilyen korlátozások mértékéig és az azokban meghatározott feltételek szerint alkalmazandó.

6. E fejezet nem alkalmazandó a védelmi ágazatban működő, állami tulajdonban lévő vállalatokra.

7. E fejezet nem alkalmazandó az állami tulajdonban lévő vállalatokra, illetve a 25-A-1. és 25-A-2. függelékben említett kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozásokra. A 25.4. cikk nem alkalmazandó a 25-A-1. függelékben felsorolt, állami tulajdonban lévő vállalatokra.

25.3. CIKK

Általános rendelkezések

1. Mindegyik fél megerősíti az 1994. évi GATT XVII. cikke, az 1994. évi GATT XVII. cikkének értelmezéséről szóló egyetértési megállapodás, valamint a GATS VIII. cikke szerinti jogait és kötelezettségeit.

2. E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályoz valamely Felet abban, hogy állami tulajdonban lévő vállalatokat hozzon létre vagy tartson fenn, monopóliumokat jelöljön ki vagy tartson fenn, vagy kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal ruházzon fel vállalkozásokat.

25.4. CIKK

Kereskedelmi megfontolások

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az állami tulajdonban lévő vállalatai és a kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozásai a valamely Fél területén folytatott kereskedelmi tevékenységek gyakorlása során a kereskedelmi megfontolásokkal összhangban járjanak el áruk vagy szolgáltatások beszerzése vagy értékesítése során, kivéve, ha ezt az említett Fél jogában előírtak szerint a közérdekű megbízatásuk vagy céljuk¹ teljesítése érdekében teszik.
2. Az (1) bekezdés nem zárja ki, hogy e vállalkozások:
 - (a) eltérő feltételek mellett szerezzenek be vagy értékesítsenek árukat vagy szolgáltatásokat, ideértve az árral kapcsolatos feltételeket is, amennyiben ezen eltérő feltételeket a kereskedelmi megfontolásokkal összeegyeztethető módon határozzák meg; vagy
 - (b) elutasítsa áru vagy szolgáltatás beszerzését vagy értékesítését, amennyiben az elutasítás a kereskedelmi megfontolásokkal összeegyeztethető módon történik.

¹ Az egyértelműség érdekében: a „közérdekű megbízatás vagy cél” fogalma magában foglalja többek között a nemzeti bankoknak az áruk és szolgáltatások szövetségi közbeszerzési jogszabályok szerinti beszerzésével kapcsolatos tevékenységeit, valamint a megfizethető lakhatást, a kivitelt vagy a behozatalt, a mikro-, kis- és középvállalkozásokat és a mezőgazdasági termelők támogató hitelezési politikákat, vagy bármely olyan feladatot, amellyel valamely Fél az állami tulajdonban lévő vállalatait és a valamely Fél által kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozásait bízta meg. A „közérdekű megbízatás vagy cél” fogalma magában foglalja továbbá a közigazgatási intézmények vagy vagyonkezelők által a társadalombiztosítási rendszerrel vagy állami nyugdíjrendszerrel kapcsolatban végzett tevékenységeket is.

25.5. CIKK

Átláthatóság

1. Az a Fél, amelynek oka van feltételezni, hogy az érdekeit hátrányosan befolyásolják a másik Fél állami tulajdonban lévő vállalatainak vagy a kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozásainak kereskedelmi tevékenységei, kérheti a másik Felet, hogy írásban szolgáltatson információkat az adott vállalkozásnak az e fejezet rendelkezéseinek hatálya alá tartozó kereskedelmi tevékenységeiről. A megkeresett Fél a lehetőségekhez mérten időben válaszol.
2. Az (1) bekezdésben említett információkérésben meg kell jelölni az érintett vállalkozást, árukat, szolgáltatásokat és piacokat, valamint meg kell jelölni az e fejezet szerinti azon érdekeket, amelyeket a megkereső Fél megítélése szerint hátrányosan befolyásolnak.

25.6. CIKK

Együtműködés

A Felek együtműködnek a következők révén:

- (a) az állami tulajdonban lévő vállalatokra és a kizárólagos vagy különleges kiváltságokkal felruházott vállalkozásokra vonatkozó további kötelezettségvállalások lehetőségének feltárása; és
- (b) tapasztalatcsere az állami tulajdonban lévő vállalatok vállalatirányításával kapcsolatos bevált gyakorlatok kidolgozása terén.

25.7. CIKK

A 25-A. melléklet módosítása

A kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács e megállapodás hatálybalépésétől számított 5 (öt) év elteltével felülvizsgálja a 25-A. mellékletet annak érdekében, hogy megvizsgálja a további kötelezettségvállalások lehetőségét. A kereskedelmi formációban ülésező vegyes tanács adott esetben határozatot fogadhat el a 25-A. melléklet módosításáról.

26. FEJEZET

KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

26.1. CIKK

Célkitűzések és hatókör

1. E fejezet célja, hogy a fenntartható fejlődést fokozottan beépítse a Felek közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatokba, nevezetesen a fenntartható fejlődésnek a kereskedelemmel és a beruházásokkal összefüggésben különös jelentőséggel bíró munkaügyi¹ és környezetvédelmi szempontjaira vonatkozó elvek és intézkedések meghatározása révén.

¹ E fejezet alkalmazásában a „munka” a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tisztességes munkára vonatkozó programja szerinti stratégiai célkitűzéseket jelenti, amelyeket a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozat fogalmaz meg.

2. A Felek emlékeztetnek az ENSZ 1992. június 3–14. között Rio de Janeiróban tartott Környezet és Fejlődés Konferenciáján elfogadott, környezetről és fejlődésről szóló Agenda 21-re, a Környezetvédelmi és Fejlesztési Konferenciája által 1992-ben elfogadott, környezetről és fejlődésről szóló riói nyilatkozatra, a fenntartható fejlődésről szóló johannesburgi nyilatkozatra és a fenntartható fejlődésről szóló 2002. évi johannesburgi csúcstalálkozó végrehajtási tervére, az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának a teljes körű és termelékeny foglalkoztatáshoz és a mindenki számára rendelkezésre álló tisztességes munkához vezető nemzeti és nemzetközi szintű környezet megeremtéséről, valamint annak fenntartható fejlődésre gyakorolt hatásáról szóló, 2006. évi miniszteri nyilatkozatára, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló nyilatkozatára, továbbá a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2012. évi ENSZ-konferencián elfogadott, „A jövő, amit akarunk” című zárójelentésre és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendben foglalt fenntartható fejlődési célokra.

3. A Felek elismerik, hogy a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziói kölcsönösen függenek egymástól és kölcsönösen erősítik egymást, valamint megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem fejlesztésének oly módon történő előmozdítása iránt, hogy az hozzájáruljon a fenntartható fejlődés célkitűzéséhez a jelen és a jövő nemzedékeinek jóléte érdekében.

4. A (2) bekezdésben említett eszközökkel összhangban a Felek a következők révén előmozdítják a fenntartható fejlődést:

- (a) a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok oly módon történő fejlesztése, amely hozzájárul a fenntartható fejlődési célok elérésének célkitűzéséhez, és támogatja azok munkaügyi és környezetvédelmi normáit és célkitűzéseit a szabad, nyitott, átlátható és azon többoldalú megállapodásokat tiszteletben tartó kereskedelmi kapcsolatokkal összefüggésben, amelyeknek részes felei;
- (b) a többoldalú munkaügyi és környezetvédelmi kötelezettségvállalásaik tiszteletben tartása; és

(c) megerősített együttműködés, valamint a kereskedelemmel kapcsolatos munkaügyi és környezetvédelmi szakpolitikáik és intézkedéseik megismerése, figyelembe véve a különböző nemzeti körülményeket, kapacitásokat, igényeket és fejlettségi szinteket, valamint tiszteletben tartva a nemzeti szakpolitikákat és prioritásokat.

5. Elismerve a fejlettségi szintjük közötti különbségeket, a Felek megállapodnak abban, hogy e fejezet a közös értékeken és érdekeken alapuló együttműködési megközelítést testesít meg.

26.2. CIKK

A szabályozáshoz való jog és a védelem szintje

1. A Felek elismerik az egyes Felek jogát saját fenntartható fejlődéssel kapcsolatos szakpolitikáik és prioritásaik meghatározására, a környezet és a munkavállalók általa megfelelőnek ítélt belföldi védelmi szintjének meghatározására, valamint arra, hogy elfogadja vagy módosítsa a jogszabályait, egyéb rendelkezéseit és szakpolitikáit. Az ilyen védelmi szinteknek, jogszabályoknak, egyéb rendelkezéseknek és szakpolitikáknak összhangban kell állniuk az egyes Feleknek a 26.4. és 26.5. cikkben említett, nemzetközi megállapodásokra és munkajogi normákra vonatkozó kötelezettségvállalásaival.

2. Az egyes Felek a releváns jogszabályaik, egyéb rendelkezéseik és szakpolitikáik javítására törekednek annak érdekében, hogy biztosítsák a környezet és a munkavállalók védelmének magas és hatékony szintjét.

3. A Felek nem gyengíthetik a környezetvédelmi vagy munkajogi jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben biztosított védelem szintjét a kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése érdekében.

4. A Felek a kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése érdekében nem tekinthetnek el, illetve nem térhetnek el környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaiktól és egyéb rendelkezéseikről, továbbá nem ajánlhatják fel az azoktól való eltekintést vagy eltérést.

5. A Felek a kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése érdekében nem mulasztják el – folyamatos vagy tartós fellépés vagy be nem avatkozás útján – hatékonyan érvényesíteni környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaikat és egyéb rendelkezéseiket.

6. A Felek nem alkalmazzák környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályaikat és egyéb rendelkezéseiket olyan módon, amely a kereskedelem rejtett korlátozását valósítaná meg, illetve indokolatlan vagy önkényes megkülönböztetést jelentene.

26.3. CIKK

Átláthatóság

1. A 27. fejezettel összhangban mindegyik Fél biztosítja, hogy a következők kidolgozására, hatályba léptetésére és végrehajtására átlátható módon kerüljön sor, biztosítva a tudatosságot és ösztönözve a nyilvánosság részvételét, összhangban a szabályaival és eljárásaival:

- (a) a kereskedelmet vagy a beruházásokat esetlegesen érintő, a környezet vagy a munkafeltételek védelmét célzó intézkedések; és
- (b) a környezet vagy a munkafeltételek védelmét esetlegesen érintő kereskedelmi vagy beruházási intézkedések.

26.4. CIKK

Multilaterális munkaügyi előírások és megállapodások

1. A Felek megerősítik az alapvető munkaügyi normákat is magában foglaló, a tisztességes foglalkoztatással és a munkaügyi védelem magasabb szintjével összefüggő, valamint ezek tényleges megvalósulására is kiterjedő fokozottabb politikai összhangban rejlő értékeket, továbbá elismerik, hogy e területek kedvezően hatnak a gazdasági hatékonyságra, az innovációra és a termelékenységre, az exportteljesítményt is ideértve. Ezzel összefüggésben elismerik a munkaügyekben folytatott társadalmi párbeszéd jelentőségét a munkavállalók és munkáltatók, megfelelő szervezeteik, továbbá a kormányok között, és kötelezettséget vállalnak e párbeszéd előmozdítására.

2. A Felek újólal megerősítik arra irányuló kötelezettségvállalásaikat, hogy a nemzetközi kereskedelem fejlesztését oly módon ösztönzik, hogy elősegítsék a mindenki – köztük a nők és a fiatalok – számára rendelkezésre álló méltányos munkát. Ezzel összefüggésben mindegyik fél újólal megerősíti elkötelezettségét az aláíró Mercosur-államok és az Európai Unió tagállamai által megerősített és az ILO által naprakésznek minősített ILO-egyezmények és -jegyzőkönyvek előmozdítása és hatékony végrehajtása iránt.

3. Az ILO alapokmányával, valamint a munka világra vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló, 1998. június 18-án Genfben elfogadott ILO-nyilatkozattal és annak nyomán követésével (a továbbiakban: a munka világra vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozat) összhangban mindegyik Fél tiszteletben tartja, előmozdítja és hatékonyan végrehajtja az alapvető ILO-egyezményekben meghatározott, nemzetközileg elismert alapvető munkaügyi normákat, amelyek a következők:

- (a) az egyesülés szabadsága és a kollektív tárgyaláshoz való jog tényleges elismerése;
- (b) a kényszermunka minden formájának felszámolása;

(c) a gyermekmunka eredményes eltörlése; és

(d) a foglalkoztatással és a munkával kapcsolatos megkülönböztetések felszámolása.

4. Mindegyik Fél folyamatos és kitartó erőfeszítéseket tesz azon alapvető – az ILO által naprakésznek minősített – ILO-egyezmények, -jegyzőkönyvek és egyéb releváns ILO-egyezmények megerősítésére, amelyeknek még nem részes fele. A Felek rendszeresen információt cserélnek az e téren elért előrehaladásukról.

5. A Felek emlékeztetnek arra, hogy a kényszermunka felszámolása a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend egyik célkitűzése, és hangsúlyozzák a kényszermunkáról szóló egyezmény 2014. évi jegyzőkönyve megerősítésének és hatékony végrehajtásának fontosságát.

6. A Felek szükség szerint konzultálnak és adott esetben együttműködnek egymással a kereskedelemmel kapcsolatos, kölcsönös érdeklődésre számot tartó munkaügyi kérdésekben, többek között az ILO keretében.

7. Emlékeztetve a munka világra vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozatra és a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozatra, a Felek elismerik, hogy a munka világra vonatkozó alapvető elvek és jogok megsértése nem szolgálhat hivatkozással, és egyéb módon nem használható fel jogos komparatív előnyként, valamint hogy a munkaügyi normákat nem szabad protekcionista kereskedelmi célokra felhasználni.

8. Mindegyik Fél a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozatban meghatározottak szerint előmozdítja a tisztességes munkát. Mindegyik Fél különös figyelmet fordít a következőkre:

- (a) a releváns ILO-egyezményekben és egyéb nemzetközi kötelezettségvállalásokban meghatározott munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi intézkedések kidolgozása és megerősítése, beleértve a munkahelyi sérülés vagy foglalkozási megbetegedés esetén fizetendő kártérítést;
- (b) tisztességes munkakörülmények mindenki számára, többek között a munkabér és a díjazás, a munkaidő és az egyéb munkafeltételek tekintetében;
- (c) munkaügyi ellenőrzés, különösen a munkaügyi ellenőrzésekre vonatkozó, releváns ILO-normák hatékony végrehajtása révén; és
- (d) megkülönböztetésmentesség a munkafeltételek tekintetében, a migráns munkavállalókat is ideértve.

9. Mindegyik Fél biztosítja, hogy közigazgatási és bírósági eljárások álljanak rendelkezésre és legyenek hozzáférhetőek annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az e fejezetben említett munkavállalói jogok megsértése elleni hatékony fellépést.

26.5. CIKK

Multilaterális környezetvédelmi megállapodások

1. A Felek elismerik, hogy a környezet a fenntartható fejlődés három – gazdasági, társadalmi és környezeti – dimenziójának egyike, és e három dimenzióval kiegyensúlyozott és integrált módon kell foglalkozni. A Felek elismerik továbbá, hogy a kereskedelem hozzájárulhat a fenntartható fejlődéshez.
2. A Felek elismerik az ENSZ Környezetvédelmi Programja (a továbbiakban: UNEP) Környezetvédelmi Közgyűlésének, valamint a multilaterális környezetvédelmi megállapodások (a továbbiakban: multilaterális környezetvédelmi megállapodások) jelentőségét mint a nemzetközi közösségnek a globális vagy regionális környezeti kihívásokra adott válaszát, valamint hangsúlyozzák a kereskedelem és a környezetvédelmi politikák közötti kölcsönös támogatás fokozásának szükségességét.
3. Mindegyik Fél megerősíti kötelezettségvállalásait, hogy előmozdítja és hatékonyan végrehajtja azon multilaterális környezetvédelmi megállapodásokat, valamint azok jegyzőkönyveit és módosításait, amelyeknek részes fele.
4. A Felek rendszeresen információt cserélnek a multilaterális környezetvédelmi megállapodásoknak – többek között azok jegyzőkönyveinek és módosításainak – megerősítésével összefüggésben elért előrehaladásukról.
5. A Felek szükség szerint konzultálnak és adott esetben együttműködnek egymással a kereskedelemmel kapcsolatos, kölcsönös érdeklődésre számot tartó környezetvédelmi kérdésekben, többek között a multilaterális környezetvédelmi megállapodásokkal összefüggésben.
6. A Felek elismerik azon jogukat, hogy a környezetvédelmi intézkedésekkel kapcsolatban a 28.2. cikkre hivatkozzanak.

7. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg valamely Felet abban, hogy intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn azon multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtása kapcsán, amelyeknek részes fele, ha az ilyen intézkedések összhangban vannak a 26.2. cikk (6) bekezdésével.

26.6. CIKK

Kereskedelem és éghajlatváltozás

1. A Felek elismerik az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye végső célkitűzései elérésének fontosságát az éghajlatváltozás sürgető fenyegetésének kezelése érdekében, valamint elismerik a kereskedelem ebben játszott szerepét.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően mindegyik Fél:

(a) hatékonyan végrehajtja az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményét és az annak keretében létrejött Párizsi Megállapodást; és

(b) a Párizsi Megállapodás 2. cikkével összhangban előmozdítja, hogy a kereskedelem eredményesen hozzájáruljon az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátás és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődés megvalósításához, valamint az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való – az élelmiszer-termelést nem veszélyeztető módon történő – alkalmazkodás képességének növeléséhez.

3. A Felek adott esetben kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon, különösen az UNFCCC keretében, együttműködnek az éghajlat-változással kapcsolatos, kereskedelmi vonatkozású kérdésekben.

26.7. CIKK

Kereskedelem és biológiai sokféleség

1. A Felek a biológiai sokféleségről szóló, 1992. június 5-én Rio de Janeiróban kelt egyezményrel, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló, 1973. március 3-án Washingtonban aláírt egyezményrel (a továbbiakban: CITES), a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezményrel és az annak alapján elfogadott határozatokkal összhangban elismerik a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának fontosságát, valamint azon szerepet, amelyet a kereskedelem játszhat az említett egyezmények célkitűzéseikhez való hozzájárulás terén.
2. Az (1) bekezdés alapján mindegyik Fél :
 - (a) előmozdítja a CITES mint a biológiai sokféleség megőrzését és fenntartható hasznosítását szolgáló eszköz igénybevételét, többek között azon állat- és növényfajoknak a CITES függelékeibe való felvételével, amelyek védettségi helyzete a nemzetközi kereskedelem miatt veszélyeztetettnek minősül;
 - (b) olyan hatékony intézkedéseket hajt végre, amelyek segítségével csökkenthető a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme, összhangban azon nemzetközi megállapodásokkal, amelyeknek részes fele;
 - (c) saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban ösztönzi a biológiai erőforrások fenntartható hasznosítása útján nyert vagy a biológiai sokféleség megőrzéséhez hozzájáruló, természeti erőforrásokon alapuló termékek kereskedelmét; és

(d) előmozdítja a genetikai erőforrások használatából származó előnyök igazságos és méltányos megosztását, és adott esetben az ilyen erőforrásokhoz való hozzáférésre és az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyásra vonatkozó intézkedéseket fogad el.

3. A Felek a biológiai sokféleség megőrzése céljából továbbá információt cserélnek a természeti erőforrásokon alapuló termékek kereskedelmére vonatkozó kezdeményezésekről és bevált gyakorlatokról, és adott esetben kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon együttműködnek az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekben.

26.8. CIKK

Kereskedelem és fenntartható erdőgazdálkodás

1. A Felek elismerik a fenntartható erdőgazdálkodás jelentőségét és a kereskedelem e cél elérésében játszott szerepét, valamint az erdők megőrzést és fenntartható hasznosítást célzó helyreállításának jelentőségét.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően mindegyik Fél:

- (a) ösztönzi a fenntartható erdőgazdálkodásból származó, a kitermelés helye szerinti ország jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban kitermelt termékek kereskedelmét;
- (b) adott esetben és előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyása mellett előmozdítja az erdőre támaszkodó helyi közösségek és őslakos népek bevonását a fa és nem-fa erdei termékek fenntartható ellátási láncba megélhetésük javítása, valamint az erdők megőrzésének és fenntartható hasznosításának előmozdítása érdekében;
- (c) intézkedéseket hoz az illegális fakitermelés és az ahhoz kapcsolódó kereskedelem elleni küzdelem érdekében;

- (d) információkat cserélnek a fenntartható erdőgazdálkodásra, az erdészeti irányításra és az erdőtakaró megőrzésére irányuló kereskedelmi vonatkozású kezdeményezésekről, valamint együttműködnek a kölcsönös érdeklődésre számot tartó szakpolitikáik hatásának maximalizálása és kölcsönös támogatásának biztosítása érdekében; és
- (e) a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel összhangban – adott esetben kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon – együttműködnek a kereskedelemre és az erdővel borított területek megőrzésére, valamint a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó kérdésekben.

26.9. CIKK

Kereskedelem és fenntartható gazdálkodás a halászat és akvakultúra terén

1. A Felek elismerik a tengeri biológiai erőforrások és a tengeri ökoszisztémák megőrzésének és az azokkal való fenntartható gazdálkodásnak, valamint a felelős és fenntartható akvakultúra előmozdításának jelentőségét, továbbá a kereskedelem e célok elérésében betöltött szerepét, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 14. fenntartható fejlődési céljának, különösen annak 4. és 6. céljának elérése iránti közös elkötelezettségüket.
2. Az (1) bekezdés értelmében és nemzetközi kötelezettségvállalásaikkal összhangban az egyes Felek:
 - (a) hosszú távú állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedéseket hajtanak végre, valamint fenntartható módon aknázzák ki a tengerek biológiai erőforrásait a nemzetközi joggal összhangban, amint azt az ENSZ Tengerjogi Egyezménye, valamint egyéb olyan releváns ENSZ-eszközök és az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (a továbbiakban: FAO) egyéb olyan releváns eszközei rögzítik, amelyeknek részes felei;

- (b) a FAO 1995. október 31-i 4/95. sz. határozattal elfogadott, felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexének (a továbbiakban: a FAO felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexe) elveivel összhangban járnak el;
- (c) aktívan részt vesznek és együttműködnek a regionális halászati gazdálkodási szervezetek és más olyan releváns nemzetközi fórumok keretében, amelyeknek tagjai, megfigyelői vagy együttműködő, nem szerződő felei, a jó halászati kormányzás és a fenntartható halászat megvalósítása érdekében, többek között a gazdálkodási intézkedések hatékony ellenőrzésének, nyomon követésének és végrehajtásának elfogadása, valamint adott esetben a fogási dokumentációs vagy tanúsítási rendszerek végrehajtása révén;
- (d) nemzetközi kötelezettségvállalásaikkal összhangban átfogó, hatékony és átlátható intézkedéseket hajtanak végre a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem érdekében, és kizárják a nemzetközi kereskedelemről az ilyen intézkedéseknek meg nem felelő termékeket, és e célból együttműködnek, többek között az információcsere megkönnyítése révén;
- (e) a közös érdekű területeken együttműködnek a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló halállományok megőrzéséhez és fenntartható hasznosításához szükséges intézkedések összehangolása céljából; és
- (f) előmozdítják a fenntartható és felelős akvakultúra kialakítását, figyelembe véve annak gazdasági, társadalmi és környezeti szempontjait, többek között a FAO felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexében foglalt célkitűzések és elvek végrehajtására is tekintettel.

26.10. CIKK

Tudományos adatok és műszaki információ

1. A kereskedelmet vagy a beruházásokat esetlegesen érintő, a környezet vagy a munkafeltételek védelmét célzó intézkedések létrehozása vagy végrehajtása során mindegyik Fél biztosítja, hogy az intézkedések alapjául szolgáló tudományos és műszaki bizonyítékok elismert műszaki és tudományos testületektől származzanak, és az intézkedések a releváns nemzetközi szabványokon, iránymutatásokon vagy ajánlásokon alapuljanak, amennyiben vannak ilyenek.
2. Azokban az esetekben, ha a tudományos bizonyítékok vagy adatok elégtelenek vagy nem meggyőzőek, és súlyos környezetkárosodás veszélye vagy a munkahelyi egészséget és biztonságot fenyegető kockázat áll fenn, a Felek az elővigyázatosság elve alapján is elfogadhatnak intézkedéseket. Az ilyen intézkedéseknek a rendelkezésre álló vonatkozó információkon kell alapulniuk, és azokat rendszeres időközönként felül kell vizsgálni. Az ilyen intézkedéseket elfogadó Fél igyekszik a meggyőzőbb értékeléshez szükséges új vagy további tudományos adatokat beszerezni, és adott esetben felülvizsgálja ezeket az intézkedéseket.
3. Ha valamely, a (2) bekezdéssel összhangban elfogadott intézkedés befolyásolja a kereskedelmet vagy beruházásokat, bármely Fél kérheti az intézkedést elfogadó Felet, hogy nyújtson tájékoztatást annak bemutatására, hogy a tudományos bizonyítékok vagy információk elégtelenek vagy nem meggyőzőek a szóban forgó kérdéssel kapcsolatban, és hogy az elfogadott intézkedés saját védelmi szintjének megfelel, továbbá kérheti a kérdés megtárgyalását a 26.14. cikkben említett, a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság keretében.
4. Az e cikkben említett intézkedések nem alkalmazhatók oly módon, amely az önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés eszközének vagy a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozásának minősülne.

26.11. CIKK

Kereskedelem és az ellátási láncokkal való fenntartható gazdálkodás

1. A Felek elismerik az ellátási láncokkal való, a nemzetközileg elfogadott iránymutatáson alapuló felelős üzleti magatartás vagy vállalati társadalmi felelősségvállalási gyakorlatok révén megvalósuló felelősségteljes gazdálkodás jelentőségét.
2. Az (1) bekezdésnek megfelelően mindegyik Fél:
 - (a) támogatja az általa jóváhagyott vagy támogatott, releváns nemzetközi eszközök – így például az ILO 1977 novemberében Genfben elfogadott, a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozata, az ENSZ Globális Megállapodás, az Emberi Jogi Tanács 2011. június 16-i 17/4. sz. határozatában jóváhagyott, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek, valamint az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó irányelvei: a nemzetközi beruházásokról és a multinacionális vállalatokról szóló, 1976. június 21-én Párizsban kelt OECD-nyilatkozathoz csatolt, a felelős üzleti magatartás globális környezetben történő előmozdításáról szóló ajánlások – terjesztését és felhasználását.
 - (b) az a) pontban említett iránymutatásokkal és elvekkel összhangban előmozdítja a vállalati társadalmi felelősségvállalás vagy a felelős üzleti gyakorlatok vállalkozások általi önkéntes alkalmazását; és
 - (c) támogató szakpolitikai keretet biztosít az a) pontban említett elvek és iránymutatások hatékony végrehajtásához.

3. A Felek elismerik a nemzetközi ágazatspecifikus iránymutatások hasznosságát a vállalati társadalmi felelősségvállalás és a felelős üzleti magatartás területén, és előmozdítják az ezzel kapcsolatos közös munkát. A konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási lánc tekintetében követendő kellő gondosságról szóló OECD-iránymutatást és kiegészítéseit illetően az ezen iránymutatáshoz csatlakozó vagy azt támogató Felek előmozdítják annak alkalmazását is.

4. A Felek információt cserélnek és megosztják a bevált gyakorlatokat, valamint adott esetben együttműködnek az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekben, többek között a releváns regionális és nemzetközi fórumokon.

26.12. CIKK

A fenntartható fejlődést elősegítő egyéb, kereskedelemmel és beruházásokkal kapcsolatos kezdeményezések

1. A Felek megerősítik az iránti elkötelezettségüket, hogy növeljék a kereskedelem és a beruházások hozzájárulását a fenntartható fejlődés célkitűzésének eléréséhez annak gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióiban.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően a Felek:

(a) a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozattal összhangban előmozdítják a tisztességes munka programjának célkitűzéseit, ideértve a létminimumot, az inkluzív szociális védelmet, a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot, valamint a munkafeltételekkel kapcsolatos egyéb szempontokat;

- (b) a megállapodás e részével összhangban ösztönzik az áruk és szolgáltatások kereskedelmét és az azokba való beruházást, valamint az olyan gyakorlatok és technológiák önkéntes cseréjét, amelyek hozzájárulnak a társadalmi és környezeti feltételek javításához, beleértve azokat is, amelyek különös jelentőséggel bírnak az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás szempontjából; és
- (c) együttműködnek az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekben, adott esetben kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon.

26.13. CIKK

Együttműködés a kereskedelem és a fenntartható fejlődés terén

1. A Felek elismerik az e fejezet célkitűzéseinek elérése érdekében folytatott együttműködésük jelentőségét. Többek között a következő területeken működhetnek együtt:
 - (a) a kereskedelem és a fenntartható fejlődés munkaügyi és környezetvédelmi szempontjai a nemzetközi fórumokon, ideértve különösen a WTO-t, az ILO-t, az UNEP-et, az UNCTAD-ot, az ENSZ fenntartható fejlődéssel foglalkozó magas szintű politikai fórumát és a multilaterális környezetvédelmi megállapodásokat;
 - (b) a munkaügyi és környezetvédelmi jog és normák hatása a kereskedelemre és a beruházásra;
 - (c) a kereskedelmi és beruházási jog hatása a munkafeltételekre és a környezetre; és
 - (d) önkéntes alapon működő, fenntarthatóságot garantáló rendszerek, például tisztességes és etikus kereskedelmi rendszerek és ökocímkék, az ilyen rendszerekkel kapcsolatos tapasztalatok és információk megosztása révén.

2. E fejezet célkitűzéseinek elérése érdekében a Felek a következők kereskedelmi vonatkozásaival kapcsolatban is együttműködhetnek:

- (a) az alapvető, elsőbbséget élvező és egyéb naprakész ILO-egyezmények végrehajtása;
- (b) az ILO tisztességes munkára vonatkozó programja, ideértve a kereskedelem és a teljes és produktív foglalkoztatás közötti összefüggéseket, a munkaerőpiaci kiigazításokat, az alapvető munkaügyi normákat, a globális ellátási láncokon belüli tisztességes munkát, a szociális védelmet és a társadalmi befogadást, a szociális párbeszédet, valamint a nemek közötti egyenlőséget;
- (c) a multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtása és az ilyen megállapodásokban való részvételt illetően egymás támogatása;
- (d) az UNFCCC szerinti dinamikus nemzetközi éghajlatváltozási rendszer, különösen a Párizsi Megállapodás végrehajtása;
- (e) az ózonréteget lebontó anyagokról szóló, 1987. szeptember 16-án Montrealban kelt montreali jegyzőkönyv és annak a Felek által megerősített bármely módosítása, különösen az ózonkárosító anyagok és a hidro-fluor-szénhidrogének (HFC) előállításának, fogyasztásának és kereskedelmének ellenőrzésére és ezek környezetbarát alternatíváinak előmozdítására irányuló intézkedések, valamint az említett jegyzőkönyv által szabályozott anyagok jogellenes kereskedelmének kezelésére irányuló intézkedések;
- (f) vállalati társadalmi felelősségvállalás, felelős üzleti magatartás, a globális ellátási láncok felelős irányítása és elszámoltathatóság, többek között a releváns nemzetközi eszközök végrehajtása, nyomon követése és terjesztése tekintetében;
- (g) a vegyi anyagok és a hulladékok megfelelő kezelése;

- (h) a 26.7. cikkben említettek szerint a biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható hasznosítása, valamint a genetikai erőforrások hasznosításából származó előnyök igazságos és méltányos megosztása, többek között az ilyen erőforrásokhoz való megfelelő hozzáférés biztosítása révén;
- (i) a 26.7. cikkben említettek szerint a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem;
- (j) a 26.8. cikkben említettek szerint az erdők megőrzésének és a fenntartható erdőgazdálkodásnak az előmozdítása az erdőirtás és az illegális fakitermelés csökkentése céljából;
- (k) az erdőirtás megállításának célkitűzéséhez a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 12. és 15. fenntartható fejlődési céljával összhangban hozzájáruló magán- és állami kezdeményezések, ideértve a termelést és a fogyasztást az ellátási láncokon keresztül összekapcsoló kezdeményezéseket is;
- (l) a 26.9. cikkben említettek szerint a fenntartható halászati gyakorlatoknak és a fenntartható halászat útján előállított halászati termékek kereskedelmének előmozdítása; és
- (m) a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 12. fenntartható fejlesztési céljával összhangban lévő fenntartható fogyasztási és termelési kezdeményezések, ideértve többek között a körforgásos gazdaságot és az egyéb olyan fenntartható gazdasági modelleket, amelyek célja az erőforrás-hatékonyság növelése és a hulladékkeletkezés csökkentése.

26.14. CIKK

Kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság és kapcsolattartó pontok

1. A 9.9. cikk (4) bekezdése alapján létrehozott, kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság – a 2.4. és a 9.9. cikkben felsoroltakon kívül – a következő feladatokat látja el:
 - (a) elősegíti és nyomon követi az e fejezet alapján végzett együttműködési tevékenységeket;
 - (b) ellátja a 26.16–26.18. cikkben említett feladatokat; és
 - (c) elvégzi a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság számára szükséges belső előkészítő munkát, többek között a 2.7. cikkben említett belső tanácsadó csoportokkal megvitatásra kerülő témák tekintetében.
2. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság minden ülése után jelentést tesz közzé.
3. Az egyes Felek a közigazgatásukon belül kijelölnek egy kapcsolattartó pontot a Felek közötti, az e fejezet végrehajtását érintő kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció és koordináció elősegítése érdekében.

26.15. CIKK

Vitarendezés

1. A Felek mindent megtesznek annak érdekében, hogy párbeszéd, konzultáció, információcsere és együttműködés útján tisztázzák az e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos esetleges nézetkülönbségeiket.

2. A Felek közös megegyezésével a 26.16. és 26.17. cikkben említett bármely határidő meghosszabbítható.
3. Az e fejezetben meghatározott valamennyi időtartamot naptári napokban, azon cselekmény vagy tény bekövetkezését követő naptól kezdődően kell számítani, amellyel kapcsolatosan az időtartamot alkalmazzák.
4. E fejezet alkalmazásában az e fejezet szerinti vitában részt vevő Feleket a 29.3. cikk határozza meg.
5. A 29. fejezet értelmében az e fejezet alapján felmerülő ügyekben egyik Fél sem folyamodhat a vitarendezéshez.

26.16. CIKK

Konzultáció

1. Az egyik Fél a másik Félnek a 26.14. cikk (3) bekezdésével összhangban kijelölt kapcsolattartó pontjához intézett írásbeli megkeresés útján konzultációt kérhet a másik Félől e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban. A kérelemben egyértelműen be kell mutatni a szóban forgó ügyet, röviden össze kell foglalni az e fejezet alapján megfogalmazott állításokat, ideértve e fejezet releváns rendelkezéseinek feltüntetését, valamint annak kifejtését, hogy ez hogyan érinti e fejezet célkitűzéseit, továbbá meg kell adni a Fél által relevánsnak ítélt minden egyéb információt. A konzultációkat azonnal meg kell kezdeni azt követően, hogy valamely Fél konzultáció iránti kérelmet küldött, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 30 (harminc) napon belül.

2. A konzultációt személyes részvétellel, vagy – ha a Felek így állapodnak meg – videokonferencia vagy más elektronikus eszköz útján tartják meg. Amennyiben a konzultációra személyesen kerül sor, arra – a Felek eltérő megállapodásának hiányában – a megkeresett Fél területén kerül sor.
3. A Felek az ügy kölcsönösen kielégítő rendezése érdekében konzultációkat kezdenek. Az e fejezetben említett többoldalú megállapodásokkal összefüggő kérdésekben a Felek figyelembe veszik az ILO-tól vagy a mindkét Fél által megerősített multilaterális környezetvédelmi megállapodásokért felelős, releváns szervezetektől vagy testületektől származó információkat a Felek és e szervezetek munkája közötti koherencia előmozdítása érdekében. Adott esetben a Felek megállapodhatnak abban, hogy tanácsot kérnek e szervezetektől vagy testületektől, vagy bármely más, általuk megfelelőnek ítélt szakértőtől vagy testülettől.
4. Ha valamely Fél úgy ítéli meg, hogy az ügy további megvitatásra szorul, írásban kérheti a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság összehívását, és erről a kérésről értesíti a 26.14. cikk (3) bekezdése szerint kijelölt kapcsolattartó pontot. Az ilyen kérelmet legkorábban az (1) bekezdés szerinti kérelem kézhezvételétől számított 60 (hatvan) nap elteltével lehet benyújtani. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság haladéktalanul összeül, és arra törekszik, hogy az ügyben kölcsönösen kielégítő megoldást találjon.
5. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság figyelembe veszi a 2.7. cikkben említett belső tanácsadó csoportok üggyel kapcsolatban kifejtett véleményét, valamint a szakértői javaslatokat.
6. A Felek által elért bármely megoldást nyilvánosan hozzáférhetővé teszik.

26.17. CIKK

Szakértői testület

1. Ha a 26.16. cikk szerinti, konzultáció iránti kérelem időpontjától számított 120 (százhusz) napon belül nem születik kölcsönösen kielégítő megoldás, bármelyik Fél kérheti szakértői testület létrehozását az ügy megvizsgálása érdekében. Minden ilyen kérelmet írásban kell benyújtani a másik Félnek a 26.14. cikk (3) bekezdése szerint kijelölt kapcsolattartó pontjához, és abban meg kell jelölni a szakértői testület létrehozására irányuló kérelem indokait, beleértve a szóban forgó intézkedéseknek és e fejezet általa alkalmazandónak ítélt, releváns rendelkezéseinek ismertetését is.
2. Amennyiben e cikk másképp nem rendelkezik, a 29.9., 29.11., 29.12., 29.26. és 29.27. cikket, valamint a 29-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzatot és a 29-B. mellékletben foglalt magatartási kódexet kell alkalmazni.
3. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság az e megállapodás hatálybalépésének napját követő első ülésén összeállítja annak a legalább 15 (tizenöt) személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a szakértői testület tagjaként szolgálni. A jegyzék a következő 3 (három) aljegyzékből áll: 1 (egy) EU által javasolt aljegyzék, 1 (egy) Mercosur által javasolt aljegyzék és 1 (egy) olyan személyeket tartalmazó aljegyzék, akik egyik Félnek sem állampolgárai. Az egyes Felek a saját aljegyzékük tekintetében legalább 5 (öt) személyre tesznek javaslatot. A Felek kiválasztanak legalább 5 (öt) személyt azon aljegyzék tekintetében is, amelyben olyan személyek szerepelnek, akik egyik Félnek sem állampolgárai. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság biztosítja, hogy a jegyzék naprakész legyen, és azon mindig legalább 15 (tizenöt) szakértő szerepeljen.

4. A (3) bekezdésben említett személyek szaktudással vagy szakértelemmel rendelkeznek az e fejezetben tárgyalt kérdésekben, beleértve a munkajogot, a környezetvédelmi jogot vagy a kereskedelmi jogot, illetve a nemzetközi megállapodásokból eredő viták rendezése terén. E személyek egyéni minőségükben járnak el, függetlenek, semmilyen szervezettől vagy kormánytól nem fogadnak el utasításokat a nézeteltéréshez kapcsolódó kérdésekben, és nem állnak kapcsolatban egyik Fél kormányával sem. Emellett megfelelnek a 29-B. mellékletnek is.

5. A Felek eltérő megállapodásának hiányában a szakértői testület 3 (három) tagból áll. Az elnököt azon személyek aljegyzékéből választják ki, akik egyik Félnek sem állampolgárai. A szakértői testületet a 29.9. cikk (1)–(4) bekezdésében meghatározott eljárásoknak megfelelően hozzák létre. A szakértőket – a 29.9. cikk (2), (3) és (4) bekezdésének releváns rendelkezéseivel összhangban – az e cikk (3) bekezdésében említett aljegyzékekben szereplő, releváns személyek közül választják ki.

6. Amennyiben a Felek a 29.9. cikk (5) bekezdésében meghatározott szakértői testület létrehozását követő 7 (hét) napon belül másképp nem állapodnak meg, a testület feladatmeghatározása a következő:

„az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Déli Közös Piac, az Argentín Köztársaság, a Brazíliai Szövetségi Köztársaság, a Paraguayi Köztársaság és az Uruguayi Keleti Köztársaság közötti partnerségi megállapodás 26. fejezete releváns rendelkezéseinek fényében megvizsgálja a szakértői testület létrehozására irányuló kérelemben említett ügyet, és a 26.17. cikkel összhangban jelentést ad ki, amelyben ajánlásokat fogalmaz meg az ügy rendezésére”.

7. Az e fejezetben említett többoldalú megállapodások tiszteletben tartásával összefüggő kérdésekben a szakértői testület által a 29.12. cikkel összhangban kért szakértői vélemények vagy információk magukban foglalják az ILO vagy a multilaterális környezetvédelmi megállapodások releváns szerveitől származó információkat és tanácsokat. Az e bekezdés szerint kapott információkat észrevételezés céljából a Felek rendelkezésére kell bocsátani.

8. A szakértői testület e fejezet érintett rendelkezéseit a nemzetközi közjog szokásos értelmezési szabályaival összhangban értelmezi.

9. A szakértői testület a létrehozását követő 90 (kilencven) napon belül időközi jelentést ad ki a Feleknek, és az időközi jelentés kibocsátását követő 60 (hatvan) napon belül zárójelentést készít. Az említett jelentések rögzítik a ténymegállapításokat, a releváns rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint minden megállapítást és ajánlást alátámasztó alapvető indokokat. Az időközi jelentés kibocsátását követő 45 (negyvenöt) napon belül az érintett Felek bármelyike írásbeli észrevételeket nyújthat be a szakértői testülethez az időközi jelentéssel kapcsolatban. Minden ilyen írásbeli észrevétel mérlegelését követően a szakértői testület módosíthatja a jelentést, és bármely további, megfelelőnek tartott vizsgálatot végezhet. Ha a szakértői testület úgy véli, hogy az e bekezdésben megállapított határidők nem tarthatóak, a szakértői testület elnöke írásban értesíti a Feleket, jelezve a késedelem okait és azon napot, amelyen a testület az időközi vagy zárójelentésének kibocsátását tervezi.

10. A Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a zárójelentést a szakértői testület általi benyújtását követő 15 (tizenöt) napon belül.

11. A Felek a szakértői testület jelentésének és ajánlásainak figyelembevételével megvitatják a végrehajtandó megfelelő intézkedéseket. A bepanaszolt Fél a jelentés nyilvános közzétételétől számított legfeljebb 90 (kilencven) napon belül tájékoztatja a 2.7. cikkben említett belső tanácsadó csoportját és a másik Felet a végrehajtandó tevékenységekre vagy intézkedésekre vonatkozó határozatairól. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság nyomon követi a szakértői testület jelentése és ajánlásai nyomán hozott intézkedéseket. A 2.7. cikkben említett belső tanácsadó csoport e tekintetben észrevételeket nyújthat be a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottságnak.

26.18. CIKK

Felülvizsgálat

1. Az e fejezetben foglalt célkitűzések elérésének elősegítése érdekében a Felek a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság ülésein megvitatják e fejezet hatékony végrehajtását, beleértve a fejezet rendelkezéseinek esetleges felülvizsgálatát is, figyelembe véve többek között a szerzett tapasztalatokat, az egyes Feleknél bekövetkezett szakpolitikai fejleményeket, a nemzetközi megállapodásokkal kapcsolatos fejleményeket és az érdekelt felek által ismertetett nézeteket.

2. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság ajánlást fogalmazhat meg a Felek számára e fejezet releváns rendelkezéseinek az (1) bekezdésben említett megbeszélések eredményének figyelembevételével történő módosítására vonatkozóan.

27. FEJEZET

ÁTLÁTHATÓSÁG

27.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „közigazgatási határozat”: olyan határozat, amely egy egyedi esetben egy konkrét személy jogait és kötelezettségeit érinti, és kiterjed a valamely Fél jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírt közigazgatási intézkedésre vagy a közigazgatási intézkedés vagy határozat meghozatalának elmulasztására;
- (b) „érdekelt személy”: bármely természetes vagy jogi személy, akit vagy amelyet egy általános hatályú intézkedés érinthet; és
- (c) „általánosan alkalmazandó intézkedés”: olyan jogszabály, egyéb rendelkezés, bírósági határozat, eljárás vagy általánosan alkalmazandó közigazgatási határozat, amely hatást gyakorolhat a megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdésre.

27.2. CIKK

Célkitűzések

Elismerve a szabályozási környezetének a Felek közötti kereskedelemre és beruházásokra gyakorolt esetleges hatását, mindegyik Fél arra törekszik, hogy e fejezet rendelkezéseivel összhangban átlátható és kiszámítható szabályozási környezetet és hatékony eljárásokat mozdítson elő a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k számára.

27.3. CIKK

Közzététel

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy valamely, a megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdés tekintetében általánosan alkalmazandó intézkedés:
 - (a) gyorsan elérhető legyen egy hivatalosan kijelölt médiumban és – amennyiben megvalósítható – elektronikus úton, vagy oly módon, hogy bárki megismerhesse azt;
 - (b) magyarázattal szolgáljon a céljára és indokára vonatkozóan; és
 - (c) elegendő időt biztosítson a közzététele és a hatálybalépése között, kivéve, ha ez sürgősségi okokból nem lehetséges.

2. A megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdés tekintetében általánosan alkalmazandó fontosabb jogszabályok vagy egyéb rendelkezések elfogadásakor vagy módosításakor mindegyik Fél – a saját szabályaival és eljárásaival összhangban – a lehetőségekhez mérten:

- (a) előzetesen közzéteszi a jogszabály vagy egyéb rendelkezés tervezetét, illetve azon konzultációs dokumentumokat, amelyek részletesen ismertetik az ilyen jogszabály vagy egyéb rendelkezés célját és indokait;
- (b) észszerű lehetőséget biztosít az érdekelt személyek és a másik Fél számára, hogy észrevételeket tegyen az ilyen jogszabály vagy egyéb rendelkezés tervezetével vagy az ilyen konzultációs dokumentumokkal kapcsolatban; és
- (c) igyekszik figyelembe venni az ilyen jogszabály vagy egyéb rendelkezés tervezetére vagy az ilyen konzultációs dokumentumokra vonatkozóan beérkezett észrevételeket.

27.4. CIKK

Tájékoztatáskérés

1. Legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 3 (három) éven belül az egyes Felek megfelelő mechanizmusokat hoznak létre vagy tartanak fenn a bármely személytől érkező, bármely javasolt vagy hatályos általánosan alkalmazandó intézkedéssel, valamint a megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdés tekintetében történő alkalmazásának módjával kapcsolatos megkeresések fogadására és megválaszolására.

2. Az egyik Fél kérésére a másik Fél haladéktalanul tájékoztatást ad és válaszol az általánosan alkalmazandó intézkedésekkel vagy a megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdéssel kapcsolatos általánosan alkalmazandó intézkedések elfogadására vagy módosítására vonatkozó bármely olyan javaslattal kapcsolatos tájékoztatáskérésre, amelyről a megkereső Fél úgy ítéli meg, hogy hatással lehet a megállapodás e részének működésére.

27.5. CIKK

Az általánosan alkalmazandó intézkedések igazgatása

1. Mindegyik Fél az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdések tekintetében valamennyi általánosan alkalmazandó intézkedést tárgyilagosan, pártatlanul és észszerűen alkalmaz.
2. Mindegyik Fél, amikor a másik Fél személyei, áruai vagy szolgáltatásai tekintetében – egyedi esetekben – általánosan alkalmazandó intézkedéseket alkalmaz:
 - (a) arra törekszik, hogy a közigazgatási eljárás által közvetlenül érintett személyek részére¹ a rájuk vonatkozó jogszabályokkal és egyéb rendelkezésekkel összhangban észszerű tájékoztatást adjon a közigazgatási eljárások megindításakor, ideértve az eljárások jellegének meghatározását, azon joghatóság megnevezését, amelyben az eljárásokat kezdeményezték, és a szóban forgó kérdések általános ismertetését; és
 - (b) az ilyen érdekelt személyek részére észszerű lehetőséget biztosít arra, hogy bármely jogerős közigazgatási határozat meghozatala előtt előadhassák az álláspontjukat alátámasztó tényeket és érveket, amennyiben ezt a rendelkezésre álló idő, az eljárás jellege és a közérdek lehetővé teszi.

¹ Az egyértelműség érdekében: a 23. fejezet hatálya alá tartozó ügyek esetében e személyek az egyik Fél versenyhatósága által hozott határozat címzettjei.

27.6. CIKK

Felülvizsgálat és fellebbezés

1. Mindegyik Fél bírósági, választottbírósági vagy közigazgatási mechanizmusokat vagy eljárásokat hoz létre vagy tart fenn a megállapodás e részének hatálya alá tartozó ügyekkel kapcsolatos közigazgatási határozatok haladéktalan felülvizsgálata vagy megfellebbezése és – indokolt esetben – kiigazítása érdekében. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a felülvizsgálati vagy fellebbezési eljárásait megkülönböztetésmentes és pártatlan módon olyan bíróságok folytassák le, amelyek pártatlanok és függetlenek a közigazgatási végrehajtással megbízott hatóságtól, és amelyek olyan személyekből állnak, akiknek nem fűződik lényeges érdekük az ügy kimeneteléhez.
2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az (1) bekezdésben említett eljárásokban részt vevő felek jogosultak legyenek a következőkre:
 - (a) észszerű lehetőség saját álláspontjának alátámasztására vagy megvédésére; és
 - (b) olyan döntéshozatal, amely a bizonyítékokon és a feljegyzések benyújtásán vagy – ha a Fél joga előírja – a közigazgatási hatóság által összeállított feljegyzéseken alapul.
3. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a (2) bekezdés b) pontjában említett határozatot – a jogszabályaiban előírt fellebbezés vagy további felülvizsgálat függvényében – az érintett közigazgatási határozat tekintetében közigazgatási végrehajtással megbízott hatóság végrehajtsa, és az irányadó legyen annak gyakorlatára.

27.7. CIKK

A szabályozás minősége és teljesítménye, valamint helyes szabályozási gyakorlatok

1. A Felek elismerik a helyes szabályozási gyakorlat elveit és előmozdítják a szabályozás minőségét és teljesítményét. Így különösen, a felek a következőkre törekednek:
 - (a) annak ösztönzése, hogy a főbb kezdeményezések kidolgozása során szabályozási hatásvizsgálatokat alkalmazzanak; és
 - (b) az általános érdekű intézkedések rendszeres visszamenőleges értékelésének előmozdítására szolgáló eljárások létrehozása vagy fenntartása.

2. A megállapodás e részének hatálya alá tartozó területeken a Felek a regionális és többoldalú fórumokon való együttműködésre törekednek annak érdekében, hogy a nemzetközi kereskedelem és beruházások tekintetében előmozdítsák a helyes szabályozási gyakorlatokat és az átláthatóságot.

27.8. CIKK

Kapcsolat más fejezetekkel

E fejezet a megállapodás e részének egyéb fejezeteiben meghatározott bármely különös szabályok sérelme nélkül alkalmazandó.

28. FEJEZET

KIVÉTELEK

28.1. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos kivételek

A megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy:

- (a) megköveteli bármelyik Félől olyan információk szolgáltatását vagy hozzáférhetővé tételét, amelyek átadását a Fél alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli; vagy
- (b) bármelyik Felet megakadályozza abban, hogy megtegye az alapvető biztonsági érdekei védelméhez szükségesnek ítélt lépéseket:
 - (i) fegyverek, lőszeres és hadfelszerelések gyártása vagy kereskedelme, valamint más áruk és anyagok, szolgáltatások és technológiák olyan kereskedelme vagy azokkal összefüggő olyan ügyletek, valamint olyan gazdasági tevékenységek vonatkozásában, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;
 - (ii) hasadó- és fuzionáló anyagok, vagy olyan anyagok tekintetében, amelyekből azokat kinyerik; vagy
 - (iii) háború idején vagy más vészhelyzet felmerülésekor a nemzetközi kapcsolatokban; vagy

- (c) bármelyik Felet megakadályozza abban, hogy intézkedéseket hozzon az ENSZ-Alapokmány szerinti nemzetközi kötelezettségeinek teljesítése céljából, a nemzetközi béke és a biztonság fenntartása érdekében.

28.2. CIKK

Általános kivételek

1. Azzal a feltétellel, hogy az ilyen intézkedéseket nem alkalmazzák az azonos feltételeket alkalmazó országok önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetésének vagy a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozásának eszközeként, a 10., 12. és 25. fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályoz valamely Felet abban, hogy elfogadja vagy végrehajtsa az 1994. évi GATT XX. cikkében említett intézkedéseket. E célból az 1994. évi GATT XX. cikkét a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel együtt belefoglalják a megállapodás e részébe, és az értelemszerűen e megállapodás részét képezi.

2. Azzal a feltétellel, hogy az ilyen intézkedéseket nem alkalmazzák a hasonló feltételeket alkalmazó országok önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetésének vagy a beruházások liberalizálása vagy a szolgáltatások kereskedelme rejtett korlátozásának eszközeként, a 18. és 25. fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet olyan intézkedések elfogadásában vagy végrehajtásában, amelyek:

- (a) a közbiztonság vagy a közkerölcs védelméhez, vagy a közrend fenntartásához szükségesek¹;

¹ A közbiztonságra és a közrendre hivatkozó kivételek csak akkor alkalmazhatók, ha a társadalom valamely alapvető érdekét valódi és kellően súlyos veszély fenyegeti.

- (b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges;
- (c) a kimerülő természeti erőforrások megőrzésével kapcsolatosak, amennyiben az ilyen intézkedéseket a hazai beruházóknak vagy a szolgáltatások belföldi nyújtásának vagy fogyasztásának korlátozásával összefüggésben alkalmazzák;
- (d) a művészeti, a történelmi vagy a régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelméhez szükségesek;
- (e) azon jogszabályok vagy egyéb rendelkezések betartásának biztosításához szükségesek, amelyek nem ellentétesek a megállapodás e részének rendelkezéseivel, ideértve a következőkre vonatkozókat is:
 - (i) félrevezető vagy csalárd gyakorlatok¹ megakadályozása vagy a szerződések nem teljesítése hatásának kezelése;
 - (ii) a magánélet védelme a személyes adatok kezelésével és terjesztésével összefüggésben, valamint az egyéni nyilvántartások és számlák bizalmas jellegének védelme; vagy
 - (iii) biztonság.

¹ Az egyértelműség érdekében: ez magában foglalja a pénzmosásra és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket is.

3. A 18. fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozná olyan intézkedés elfogadását vagy végrehajtását, amely valamely bíróság, közigazgatási bíróság vagy versenyhatóság által annak érdekében előírt vagy érvényesített követelményt hajt végre, hogy orvosolják a versenyjogi jogszabályok és egyéb rendelkezések megsértését.

4. Az egyértelműség érdekében: a Felek tudomásul veszik, hogy amennyiben az ilyen intézkedések egyébként összeegyeztethetetlenek a 10., a 12. és a 25. fejezet rendelkezéseivel:

- (a) az 1994. évi GATT XX. cikkének b) pontjában említett intézkedések kiterjednek az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges környezetvédelmi intézkedésekre;
- (b) az 1994. évi GATT XX. cikkének g) pontja az élő és nem élő kimerülő természeti erőforrások megőrzésével kapcsolatos intézkedésekre alkalmazandó; és
- (c) a multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtása érdekében hozott intézkedések az 1994. évi GATT XX. cikkének b) vagy g) pontja alá tartozhatnak.

5. Mielőtt valamely Fél az 1994. évi GATT XX. cikkének i) és j) pontjával összhangban bármely intézkedést hoz, a másik Fél rendelkezésére bocsát minden releváns információt annak érdekében, hogy a Felek számára elfogadható megoldást találjanak. Amennyiben az ilyen információ rendelkezésére bocsátásától számított 30 (harminc) napon belül nem születik megállapodás, a Fél alkalmazhatja a releváns intézkedéseket. Azonnali fellépést igénylő kivételes és kritikus körülmények esetén az intézkedéseket hozni kívánó Fél előzetes értesítés nélkül alkalmazhatja a körülmények kezeléséhez szükséges intézkedést, és erről haladéktalanul tájékoztatja a másik Felet.

28.3. CIKK

Adózás

1. E cikk alkalmazásában:

- (a) „illetőség”: az adóügyi illetőség szerinti ország; és
- (b) „adóegyezmény”: a kettős adóztatás elkerülésére szolgáló egyezmény vagy bármely más, teljes egészében vagy elsősorban adóügyi jellegű nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amelynek az Európai Unió vagy annak tagállamai vagy valamely aláíró Mercosur-állam a részes fele.

2. A megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem érinti az Európai Unió, az európai uniós tagállamok vagy az aláíró Mercosur-államok bármilyen adóegyezmény szerinti jogait és kötelezettségeit. A megállapodás e részének és bármely ilyen adóegyezmény összeegyeztethetlensége esetén az összeegyeztethetlenség erejéig az adóegyezmény élvez elsőbbséget.

3. Azzal a feltétellel, hogy az ilyen intézkedéseket nem alkalmazzák a kereskedelem vagy a beruházások rejtett korlátozásának, illetve a hasonló feltételeket alkalmazó országok önkényes és indokolatlan megkülönböztetésének eszközeként, a megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza valamely Felet a közvetlen adók¹ méltányos vagy hatékony kivetésének vagy beszedésének biztosítására irányuló olyan intézkedések elfogadásában, fenntartásában vagy végrehajtásában, amelyek:

- (a) különbséget tesznek a különböző helyzetben lévő adófizetők között, különös tekintettel tartózkodási helyükre vagy a tőkebefektetésük helyére; vagy

¹ Az egyértelműség érdekében: a Felek tudomásul veszik, hogy az ilyen intézkedések közé tartoznak valamely Fél által a saját adórendszerének keretében hozott, a 18.4. cikkkel összeegyeztethetetlen olyan intézkedések, amelyek célja a közvetlen adók méltányos vagy hatékony kivetésének vagy beszedésének biztosítása, és amelyek:

- (i) a külföldi illetőségű beruházókra vagy szolgáltatókra alkalmazandók, elismerve azt, hogy a külföldi illetőségű adóalanyok adókötelezettségét a Fél területén szerzett vagy elhelyezkedő adóköteles tételek tekintetében határozzák meg;
- (ii) a külföldi illetőségű adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az adók kivetését vagy beszedését a Fél területén;
- (iii) a külföldi vagy belföldi illetőségű adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy megakadályozzák az adókikerülést vagy adócsalást, ideértve a megfelelési intézkedéseket is;
- (iv) a másik Fél területén vagy területéről nyújtott szolgáltatás fogyasztóira alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen fogyasztókat terhelő adó kivetését vagy beszedését, amelyet a Fél területén lévő forrásokból vezetnek le;
- (v) különbséget tesznek azon beruházók és szolgáltatók között, akikre globális adózás szerinti tételek alapján vetnek ki adót, valamint más beruházók és szolgáltatók között, elismerve az adóalap természetében megmutatkozó eltéréseket; vagy
- (vi) belföldi illetőségű személyeknél vagy fióktelepeken, illetve kapcsolt viszonyban álló személyek vagy ugyanazon személy fióktelepei között jövedelmet, profitot, nyereséget, veszteséget, csökkentést vagy jóváírást határoznak meg, allokálnak vagy osztanak fel, hogy védjék a Fél adóalapját.

Az e lábjegyzetben említett adózási feltételeket és fogalmakat az intézkedést hozó Fél belső joga szerinti adózási meghatározások és fogalmak, illetve az ezekkel egyenértékű vagy hasonló meghatározások és fogalmak alapján kell meghatározni.

- (b) bármely adóegyezmény vagy belső adóügyi jogszabályok rendelkezései alapján az adókikerülés vagy adócsalás megakadályozására irányulnak.

28.4. CIKK

Az információk közzététele

1. A megállapodás e részének egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy valamely Fél számára előírná olyan bizalmas információk rendelkezésre bocsátását, amelyek közlése gátolná a jogérvényesítést, vagy más módon ellentétben állna a közérdekekkel, vagy amely egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértené, kivéve, ha a vitarendezési testület ilyen bizalmas információkat kér a 29. fejezet szerinti vitarendezési eljárás során. Ilyen esetekben a testületnek biztosítania kell a bizalmas kezelés teljes körű védelmét.
2. Ha valamely Fél a jogszabályai vagy egyéb rendelkezései szerint bizalmasnak minősülő információt bocsát rendelkezésre, a másik Fél köteles az említett információt bizalmasan kezelni, kivéve, ha az információt szolgáltató Fél másként rendelkezik.

28.5. CIKK

WTO-mentességek

Ha valamely, a megállapodás e részének értelmében fennálló kötelezettség lényegében azonos a WTO-egyezmény értelmében fennálló valamely kötelezettséggel, a WTO-egyezmény IX. cikkének (3) vagy (4) bekezdése alapján elfogadott mentességnek megfelelően hozott intézkedéseket úgy kell tekinteni, hogy azok összhangban vannak a megállapodás e részében foglalt lényegében azonos rendelkezéssel.

29. FEJEZET

VITARENDEZÉS

A. SZAKASZ

CÉLKITŰZÉS, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ÉS HATÁLY

29.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célkitűzése, hogy hatékony és eredményes mechanizmust hozzon létre a következők érdekében:

- (a) a Felek között az e megállapodás III. részének értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban felmerülő viták elkerülése és rendezése azzal a céllal, hogy lehetőség szerint kölcsönösen elfogadott megoldás szülessen; és
- (b) adott esetben az e megállapodás III. része által biztosított engedmények egyensúlyának megőrzése.

29.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet, valamint a 29-A., a 29-B. és a 29-C. melléklet alkalmazásában:

- (a) „tanácsadó”: az a személy, aki valamely fél felkérésére tanácsot ad, vagy az említett felet segíti a választottbíróági eljárással kapcsolatban;
- (b) „választottbírói testület”: a 29.9. cikk alapján létrehozott testület;
- (c) „választottbíró”: az a személy, aki a választottbírói testület tagja;
- (d) „asszisztens”: az a személy, aki valamely választottbíró megbízásának megfelelően kutatásokat folytat vagy segítséget nyújt az adott választottbíró részére;
- (e) „jelölt”: olyan személy, akinek neve szerepel a 29.8. cikk (3) bekezdésében említett választottbírói névjegyzékben, és akinek a 29.9. cikk szerint létrehozott választottbírói testület tagjává történő kiválasztása megfontolás tárgyát képezi;
- (f) „panaszos fél”: az a fél, amely a 29.7. cikk szerinti választottbírói testület létrehozását kéri;
- (g) „szakértő”: olyan személy, aki szaktudással és elismert tudással és tapasztalattal rendelkezik egy adott területen, és akit a választottbírói testület vagy a közvetítő véleménynyilvánításra kér fel, vagy akinek az e területtel kapcsolatos véleményét valamely fél elé terjesztik, vagy azt valamely fél kéri;

- (h) „közvetítő”: olyan személy, akit a 29.6. cikk szerint közvetítést végez;
- (i) „fél képviselője”: valamely Fél kormányzati szerve, ügynöksége vagy bármely más közigazgatási intézménye által kinevezett alkalmazott vagy más személy, aki az említett Felet az e fejezet szerinti vitarendezés céljából képviseli; és
- (j) „személyzet”: valamely választottbíró tekintetében azok a személyek, akik – az asszisztenseken kívül – a választottbíró irányítása és ellenőrzése alá tartoznak.

29.3. CIKK

Jogvitában részt vevő felek

1. E fejezet alkalmazásában az Európai Unió és a Mercosur, illetve egy vagy több aláíró Mercosur-állam félként vehet részt a jogvitában. A jogvitában részt vevő felekre a továbbiakban „fél” vagy „felek” elnevezéssel történik hivatkozás.
2. Az Európai Unió vitarendezési eljárást kezdeményezhet a Mercosurral szemben az Európai Uniót, illetve egy vagy több tagállamát érintő intézkedéssel kapcsolatban, amennyiben a szóban forgó intézkedés a Mercosur intézkedése.
3. Az Európai Unió vitarendezési eljárást kezdeményezhet egy vagy több aláíró Mercosur-állammal szemben az Európai Uniót, illetve egy vagy több tagállamát érintő intézkedéssel kapcsolatban, ha a szóban forgó intézkedés ilyen aláíró Mercosur-államok intézkedése.

4. A Mercosur vitarendezési eljárást kezdeményezhet az Európai Unióval szemben a Mercosurt vagy valamennyi aláíró Mercosur-államot érintő intézkedéssel kapcsolatban, ha a szóban forgó intézkedés az Európai Uniónak¹, illetve egy vagy több tagállamának az intézkedése.
5. Egy vagy több aláíró Mercosur-állam egyénileg vitarendezési eljárást kezdeményezhet az Európai Unióval szemben az ilyen aláíró Mercosur-államot vagy aláíró Mercosur-államokat érintő intézkedéssel kapcsolatban, ha az intézkedés az Európai Uniónak, illetve egy vagy több tagállamának az intézkedése.
6. Ha egynél több aláíró Mercosur-állam kezdeményez vitarendezési eljárást az Európai Unióval szemben ugyanabban az ügyben, a vitarendezési egyetértés 9. cikke értelemszerűen alkalmazandó².

¹ Az egyértelműség érdekében: az Európai Unió e cikkben említett intézkedése egy vagy több tagállamának intézkedését is felöleli.

² Az egyértelműség érdekében: a vitarendezési egyetértés 9. cikkének (3) bekezdése nem akadályozza meg az aláíró Mercosur-államot abban, hogy az e fejezet 29.8. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett aljegyzékről a választottbírói testület olyan tagját nevezze ki, aki eltér attól a személytől, aki egy másik aláíró Mercosur-állam által ugyanabban az ügyben benyújtott panasz kivizsgálására létrehozott testületben választottbíróként szolgált vagy szolgál.

29.4. CIKK

Hatály

E fejezet rendelkezéseit minden olyan vitára alkalmazni kell, amely:

- (a) kifejezetten eltérő rendelkezés hiányában e megállapodás III. része rendelkezéseinek (a továbbiakban: érintett rendelkezések) értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban merült fel; vagy
- (b) az egyik fél arra vonatkozó állításával kapcsolatban merült fel, hogy a másik fél által alkalmazott intézkedés a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanítja vagy lényegesen gyengíti az őt az érintett rendelkezések alapján megillető előnyöket, függetlenül attól, hogy az ilyen intézkedés ellentétes-e az e megállapodás III. részének rendelkezéseivel, kivéve, ha erről kifejezetten másképp rendelkeznek.

B. SZAKASZ

KONZULTÁCIÓ ÉS KÖZVETÍTÉS

29.5. CIKK

Konzultáció

1. A felek arra törekednek, hogy a 29.4. cikk a) pontjában említett érintett rendelkezések állítólagos be nem tartásával vagy a 29.4. cikk b) pontjában említett állítólagos hatálytalanítással vagy lényeges gyengítéssel kapcsolatos jogvitákat jóhiszemű konzultációk útján rendezzék kölcsönösen elfogadott megoldás elérése érdekében. Ezzel összefüggésben további figyelmet kell fordítani a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országok sajátos kihívásaira.
2. Az egyik fél a másik félhez és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottsághoz intézett írásbeli kérelem útján konzultációt kezdeményez, amelyben megindokolja a kérelmet, beleértve a szóban forgó intézkedés azonosítását, valamint a 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita esetén az általa alkalmazandónak ítélt és a másik fél által be nem tartott érintett rendelkezéseket, vagy a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén azon előnyöket, amelyeket megítélése szerint a szóban forgó intézkedés a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanította vagy lényegesen gyengítette.

3. A konzultációt legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 15 (tizenöt) napon belül és – a felek eltérő megállapodásának hiányában – a konzultációban részt vevő fél területén kell megtartani. A konzultáció legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 30 (harminc) napon belül lezártnak tekintendő, kivéve, ha mindkét fél beleegyezik a konzultáció folytatásába. A konzultáció és különösen a felek által a konzultáció során képviselt álláspontok bizalmasak, és nem sértik valamely fél jogait a további eljárásokban.
4. A sürgős – többek között a romlandó árukkal vagy a minőségüket, aktuális állapotukat vagy kereskedelmi értéküket gyorsan elvesztő, egyéb árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos – ügyekben folytatott konzultációt legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 15 (tizenöt) napon belül kell megtartani, és az ilyen konzultáció az említett 15 (tizenöt) napon belül lezártnak tekintendő, kivéve, ha mindkét fél beleegyezik a konzultáció folytatásába.
5. A konzultáció során mindegyik fél tényszerű információkat szolgáltat annak érdekében, hogy lehetővé tegye annak teljes körű vizsgálatát, hogy a szóban forgó intézkedés a 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita esetén milyen hatással lehet e megállapodás III. részének alkalmazására, vagy a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén hogyan hatálytalaníthatja vagy gyengítheti lényegesen a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon a kérelmező felet az e megállapodás III. része alapján megillető előnyöket.
6. Ha nem kerül sor konzultációra az esettől függően a (3), illetve a (4) bekezdésben megállapított határidőn belül, vagy ha a konzultáció lezárult, de nem született kölcsönösen elfogadott megoldás, a konzultációt kérő fél a 29.7. cikkel összhangban választottbírói testületet hozhat létre.

7. A 29.4. cikk a) pontjában említett jogvitával kapcsolatos konzultáció iránti kérelem nem érinti a kérelmező fél azon jogát, hogy egyidejűleg vagy utólag konzultációt kérjen a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvitával kapcsolatban ugyanazon intézkedés tekintetében, és fordítva.

29.6. CIKK

Közvetítés

Valamely fél a 29-C. melléklet alapján kérheti – egy fél által hozott, a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő bármely intézkedés tekintetében – a közvetítés megindítását. Közvetítést csak a felek kölcsönös egyetértésével lehet kezdeményezni.

C. SZAKASZ

VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS

29.7. CIKK

Választottbírósi eljárások kezdeményezése

1. Ha a feleknek nem sikerült a jogvitát a 29.5. cikkel összhangban konzultáció útján rendezni, vagy ha a panaszos fél úgy ítéli meg, hogy az alperes nem tett eleget a konzultáció során kölcsönösen elfogadott megoldásnak, a panaszos fél – az alpereshez és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottsághoz intézett írásbeli kérelem útján – kérheti választottbírói testület létrehozását.
2. A panaszos fél megindokolja a kérelmet, beleértve a szóban forgó intézkedés azonosítását, valamint a 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita esetén – a panasz jogalapját egyértelműen bemutatva – kifejti, hogy az intézkedés hogyan sérti a vonatkozó rendelkezéseket, illetve a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén, hogy a szóban forgó intézkedés hogyan hatálytalanítja vagy gyengíti lényegesen a Felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon a panaszos felet e megállapodás III. része alapján megillető előnyöket.
3. A 29.4. cikk a) pontjában említett jogvitával kapcsolatos választottbírói testület létrehozására irányuló kérelem nem érinti a panaszos fél azon jogát, hogy egyidejűleg vagy utólag választottbírói testület létrehozását kérje a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvitával kapcsolatban ugyanazon intézkedés tekintetében, és fordítva.

4. Ha a panaszos fél egyidejűleg és ugyanazon intézkedés tekintetében választottbírói testület létrehozását kérte mind a 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita, mind a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita tekintetében, egyetlen választottbírói testületet kell létrehozni, amely mindkét jogvita tekintetében egyetlen választottbírói eljárást folytat le. Ugyanazon intézkedésre vonatkozó későbbi választottbírói eljárások esetén a későbbi választottbírói eljárást lehetőség szerint ugyanahhoz a testülethez kell utalni, mint az előző jogvitát.

29.8. CIKK

A választottbírák kinevezése

1. A választottbíráknak szakmai ismeretekkel vagy tapasztalatokkal kell rendelkezniük a jog és a nemzetközi kereskedelem terén. Azok a választottbírák, akik nem valamely fél állampolgárai, jogászok.
2. A választottbírák:
 - (a) függetlenek;
 - (b) egyéni minőségében járnak el;
 - (c) semmilyen szervezettől vagy kormánytól nem fogadnak el utasításokat, illetve nem állnak kapcsolatban e megállapodás egyik Felének kormányával vagy kormányzati szervezetével sem; és
 - (d) megfelelnek a 29-B. mellékletnek.

3. A kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság legkésőbb az e megállapodás hatálybalépésének napjától számított 6 (hat) hónapon belül elfogadja annak a 32 (harminckét) személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek választottbíróként szolgálni. E jegyzék a következő 3 (három) aljegyzékből áll:

- (a) egy Európai Unió által javasolt aljegyzék, amelyet 12 (tizenkét) személyt tartalmaz;
- (b) egy Mercosur által javasolt aljegyzék, amelyet 12 (tizenkét) személyt tartalmaz; és
- (c) egy, a két Fél által javasolt aljegyzék, amely 8 (nyolc) olyan személyt tartalmaz, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik a választottbírói testület elnöki tisztségét töltik be.

4. A kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság biztosítja, hogy az e cikk (3) bekezdésében említett jegyzék az abban előírt számú személyt tartalmazza. A kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság a 29-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzat 25. cikkével összhangban módosíthatja a választottbírák jegyzékét.

5. Amennyiben egy adott választottbírói testület 29.9. cikk szerinti létrehozásakor az e cikk (3) bekezdésében előírt jegyzéket nem állították össze, vagy annak összeállítását követően egy adott aljegyzékben szereplő személyek közül nem mindegyik képes választottbíróként eljárni egy jogvitában, a panaszos fél kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságának társelnöke a 29-A. mellékletben meghatározott eljárási szabályzat 10., 26. és 28–31. cikkével összhangban sorshúzással választja ki a választottbírákat.

29.9. CIKK

A választottbírói testület létrehozása

1. A választottbírói testület 3 (három) választottbíróból áll.
2. Legkésőbb a 29.7. cikk (1) bekezdése szerinti, választottbírói testület létrehozására irányuló írásbeli kérelem kézhezvételétől számított 10 (tíz) napon belül a felek konzultálnak egymással annak érdekében, hogy megállapodjanak annak összetételéről¹. A felek a választottbírák kiválasztásakor figyelembe vehetik a jogvita tárgya szempontjából releváns szakértelmet. A választottbírói testület elnöki tisztét mindig egy, a Felek egyikével sem megegyező állampolgárságú személy tölti be.
3. Ha az e cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem születik megállapodás a választottbírói testület összetételéről, legkésőbb az e cikk (2) bekezdésében említett határidő lejártától számított 10 (tíz) napon belül mindegyik fél – az említett félnek a 29.8. cikk (3) bekezdésében említett aljegyzékéből – kinevez egy-egy tagot a választottbírói testületbe. Ha valamely fél az említett határidőn belül nem jelöl ki választottbírókat, a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságnak a panaszos fél által delegált társelnöke vagy helyettese legkésőbb az előző mondatban említett határidő lejártától számított 5 (öt) napon belül sorshúzással kiválasztja a választottbírókat az említett fél aljegyzékéből.

¹ Az egyértelműség érdekében: ha a felek e bekezdés alapján megállapodnak a választottbírói testület összetételéről, megállapodhatnak abban, hogy olyan személyeket választanak választottbíróknak, akik nem szerepelnek a választottbíráknak a 29.8. cikk (3) bekezdése szerint létrehozott jegyzékében.

4. Az e cikk (2) bekezdésében említett időszak alatt a felek arra törekednek, hogy megállapodjanak a választottbírói testület elnökéről. Ha nem tudnak megállapodni, valamelyik fél felkéri a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságnak a panaszos fél által delegált társelnökét, hogy legkésőbb a kéréstől számított 5 (öt) napon belül a 29.8. cikk (3) bekezdésének c) pontjában említett aljegyzékből sorshúzással válassza ki a választottbírói testület elnökét.
5. A választottbírói testület létrehozásának időpontja az a nap, amelyen a 29-A. mellékletben meghatározott eljárási szabályzattal összhangban valamennyi kiválasztott választottbíró elfogadta a kinevezést.
6. Ha valamely fél úgy ítéli meg, hogy egy választottbíró nem felel meg a 29-B. mellékletnek, a 29-A. mellékletben előírt eljárások alkalmazandók.
7. Ha egy választottbíró nem tud részt venni az eljárásban, visszalép vagy le kell váltani, az e cikkben meghatározott kiválasztási eljárásokkal és a 29-A. mellékletben meghatározott eljárási szabályzattal összhangban új választottbírókat kell kiválasztani. A választottbírói eljárás ezen időszak alatt legfeljebb 25 (huszonöt) napra függeszthető fel.
8. A felek *ipso facto* és külön megállapodás szükségessége nélkül kötelező erejűnek fogadják el az e fejezettel összhangban létrehozott választottbírói testület hatáskörét.

29.10. CIKK

Döntéshozatal a sürgősségről

Valamely fél kérésére a választottbírói testület a létrehozásától számított 10 (tíz) napon belül határoz az ügy sürgősségéről.

29.11. CIKK

Meghallgatások

A jogvitában részt vevő felek eltérő megállapodása hiányában a választottbírói testület meghallgatásai nyilvánosak. A választottbírói testület meghallgatásai részben vagy egészben zártak, ha az egyik fél beadványa vagy érvei olyan információkat tartalmaznak, amelyeket az említett fél bizalmasnak minősített.

29.12. CIKK

Információszolgáltatás és technikai tanácsadás

1. A választottbírói testület a 29-A. melléklettel összhangban szakértői véleményt kérhet, vagy információkat szerezhet be bármely, relevánsnak ítélt forrásból.
2. A szakértői vélemények, valamint a bármely, releváns forrásból származó információk nem kötelező erejűek.
3. A szakértőknek a releváns területen szakmai tekintéllyel és tapasztalattal rendelkező személynek kell lenniük. Az ilyen szakértők kiválasztása előtt a választottbírói testület konzultál a felekkel.
4. A választottbírói testület észszerű határidőt állapít meg az információk vagy a szakértői jelentés benyújtására.

5. A Felek személyei a 29-A. mellékletben meghatározott feltételekkel összhangban jogosultak *amicus curiae* leveleket benyújtani a választottbírói testületeknek. E feltételek biztosítják, hogy az *amicus curiae* levelek ne rójanak indokolatlan terhet a jogvitában részt vevő felekre, illetve ne késleltessék vagy bonyolítsák indokolatlanul a választottbírói eljárásokat.

6. Az e cikk alapján kapott információkat ismertetik mindegyik féllel, és észrevételezés céljából benyújtják hozzájuk.

29.13. CIKK

Alkalmazandó jog és értelmezési szabályok

1. A 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita esetén a választottbírói testület a jogvitát az érintett rendelkezésekkel összhangban rendezi.

2. A 29.4. cikkben említett valamennyi jogvitában a választottbírói testület az érintett rendelkezéseket a nemzetközi közjog szokásos értelmezési szabályaival összhangban értelmezi. Az e megállapodás szerinti olyan kötelezettség értelmezésekor, amely megegyezik a WTO-egyezmény szerinti kötelezettséggel, a választottbírói testület figyelembe veszi a WTO Vitarendezési Testületének határozataiban megállapított, releváns értelmezést.

29.14. CIKK

Választottbírósági határozat

1. A választottbírói testület legkésőbb a létrehozásától számított 90 napon belül időközi választottbírói jelentést ad ki a felek számára. Az időközi választottbírói jelentés ismerteti a ténymegállapításokat, adott esetben a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint a választottbírói testület megállapításait és ajánlásait alátámasztó alapvető indokokat.
2. Amennyiben a választottbírói testület úgy véli, hogy az (1) bekezdésben említett határidő nem tartható, a választottbírói testület elnöke köteles a feleket és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot írásban értesíteni, jelezve a késedelem okait és azon napot, amelyen a választottbírói testület kiadni tervezi időközi választottbírói jelentését. Az időközi választottbírói jelentés kiadására semmilyen körülmények között nem kerülhet sor a választottbírói testület létrehozásának időpontjától számított 120 (százhusz) napnál később.
3. Sürgős – többek között a romlandó árukkal vagy más, a minőségüket, aktuális állapotukat vagy kereskedelmi értéküket gyorsan elvesztő árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos – esetekben a választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy a választottbírói testület létrehozásától számított 45 (negyvenöt) napon belül, de legkésőbb 60 (hatvan) napon belül kiadja időközi választottbírói jelentését.

4. Bármely fél legkésőbb az időközi választottbírói jelentés kézhezvételétől számított 14 (tizennégy) napon belül írásbeli kérelmet intézhet a választottbírói testülethez a jelentés konkrét szempontjainak felülvizsgálatára, illetve sürgős – többek között a romlandó árukkal vagy a szezonális árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos – esetekben, legkésőbb annak kézhezvételétől számított 7 (hét) napon belül. A felek időközi választottbírói jelentéssel kapcsolatban tett írásbeli észrevételeinek vizsgálatát követően a választottbírói testület módosíthatja a jelentését, és további, általa megfelelőnek ítélt vizsgálatot folytathat le.
5. Ha a (4) bekezdésben említett határidőn belül nem érkezik be írásbeli kérelem az időközi választottbírói jelentés konkrétan meghatározott szempontjainak felülvizsgálatára, az időközi választottbírói jelentés válik a választottbírói határozattá.
6. A választottbírói testület legkésőbb a létrehozásától számított 120 (százhusz) napon belül kiadja választottbírói határozatát a feleknek és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságnak. Ha a választottbírói testület úgy ítéli meg, hogy az említett határidő nem tartható, a választottbírói testület elnöke írásban értesíti a feleket és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot, jelezve a késedelem okait. A választottbírói határozat kiadására semmilyen körülmények között nem kerülhet sor a választottbírói testület létrehozásától számított 150 (százötven) napnál később.
7. Sürgős – többek között a romlandó árukkal vagy más, a minőségüket, aktuális állapotukat vagy kereskedelmi értéküket gyorsan elvesztő árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos – esetekben a választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy legkésőbb a létrehozásától számított 60 (hatvan) napon belül kiadja választottbírói határozatát. A választottbírói határozat kiadására semmilyen körülmények között nem kerülhet sor ezen időponttól számított 75 (hetvenöt) napnál később.

8. A választottbírói határozat ismerteti a ténymegállapításokat, adott esetben a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint a megállapításokat és ajánlásokat alátámasztó alapvető indokokat. A választottbírói határozat tartalmazza a felek által felhozott érvek megfelelő elemzését, és egyértelmű válasszal szolgál mindkét fél – többek között az időközi választottbírói jelentéssel kapcsolatos – kérdéseire és észrevételeire.

9. A választottbírói testület objektíven értékeli az elé terjesztett ügyet, beleértve az ügy tényállásának, valamint a mindkét fél által előterjesztett érveknek és bizonyítékoknak az objektív értékelését is, továbbá:

(a) a 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita esetén az érintett rendelkezések alkalmazhatóságát és az azokkal való összeegyeztethetőséget; vagy

(b) a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén a panaszos felet az érintett rendelkezések alapján megillető bármely előnynek a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon történő hatálytalanítását vagy lényeges gyengítését.

10. A 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén – a felek eltérő megállapodásának hiányában – a választottbírói testület:

(a) megállapítja, hogy a szóban forgó intézkedés a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanítja-e vagy lényegesen gyengíti-e a panaszos felet az érintett rendelkezések alapján megillető előnyöket;

(b) adott esetben megállapítja a panaszos felet az érintett rendelkezések alapján megillető azon előnyök mértékét, amelyeket a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanítottak vagy lényegesen gyengítettek;

- (c) ha megállapítja, hogy a szóban forgó intézkedés a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanítja vagy lényegesen gyengíti a panaszos felet az érintett rendelkezések alapján megillető előnyöket, azt javasolja az alperesnek, hogy kölcsönösen kielégítő módosítást hajtson végre; az alperes nem köteles visszavonni a szóban forgó intézkedést; és
- (d) adott esetben, és ha mindkét fél kéri, javaslatot tesz a kölcsönösen kielégítő módosítás elérésének módjára és eszközeire, beleértve a ellentételezést is; az ilyen javaslatok nem kötelezőek a felekre nézve.

11. A választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy konszenzussal döntsön. Mindazonáltal amennyiben egy határozat nem hozható meg konszenzussal, az ügyben többségi szavazással kell határozni. A választottbírák nem adhatnak ki eltérő vagy külön véleményeket, és a szavazást bizalmasan kezelik.

12. A kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság a választottbírói testület választottbírói határozatát teljes egészében nyilvánosan hozzáférhetővé teszi, kivéve, ha a felek közös megegyezéssel úgy határoznak, hogy annak bizalmas információkat tartalmazó részeit nem hozzák nyilvánosságra.

13. A választottbírói határozat a kiadásának napjától kezdve kötelező erővel bír a felekre nézve, és azok ellen nem nyújtható be fellebbezés.

14. A választottbírói határozat nem egészíthetik ki, illetve nem korlátozhatják az érintett rendelkezésekben előírt jogokat és kötelezettségeket. A választottbírói határozat nem értelmezhető úgy, hogy az a személyek számára jogokat biztosítana vagy kötelezettségeket írna elő.

15. E cikk (2), (4), (6), (8) és (11) bekezdése alkalmazandó a választottbírói testületnek a 29.18., a 29.19., a 29.20. és a 29.21. cikkben említett határozataira.

29.15. CIKK

A jogvita megszüntetése, kölcsönösen elfogadott megoldása vagy felfüggesztése

1. A panaszos fél az alperes hozzájárulásával a választottbírószági határozat meghozatala előtt visszavonhatja panaszát.
2. Ha a felek a választottbírószági határozat meghozatala előtt vagy után bármikor kölcsönösen elfogadott megoldást találnak, mindkét fél írásban értesíti a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot.
3. A választottbírói testület a két fél kérésére a választottbírószági határozat meghozatala előtt bármikor felfüggesztheti munkáját a felek által elfogadott, de 12 (tizenkét) egymást követő hónapot meg nem haladó időtartamra. Ezen időszakon belül a választottbírói testület csak mindkét fél írásbeli kérésére folytathatja munkáját. A kérelemről a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot is értesítik. Az eljárást a kérelem kézhezvételétől számított 20 (húsz) nap elteltével attól a szakasztól kell folytatni, amelyben felfüggesztették. Ha a választottbírói testület munkáját 12 (tizenkét) hónapnál hosszabb időtartamra függesztették fel, a választottbírói testület megbízatása lejár a panaszos fél azon jogának sérelme nélkül, hogy a későbbiekben ugyanebben az ügyben választottbírói testület létrehozását kérje.

29.16. CIKK

Felvilágosításkérés

Legkésőbb a választottbíróági határozat kézhezvételétől számított 10 (tíz) napon belül az egyik fél írásbeli kérelmet nyújthat be a választottbírói testülethez – ennek másolatát megküldve a másik félnek és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságnak –, amelyben pontosítást kér a választottbíróági határozatban foglalt bármely megállapítás vagy ajánlás azon konkrét szempontjait illetően, amelyet a kérelmező fél kétértelműnek tart. A vitában érdekelt másik fél legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül észrevételeket nyújthat be az adott kérelemmel kapcsolatban a választottbírói testülethez. A választottbírói testület legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 15 (tizenöt) napon belül válaszol a választottbíróági határozat tisztázására irányuló kérelemre. A pontosításra irányuló kérelmek nem használhatók a választottbíróági határozat felülvizsgálatának eszközeként.

29.17. CIKK

A választottbíróági határozatnak való megfelelés

1. Az alperes minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy késedelem nélkül és jóhiszeműen teljesítse a választottbíróági határozatban foglaltakat.
2. Abban az esetben, ha a választottbírói testület arra a következtetésre jut, hogy a szóban forgó intézkedés a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanítja vagy lényegesen gyengíti a panaszos felet az érintett rendelkezések alapján megillető előnyöket, a felek konzultációt kezdenek azzal a céllal, hogy kölcsönösen elfogadott megoldást találjanak. A felek igyekeznek olyan megoldást előnyben részesíteni, amely intézkedések útján – ideértve a vámok csökkentését vagy a nem vámjellegű akadályok felszámolását is – ténylegesen bővíti a piacra jutást.

29.18. CIKK

A teljesítés észszerű határideje

1. Ha a gyakorlatban nem lehet azonnal eleget tenni a választottbíróvági határozatnak, az alperes számára erre észszerű határidőt kell biztosítani. Ebben az esetben az alperes legkésőbb a választottbíróvági határozat kézhezvételétől számított 30 (harminc) napon belül értesíti a panaszos felet és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot a megfeleléshez szükséges észszerű időtartam hosszáról.
2. Ha a felek nem állapodtak meg a választottbíróvági határozatnak való megfeleléshez szükséges észszerű időtartam hosszáról, a panaszos fél legkésőbb az (1) bekezdés szerinti értesítés alperes általi kézhezvételétől számított 20 (húsz) napon belül írásban felkéri az eredeti választottbíróvági testületet, hogy határozza meg az észszerű időtartam hosszát. Az ilyen kérésről értesíteni kell a másik felet és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot. A választottbíróvági testület legkésőbb a kérelem benyújtásának napjától számított 20 (húsz) napon belül kiadja határozatát a feleknek és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságnak.
3. Az alperes az észszerű határidő lejártá előtt legalább 1 (egy) hónappal írásban tájékoztatja a panaszos felet a választottbíróvági határozatnak való megfelelés terén elért előrehaladásáról.
4. Az észszerű határidő a felek közös megegyezésével meghosszabbítható.

29.19. CIKK

A választottbíróági határozatban foglaltak teljesítése érdekében hozott intézkedések felülvizsgálata

1. A 29.18. cikkben említett észszerű határidő lejárta előtt az alperes értesíti a másik felet és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet a választottbíróági határozatnak való megfelelés érdekében hozott.
2. Ha a felek nem értenek egyet abban, hogy az alperes által az (1) bekezdés alapján bejelentett intézkedés létezik-e, vagy megfelel-e a választottbíróági határozatnak vagy az érintett rendelkezéseknek, a panaszos fél kérelmet intézhet az eredeti választottbírói testülethez, hogy döntsön az ügyben. Az ilyen kérelemben meg kell jelölni a szóban forgó konkrét intézkedést, és – a panasz jogalapjának egyértelmű bemutatásához szükséges módon – ki kell fejteni, hogy az intézkedés miért nem felel meg a választottbíróági határozatnak vagy miért nem egyeztethető össze az érintett rendelkezésekkel. A választottbírói testület legkésőbb a kérelem benyújtásának napjától számított 45 (negyvenöt) napon belül kiadja határozatát a feleknek.

29.20. CIKK

Ideiglenes korrekciós intézkedések meg nem felelés esetén

1. Ha az alperes a 29.18. cikk szerint meghatározott észszerű határidőn belül nem jelentette be a választottbíróági határozatnak vagy az érintett rendelkezéseknek való megfelelés céljából hozott intézkedést, vagy ha a választottbírói testület a 29.19. cikk (2) bekezdése alapján olyan határozatot hoz, miszerint nem hoztak intézkedést a megfelelés érdekében, vagy a 29.19. cikk (1) bekezdése szerint bejelentett intézkedés összeegyeztethetetlen a választottbíróági határozattal vagy az alperes érintett rendelkezések szerinti kötelezettségeivel, az alperes a panaszos fél kérésére ideiglenes ellentételezésre vonatkozó ajánlatot nyújt be.

2. A panaszos fél az alperesnek és a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottságnak tett bejelentést követően felfüggesztheti az érintett rendelkezések szerinti engedményeket vagy egyéb kötelezettségeket, ha:

(a) a panaszos fél úgy határoz, hogy nem kér az (1) bekezdés alapján ideiglenes ellentételezésre vonatkozó ajánlatot; vagy

(b) ilyen kérelmet nyújtanak be, és a következőktől számított 30 (harminc) napon belül nem születik megállapodás az ellentételezésről:

(i) a 29.18. cikk alapján meghatározott észszerű idő letelte; vagy

(ii) a 29.19. cikk (2) bekezdése szerinti választottbírósági határozat kiadása, amely megállapítja, hogy nem hoztak intézkedést a megfelelés érdekében, vagy hogy a 29.19. cikk (1) bekezdése alapján bejelentett intézkedés összeegyeztethetetlen a választottbírósági határozattal vagy az érintett rendelkezésekkel.

3. Az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztése nem haladhatja meg a rendelkezések megsértése miatt annak következtében elszenvedett hatálytalanítás vagy gyengítés mértékét, hogy az alperes nem tett eleget a választottbírósági határozatnak. A panaszos fél a felfüggesztés hatálybalépésének időpontja előtt 30 (harminc) nappal értesíti a másik felet azokról az engedményekről vagy egyéb kötelezettségekről, amelyeket fel kíván függeszteni.

4. Annak mérlegelése során, hogy mely engedményeket vagy egyéb kötelezettségeket kell felfüggeszteni, a panaszos fél először arra törekszik, hogy az olyan intézkedések által érintett ugyanazon ágazat(ok)on belül függessze fel az engedményeket vagy az egyéb kötelezettségeket, amelyek tekintetében megállapították, hogy nem felelnek meg az érintett rendelkezéseknek, vagy a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanították vagy lényegesen gyengítették a panaszos felet e megállapodás III. része alapján megillető előnyöket.

5. A 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita esetén az engedmények felfüggesztése azon ágazattól vagy ágazatoktól eltérő ágazatokra alkalmazható, amelyekben a választottbírói testület hatálytalanítást vagy gyengítést állapított meg, különösen, ha a panaszos fél úgy ítéli meg, hogy a felfüggesztés hatékonyan ösztönözi a megfelelést.

6. A 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén, ha a panaszos fél úgy ítéli meg, hogy az engedmények felfüggesztése a szóban forgó intézkedés által hátrányosan érintett ágazattal vagy ágazatokkal azonos ágazaton vagy ágazatokon belül nem valósítható meg vagy nem vezet eredményre, kérheti azok más ágazatokra való alkalmazását. Ebben az esetben a panaszos fél figyelembe veszi a következőket:

- (a) a szóban forgó intézkedés által hátrányosan érintett ágazaton belüli kereskedelem és az ilyen kereskedelem jelentősége az említett fél számára;
- (b) a hatálytalanításhoz vagy lényeges gyengítésével kapcsolatos tágabb gazdasági tényezők; és
- (c) az engedmények felfüggesztésének alkalmazásával járó szélesebb körű gazdasági következmények, beleértve az ideiglenes korrekciós intézkedések elfogadásának több ágazatra való kiterjesztését az érintett ágazatok eltérő gazdasági méretének figyelembevétele érdekében.

7. A 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén a panaszos fél továbbra is olyan elbánásban részesíti az alperest a szóban forgó korrekciós intézkedések hatálya alá tartozó ágazatban, amely lényegesen kedvezőbb annál, mint amelyet e megállapodás hatálybalépése előtt biztosítottak az említett fél számára.

Így különösen, ha az engedmények felfüggesztése révén ideiglenes korrekciós intézkedést fogadnak el, a panaszos fél előnyben részesíti a teljes vámliberalizáció hatálya alá tartozó árukat.

A vámkontingensek hatálya alá tartozó áruk esetében az ideiglenes korrekciós intézkedések oly módon alkalmazandók, hogy a 10-A. mellékletben meghatározott, az alperesre vonatkozó, vámkontingens szerinti mennyiség legalább 50 %-a (ötven százaléka) érintetlen és – az e megállapodás III. részében foglalt feltételek szerint – teljes mértékben hozzáférhető maradjon.

A szakaszos liberalizáció hatálya alá tartozó áruk esetében, amelyeknél a teljes liberalizációig tartó szakaszolási időszak 11 (tizenegy) évnél hosszabb, az engedmények felfüggesztésének formáját öltő ideiglenes korrekciós intézkedések nem haladhatják meg az egyrészt a 10-A. mellékletben meghatározott, a releváns időpontban alkalmazandó vámtétel, és másrészt a felfüggesztő fél által alkalmazott nem preferenciális vámtétel közötti különbség 50 %-át (ötven százalékát) mindaddig, amíg teljes mértékben nem liberalizálják az érintett áruk kereskedelmét.

8. A 29.4. cikk b) pontjában említett, tengerparttal nem rendelkező fejlődő országot érintő jogvita esetén a panaszos fél mérlegeli, hogy milyen olyan további intézkedést hozhat, amely az említett, tengerparttal nem rendelkező fejlődő ország körülményei szempontjából megfelelő volna, figyelembe véve nemcsak a kifogásolt intézkedések kereskedelmi hatályát, hanem az esetleges ideiglenes korrekciós intézkedéseknek az említett, tengerparttal nem rendelkező fejlődő ország sajátos gazdasági kihívásaira gyakorolt hatását is.

9. Ha az alperes úgy ítéli meg, hogy az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztésének bejelentett mértéke meghaladja a választottbíróági határozat teljesítésének az alperes általi elmulasztása miatt bekövetkező hatálytalanítás vagy gyengítés mértékét, írásbeli kérelmet intézhet az eredeti választottbírói testülethez, hogy határozzon az ügyben. Az ilyen kérelemről az alperesnek – legkésőbb a (2) bekezdésben említett értesítés kézhezvételének napjától számított 30 (harminc) napon belül – értesítenie kell a panaszos felet és a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottságot. A választottbírói testülethez benyújtott kérelem kézhezvételének napjától számított 10 (tíz) napon belül a panaszos fél benyújtja az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztése mértékének kiszámításához használt módszertant tartalmazó dokumentumot. A választottbírói testület legkésőbb a kérelem kézhezvételének napjától számított 30 (harminc) napon belül kiadja határozatát. Az említett időszakban a panaszos fél nem függeszthet fel semmilyen engedményt vagy egyéb kötelezettséget.

10. Az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztése ideiglenes, és nem helyettesíti azt a célkitűzést, hogy teljes mértékben eleget tegyenek a választottbíróági határozatnak és az érintett rendelkezéseknek. Az engedmények vagy egyéb kötelezettségek csak addig függeszthetők fel, amíg:

- (a) a 29.4. cikk a) pontjában említett jogvita esetén a választottbírói testület által az érintett rendelkezésekkel összeegyeztethetetlennek ítélt intézkedéseket vissza nem vonták vagy nem módosították annak érdekében, hogy az alperes megfeleljen az említett rendelkezéseknek;
- (b) a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén a hatálytalanítás vagy a lényeges gyengítés megszüntetése érdekében vissza nem vonták vagy nem módosították azon intézkedéseket, amelyek tekintetében a választottbírói testület megállapította, hogy azok a felek közötti kereskedelmet hátrányosan érintő módon hatálytalanították vagy lényegesen gyengítették a panaszos felet az érintett rendelkezések alapján megillető valamely előnyt;
- (c) a felek megállapodtak abban, hogy a 29.19. cikk (1) bekezdése szerint bejelentett intézkedés biztosítja, hogy az alperes eleget tegyen a választottbíróági határozatnak vagy az érintett rendelkezéseknek; vagy

(d) a felek a 29.24. cikk szerinti kölcsönösen elfogadott megoldást találták.

11. Az (1) bekezdéstől eltérve, a 29.4. cikk b) pontjában említett jogvita esetén az ellentételezés – a jogvita végleges rendezéseként – egy kölcsönösen kielégítő módosítás részét képezheti.

29.21. CIKK

A meg nem felelésre vonatkozó ideiglenes jogorvoslatok elfogadása után a választottbírósági határozatnak való megfelelés céljából hozott intézkedések felülvizsgálata

1. Az alperes értesíti a panaszos felet és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet a választottbírósági határozatnak való megfelelés érdekében az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztését követően, vagy az ideiglenes ellentételezés alkalmazását követően hozott. A (2) bekezdés szerinti esetek kivételével a panaszos fél legkésőbb az értesítés kézbesítésétől számított 30 (harminc) napon belül megszünteti az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztését. Ha ellentételezés alkalmazására került sor – a (2) bekezdés szerinti esetek kivételével – az alperes legkésőbb a választottbírósági határozatnak való megfelelésről szóló értesítésétől számított 30 (harminc) napon belül megszüntetheti az ilyen ellentételezés alkalmazását.

2. Ha a felek nem értenek egyet abban, hogy a bejelentett intézkedés szerint az alperes megfelel-e a választottbírói határozatnak vagy az érintett rendelkezéseknek, legkésőbb az intézkedésről szóló értesítés kézbesítésétől számított 30 (harminc) napon belül bármelyik fél felkérheti írásban a választottbírói testületet, hogy hozzon határozatot az ügyben. Az ilyen kérésről értesíteni kell a másik felet és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot. A választottbírói testület legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 45 (negyvenöt) napon belül értesíti határozatáról a feleket és a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottságot. Ha a választottbírói testület úgy határoz, hogy a megfelelés érdekében tett intézkedés megfelel a választottbírói határozatnak és az érintett rendelkezéseknek, az esettől függően az engedmények vagy az egyéb kötelezettségek felfüggesztése, vagy az ellentételezés megszűnik. Adott esetben a panaszos fél az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztésének mértékét a választottbírói testület által meghatározott szinthez igazítja.

3. Az esettől függően az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése, illetve adott esetben az ellentételezés szintén megszűnik, ha a (2) bekezdéssel összhangban nem nyújtanak be kérelmet a választottbírói testülethez.

29.22. CIKK

Mellékletek

1. A 29-A., 29-B. és 29-C. melléklet e fejezet szerves részét képezi.
2. Az e fejezet szerinti jogvitákat a 29-A. és 29-B. melléklettel összhangban kell lefolytatni.
3. A kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság módosíthatja a 29-A. és 29-B. mellékletet.

D. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

29.23. CIKK

A vitarendezési fórum megválasztása

1. Az ugyanazon ügyel kapcsolatban, az érintett rendelkezések és a WTO-egyezmény vagy bármely más, olyan megállapodás alapján felmerülő vitákat, amelynek a releváns felek részes felei, a panaszos fél választásától függően e fejezet, a vitarendezési egyetértés vagy az említett egyéb megállapodásban foglalt vitarendezési eljárások alapján lehet rendezni.
2. E cikk alkalmazásában:
 - (a) a WTO-egyezmény szerinti vitarendezési eljárások akkor tekintendők kezdeményezettnek, amikor az egyik fél a vitarendezési egyetértés 6. cikke szerinti választottbírói testület létrehozását kéri;
 - (b) a bármely egyéb megállapodás szerinti vitarendezési eljárások akkor tekintendők kezdeményezettnek, amikor az egyik fél az említett megállapodás rendelkezései szerinti vitarendezési testület vagy bíróság létrehozását kéri; és
 - (c) az e fejezet szerinti vitarendezési eljárások akkor tekintendők kezdeményezettnek, amikor az egyik fél a 29.7. cikk szerinti választottbírói testület létrehozását kéri.

3. Az (1) bekezdéstől eltérve, és a (4) bekezdésre figyelemmel, amennyiben az Európai Unió vagy a Mercosur, illetve egy vagy több aláíró Mercosur-állam a vitarendezési egyetértés 6. cikke vagy egy másik olyan megállapodás releváns rendelkezései alapján, amelynek a releváns felek részes felei, vitarendezési testület létrehozását, illetve a 29.7. cikk szerinti választottbírói testület létrehozását kérte, az említett fél ugyanabban az ügyben egyetlen másik fórum sem indíthat újabb eljárást, kivéve abban az esetben, ha a kiválasztott fórum illetékes testülete az eljárás visszavonására vagy felfüggesztésére irányuló kérelmet követően az eljárás megszüntetésétől eltérő joghatósági vagy eljárási okok miatt nem hozott érdemi határozatot az ügyben.

4. Miután a Mercosur a 29.7. cikk szerint választottbírói testület létrehozását kérte, az aláíró Mercosur-állam semmilyen más fórumon nem indíthat másik eljárást ugyanabban az ügyben. Miután az Európai Unió a 29.7. cikk alapján választottbírói testület létrehozását kérte a Mercosurral szemben, az Európai Unió semmilyen más fórumon nem indíthat másik eljárást egy vagy több aláíró Mercosur-állammal szemben, ha az említett aláíró Mercosur-állam(ok) vitatott intézkedése a Mercosur vitatott intézkedését végrehajtó intézkedés, és az Európai Unió egy lényegében egyenértékű kötelezettség megsértésére hivatkozik.

5. Két vagy több jogvita akkor vonatkozik ugyanazon ügyre, ha a jogvitákban ugyanazon felek vesznek részt, és azok ugyanazon intézkedésre vonatkoznak, és egy lényegében egyenértékű kötelezettség állítólagos megsértéséről szólnak¹.

¹ Az egyértelműség érdekében: e cikk alkalmazásában két vagy több jogvita nem tekinthető úgy, hogy ugyanazon ügyre vonatkozik, amennyiben az ilyen jogvitákban ugyanazon felek vesznek részt, és azok ugyanazon intézkedésre vonatkoznak, azonban nem az érintett rendelkezések, a WTO-egyezmény vagy bármely más olyan megállapodás állítólagos megsértésére hivatkoznak, amelynek a releváns felek részes felei.

6. A (3) bekezdés sérelme nélkül, e megállapodás egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy a Felek felfüggeszék a WTO Vitarendezési Testülete által vagy egy másik olyan nemzetközi megállapodás vitarendezési eljárásai alapján engedélyezett kötelezettségeket, amelynek a jogvitát folytató felek részes felei. A WTO-egyezményre vagy a felek közötti bármely más nemzetközi megállapodásra nem lehet hivatkozni annak megakadályozása érdekében, hogy valamely Fél felfüggesse az e fejezet szerinti kötelezettségeit.

29.24. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldás

1. A 29.4. cikkben említett jogviták tekintetében a felek bármikor kölcsönösen elfogadható megoldásra juthatnak. A felek megállapodnak az ilyen megoldás végrehajtásának határidejében.
2. Amennyiben a felek kölcsönösen elfogadható megoldást találnak a választottbírói eljárás során, közösen értesítik az ilyen megoldásról a választottbírói testület elnökét. Az ilyen értesítéssel a választottbírói eljárás lezárul.
3. Mindegyik fél a megállapított határidőn belül megteszi a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtásához szükséges intézkedéseket.
4. A megoldás kereskedelmi formációban üléselő vegyes tanácsi határozat útján is elfogadható. A felek közötti kölcsönösen elfogadott megoldás elfogadását a szükséges belső eljárások lezárulásától tehetik függővé. A kölcsönösen elfogadott megoldásokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni anélkül, hogy azok valamely fél által bizalmasnak minősített információkat tartalmaznának.

5. A végrehajtó fél a megállapított határidőn belül írásban tájékoztatja a másik felet minden olyan intézkedésről, amelyet a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtása érdekében hozott.

29.25. CIKK

Időtartamok

1. A választottbírói testület vagy közvetítő bármikor javasolhatja a feleknek az e fejezetben említett időtartamok módosítását, javaslata indokainak feltüntetésével.
2. Az e fejezetben említett valamennyi időtartam a felek kölcsönös megegyezésével meghosszabbítható.

29.26. CIKK

Bizalmas kezelés

A választottbírói testület tanácskozásai bizalmasak. A választottbírói testület és a felek bizalmasan kezelnek minden olyan információt, amelyet valamely fél a választottbírói testület elé terjeszt és bizalmas információként jelölt meg. Amennyiben az említett fél írásos beadványait bizalmas változatban nyújtja be a választottbírói testület számára, a másik fél kérésére a beadványaiban szereplő információ betekinhető összefoglalóját is rendelkezésre bocsátja, amely nyilvánosságra hozható.

29.27. CIKK

Költségek

1. Mindegyik fél maga viseli a választottbíróági vagy közvetítői eljárásban való részvételhez kapcsolódó saját kiadásait.
2. A felek¹ a 29-A. melléklettel összhangban közösen és egyenlő mértékben megosztják a szervezési ügyekkel kapcsolatos költségeket, ideértve a választottbírák és közvetítők díjazását és kiadásait.

¹ Az egyértelműség érdekében: az ilyen költségeket közösen és egyenlő mértékben kell megosztani egyrészt az Európai Unió, másrészt a vitában érdekelt félnek minősülő aláíró Mercosur-államok és a Mercosur között, ha ez utóbbi szintén a vitában érdekelt fél.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

30. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

30.1. CIKK

Hatálybalépés

1. Ez a megállapodás az EU-Fél és a Mercosur-Fél között az azt a napot követő hónap első napján lép hatályba, amelyen írásban értesítették egymást az e célból szükséges belső eljárásaik lezárásáról.
2. Az értesítéseket az Európai Unió Tanácsa főtákarának és a Paraguayi Köztársaság kormányának vagy jogutódjainak kell megküldeni, akik e megállapodás letéteményesei.

30.2. CIKK

Alkalmazás és hatálybalépés

1. E megállapodás ideiglenesen alkalmazható. Ilyen ideiglenes alkalmazásra egyrészt az Európai Unió, másrészt a Mercosur és/vagy egy vagy több aláíró Mercosur-állam között, saját belső eljárásaikkal összhangban kerülhet sor.
2. E megállapodás vagy egyes részeinek ideiglenes alkalmazása azon időpontot követő második hónap első napján kezdődik, amikor:
 - (a) az Európai Unió értesítést küldött belső eljárásainak befejezéséről, megjelölve e megállapodás azon részeit, amelyeket ideiglenesen kell alkalmazni; és
 - (b) az Európai Unió általi értesítést követően a Mercosur és/vagy a releváns aláíró Mercosur-állam vagy államok értesítést küldtek belső eljárásaik befejezéséről vagy e megállapodás megerősítéséről, és megerősítették egyetértésüket azzal, hogy e megállapodásnak az Európai Unió által javasolt részeit ideiglenesen alkalmazzák.
3. E megállapodás letéteményeseinek értesítést kell küldeni.
4. A vegyes tanács és az e megállapodás alapján létrehozott egyéb szervek feladataikat abban az időszakban láthatják el, amikor e megállapodást vagy annak egy részét ideiglenesen alkalmazzák. Az ezen időszak alatt, feladataik ellátása keretében elfogadott határozatok kizárólag az e megállapodást ideiglenesen alkalmazó Felek között alkalmazandók, és hatályukat veszítik a megállapodás ideiglenes alkalmazását megszüntető Fél vagy Felek, valamint a többi Fél vagy Felek között.

5. Amennyiben e cikkel összhangban e megállapodást vagy e megállapodás egyes rendelkezéseit ideiglenesen alkalmazzák, a hatálybalépés időpontjára való hivatkozást az alkalmazás kezdőnapjára való hivatkozásként kell értelmezni.

6. Amennyiben e cikkel összhangban e megállapodást vagy e megállapodás egyes rendelkezéseit az Európai Unió és egy vagy több aláíró Mercosur-állam ideiglenesen alkalmazza, a Mercosurra történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, hogy az olyan aláíró Mercosur-államra vagy államokra vonatkozik, amelyek egyetértenek e megállapodás ideiglenes alkalmazásával.

7. E megállapodás módosításai vagy annak részei e cikkel összhangban ideiglenesen is alkalmazhatók. Ha az ilyen módosításokat e megállapodás ideiglenes alkalmazása során fogadják el, azok azt követően alkalmazandók a Mercosurra és/vagy bármely aláíró Mercosur-államra, hogy a (2) bekezdéssel összhangban egyetértettek e megállapodás vagy egyes részeinek ideiglenes alkalmazásával, és az ilyen módosítások e megállapodás hatálybalépését követően is érvényesek maradnak.

30.3. CIKK

Hivatkozás a jogszabályokra és egyéb megállapodásokra

1. eltérő rendelkezés hiányában bármelyik Fél hivatkozott jogszabályait és egyéb rendelkezéseit úgy kell érteni, hogy azok magukban foglalják a módosításaikat is.

2. eltérő rendelkezés hiányában más megállapodások vagy jogi eszközök egészére vagy egy részére – az e megállapodásban foglalt hivatkozás útján – történő bármely hivatkozás vagy azok inkorporációja úgy értelmezendő, hogy az magában foglalja a kapcsolódó mellékleteket, jegyzőköveket, lábjegyzeteket, értelmezéseket és magyarázó megjegyzéseket is.

3. Eltérő rendelkezés hiányában, amennyiben e megállapodás nemzetközi megállapodásokra hivatkozik, vagy azokat részben vagy egészben inkorporálja, azokat úgy kell érteni, hogy magukban foglalják azok olyan módosításait vagy utódmegállapodásait is, amelyek e megállapodás aláírásának napján vagy azt követően lépnek hatályba mindkét Fél tekintetében. Ha az ilyen módosítások vagy utódmegállapodások eredményeként e megállapodás rendelkezéseinek végrehajtását vagy alkalmazását illetően bármely kérdés felmerül, a Felek – bármelyik Fél kérésére – konzultálhatnak egymással a vegyes tanács útján azzal a céllal, hogy szükség esetén kölcsönösen kielégítő megoldást találjanak. Ilyen konzultáció eredményeként a Felek – a vegyes tanács határozatával – ennek megfelelően módosíthatják e megállapodást.

4. A (3) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó, ha az e megállapodásban – részben vagy egészben – hivatkozott vagy inkorporált nemzetközi megállapodás módosítása vagy utódmegállapodása az Európai Unió és egy vagy több aláíró Mercosur-állam tekintetében hatályba lépett.

30.4. CIKK

A kötelezettségek teljesítése

1. A kölcsönös tisztelet, az egyenlő partnerség és a nemzetközi jog tiszteletben tartásának elve alapján mindegyik Fél meghoz minden olyan általános vagy egyedi intézkedést, amely az e megállapodás szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges.

2. Ha bármelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette az e megállapodás III. része szerinti kötelezettségeit, a megállapodás említett részében előírt egyedi mechanizmusok alkalmazandók.

3. Ha bármelyik Fél a tényleges helyzet alapján úgy ítéli meg, hogy a másik Fél megsértette az 1.2. cikk (1) bekezdésében, az 5.3. cikk (2) bekezdésében vagy a 7.7. cikk (3) bekezdésében e megállapodás lényeges elemének minősített bármely kötelezettségét, megfelelő intézkedéseket tehet.

Erről és a meghozott intézkedésekről haladéktalanul értesíti a másik Felet. Valamely Fél kérheti, hogy az ügyben sürgős konzultációt tartsanak a kölcsönösen elfogadott megoldás megtalálása érdekében. Az érintett Felek törekednek arra, hogy a megfelelő intézkedések meghozatala előtt konzultációkat tartsanak. Az intézkedéseket elfogadó bejelentő Fél benyújtja a helyzet alapos vizsgálatához szükséges valamennyi releváns információt.

E bekezdés alkalmazásában a „megfelelő intézkedések” magukban foglalhatják e megállapodás részleges vagy teljes felfüggesztését. E megállapodás felfüggesztése végső megoldás, és csak az 1.2. cikk (1) bekezdésében, az 5.3. cikk (2) bekezdésében és a 7.7. cikk (3) bekezdésében meghatározott alapvető elemek különösen súlyos és jelentős megsértése esetén rendelhető el. Ilyen esetben a felfüggesztés időtartama alatt a Felek mentesülnek azon kötelezettségük alól, hogy kölcsönös kapcsolataikban részben vagy egészben teljesítsék e megállapodást. Az ilyen felfüggesztést a kérdésnek a Felek számára elfogadható módon történő megoldásához szükséges minimális időtartamra kell alkalmazni.

4. Ha bármelyik Fél a tényleges helyzet alapján úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette az e megállapodásban foglalt bármely kötelezettségét – a (2) és (3) bekezdés hatálya alá tartozók kivételével –, erről értesíti a másik Felet. A Felek fokozzák arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy konzultáljanak és együttműködjenek a kérdések időben történő és békés megoldása érdekében, és a vegyes tanács égisze alatt konzultációkat tartanak a kölcsönösen elfogadható megoldás elérése érdekében. A vegyes tanács felkérheti a vegyes bizottságot, hogy 15 (tizenöt) napon belül hívja össze a sürgős konzultációkat. Mindegyik Fél rendelkezésre bocsátja az alapos vizsgálathoz szükséges releváns információkat. Amennyiben a vegyes tanács az értesítés időpontjától számított 90 (kilencven) napon belül nem képes kölcsönösen elfogadható megoldást találni, az értesítést küldő Fél megfelelő intézkedéseket tehet. E bekezdés alkalmazásában a „megfelelő intézkedések” csak e megállapodás I., II. és IV. részének felfüggesztését foglalhatják magukban. Ilyen esetben a felfüggesztés időtartama alatt az értesítést küldő és az értesített Fél is mentesül azon kötelezettsége alól, hogy kölcsönös kapcsolataiban teljesítsék e megállapodás felfüggesztett részeit.

5. Az e cikk (3) és (4) bekezdésében említett „megfelelő intézkedéseket” a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartásával kell meghozni, és azoknak arányosnak kell lenniük az e megállapodás szerinti kötelezettségek teljesítésének elmulasztásával. Azon megfelelő intézkedéseket kell előnyben részesíteni, amelyek a legkevésbé zavarják meg e megállapodás működését.

6. E megállapodás bármely része végrehajtásának valamely aláíró Mercosur-állam tekintetében történő felfüggesztése nem vonja maga után e megállapodás alkalmazásának felfüggesztését a többi aláíró Mercosur-állam tekintetében, kivéve, ha e megállapodás (3) bekezdés szerinti teljes felfüggesztése megfelelő az 1.2. cikk (1) bekezdésében és az 5.3. cikk (2) bekezdésében meghatározott alapvető elemek megsértésének orvoslásához. E megállapodás teljes felfüggesztésének meghatározásakor az EU-Fél figyelembe veszi a Mercosur által a jogsértést elkövető aláíró Mercosur-állammal szemben hozott intézkedéseket.

7. E megállapodás felfüggesztése a 7.7. cikk (3) bekezdésében meghatározott alapvető elemnek egy aláíró Mercosur-állam általi megsértése esetén nem vonja maga után e megállapodás alkalmazásának felfüggesztését a többi aláíró Mercosur-állam vonatkozásában.

30.5. CIKK

Módosítások

1. A Felek e megállapodás módosításáról írásban állapodhatnak meg. A módosítás azt követően lép hatályba, hogy a Felek írásbeli értesítést küldenek egymásnak arról, hogy teljesítették a módosítás hatálybalépéséhez szükséges, saját alkalmazandó belső követelményeiket és eljárásaikat, vagy az általuk elfogadott más időpontban.

2. Az (1) bekezdéstől eltérve, a vegyes tanács, vagy adott esetben a kereskedelmi formációban üléselő vegyes bizottság határozhat úgy, hogy módosítja e megállapodás III. részének mellékleteit vagy egyéb részeit, ha e megállapodás úgy rendelkezik. Az ilyen határozat előírhatja, hogy az ilyen módosítások a Felek által elfogadott időponttól, vagy adott esetben a jogi követelményeknek valamely Fél vagy a Felek általi teljesítéséről szóló értesítéstől alkalmazandók.

30.6. CIKK

Új tagállamok csatlakozása az Európai Unióhoz

1. Az Európai Unió értesíti a Mercosur-Felet minden, harmadik országok részéről az Európai Unióhoz benyújtott csatlakozás iránti kérelemről.

2. Az Európai Unió és a csatlakozni kívánó tagjelölt ország között folyó tárgyalások során az Európai Unió:

- (a) a Mercosur-Fél kérésére és a lehető legnagyobb mértékben információkkal szolgál az e megállapodás hatálya alá tartozó bármely kérdést illetően; és
- (b) figyelembe veszi a Mercosur-Fél által felvetett aggályokat.

3. A vegyes bizottság megvizsgálja valamely harmadik országnak az Európai Unióhoz való csatlakozásának e megállapodásra gyakorolt hatásait az ilyen csatlakozás napját megelőző megfelelő időben.

4. A Felek valamely harmadik ország Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló megállapodás hatálybalépése előtt a vegyes tanács határozata alapján a szükséges mértékben életbe léptetik az e megállapodással kapcsolatban szükséges bármely kiigazítást vagy átmeneti rendelkezést.

5. A (4) bekezdés sérelme nélkül e megállapodás III. része az Európai Unió új tagállama és a Mercosur-Fél között az említett új tagállam Európai Unióhoz történő csatlakozásának időpontjától alkalmazandó.

30.7. CIKK

Részes államok csatlakozása a Mercosurhoz

1. A Mercosur értesíti az EU-Felet valamely harmadik ország részéről a Mercosurhoz benyújtott bármely csatlakozási kérelemről.

2. A Mercosur és a csatlakozni kívánó tagjelölt ország közötti tárgyalások során a Mercosur:

(a) az EU-Fél kérésére és a lehető legnagyobb mértékben információkkal szolgál az e megállapodás hatálya alá tartozó bármely kérdést illetően; és

(b) figyelembe veszi az EU-Fél által felvetett aggályokat.

3. A Mercosur bármely olyan részes állama, amely az aláírásának időpontjában nem részes fele e megállapodásnak (a továbbiakban: kérelmező Mercosur részes állam), az EU-Fél és a kérelmező Mercosur részes állam által megkötött csatlakozási jegyzőkönyv útján csatlakozhat e megállapodáshoz. A csatlakozási jegyzőkönyv tartalmazza a csatlakozási tárgyalások eredményeit és szükség esetén a vegyes bizottság által a (4) bekezdés alapján javasolt kiigazításokat. E megállapodást a 30.5. cikk (1) bekezdésének megfelelően módosítani kell annak érdekében, hogy tükrözze az EU-Fél és a kérelmező Mercosur részes állam közötti csatlakozási jegyzőkönyvben megállapított csatlakozási feltételeket.

4. A (3) bekezdésben említett csatlakozási jegyzőkönyvről folytatott tárgyalásokon a kérelmező Mercosur részes állam küldöttségének kíséretében a Mercosur is részt vehet, és a tárgyalások lezárása előtt bármelyik Fél kérheti a vegyes bizottság ülésének összehívását, hogy megvizsgálják a kérelmező Mercosur részes állam csatlakozásának e megállapodásra gyakorolt lehetséges hatásait, és esetleges kiigazításokat vegyenek fontolóra.

30.8. CIKK

Mellékletek, függelékek és jegyzőkönyvek

E megállapodás mellékletei, függelékei és jegyzőkönyvei e megállapodás szerves részét képezik.

30.9. CIKK

Magánjogi jogok

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az jogokat vagy kötelezettségeket ruház a Felek között a nemzetközi közjog alapján létrehozott személyektől eltérő személyekre.
2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy lehetővé tenné a Felek belső jogrendszerén belül az e megállapodásra való közvetlen hivatkozást. A Mercosur olyan részes állama, amely e megállapodás aláíró állama, belső joga alapján ettől eltérően rendelkezhet.

30.10. CIKK

Az érvényesség időtartama

E megállapodás határozatlan ideig érvényes.

30.11. CIKK

Felmondás

1. Az EU-Fél vagy a Mercosur-Fél írásos értesítést küldhet a másik Félnek azon szándékáról, hogy fel kívánja mondani e megállapodást.
2. A felmondás kilenc hónappal az (1) bekezdésben említett értesítést követően lép hatályba.

30.12. CIKK

Hiteles nyelvek

E megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven, mely szövegek mindegyike egyaránt hiteles.